

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

F. Møller

Overslagsbog

6te Udgave

INDUSTRI-
FORENINGEN.

4.0.0.

~~258~~

~~692.5~~

~~692.5~~

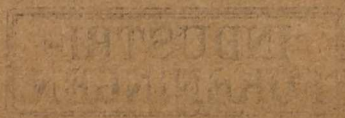
DANMARKS
TEKNISKE BIBLIOTEK

TB Gl.

690.0 One

1903

6. Udg.

55 9 4

Overslagsbog

for

Bygmestre, Bygningshaandværkere
og Bygherrer,

beregnet for Provinserne.

Af

J. Aldall,

Architekt.

6te gennemfete, efter Nutidens Priser forandrede
og forøgede Udgave.

Pris 3 Kr.

Randers.

I Kommission hos Lehmann & Stage,
Løvstræde, Kjøbenhavn.

J. M. Elmenhoff & Søn Bogtrykkeri, Randers.

INDUSTRI-
FORENINGEN.

Eftertryk forbydes

(i Henhold til Lov af 19de December 1902).

. Forord.

Idet den 6te Udgave af Overslagsbogen fremkommer, er det mit Haab, at denne maa faae den samme velvillige Modtagelse, som er bleven de tidligere Udgaver tildeel. Bogen er nu bleven forøget med forskjellige Afsnit, som de senere Aars Teknik har gjort fornødne, saaledes særlig angaaende: Gibsfillerum, Prismelyskasser, Bolgebliftage, Sterillofter, Bitumentage, Mosaikgulve og Sanitetsartikler. De i forrige Udgave optagne Tabeller, for hvilke jeg væsentlig har ansete Fagmand at takke, findes atter her og ville vistnok gjøre Bogen desto mere anvendelig. Jeg har kaldt den „Overslagsbog for Bygmestre, Bygningshaandværkere og Bygherrer“, fordi det navnlig er disse, for hvem den er bestemt, men jeg haaber at den tillige skulde blive en nyttig Haandbog i Landets forskjellige tekniske Skoler, for Distriktsprovsterne og deres Sønsmænd samt for Brandtaxationsmændene. Endelig tænker jeg, at Bogen skulde have Interesse for forskjellige Fabrikanter, navnlig Giere af Tegl- og Kalkværker samt Cementfabrikker, ligesom ogsaa for Tommerhandlere med flere.

De anførte Priser for Arbeidslon ere beregnede for godt udført Arbeide, navnlig af Kjobstadhaandværkere. Ved Overslag over Bygninger, der skulde udføres af Haandværkere paa Landet tæt ved disses Hjemstavn, kan man vel derfor i Reglen regne Priserne noget lavere.

Til Bogen slutter sig et særskilt Afsnit med Adresser og Annoncer fra Forhandlere af Bygningsartikler, og jeg tør tro, at de forskjellige Tegninger, der ere foiede til forstaaente, ville bidrage til Textens Forstaaelse.

Ligesom ved Udgivelsen af de tidligere Udgaver har jeg ogsaa denne Gang haft værdifuld Bistand af Dhrr. Architecter, Fabrikanter, Haandværkere og Handlende, hvorfor jeg bringer en varm Tak til Enhver, der ved velvillig Meddelelse af Oplysninger har gjort mig det muligt at faae dette Arbeide tilendebragt.

Randers, i Juni 1903.

Aldgiveren.

1816

Indhold.

Hovedafsnittene ere angivne med udhævet Tryk.

	Side.		Side.
Afkojning	36	Betonarbejde støbt hos	
Aflobststen af Beton	9	Fabrikanten	9
Do. af Granit	141	Beton (Materialier t. samme) ..	9
Do. af Mandssten	142	Betongulv	6 og 157
Afvisersten	140	Betonkrybber	7
Afsebrønde	7	Betonstrappetrin	7
Afsesten	18, 37 og 158	Berapning, udvendig	35
Afsepumper, støbte	115	Do. indvendig	36
Altaner, støbte	108	Beregning af Murmate-	
Amerikanske Jalousiventiler	106	rialets Mængde	24
Antere (smedede)	93 og 98	Beslag, navnlig til Baaningsh.	80
Do. (støbte, Forsirings)....	111	Do., navnlig til Udhuse	89
Anterhuller	140	Do. til Brandredskaber	99
Annoncer	221	Bindingsværks Ydervægge af	
Artesisk Brøndboring .	154	Fyr og Eg	54
Asfalt	160 og 167	Bindeapparat, let løseligt ..	99
Asfaltpapir	160	Bindsejlsstænger	99
Baderesvisitter	164	Bitumentag, dansk . 160 og	171
Bagerovndøre (støbte)	106	Bjælkelag, almindelige med	
Bagerovne at mure	32	Murlægter	50
Bagerovnsfliser, ildfaste	17	Bliffenslagerarbejde ...	121
Beklædninger, forskellige, til		Blomsteraltaner (støbte) ...	111
Skure m. v.	63	Blyindsfattede Ruder	136
Beklædningsplader til Mur	114	Blyplader, valsedede	125
Beklædningssten	18	Do., støbte	126
Belgiske og italienske Mar-		Blyror	153
morfliser	15	Blysom	49
Bemærkninger ang. Tommer-		Blytag	125 og 170
materialets Godhed	48	Blytækkerarbejde	125
Beton (Benyttelsen og		Bogstaver (støbte)	111
Tilberedningen)	3	Do. (smedede)	95
Betonsfundament og ov-		Bolte	94
rigt Betonarbejde 5 og 167		Bordursten	155

	Side.		Side.
Brandfri Stabe	96	Dørgreb	137
Brøtlæggerarbejde (Ar-		Dortrin af Granit	140
beidsløn)	142	Egetommer og do. Planter	45
Brøsten	141 og 143	Ehranger Gulvfliser	15
Bræder af Fyr og Gran	43—44	Emflapper	106
Do., Forskalings	44	Entrepriser	219
Do., gennemstaarne	44	Stageadstilse	168
Do., mastinhovlede og ploiede	44	Fabrikarbejde (Smedearb.)	86—87
Brædestillerum	59 og 167	Falstagsten (Eagl) 14, 27, 37 og	170
Brøndgravning	154	Falstagstensvinduer	104
Brøndsten	17 og 25	Fluetraad	77
Bygningslov for Kjøb-		Fløistænger	97
stederne	193	Fodfliser	76 og 168
Do. for Landet	207	Fodstrabere i Risteform	108
Bygningsvedtægter	206	Forbindelsesstykker til Vlyror	153
Bølgebliftage	123	Forblyet Plade-Dage	123
Cement	5—6, 22 og 26	Forgylsning	134
Cement-Falstagsten 14, 27 og	170	Forhold af Kalk, Cement og	
Cementkit	159	Grus til Mursten m. v.	25
Cementrør	158	Formler fra den tekniske	
Cementforstøpspiber	9	Mekanik	173
Cementsten	9	Formsten	11
Centralopvarmning	116	Formuring af Krybbesten	
Danskt grøn Eg	46	m. v. vedf. Staldbygninger	37
Dampforstene af alsm. Sten	31	Do. af Svælvinger	32
Do. af Radialsten	167	Forskjellige Formler	188
Do. Dætplader (støbte af Jern)	111	Do. Smedearbejder (til Vaa-	
Diagonal-Falstagsten. 13 og	25	ningshuse)	96
Dobbeltsten	10	Do. do. (til Kirker)	97
Dragerværker	50	Do. do. (til Udhuse)	98
Draining	155	Forskj. Arbejder af Støbejern	111
Drainrør	156	Do. do. (Blikkenslagerarbejde)	123
Dreierarbejde 60, 62 og	138	Fortovfliser af Granit	141
Dykker	49	Do. af Monier	147
Dæksten af Granit	140	Franske Fliser (St. Johan)	15
Døre til Baaningshuse.		Fugning af alsm. Mur-	
Fyldingsdøre, udv., dob.	71	værk	27—34
Do., do., enf.	71	Do. af alsm. Granitmur	144
Do., indv., dob.	72	Do. af Granitkvadre	145
Do., do. enf.	72	Fyrdøre	107
Revledøre	73	Fyrreplanter, svenske	42
Skjdedøre	73	Gaardopstændere	153
Døre med Beslag og Måling	167	Galvanisering af Smede-	
Døre til Kirker	78	arbejde	100
Do. til Udhuse (Revledøre)	66	Gammelt Støbejern	115
Do. til do. (Skjdedøre)	66	Gangstier	155
Do. af Smedejern	96	Gasindlæg	151
Dørbeslag (til Baaningshuse)	82	Gasfriite	105
Do. og Lemmebeslag (t. Udh.)	90	Gesimser at mure	31

	Side		Side.
Gefimsbræder, indv.....	57	Hvælvingssten af alm. Ler 11 og 25	25
Gibs.....	24	Do. af ildfast do.....	17
Gibsarbejder at opfatte...	36	Hydraulisk Kalk.....	21 og 26
Gibsplader.....	19	Høgejern.....	94
Gibsfillerum.....	20 og 168	Højesterets-Domme i Bygge-	
Gibsrør.....	23	sager.....	206
Gjortlevarbejde	137	Ildfast Ler.....	17 og 26
Glarmesterarbejde	135	Do. Sten.....	17 og 26
Glaslofter.....	136	Imprægnerings-Midler for	
Glasmalerier	137	Træ.....	47
Granitkvadre, glathuggede,		Indhold af Bygningslov for	
til Kirker.....	139	Kjøbstæderne.....	203
Do. at opmure og fuge...	145	Do. af do. for Landet.....	217
Granitkvadre, udflovede, til		Indstud.....	56 og 168
Brøer og Sotter.....	139	Jalousidøre til Vatriner...	77
Granitvinduer til Kirker...	139	Jalousiilemme til Bygge-	
Granitmurværk	143	rier m. v.	77 og 88
Grebningsten.....	140	Jernrør, trukne, til Vand-	
Grubefjedler af Jern.....	115	ledninger.....	152—153
Do. af Kobber.....	125	Jernstinner til Dorkarme...	86
Do. at indmure.....	32	Jernsprosser , trukne...	88
Grundgravning	1	Jernstoppehaner...	151 og 153
Grundlægning (Rampe-		Jernstøberarbejde	102
stens).....	1	Jernsoiler, støbte.....	108
Grus.....	23 og 25	Jerntraad, galvaniseret, til	
Gullandske Fliser.....	16	Straatag.....	129
Gulve af Mursten og Fliser		Jordgulv.....	7
(Arbejdsløn).....	33	Jernbricks.....	16
Do. Arbejdsløn og Materiale	169	Kalk.....	20, 25 og 27
Do. Antal af Sten.....	25	Kalkfule.....	26
Do. af Bræder.....	57 og 168	Kalkfladstning.....	22 og 38
Do. af Planter.....	58	Kalkelovne og Komfurer	112—114
Gulvfliser og Gulvsten (af		Do. og do. at opfatte....	38
brændt Ler).....	14	Kalkelovnsrør (smedede)...	97
Gulvplader.....	97 og 123	Kalkelovnsrør (støbte)....	114
Gymnastikapparater.....	80	Karbolineum.....	47
Haandlister med Opætning	62	Kinneskulle-Fliser.....	16
Hanebaand.....	51 og 169	Do. Kantsten.....	142
Haner til Vandrør.....	153	Do. Rendestensbunde.....	142
Harpesten.....	6 og 9	Kirkeinventarier (Snedker-	
Hjørnekvadere at pudse....	35	arbejde).....	78
Hul Mur.....	28	Do., forskellige	162
Hurtig Maade at beregne		Kirke-Klokker (Malm) .	163
Hugning, Afbinding og		Kirkevinduer (smedede)....	98
Reisning.....	55	Do. (støbte).....	104
Hvidtning.....	36	Kjældervinduer af Træ....	75
Hvælvinger at mure.....	33	Kjøkkenindretninger.....	76
Do. at pudse.....	36	Kjønrog.....	24
Hvælvinger (af Monier)...	146	Klokker, alm.	165

	Side.		Side.
Kobber, gammelt	125	Monierkonstruktioner ..	146
Kobberhæftere	126	Monierarbejder (udf. paa	
Kobberplader	124	Fabriken)	146
Kobberror	124	Monierror	147
Kobbertag, Dækning 124 og	170	Mosaikgulve	161
Kobbersmedearbejde ...	124	Munkesten	11
Kreosotolie	47	Do., Antal af samme	24
Kreosottjære	47	Do., Arb.løn for Muring ..	29
Kridtsten	19	Munketagsten 14, 26 og	37
Krybbeften af ildf. Ler	17	Murarbejdsløn	28
Kultjære	48	Murmaterialier	10
Kvadrat- og Kubik-Maal	187	Mursten	10
Langhalm	128	Murstensgulv ... 25, 33 og	169
Latriuer	68	Murværk med ildfaste Sten	26
Latriintonder	68	Monsten	14 og 37
Lergulv	169	Montov	129
Ler paa Jndstuds (Arbeids-		Monniestrøgning	133
løn)	38	Navneliste paa Adresser	
Do. Materialelets Pris) ...	24	og Annoncer 280 og	281
Do. (Mængde)	27	Nedbrydning (Murarbejde) ..	39
Lemme, til Udhuse	66	Do. (Tømmerarbejde)	69
Limovn	114	Do. (Granitkirker)	145
Linoileum	135	Nedløbsror (af Kobber) ...	124
Lister, indv. 57 og	76	Do. (af Zink). 121—122 og	169
Løft (af Bræder)	59	Do. (støbte af Jern)	110
Do. (af Monier)	146	Normal-Glaslysrør	137
Løftsforfaling 57 og	168	Normal-Murstensmaal	12
Lustrieste	105	Paneler	75—76 og 168
Lustforstene	63	Patent-Fliser (B. Kornerup-	
Lustventiler (alm.)	106	Bangs)	15—16
Lysledninger	149	Plankeværker	64 og 169
Lystasjer	63	Porte, Jyldingsporte	70
Lægter	45	Keyle do. (til Udhuse) ...	66
Lægtestillerum	60	Stakit do. og Laager af	
Lægtning	55	Træ	64 og 170
Længdemaal	187	Portbeslag (til Baanings-	
Lærred at opsætte	135	huse)	81
Lakadamisering	155	Do. (til Udhuse)	89
Malerarbejde	130	Portdragere	55
Maling af Snedker- og		Portafvisere (Smedejern) ..	96
Tømmerarbejde	130	Prisme-Lystasjer	137
Do. af Ydermure og indv.		Pudsning (Arb.løn) 34—36	
Bæggeslader	132	Do., Materialet dertil	27
Do. af Smede- og Jern-		Pumper af Jern	115
støberarbejde	133	Do. af Kobber	125
Do. af Blikkenslagerarbejde	134	Pumpetræer	154
Meieribygninger (vedkom-		Bæleramning	2
mende Snedkerarbejde) ..	77	Rendestensbunde, haardbr. ..	16
Metallacher Gulvfliser	15	Do., af Granit	41

	Side.
Rendestensbunde af Monier	147
Rensbrønde at mure	38
Rensbrønde (saltglasfæredede)	157
Do. af Cement	153 og 165
Do. (støbte af Jern)	118
Rensdøre	106
Reparationsarbejde (Murarbejde)	39
Riste (støbte)	107
Do. (smedede)	97
Rundstokke, masfindreiede	65
Rygningsstræer	129
Rækværker, støbte af Jern	110
Røgkatter	96
Rorsøm	23 og 49
Rorvæv	24
Do. Paaflaaning	36
Rør til Tækning	130
Saalbænte, støbte af Jern	104
Do. at mure	31
Sadel-Falstagsten	147
Saltglasfæredede Lerrør	156
Do. Krybbejsten	17
Saltglasfæredede Kjøffenvadse	157
Do. Kummer til Pissoirer	157
Do. Stortenspiber	157
Salttyre	24 og 27
Sanitetsartifler	164
Skiferdækkerarbejde	126
Skiferfit	128
Skiferplader	127—128
Skifersten (til Tage)	127
Skifertrykning	127 og 128
Skiferøm	49 og 127
Skiferetag	128 og 170
Skillerum (af Mur)	24, 28 og 169
Do. af Monier	146
Skillerumsten (almindeligt Væ)	10
Do. af Monier	147
Skjærver af Granit	5, 6 og 9
Do. af Mursten	9
Stortenspiber	30 og 31
Stortensrør	30
Do. Antal af Sten	24
Stortenskapper	31
Stortensstole	54 og 169
Stromberga-Sliser	16
Smearbejde	80

	Side.
Snedferarbejde	70
Snestoppere (smedede)	127
Sokkelsten af Granit	138 og 168
Do. at fastmure	30
Do. af Vandssten	141
Spaantag	68 og 170
Spidsflammer	95
Spildevandsledninger, af saltglasfæredede Rør	156
Spændestinner	95
Spær	51—53 og 170
Staalbjælker (Vægt og Pris)	100
Staaltraadshegn	65
Stafiter	64 og 170
Staldindretninger af Træ	67
Do. støbte af Jern	108
Staldvinduer m. v., do.	102—103
Stendiger	145
Stenhuggerarbejde	138
Stenflammer	95
Sterilsofter	147
Stiger	68
Stillads	24
Stolestader	79
Stolpesten til Staldbygninger (af Beton)	9
Do. til do. (af Granit)	140
Do. at anbringe	38
Straatag	129 og 170
Straatækkerarbejde	128
Strygeovne	113
Støbejernsrør	152
Støbestaals-Klokker	164
Søm og Spiger	49
Somfaste Skillerum	148
Tabel for hurtig Overflagsberegning (f. Ex. for Brandtagationsmænd)	167
Tabel over Staalbjælkers Væreevne	178—179
Tabeller over Støbejernsoilers Væreevne	180—181
Tabel over U-Staals Væreevne (anvendt som Støtter)	182
Tabel til Brug ved Strykeberegninger	183
Tabel over Kubikindholdet af Tømmer	189

	Side.		Side.
Tabel over Kubitindholder af Planter	190	Do. af Olandsten....	141—142
Tabel over runde Træers Kubitindhold	191	Do. af fastmure	30
Tagbækladning	55	Trottoirsten af alm. Ler ..	15
Tagdækning	170	Do. engelske	16
Tagdæfte	63	Træstufarbejder	161
Tagpap	159	Tommer, Halvtommer og Kryds	42
Tagpaptag	159 og 170	Rorst	42
Tagrender af Kobber	124	Pitch-pine	41
Do. af Zink	121 og 171	Tommerst	40
Tagspaan, skaarne	46	Savtaaret	42
Do., hovělede	46	Sydvænst	41
Tagsten	13 og 26	Tommerarbejds-løn	50
Tagvinduer, støbte af Jern	104	Tommermaterialier	40
Do. af Zink	123	Tommerjavning	69
Tagværker, almindelige ...	51	Uddrag af Lov om Brand- væsenet i Kjøbstæderne ..	204
Do., Hængeværker, Spræng- værker m. v.	53	U-Jern	101
Tal, støbte af Jern	111	Urinals	165
Tapetsererarbejde	134	Understrykning	26 og 37
Tegltage	37 og 170	Underlag (Arb.løn)	58
Tjære (finst)	48	Do. (Mat. og Arb.løn)....	171
Tjærebeton	171	Væste, støbte af Jern	108
Tjæring	65	Do., saltglaserede	157
T-Jern	101	Do. af Træ	78
Traadnet	166	Bandklosetter	165
Traadstom	49	Bandleddninger	152
Transport af Jord og Ler	1	Beiarbejde	155
Do. af Kampesten (Grund sten)	1	Vinduer, til Baanings- huse	74 og 171
Do. af Grantræ til Pæle .	2	Do., Butits	75
Do. af Mursten	12	Do., støbte af Jern 102, 105 og	171
Do. af Tagsten	14	Vinduesbeslag	87—88
Do. af Faltstagsten	14	Vinkeljern	95
Do. af Kalk	21	Vægt af Materialier ..	185
Do. af Cement	23	Ydermure af Mursten (Arb.løn)	28—29
Do. af Grus	23	Do., Antal af Sten ...	24—25
Do. af Tommermaterialier	48	Do., hele Pris	171—172
Do. af Tagspaan, skaarne .	46	Do., af fløvet Granit 143—144	
Do. af do., hovělede	47	Do., af hugger Granit (Kirkemure)	145
Do. af Bly	126	Zinktæg	122 og 171
Do. af Skifersten	127	Do. Dækning paa Lust- størstene	122
Do. af Trappesten af Granit	139	Do. Indstøb	122
Do. af Brosten	142—143	Do. Rygningsdækning	122
Drapper af Træ	60	Do. Skotrender	122
Do. af Jern	118	Olandsten	141
Trappesten af Granit	138		
Do. af Monier	147		

I alle Priser paa Arbeide er Mesterjalair og
Haandlangerløn indbefattet.

Grundgravning

beregnes for første Kast til en Dybde af 3 Al. med
Transport af Jorden til en Afstand af 100 Al. pr. Kbfv.:

naar der er Sandbund	Kr	Gr
— fast Verbund	3	25
for andet Kast:	4	75
naar der er Sandbund	3	60
— Verbund	5	50
For hver 100 Al. længere tillægges pr. Kbfv. ..	1	„

Ved Udgravning til større Dybder beregnes 18" paa
hver Side af Muren for Arbeiderne.

Skal Verjord bortkjøres paa Bogue til en Længde
af $\frac{1}{2}$ Tjerdingsvei, koster 1 Kbfv. Udgravning, Læsning
og Kjørjel 8 Kr.

Madjorden afgraves i et godt Spadestiks Dybde.

1 Kbfv. er 8 Bogumandslæs løs Jord. ✓

1 do. er 12 do. fast Ler.

Kampestens Grundlægning.

Fundamenterne skulle altid staa paa fast Bund.

1 Kbfv. store Grundsten med f i Byerne	35 à	Kr	Gr
Transport	1 paa Landet 20 à	50	„
		30	„

Prisen vexler meget, eftersom Egnen er rig
paa Sten eller ikke og efter Transportens Længde.

1 Kbfv. Grundsten (Vægt c. 25,000 Al.) er
8 à 10 Bogumandslæs.

Stenene at hugge, hvor fornødent, og Fundament
af følgende Maal at nedlægge samt støde med
Stempel eller Jernstang og udgyde med Kalk:

c. 1 Al. 8" bredt og $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ Al. høit pr. løb. Al.	„	50
c. 1 Al. — — — — —	„	45
c. $\frac{3}{4}$ Al. — og $\frac{1}{2}$ Al. høit	„	40

c. $\frac{1}{2}$ Al. bredt og $\frac{1}{2}$ Al. høit Kampestens- fundament (under Skillerum)	Kr	Gr
I saadanne Egne, hvor store Sten ei havez, benyttes Sankesten (Haandsten), der nedkastes i Fundamentgrøften og stødes med Stempel. I en Bredde af c. 1 Al. og en Høide af c. $\frac{3}{4}$ Al. koster dette	pr. løb. Al.	30
Fundamentet under en almindelig Bygning bør i Reglen nedlægges i en Dybde af mindst 1 Al. 6" under Jordlinien, for at Frosten ikke skal kunne gjøre Skade.		

Grundlægningen udføres som oftest væsentlig af Haandlangere
under fornodent Tillsyn.

Pæleramning.

Ved større Dybder kan til Pælene benyttes Halmstads
 $\frac{9}{9}$ " og $\frac{8}{8}$ " Tømmer samt Kalmar $\frac{8}{9}$ ", $\frac{8}{8}$ " og $\frac{7}{7}$ " do.
(Se Priserne under Tømmermat.)

Pælene at nedramme med Maskinrambuk og kappe pr. Rbkd. c.	Kr	Gr
	"	60

Ved Pæleramning af mindre Flader, f. Ex.
under Dampskorstene, maa til ovenstaaende Pris
tillægges c. 10 %. Priserne ere beregnede med
Tillæg af alle Redskaber, men uden Tømmer-
materiale eller Ringe til Pælene. Hvor det er
nødvendigt at udpumpe Vand fra Bunden, maa
ovenstaaende Priser forhøies efter Forholdene fra
c. 25—40 %.

Som oftest benyttes nu dansk Grantræ til
Pælene og et mindst c. 1 Al. høit Lag Beton
umiddelbart over disse. Pælene skulle kappes 6"
under Grundvandets Overflade.

Grantræ til ovennævnte Pæle med en Diameter
af 11 à 12" i Stammen koster med Transp.
pr. Rbkd. c.

" 50

Benyttelsen og Tilberedningen af Beton.

Beton egner sig særlig til Fundamenter navnlig paa saadanne Steder, hvor disse skulle bære en meget betydelig Vægt, eller hvor Grunden er mindre god. Er den Tørvejord eller lignende, er Pæleramning nødvendig i Forbindelse med Beton. En udstrakt Anvendelse finder dette Materiale ved Vandbygningsarbejder, samt benyttes endvidere meget til Gulve i Økonomileiligheder og Udhuse, til Krybber og Stolpesten i Køstalde, Vandbeholdere m. v. Endelig bruges Betonen sjældnere til deraf at opføre hele Bygninger, hvilke imidlertid næppe i nogen Retning kunne foretrækkes for Murstensbygninger, og i Reglen ingenlunde blive billigere end disse, forudsat at Betonen er tilberedt paa omhyggelig Maade og har det rette, tilstrækkelig stærke, Blandingsforhold. Kun hvor Grus og Sten haves paa Byggepladsen uden Udgifter, vil det formentlig være billigere at bygge af Beton. Blandingsforholdet er selvfølgelig af største Bigtighed ved al Benyttelse af Beton, og retter sig efter den Anvendelse, man vil gjøre deraf. Saaledes bør man navnlig bruge flaaede Granitsfjærver i Forbindelse med bedste Cement og skarp Grus i Forholdet 1 Del Cement, 3 Dele Grus og 6 Dele Fjærver, hvor Betonen skal have en meget betydelig Bæreevne, medens man ved almindelige Bygninger kan bruge en Blanding i Forholdet 1—4—8 eller og denne med Murstensfjærver. Forholdet 1—4—7 burde maaske oftere benyttes, end Tilfældet er, fordi Mørtlen i denne Blanding er istand til fuldstændigere at omgive Fjærverne. Naturlige Harpesten, der dog ikke bør være altfor glatte, anvendes nu mest til Beton, hvor det ikke i høi Grad kommer an paa at bære Tryk. Undertiden bruges ved mindre Byggeforetagender en Blanding af 1—5—10 til Fundamenter. Betongulve, der have taget Skade, ere meget vanskelige at udbedre. Man bør derfor forsyne dem med et 1" tykt Slidelag. 1 Del Cement til 1 Del Grus kan anbefales som en passende Blanding hertil.

Det er vistnok meget ofte, at Beton anvendes uden at tilberedes paa rette Maade, og uden at vedkommende Haandværkere have Følelsen af, at den omhyggelige Behandling er en nødvendig Betingelse for, at den skal svare til sin Hensigt. Der skal desaarjag her meddeles nogle Bemærkninger angaaende Betonens Tilberedning.

Alt til Betonen benyttet Materiale maa nøie udmaales i et særlig dertil indrettet Kubikmaal, som kan være en, i begge Ender aaben, Kasse forsynet med Hanke. Paa en stor Brædeslage udbredes det udmaalte Grus, Cementen tilføjes i rette Forhold, og det Hele blandes nu tørt sammen. Dette sker ved at skovle Massen igjennem, til den er fuldstændig ensartet. Derefter kommes Vand paa, dog ikke saaledes at det kommer til at flyde for stærkt, hvorved Cementen udfyldes af Gruset. Hertil bruges 3 Arbeidere, hvoraf 1 forsynet med Vandkande med Bruje. Massen skovles atter igjennem, saa Mørtlen bliver fuldstændig jævn og godt gjennearbejdet, hvilket maa ske hurtig, for at den ikke skal hærde for tidlig. Imidlertid har en fjerde Arbejder henlagt de maalte, godt vædede og fuldstændig rene Skjærver ved Siden af Mørtlen i et jævnt Lag af 4 à 5" Tykkelse. Denne spredes dernæst over Skjærverne, og den hele Masse gjennemskovles fra den ene Ende til den anden 2 à 3 Gange, saa den er fuldstændig blandet. Skal Betonen benyttes til Fundamenter, lægges den derpaa ned i Grøfterne og stødes med Stempler. Hvert Lag bør ikke have en større Høide end c. 6 à 9". Selvfølgelig maa der ikke tillaves mere Beton ad Gangen, end der kan anvendes umiddelbart derefter, og ligesom Skjærverne bør være fri for al Støv og Smuds, maa Gruset ikke indeholde Verdele eller Salt, men derimod meget gjerne fine Smaaasten. Af særlig Betydning er det ogsaa, at det benyttede Vand er frit for alle fædtede eller urene Substantier. De forskjellige Sorter Cement hærde, som bekendt, ingenlunde lige hurtig, og man bør derfor i Reglen hellere lade de af Beton støbte Arbejder henstaa rigelig længe uden at benytte dem, end at udsætte sig for at de ødelægges ved for tidlig at tages i Brug. Almindelige Betongulve og Krybber bør helst henstaa urørte

2 à 3 Uger. Fundamenter maa hærdne 1 à 2 Uger, før man bygger paa dem.*)

Betonfundament og øvrigt Betonarbejde.

Ved Beregning af Prisen paa Beton maa det erindres, at c. 30 % gaa tabt ved Sammenblanding og Stampning af Massen, saaledes at f. Ex.

4 Kbfd. Cement	} ikke give 40, men kun c. 28 Kbfd. Beton.
12 — Grus	
24 — Skjærver	

Skal Betonfundament bære en meget betydelig Bægt, vil følgende Forhold passende kunne anvendes:

1 Del Cement; 3 Dele Grus, 6 Dele flaaede Granitskjærver.

Til Fundament under almindelige Bygninger anvendes som oftest paa Grund af Billigheden Harpesten eller undertiden flaaede Murstensskjærver i Forholdet 1—4—8.

I Arbejdsløn alene for Nedlægning og Stampning i Grøft koster 1 Kbfd. Betonfundament..

I do. alene for do. og do., naar Betonen støbes i Formkasser, med Tillæg af disse pr. Kbfd. 16 à

Kasserne ere Entreprenurens Eiendom.

Kr. Gr.

12

17

*) Angaaende Betonfundamenter og Tilberedning af Beton se Etatsraad, Architect J. D. Gerholdt's „Veiledning i Husbygningskunst“ Pag. 17 og 21.

28/99

Blandingsforhold.	30,9 m ³ 1000 Kbfd. Beton indeholder			Nedlagt i Groft Pris i Kr pr. Kbfd. (3 Formkasser 4 à 5 Kr mere.)	
	Cement Rustager à 4 Kbfd.	Grus 4 Dr. à 4 1/2 Kbfd.	Skjærver Kbfd.	Med flaaede Granit- Skjærver.	Med Harpesten.
1 Del Cement 3 Dele Grus 6 Dele Skjærver } ...	36	96	4	55 à 63*)	42 à 52
1 Del Cement 4 Dele Grus 8 Dele Skjærver } ...	28 1/2	99	4 1/9	51 à 59	38 à 48
1 Del Cement 5 Dele Grus 10 Dele Skjærver } ...	23	100	4 1/6	48 à 56	35 à 45

Priserne paa Betonfundament kunne være betydeligt paa de forskjellige Steder i Landet, da navnlig Prisen paa Grus og Skjærver er saa høist forskjellig. De i Skalaen anførte Priser ere i Reglen de laveste og høieste. Naar Grundvand skal bortpumpes yderligere Tillæg.

	Kr	Kr
Betongulv (1 Del Cement, 3 Dele Grus, 6 Dele flaaede Granit-skjærver), selve Betonen 4" tyk med et 1" tykt Slidelag (1 Del Cement, 1 Del Grus) med Mat. og Arbejdsløn.... pr. □ = Al.	1	40

*) Det skal her angives, hvorledes Summen udkommer, og paa lignende Maade kan da enhver Bygningskyndig beregne Prisen paa de forskjellige Blandinger Beton:

1 Just. Cement = 4 Kbfd.	6 Kr	»	Kr	} ind- befattet Transp.
12 —	—	»	67 -	
24 —	Granit-skjærver	5	35 -	

bliver kun til c. 28 Kbfd Beton,

disse i Arbejdsløn for Tilberedning og

Nedlægning à 12 Kr 3 - 36 -

15 Kr 38 Kr

altsaa pr. Kbfd. 55 Kr eller støbt i Formkasser 59 à 60 Kr.

	K	Gr
Betongulv (1—4—7) med Harpesten, 4" tykt, Slidelag 1—1 og 1" tykt..... pr. □=Al.	1	15
Hvis Gulvet pudses med Staal, tillægges —	"	10
Forhynes det med Rendestene, trukne i Cement, tillægges for disje..... pr. løb. Al.	"	12
Ved mindre Flader Betongulv maa Prisen dog beregnes lidt høiere end ovennævnt.		
Til 12 □=Al. Betongulv (1—3—6) og 4" tykt med Slidelag (1—1) og 1" tykt behøves 1 Fust. Cement.		
Til 15 □=Al. do. (1—4—7) og samme Tykkelse med 1" tykt Slidelag ligeledes 1 Fust. Cement.		
I Arbeidsløn koster Betongulv at lægge og pudse pr. □=Al.	"	30
— — — do. at do. paa		
Underlag af stampede Murbrokker .. —	"	40
Simpelt, ru Betonlag (1—5—9), 2 1/2" tykt, til Jordgulv og Indskud (med Mat.) —	"	50
Flade Betonhvelvinger at støbe mellem Staalbjælker (foruden Bueskiver) i Arbeidsløn	"	40
Betonkrybber i Køstalde, støbte paa selve Stedet (1—3—5), med Harpesten og Slidelag (1— 1 1/2) med Mat. og Arbeidsløn samt Tillæg af Skabeloner..... pr løb. Al.	2	"
Arbeidsløn alene for Støbning og		
Pudsning	"	65
Med 1 Fust. Cement kan støbes c. 7 løb. Al.		
Krybbe i nævnte Forhold; indv. Diam. 13 1/2", do. Høide 8", udv. Bredde 20", do. Høide 16".		
Betontrappetrin, c. 7" høie og 11" brede uden Fremspring, støbte paa Stedet (1—3—5), med flaaede Granitstjærver med Mat. og Arbeids- løn.....pr. løb. Al.	2	25

Ailebrønde af Beton.

Efterat det er blevet Brug, at Mølen kun udtjøres et
Par Gange om Aaret, er det nødvendigt at gjøre Møle-
brønden mange Gange større end hidtil. Den maa nu beregnes

til at rumme Nilen fra alle Gaardens Kreaturer og Svin i 7 à 8 Maanedere. Da et vorent Kreatur eller Svin giver 10 à 15 Potter i Døgnet (eftersom der fordres) beregnes Brøndens Størrelse saaledes:

$\frac{1}{2}$ Kbfd. (Nile) $\times$ Antallet af Kreaturer og Svin $\times$ 240 (Dage). Man bør helst vælge den cylindriske Form, da denne bedst modstaaer Jordtrykket. Bunden maa af Hensyn til Grundvandet gives en stærkt nedad buet Form. Den bør støbes først og Siderne derefter ovenpaa denne. Afslækningen sker med et temmelig fladt Tag, hvorpaa Asfalttagpap. Pumpen gjøres af Jern eller Træ. Brønden støbes bedst om Efteraaret, idet man da hindres mindst af Grundvandet. Som Exempel anføres her en Nilerbrønd til 50 Kreaturer. Sidevæggen gjøres 1' tyk og Bunden mindst ligesaa med 18" Bue nedad. Brønden pudses indv. med et $\frac{3}{4}$ " tykt Lag Cement (1—1). Den indv. Diameter = 16 Al. og Høiden af Sidevæggene over Bunden $4\frac{1}{2}$ Al. Af denne Høide kan den øverste Al. mellem Nilerørenes Udløb og Overkanten af Brolægningen ikke anvendes. Brønden rummer 6000 Kbfd.

Udgiften vil omtr. stille sig saaledes:

	Kr	Ør
50 Kbfv. Udgravning..... à 2 Kr	100	"
1000 Kbfd. Beton (1—4—8 med Hærfsten) i Bunden..... à 40 Ør	400	"
940 Kbfd. do. i Sidemuren (do. do.).. à 45 -	423	"
210 □-Al. Cementpuds paa Bunden (med Mat.)..... à 44 -	92	40
230 □-Al. do. paa Sidemuren (do. do.) à 52 -	119	60
Skabelonerne til Betonstøbningen (Materialet kun regnet til halv Værdi, da det tænkes solgt efter Benyttelsen).....	230	"
220 □-Al. Tagværk med Brædebeklædning og Asfalttagpap..... à 1 Kr 40 Ør	308	"
	1673	"

Det kan ogsaa tilraades at gøre Brønden ottekantet, hvorved Udgiften til Formkasserne vel omtr. ville formindskes til det halve.

Beton- og Cementarbejde til Bygningsbrug, købt hos Fabrikanten.

	Nr	Ør
Trappetrin, 7" høje, 12" brede med Fremspring pr. løb. Al.	2	50
Bandingstrug, 3 Al. 4" langt, 21" bredt, udv. Maal pr. Stf.	16	"
Do., mindre, 2 Al. 6" langt, 21" bredt, udv. Maal —	11	"
Rund Vandbeholder, 1 Al. 9" i udv. Diameter og 1 Al. 2" høi —	12	"
Stolpesten til Stalde og Vignende, c. 11" i □ og ialt c. 10" høje —	1	50
Do. til do., c. 7" i □ og c. 10" høje —	"	80
Kendestensbunde til Gaarde og lignende Brug, 5" brede, 3 $\frac{1}{4}$ " dybe pr. løb. Al.	"	70
Afløbssten (foran Rødløbsrør), 1 Al. 2" lange, 6 à 12 $\frac{1}{2}$ " brede pr. Stf.	1	50
Cementsten af Stør. som alm. Mursten pr. 1000 Stf.	50	"
do. halve Sten —	30	"
Formsten pr. Stf. 6 Ør à	"	10
En Cementstørfstenspibe 9" × 9"	10	"
En do. 13 $\frac{1}{2}$ " × 13 $\frac{1}{2}$ "	14	"

Materialier til Beton.

	Nr	Ør
1 Just. Portland Cement med Transp.	6	"
1 Id. skarp Grus med Transp. 25 Ør à	"	45
1 Abfv. Granitstjærver at slaa (1 $\frac{1}{2}$ à 2" i □) 16 à	18	"
1 — mindre Granitsten til at ituslaa til Stjær- ver, med Transp. 30 à	40	"
1 — slaaede Granitstjærver med Mat., Arb.= Løn og Transp. 48 à	62	"
1 — Murstensstjærver at slaa 6 à	7	"
1 — do. med Mat. (ved Teglv.)	16	"
1 — Smaasten (Harpesten) med Transp. 15 à	35	"

Findes Granit eller Murbrokker paa selve Bygge-
pladsen, vil som Følge heraf 1 Abfv. Stjærver omtrent

funne have alene for Arbeidslønnen til Slaaning, og 1 Abfd. Beton bliver derved i tilsvarende Forhold billigere end ovennævnte Priiser. Omvendt vil Prisen ogsaa blive endnu høiere, hvis det er nødvendigt at transportere Harpesten langvejs fra. Disse bruges nu mest til Beton ved alm. Byggearbejder.

Murmaterialier.

Mursten.

Priiserne ere angivne ved selve Teglværkerne og væsentlig beregnede for Jylland.

Paa Sjælland og Fyen ere de som oftest omtrent $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{3}$ høiere.

	Grad af Brænding.	Længde.	Bredde.	Tykkelse.	pr. 1000 Stk.
Alm. haandformede gule	$\frac{1}{1}$ br.	Mtr. 0,230 (c. 8" $9\frac{1}{2}$ ").	Mtr. 0,110 (c. 4" $2\frac{1}{2}$ ").	Mtr. 0,055 (c. 2" $1\frac{1}{2}$ ").	21
do. do.	$\frac{3}{4}$ -				19
do. do.	$\frac{1}{2}$ -				17
do. do.	haardbr.				18
(de saakaldte Ildsten eller Bragsten).					
Almindelige haandf. røde	$\frac{1}{1}$ -	0,230 (c. 8" $9\frac{1}{2}$ ").	0,110 (c. 4" $2\frac{1}{2}$ ").	0,055 (c. 2" $1\frac{1}{2}$ ").	22
do. do.	$\frac{3}{4}$ -				20
do. do.	$\frac{1}{2}$ -				18
do. do.	haardbr.				19
Flammede	$\frac{1}{1}$ -				20
do. Skillerumsten	—	8" $9\frac{1}{2}$ "	6"	2" $1\frac{1}{2}$ "	27
Gule do.	—	0,230	0,146	0,055	30
Gule Dobbelststen, gule Facadest. ..	—	0,230	0,110	0,120	52
do. do., flammede, $\frac{1}{1}$ br. til Bagmur ..	—	—	—	—	40

pr. Kvadrant
Teglstat.
Kvadrant
pr. Kvadrant

	Grad af Brænding.	Længde.	Bredde.	Tykkelse.	pr. 1000 Stk.
Gule maskinform. Façadeſten } (de ſaakaldte overſkaarne).	$\frac{1}{1}$ br.	c. 8" $9\frac{1}{2}$ "	c. 4" $2\frac{1}{2}$ "	c. 2" $1\frac{1}{2}$ "	$\frac{1}{2}$ } 22
do. do. Nr. 2.....	—	—	—	—	20
Røde maskinformede do. (udjøgte).....	—	—	—	—	25
do. do. Nr. 1.....	—	—	—	—	23
do. do. Nr. 2.....	—	—	—	—	21
Preſſede gule (med indtrykt Stempel).	$\frac{1}{1}$ br.	—	—	—	28
Preſſede røde (med indtrykt Stempel).	—	—	—	—	30
Preſſede lyſe- eller mørke- graa Façadeſten (Preſſede bruges nu mindre end forhen.)	—	—	—	—	40
Gule haandf. Munkſten	—	11"	$5\frac{1}{4}$ "	3"	70
do. do.	—	$11\frac{3}{4}$ "	$5\frac{5}{8}$ "	$3\frac{3}{4}$ "	90
Røde do.	—	11"	$5\frac{1}{4}$ "	3"	80
do. do.	—	$11\frac{3}{4}$ "	$5\frac{5}{8}$ "	$3\frac{3}{4}$ "	100
Glaſſerede Sten, Løbere }	—	c. 8" $9\frac{1}{2}$ "	c. 4" $2\frac{1}{2}$ "	c. 2" $1\frac{1}{2}$ "	$\frac{1}{2}$ } 150
do. $\frac{1}{4}$ Sten, Bindere ...	—	—	—	—	90
Hjørneſten, pr. Stk. 18 Ør	—	—	—	—	"
Gule Hvælvingſten paa Fladen.....	$\frac{1}{1}$ br.	$8\frac{1}{2}$ "	$4\frac{1}{4}$ "	$2\frac{3}{8}$ "	22
Gule og røde Formſten af de alm. forekommende Former, Løbere og Bin- dere, ſ. Gr. Hulliſter, Rundſtave, Karniſer oſv., beregneede efter alm. Mur- ſtens Størrelſe	—	—	—	—	{ 40 à 60 55 à 70
Lyſe- og mørkegraa do. do.	—	—	—	—	

For sjældnere forekommende Formsten betales efter Overenskomst.

Transp. af Mursten paa nogenlunde god Wei med				Kr	Ør
Paa- og Afslæsning koster					
for $\frac{1}{4}$	Mil		pr. 1000 Stfr.	c.	2 50
— $\frac{1}{2}$	—		—	c.	3 50
— $\frac{3}{4}$	—		—	c.	4 50
— 1	—		—	c.	6 „

Længere Afstande i Forhold til ovenstaaende.

Brijerne ere efter Vognmandstaxt; paa Landet er Kjørslen noget billigere.

Et Vognmandslæs, c. 3500 *℔*. er c. 700 à 800 Stfr. Mursten af Normalmaal, et Bondelæs sædvanlig 400 à 500 Stfr. do.

En lille Jernbanevognl. er c. 2300 Mursten (beregnes efter Vægt 10,000 *℔*). En stor Vognl. (Vægt 20,000 *℔*) 10 % Rabat.

Normal-Murstensmaal.

(Efter „Ingeniøren“ for 30te Mai 1896.)

Nedenstaaende Forslag, udarbejdet af et Udvalg, nedsat af „Akademisk Arkitektforening“, „Dansk Ingeniørforening“, Murmestrelauget og Teglblænderforeningen til Tilveiebringelse af ensartede Murstensmaal, er nu tiltraadt af samtlige i Udvalget repræsenterede Foreninger.

Maalet er nu indført paa alle større Værker paa Sjælland og Fyen, ligesom tildels i Fynland.

Normal Murstensmaal af 1896.

For Facadesten af enhver Art:

Tykkelse **0.055** Mtr. (c. $2'' \frac{1}{2}'''$)

Længde **0.230** — (c. $8'' \frac{9}{2}'''$)

Bredde **0.110** — (c. $4'' \frac{2}{2}'''$).

Inklusive Fuge (denne sat til 1 Centimr.) blive Maalene herefter følgende:

Tykkelse **0.065** Mtr. (c. $2\frac{1}{2}''$)

Længde **0.240** — (c. $9'' \frac{2}{2}'''$)

Bredde **0.120** — (c. $4'' \frac{7}{2}'''$).

Med den foreslaaede Tykkelse giver:

10 Skifter	0.650	Mtr.	(1 ^o 1 ["])
20 —	1.300	—	(2 ^o 2 ["])
30 —	1.950	—	(3 ^o 3 ["])
40 —	2.600	—	(4 ^o 4 ["])
50 —	3.250	—	(5 ^o 5 ["])
100 —	6.500	—	(10 ^o 10 ["]).

Med den foreslaaede Bredde og Længde giver:

1/2 Sten (inkl. Fuge) ..	0.120	Mtr.	(4 ["] 7 ^{'''})
1 — — ..	0.240	—	(9 ["] 2 ^{'''})
1 1/2 — — ..	0.360	—	(13 ["] 9 ^{'''})
2 — — ..	0.480	—	(18 ["] 4 ^{'''})
2 1/2 — — ..	0.600	—	(22 ["] 11 ^{'''})
3 — — ..	0.720	—	(27 ["] 6 ^{'''})
3 1/2 — — ..	0.840	—	(32 ["] 1 ^{'''})
4 — — ..	0.960	—	(36 ["] 8 ^{'''}).

Flammede Sten (Sten, bestemte til Bagmuring) maa ikke tilvirkes større end Facadestene; derimod kan ovenstaaende, for Facadestenen fastslaaede Maal, formindskes med indtil 2,4 og 2 Millimeter, henholdsvis for Tykkelse, Længde og Bredde, saaledes at de mindste Maal for flammede Sten blive:

Tykkelse **0.053** Mtr., Længde **0.226** do., Bredde **0.108** do.

Disse Maal gælde ikke for Klinkbrændte Sten.

Tagsten, Tegl-Falstagsten, Monsten.

Priserne ere angivne hos Forhandlerne med Undtagelse af Munketagsten, der kun faaes paa Bestilling fra enkelte Teglværker.

		Kr	Ør
Røde Flensborg Tagsten, 15" lange, 9" brede (Vingen medregnet).....	pr. 1000	Stfr.	70 "
do. do. Dæksten.....	pr. 100	—	12 "
Graa do. Tagsten.....	pr. 1000	—	100 "
do. do. Dæksten.....	pr. 100	—	20 "
Røde alm. Tagsten.....	pr. 1000	—	60 "
do. do. Dæksten	pr. 100	—	11 "
Røde Tagsten med dobbelt Vinge (Vindø Teglv. ved Hobro)....	pr. 1000	—	70 "

Sorte glasferede, hollandske Tag-		Kr	Gr
sten	pr. 1000 Stfr.	150	"
do. do. Dæfsten	pr. 100 —	28	"
Et Bognmandslæs er c. 450 Stfr. Tagsten.			
En lille Jernbanevognl. er c. 2080 Stfr.			
Røde Munketagsten, Underligger 14½" lang, 7"			
bred, Overligger 15" lang, 5½" bred pr. 500 Par		140	"
Røde danske Tegl-Falstagsten (ny og gl. Model),			
15" lange, 9¾" brede (B. Kähler, Korsør)			
pr. 1000 Stfr.		100	"
Halve Sten faaes til samme Pris som hele.			
Røde Rygningsten til ovennævnte Tegl-Falstagsten,			
9½" lange, 6" brede	pr. Stf.	"	35
Et Bognmandslæs er c. 400 Stfr. Tegl-Fal-			
tagsten, en lille Jernbanevognl. c. 1600 Stfr.			
Graa Mønstren til Spaantage, saakaldte engelske,			
12" lange	pr. 100 Stfr.	27	"
Røde do. til do. (Bygholm Teglv.			
ved Horsens).....	—	27	"

Cement-Falstagsten.

Cement-Falstagsten (sorte imprægnerede)		Kr	Gr
pr. 1000 Stfr.		100	"
Rygningsten til do.	pr. Stf.	"	30
Diagonal-Falstagsten (sfiferfarvede, lysgraa og			
røde)	pr. 1000 Stfr.	140	"
Rygningsten til do.	pr. Stf.	"	35
Ny Sikkerheds Cementtagsten, c. 14" × 14" (J.			
A. Hansen, Kolding)	pr. 1000 Stfr.	150	"
Rygsten til do., 15" lange	pr. Stf.	"	30

Gulvfliser og Gulvsten af alm. brændt Ler.

Priserne ere med Undtagelse af Glensborgfliser angivne ved selve Teglværket.

Gule, pressede Glensborgfliser, 8½" i □, 17/8"		Kr	Gr
å 2" tykke, fra Lager	pr. 100 Stfr.	20	"
Graa do. do., fra do.	—	24	"

Gule Gulvsten, 1ste Sort, haard=brændte (Klinker), $8\frac{1}{8}$ " lange, $3\frac{3}{4}$ " brede og $1\frac{7}{8}$ " tykke (Byg=holm Teglv. ved Horsens) pr. 1000 Stfr.	40	"
Mindre stærkt brændte billigere.		
Trottoirsten (tærneede Nr. 1) til Stalde, Portbaner, Fortove m. v., $8\frac{1}{4}$ " lange, 4" brede og 2" tykke fra sidstnævnte Værk . . . pr. 1000 Stfr.	50	"

Gulvliser til finere Brug.

	Længde i 2 om.	Brede i 2 om.	Tykkelse i 2 om.	pr. 100 Stfr.	
Slebne sorte og hvide Marmørliser (bel=gifte og italienske)	12	12	$\frac{3}{4}$ à 1	125	"
Belgiske Fliser i forskellige Farver og Monstre pr. □=Al. c. 2 $\mathcal{K}$ 25 $\mathcal{G}$ à 3 $\mathcal{K}$					
Sinzig Fliser pr. □=Al. c. 2 $\mathcal{K}$ 80 $\mathcal{G}$ à 4 $\mathcal{K}$ 80 $\mathcal{G}$					
Ehranger Gulvliser hvide, gule, sorte, brune og røde, firkantede, glatte	$7\frac{3}{4}$	$7\frac{3}{4}$	1	24	"
do. do.	6	6	$\frac{3}{4}$	14	"
do. do., gule, fir., kvadrerede	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{4}$	12	"
do. do.	6	6	$1\frac{1}{8}$	18	"
do. Trottoirsten, riflede, gule	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{8}$	12	"
do. — — — — —	6	6	$1\frac{1}{8}$	15	"
do. — — — — — sorte	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{8}$	13	"
Glatte 1 $\mathcal{K}$ billigere.					
Metalliser Gulvliser, eenfarvede, røde og brune, fir.	$5\frac{7}{8}$	$5\frac{7}{8}$	$\frac{5}{8}$	15	50
do. hvide, graa og sorte, do.	$5\frac{7}{8}$	$5\frac{7}{8}$	$\frac{5}{8}$	18	"
do. hvide og sorte, romersk imiterede, do., 20 $\mathcal{G}$ mere pr. □=Al.					
Franske Fliser (St. Johan) i forskellige Farver, glatte og riflede i flere Monstre, fir.	6	6	$\frac{3}{4}$	15	"
B. Kørnerup-Bangs Patent-Fliser (Silkeborg), sorte, hvide og gule, fir. (særlig til Kirkegulve m. v.)	12	12	$1\frac{1}{4}$	36	"
do. do.	8	8	1	16	"
do. do.	6	6	$\frac{3}{4}$	10	"
do. do., ottek., hvide, med sorte fir. } pr. □=Al. 1 $\mathcal{K}$ 80 $\mathcal{G}$.	6	6	$\frac{3}{4}$	"	"
Halve Fliser faaes til forholdsvis lidt høiere Pris.					

Elebne forte og hvide Marmorfliiser, belgiske og Sinsig Fliser findes paa Lager hos „Axel Prior“; Ekranger og Mettflacher hos Evers & Co., Kjøbh., samt franske Fliser hos „J. D. Brandorffs Eftf.“ i Kolding.

Gulvfliser m. v. til grovere Brug.

	Længde i Tom.	Bredde i Tom.	Tælleflise i Tom.	pr. 100 Eftf.	
				<i>K</i>	<i>Gr</i>
Gullandske (elebne og kanthugne)	11 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	c. 2 $\frac{1}{2}$	60	„
do. — —	17	17	—	100	„
do. — —	25 $\frac{1}{2}$	17	—	150	„
Kinneskulle (kanthugne, men ikke elebne) ..	17	17	—	90	„
do. — —	25 $\frac{1}{2}$	17	—	135	„
Engelske Jernfliser (Jernbricks) til Jern- baneperroner, Bryggerier, Meierier o. s. v., glatte	12	12	1 $\frac{1}{2}$	40	„
do. do., halve	12	6	—	20	„
do. do., riflede	12	6	2	22	„
Skromberga-Fliser	5 $\frac{3}{4}$	5 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{2}$	11	„
do. do.	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{8}$	13	„
do. do.	7 $\frac{3}{4}$	7 $\frac{3}{4}$	2	20	„
do. do. (tærnede)	11 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$	2	22	„
De sidste benyttes ofte til Afdekning af Trapper.					
Skromberga-Gulvsten (efterpresjede) } pr. 1000 Eftf. 95 <i>K</i> }	8	4	2	„	„
H. Kornerup-Bangs Patent-Fliser (Silke- borg), Betonfliser	24	24	3	135	„
Haardtbrændte svenske Rensstensbunde ..	11 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$	2	25	„
do. do. Redløbskaale pr. Eftf.	11 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$	2	„	25

Lager af Gullandske og Kinneskulle-Fliser samt Trottoirsten hos Evers & Co. og „Axel Prior“ i Kjøbh., „Manders Attie-tommerhandel“, „J. D. Brandorffs Eftf.“ i Kolding, J. Petersen og A. B. Milling i Aalborg.

Brøndsten, Krybbeften, ildfaste Sten m. v.

	Længde i Foll.	Bredde i Foll.	tykkelse i Foll.	pr.	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Gule Brøndsten.....	8 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{4}$	2	1000 Stf.	22	"
Røde do.....			—	—	23	"
Kokrybbeften af ildfast Ler, indv. afrundede og med vandret Underflade.	11 $\frac{1}{2}$	$\left\{ \begin{array}{l} 12 \\ \times \\ 17 \end{array} \right.$	—	Stf.	1	40
Samme i Partier af 100 Stfr. og derover.....	—	—	—	—	1	20
Endestykker til do.....	—	—	—	—	2	"
Saltgl. Hejsekrybber med Tilbeh.	27	$\left\{ \begin{array}{l} 15\frac{1}{2} \\ 11\frac{1}{2} \end{array} \right.$	—	—	17	50
do. Ko- og Svinekrybber med halvrund Bund.....	24	12	—	—	3	"
Endestykker med Gavls til do..	6 à 15	—	—	—	2	75
Saltgl. Kokrybber med halv- rund Bund.....	24	15	—	—	5	"
Endestykker med Gavls til do..	6 à 15	—	—	—	4	"
Saltgl. Ko- og Svinekrybber med flad Bund og lodrette Sider.....	36	12	—	løb. M.	4	50
Endestykker med Gavls til do..	6 à 15	—	—	—	3	50
Saltgl., hele Svinetrug med halvrund Bund og 2 Gavle Jaaes i forstj. Længder.	30	12	—	Stf.	7	25
Saltgl. Aileledningssten, 2 $\frac{1}{2}$ " i indv. Diam.	11 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{4}$		100 Stfr.	40	"
Ildfaste Sten til Fyrsteder (svenste).....	9	4 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	—	9	"
do. do. til do.....	9	4 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$	—	8	50
do. do. til do.....	9	4 $\frac{1}{2}$	2	—	8	"
do. do. til do.....	9	4 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	—	7	50
do., tilspidsede, til at anbringe lodretstillede i en Kreds om Ildstedet i en Kaffelovn.	$\left. \begin{array}{l} 9 \\ 9 \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} 4\frac{1}{2} \\ 4\frac{1}{2} \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} 2\frac{1}{4} \times \\ 1\frac{3}{4} \end{array} \right\}$	Stf.	"	11
Ildfast Ler i Sække à 200 <i>ll.</i> , brændt.....				100 <i>ll.</i>	2	"
do., raat.....				—	1	50
I mindre Partier.....				<i>ll. c.</i>	"	4
Ildfaste Bagerovnsfliser.....	9 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	100 Stfr.	40	50
do. do.	—	—	2	—	32	"
do. do.	11 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	—	57	"
do. do.	—	—	2	—	47	"
do. do.	18	12	2 $\frac{1}{2}$	—	119	"
Ildfaste, fyledannede Buesten til Halvstenshvalving.	9	4 $\frac{1}{2}$	$\left. \begin{array}{l} 2\frac{1}{4} \times \\ 1\frac{3}{4} \end{array} \right\}$	—	8	50

	Længde i 1 om.	Bredde i 1/2 om.	Tykkelse i 1 om.	pr	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
Jedfaste, fildannede Buesten til Hølstenshvelving.	9	4 1/2	2 1/4 × 1 3/4	100 Stk.	8	50
Fra Bygholms Tegl- ved Høstens. Nåleledningssten til Stalde med cirkelfor- met Abning, 2 1/8" i Diam., og Rille	7 1/2	4 3/4	4 3/4	—	12	"
Fra Bygholms Tegl- ved Høstens. Større do. med do., 3 1/8" i Diam., og do.	7 1/2	5 1/2	5 1/2	—	16	"
Nåleledningssten, glasfærede (Höganäs).....	12	5	5	—	37	50

Beklædningssten

(benyttes til Beklædning af Facader, efterat disse ere opmurede).

	Milli- meter.	Pris pr 1000 Stk.	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
Røde, danske, almindelige, 1/4 Sten.....	109 × 58	35	"	"
do. 1/2 og 3/4	—	45	"	"
do., større, 1/4	124 × 72	42	"	"
do. 1/2 og 3/4	—	52	"	"
Stromberga Skaf-Klinker 1/4 Sten	110 × 55	45	"	"
do. 1/2	× 56	70	"	"
do. 3/4	110 × 110	95	"	"
do. 1/1	× 56	120	"	"
	165 × 110			
	× 56			
	230 × 110			
	× 56			

	Længde i 1 om.	Bredde i 1/2 om.	Dybde i 1/2 om.	pr. 1000 Stk.	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
Løbere, røde (hele Sten), fra Schlesien ...	8 1/4	2	1	115	"	"
Bindere, do. (halve do.)	4	—	—	50	"	"
Løbere, læderfarvede og terrakottafarvede (hele Sten).....	8 1/4	2	1	125	"	"
Bindere, do. do. (halve do.)	4	—	—	55	"	"

Beklædningssten leveres efter Bestilling af Evers & Co. og Frederiksholms Teglv. i Kjøbh. samt J. N. Hansen og "J. D. Brandorffs Giff." i Kolding. Glasfærede Skaf-Klinker efter Bestilling hos "Axel Prior", Kjøbh.

Kridtsten

fra Stevns Klint.

(Faxe-Limhamn Kalkbrud, St. Anne Pl. Kjøbh. K.)

					<i>K</i>	<i>Ø</i>
Raa Kridtstensblokke indtil	8"	høje...	pr.	Kbfd.	1	25
do.	— 10"	— ...	—		1	50
do.	— 12"	— ...	—		1	65
do.	— 16"	— ...	—		1	85
do.	over 16"	— ...	—		2	"

3 Skibsladninger direkte fra Klinten 20 *Ø* billigere pr. Kbfd.

Paa Byggepladsen maa den yderligere Tildannelse af Kridtstenene foregaa; den kan udføres med Tømmer-værktøi og for særlig afforderet Pris.

Til alm. Murbrug anvendes Kridtsten af 4" eller 4½" Hvide, 8" Dybde og 16" Længde, der koste 19 *K* eller 21 *K* pr. 100 Stk. paa Banen. i Storehedinge.

Kridtsten

fra Borlev Kalkværk

(ved Ribe).

					<i>K</i>	<i>Ø</i>
Raa Kridtstensblokke indtil	8"	høje...	pr.	Kbfd.	"	85
do.	— 10"	— ...	—		1	"
do.	— 12"	— ...	—		1	15
do.	— 16"	— ...	—		1	40
do.	— 20"	— ...	—		1	70

Gibsplader

fra dansk Gibsindustri-Comp.

(Aktieselskab), Kjøbh. F.

					<i>K</i>	<i>Ø</i>
Løse Gibsplader, 2¼" tykke, 25" lange, 19" høje				pr. Stk.	"	75
do.	3" tykke.....				"	85
(exkl. Fragt.)						

Gibsfillerum, opjatte, $2\frac{1}{4}$ " tykke, pr. $\square$ =M.	$\left \begin{array}{l} K \\ Gr \end{array} \right $
do. — 3" — — —	$\left \begin{array}{l} 1 \\ 1 \end{array} \right \begin{array}{l} 35 \\ 50 \end{array}$

Prijerne gjælde større Partier; mindre c. 10—15 % dyrere. Spartling og Filsning indbef. Skillerummene sammenholdes med Jernbepænding fra Gulv til Loft, og Hullerne udstøbes med Gibs.

Kalk.

I de forskjellige Egne af Landet benyttes Kalk fra en Del forskjellige Kalkbrud. De mest bekendte Sorter ere: Faxe, der anvendes paa Sjælland, Fyen, Volland, Falster, i det sydlige Jylland og i Vendsyssel, navnlig i Frederikshavn- og Sæbyegnen, Vinhamn (ved Malmø) paa Sjælland, Glatved i Jylland især paa Østkysten, Mønsted (ved Sparkjær) og Hjerm i Midten af og i det vestlige Jylland, samt Thisted i Thy og nogle Egne nærmest Syd for Limfjorden. Af saadanne Sorter Kalk, der fornemmelig kun benyttes i Omegnen af selve Brudet, kunne paa Sjælland nævnes Farum og Ragsstrup (Kjøbenhavn-, Roeskilde- og Kjøgeegnen og i Jylland Sevel ved Holstebro, Aggersund i Øster-Hanherred, Klim i Vester-Hanherred, Borlev i Ribeegnen, Mors samt Gudumlund og Freilev ved Aalborg.

I de senere Aar sælges Kalk meget ofte efter Bægt. Prijerne paa de vigtigste Sorter ere følgende:

	Omr. Nettovægt pr. Td.	1 Td. læstes ud til omtr. Kbjd.	Pris pr. Td. Stenfalt. $\left \begin{array}{l} K \\ Gr \end{array} \right $	
Faxe Kalk paa Sjælland (med Jernbanetransp.), Fyen og mindre Der.	200	$8\frac{4}{5}$	$\left\{ \begin{array}{l} 3 \\ 4 \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 65 \\ " \end{array} \right.$
do. i Jylland (med sydligste Skibsfragt)	—	—	$\left\{ \begin{array}{l} 4 \\ 4 \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} " \\ " \end{array} \right.$
do. i Jylland (med nordligste Skibsfragt)	—	—	$\left\{ \begin{array}{l} 4 \\ 4 \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} 25 \\ " \end{array} \right.$
Vinhamn Kalk (paa Jernbanen ved Kjøbh.)	240	$9\frac{1}{2}$	3	"

	Omr. Nettovægt pr. Td.	1 Td. læfkes ud til omtr. Kbfd.	Pris pr. Td. Stenkalf.	
			K	Gr
Kagstrup Kalf	220	9 $\frac{1}{2}$	3	75
De bedste Kalfværker {	Glatved Kalf (paa Banen. ved Trustrup Station) .	240	11 $\frac{5}{8}$	3 35
	Mønsted do. (paa do. ved Lundgaard Sidespor)...	200	9	2 60
	Hjerm do. (paa do. ved Hjerm Station)	207	8 $\frac{4}{5}$	2 70
	Sevel do. (ved Værket) ..	178	6 $\frac{3}{4}$	2 25
Glatved Kalf (fra mindre Vær- ker, f. Ex. i Randers og Hobro)	240	11 $\frac{5}{8}$	4	30
do. fra Ringovne i Aarhus og Horsens	—	—	3	60
Vorlev Kalf paa Banen. i Ribe	200	9	2	25
Thisted Kalf (Bakkebleger), ved Værket	200	7 $\frac{1}{2}$	2	50
Mors do. (Frøslevgaard Kalf), ved do.	212	9	3	„

Klintehjerg hydrauliske Kalf (Rytjebing S.) paa Jernbanen.
eller Skib pr. Just. å 4 Kbfd. 4 K 25 Gr.

Sidstnævnte Slags Kalf bruges nu en Del til Fug-
ning, udv. Pudning m. v. Dens væsentligste Anvendelse
er til Vandbygningsarbejder, f. Ex. Kloaker og lignende.
Vandet maa holdes borte fra Murværket i de første 24 å
48 Timer efter Muringen.

Ovennævnte Priser gjælde væsentlig Partier. Enkelte
Tønder ere i Reglen lidt dyrere.

En lille Jernbanevognl. er 50 Tdr. Faxe eller Mønsted
Kalf, 48 Tdr. Hjerm do. og 42 Tdr. Glatved do.

Et Bogumandslæs er c. 10 Tdr. ulæftet Kalf, et
Bondelæs 7 Tdr. do.

Kalklæskning.

Hvor det paa Grund af Jordsmønnet er fornødent, bør Kalkfulen beklædes med Bræder. Under Transporten maa den brændte Kalk holdes vel tildækket med Presenning, og bør Læskningen ske snarest muligt efter Brændingen, for at Kalken ikke ved den fugtige Lufts Paavirkning skal blive til Melkalk. Af særlig Betydning er det, at Kalken læskes betimelig, før den benyttes. Vil man paabegynde et Byggearbejde om Foraaret, maa Læskningen saaledes være færdig allerede om Efteraaret, hvorved den bliver saameget desto fuldstændigere. Ved de fleste Slags Kalk er det særlig af Hensyn til Pudjearbejdet nødvendigt, at Læskningen er foregaaet betimelig, idet man ved at benytte nylæsket Kalk udsætter sig for, at Pudjen springer af, da der efter dennes Anbringelse endnu kan foregaa en yderligere Læskning.

Hvis Kalken læskes om Efteraaret og skal henligge Vinteren over, bør den efter nogle Dages Forløb, i hvilke den har opnaaet tilstrækkelig Fasthed, tildækkes med et, omtrent $\frac{1}{2}$ Alen tykt, Lag Grus for at sikres mod Frosten.

Cement.

De forskjellige Sorters Brutto Vægt i 2 Sække 344 *ll.* og i 1 Just. 360 *ll.* Nettovægt 340 *ll.*

	Pris pr. Just. eller pr. 2 Sække, indbef. Emballage.	
	<i>sk</i>	<i>pr</i>
Dansk Fabrikat:		
„Gimbria“ og „Dania“ [Fabrikerne ved Mariager], „Ålborg“, „Danmark“ og „Norden“ [Fabrikerne ved Ålborg]	6	„
Svensk Fabrikat:		
Lomma [Fabriken ved Malmö]	6	„
Tysk Fabrikat:		
Loßjusz, Stettiner	6	„
Henn Moor, do.	6	„
Quistorp, do.	5	75

	Pris pr. Fußt. eller pr. 2 Sække, indbef. Emballage.	
	<i>℔</i>	<i>Ør</i>
Bredow, Stettiner	5	75
De tyffe Mærker forhandles navnlig fra Kjøbh. og Odense.		
De fleste Mærker Cement leveres nu mest i Sække, af hvilke 2 eller 3 tilsammen have samme Kub.=Indh. som en Fußt. Ved Tilbageleveringen af de tomme Sække godtgjøres 40 <i>Ør</i> for 2 Stfr. eller 3 mindre.		
Indholdet pr. Fußt. c. 4 Kubd. løst Maal.		
Engelsk Fabrikat:		
Robinson Cement (særlig til indv. Buds, men maa ei blandes med Kalk),		
pr. Sæk à c. 200 <i>℔</i> . Netto	10	"
Eneforhandler for Danmark af Robinson Cement: „Axel Prior“ i Kjøbh.		
En lille Jernbanevognl. er 28 Fußt. Cement, et Bognmandslæs 8 og et Bondelæs 4 Fußt.		

Grus, Gipsrør, Rørvær, Rørsom m. v.

	<i>℔</i>	<i>Ør</i>
1 Td. Murgrus med Transp. i Byerne c. 25 à	"	45
1 — Pudsesand (fint Baffesand) med do.	"	30
1 — Strandsand	"	45
Paa Landet er Grus i Reglen langt billigere; men Prisen afhænger væsentlig af Veilængden.		
Et Bognmandslæs Grus er 7 à 8, et Bondelæs 4 Tdr.		
1 Trave Gipsrør = 20 Bundter, hvert af disse c. 2½ à 3 <i>℔</i> . langt og 8" i Diam.	6 à	8 "
1 Pafse Rørsøm (Traadstifter $\frac{Nr. 14}{12 \text{ Lin.}}$) veier c. 1¼ <i>℔</i>	"	35
1 Pafse galvaniserede do. (Traadstifter do.)	"	65
1 Ring Jerntraad (galvan.) veier fra 4—5 <i>℔</i> . og fester	pr. <i>℔</i> .	" 20

Korvæv, danst, mekanist, i Ruller paa 50 $\square$ =M.	Kr	Gr
med galvaniseret Traad pr. $\square$ =M.	"	4
Gibs i Sække à c. 150 M.....	6	"
Gibs i løs Bægt..... pr. M.	"	8
1 Læs Ler med Transp., i Byerne.....	2	50
1 Ballon Saltsyre, Nettovægt c. 150 M. à 7 Gr	10	50
Emballagen maa tilbageendes.		
Saltsyre i løs Bægt..... pr. M.	"	8
Rjønrog i Partier.....	—	" 18
do. i løs Bægt.....	—	" 20
1 Rulle Asfaltpap Nr. 0 til Isolerfiste (15 $\square$ =M.)	2	20

Skifersten til Isolerfiste (se Prijerne under Skiferdækkerarbejdet).

Tillæg af Stillads med Søm samt Transp. af samme og Buestillinger beregnes til c. 10 % af Overslagssummen for Murarbejdsløn, indbefattet Mesterjalair, men er da Entreprenørens Eiendom efter Benyttelsen.

Beregning af Murmaterialets Mængde.

Murtykkelse.	Stenenes Størrelse og Art.	M.antal pr. $\square$ =M.	Murtykkelse.	Stenenes Størrelse og Art.	M.antal pr. $\square$ =M.	Bricktaende Størrelse.	Stenenes Stør- relse.	M.antal pr. 106. M. af Høiden.
$\frac{1}{2}$ Sten	alm. 2" 1/2" Mursten	25	$\frac{1}{2}$ Sten		15	indv. Waal i Zommer.		
$\frac{3}{4}$ —		38	$\frac{3}{4}$ —		23	18×18		100
1 —		50	1 —		30	9×9		60
$1\frac{1}{2}$ —		75	$1\frac{1}{2}$ —		45			
2 —		100	2 —		60			
			3" tykke Mursten				alm. 2" 1/2" Mursten	

Til 1 Rbfd. Murværk i Fundamenter o. s. v. behøves 19 Stfr. 2" 1 $\frac{1}{2}$ " tykke Mursten.

Ved Beregningen maales Døre og Vinduer fra, og der tillægges c. 4 % for de Sten, der sønderlaas. Hvor hul Mur benyttes, maa det være et Skjøn, hvor meget der skal tillægges, hvilket dels vil afhænge af Mængden af Døre og Vinduer (ved hvilke Muren er fuld), dels af de anvendte Binders Antal. Hvis Skillerum danne een eller flere Sider af Skorstensrør, maa kun Mursten beregnes til de fritliggende Dele af samme.

Af hule Hvælvingsten (Stenene 8 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 4 $\frac{1}{4}$ " $\times$ 2 $\frac{3}{8}$ " og liggende paa Gladen) behøves pr. □-Al. 15 Stfr.

Af alm. Sten staaende paa Kant og Hvælvingen $\frac{1}{2}$ Sten tyk 26 —

Til Murstensgulv i enkelt Lag paa Fladen pr. □-Al. 15 —

Til do. paa Høifant 25 —

Til do. af Klinker paa Gladen .. — 17 à 18 —

Til Gulv af Fliser, 8 $\frac{1}{2}$ " i □.. — 7 $\frac{1}{2}$ à 8 —

Til 1 løb. Al. Brønd, indv. Diam. 2 $\frac{1}{2}$ Al., 230 Stfr. Sten.

Til 1 — do. — 2 — 190 —

Til 1 — Mileledning (glasjeret) 2 —

Forhold af Kalk, Cement og Grus til Mursten m. v.

Til Formuring af 1000 Stfr. alm. 2" 1 $\frac{1}{2}$ " Mursten, udv. Fugning samt indv. Afspudsning og Berapning, behøves 1 Td. Glatved eller Faxe Kalk og 7 Tdr. Murgrus. Heri er indbefattet Loftspuds og Puds paa Brædestillerum, men ikke Understrykning af Tegtag.

Til samme Arbeide medgaar af Mønsted Kalk 1 $\frac{1}{4}$ Td., og til hver Td. Kalk 6 Tdr. Murgrus.

Til samme Arbeide medgaar af Thisted Kalk 1 $\frac{1}{3}$ à 1 $\frac{1}{2}$ Td., og til hver Td. Kalk 5 Tdr. Murgrus.

At her er Tale om Kalk i ulæstet Tilstand, er en Selvfølge, og hver Td. af denne, der maalt med Top indeholder rigelig 4 $\frac{1}{2}$ Rbfd., bliver til omtrent 2 Tdr., naar den er læstet (se iøvrigt Listen vedkommende Læstningsforholdet Side 20).

Størrelsen af Ralkfulen kan altsaa gjøres omtrent saamange Kub.=M., som man benytter Tdr. ulæstet Ralk. Til Læstning behøves til hver Td. ulæstet Ralk c. 3 à 5 Tdr. Vand.

Til Formuring af 600 Stfr. alm. 2" $1\frac{1}{2}$ " Mursten bruges 1 Td. hydraulisk Ralk eller 2 Tdr. Cement og 6 Tdr. Murgrus.

Til Formuring af 1000 Stfr. 3" Munkesten: $1\frac{1}{2}$ Td. Faxe eller Glatved Ralk og 10 Tdr. Murgrus, eller $3\frac{3}{4}$ Td. Cement og 11 Tdr. Murgrus.

Til Formuring af 1000 Stfr. alm. 2" $1\frac{1}{2}$ " Mursten i en Blanding af 1 Del Cement til 1 Del Ralkfalk behøves $\frac{5}{6}$ Td. Cement, $\frac{5}{6}$ Td. Ralkfalk og 5 Tdr. Grus.

Murværk med ildfast Materiale.

Raat, ildfast Ler blandes med skarpt Grus i Forhold 1 : 3. Til stærkere Varmegrader anvendes saakaldet blandet Ler, som bestaar af $\frac{2}{3}$ raat og $\frac{1}{3}$ brændt Ler. Til 1 Kbd. ildfast Murværk bruges 15 Stfr. $9" \times 4\frac{1}{2}" \times 2\frac{1}{2}"$ Sten. Til Formuring af 1000 Stfr. Sten: 3 Tdr. af den førstnævnte Blanding.

Tagsten og Understrygning.

Til 1 □-M. Tag behøves 7 Stfr. Tagsten, naar Lægternes Afstand fra Overkant til do. er $10\frac{1}{2}"$ à $11"$ (indbefattet Tillæg for ituslaaede).

Til Understrygning af 1000 Stfr. nye Tagsten medgaar $\frac{3}{4}$ Td. Faxe eller Glatved Stenfalk og 3 Tdr. Grus, til do. af 1000 Stfr. gamle do., der ikke indhugges paany, 1 Td. do. og 4 Tdr. do. Til do. af 1000 Stfr. nye Tagsten, naar de understryges med en Blanding af 1 Del Cement, 1 Del Ralkfalk og 2 Dele Grus: $\frac{3}{4}$ Td. Cement, $\frac{3}{8}$ Td. Stenfalk og $1\frac{1}{2}$ Td. Grus. Til Henlægning og Strygning af 1000 Stfr. Tagsten paa en Brandmur eller lignende: $2\frac{1}{3}$ Td. Cement og 7 Tdr. Grus.

Til 1 □-M. Tag af Munketagsten: 7 Stfr. Underligere og 7 Stfr. Overligere.

Til 200 Bar Munketagsten: 1 Td. Cement og c. 2 Rbfd. læstet Kalk.

Til 1 □=Al. Tag: $5\frac{1}{2}$ à 6 Stfr. Tegl=Falstagsten; $2\frac{1}{2}$ Rygningsten dækker 1 løb. Al. Der lægtes paa $12\frac{1}{2}$ ".

Strygningen af Tegl=Falstagsten udføres med fed, slagen Kalk og pensles derpaa.

Cement-Falstagsten.

Til 1 □=Al.: $5\frac{5}{6}$ Stfr. Cement=Falstagsten. Der lægtes indtil 13". 1 Stf. Rygningsten dækker c. 8".

Til 1 □=Al.: $4\frac{1}{2}$ Stfr. Diagonal=Falstagsten. Der lægtes paa $8\frac{1}{4}$ ". 1 Stf. Rygningsten dækker 15,5".

Til 1 □=Al.: $4\frac{1}{2}$ Stfr. nye Sikkerheds=Cement-tagsten. Der lægtes paa $8\frac{1}{2}$ ".

Puds og Fugning, Ler paa Indskud, Salthyre.

Til 100 □=Al. Puds paa Mur: 1 Td. Faxe eller Glatved Kalk og 5 Tdr. Sand eller 2 Tdr. Cement og 5 Tdr. Sand.

Til 100 □=Al. Loftspuds eller Puds paa Brædeffillerum: 1 Td. Faxe eller Glatved Kalk, 5 Tdr. Sand, $5\frac{1}{2}$ Bundt Gibsrør, c. $2\frac{1}{2}$ Al. lange og 8" i Diam., 4 Pakker Rørjøm og 4 U. Jerntraad.

Til 100 □=Al. Fugning med 1 Del Cement og 1 Del læstet Kalk: $\frac{1}{5}$ Td. Cement, $\frac{1}{5}$ Td. Kalk og $\frac{1}{3}$ Td. Grus.

Fugning med den nævnte Blanding af Cement og Kalk maa særdeles anbefales navnlig til de for Veirliget mest udsatte Partier af Bygningen, hvor ogsaa Cement med lidt Kalk og Grus undertiden anvendes.

Al Klintebjerg-Kalk bruges til Fugning 1 Del hydr. Kalk til 1 Del Grus, undertiden tilsat med 1 Del alm. Mørtel, og til Puds 1 Del hydr. Kalk til 3 Dele Grus, undertiden tilsat med lidt alm. Kalk.

Bed nyt Murværks Afvaskning med Salthyre forinden Fugningen behøves en Ballon à c. 150 U. til hver 1100 □=Al. Murslade.

Til 50 □=Al. Verlag paa Indskud bruges 1 Læs Ler à 6 Tdr. (maalt tværs over Bjælkerne).

Murarbeidsløn.

Bed selve Murarbeidet udgjør Svendelønnen Halvdelen af de nedenfor nævnte Summer, Haandlangerlønnen og Mesteralalret tilsammen den anden Halvdel; ved Fuge- og Bindsearbeidet udgjøre sidstnævnte derimod kun c. $\frac{2}{5}$ af de anførte Priser.

Selve Murarbeidet.

				Nr.	Ør
1	□=M.	$\frac{1}{2}$	Stens Skillerum at mure i Kalk	"	26
1	—	$\frac{1}{2}$	alm. do. i Bindingsværks	"	
			Ydermur	"	35
1	—	$\frac{3}{4}$	Skillerum af alm. Sten ...	"	40
1	—	1	—	"	40
1	—	1	Ydermur	"	45
1	—	$1\frac{1}{2}$	—	"	55
1	—	2	—	"	65
1	—	$2\frac{1}{2}$	—	"	72
1	—	3	—	"	80
1	—	$3\frac{1}{2}$	—	"	88
o. f. v., idet der tillægges 8 Ør for hver halve Sten, Murtykkelsen tiltager. Tykkere Murværk end 3 Stens Mur beregnes ogjaa jævnlig pr. Rbjd.....					" 10
1	□=M.	$\frac{1}{2}$	Stens indv. Skillerum i Staldbygninger (maales tværs over Stolper og Løsholter)	"	28
1	□=M.	$\frac{1}{2}$	Stens Mur at mure med Hulhed og Bindere bag Granitmur	"	30
1	□=M.	$\frac{1}{2}$	Stens Skillerum at mure i Blanding af Kalk og Cement	"	30
1	□=M.	$\frac{3}{4}$	Stens Skillerum af alm. Sten ...	"	43
1	—	1	Ydermur	"	50
1	—	$1\frac{1}{2}$	—	"	60
1	—	2	—	"	70
1	—	$2\frac{1}{2}$	—	"	78
1	—	3	—	"	90
1	—	$3\frac{1}{2}$	—	1	"
Arbeidslønnen for hul Mur beregnes som fuld do., f. Ex. $1\frac{1}{2}$ Stens Mur med $3''$ à $4\frac{1}{2}''$ Hulhed som 2 Stens Mur.					
1	□=M.		Beklædningssten at opsætte og fuge paa Facader	1	25

1	□=Al.	1/2	Stens	Skillerum af Munkfesten at mure i Kalk	Kb	Gr
1	—	1	—	Mur	"	35
1	—	1 1/2	—	—	"	53
1	—	2	—	—	"	70
1	—	2 1/2	—	—	"	80
1	—	3	—	—	"	90
1	—	3	—	—	1	"

v. j. v., idet der tillægges 10 Gr for hver halve Sten, Murtykkelsen tiltager.

Til disse Priiser paa Mur af Munkfesten maa lægges 20 à 30 %, hvis Høiden overstiger 10 Al.

1	□=Al.	1/2	Stens	Skillerum af Munkfesten at mure i Bland. af Kalk og Cement	"	40
1	□=Al.	1	Stens	Mur	"	58
1	—	1 1/2	—	—	"	76
1	—	2	—	—	"	87
1	—	2 1/2	—	—	1	"
1	—	3	—	—	1	10

v. j. v., idet der tillægges 10 Gr for hver halve Sten, Murtykkelsen tiltager.

For Jordbuer tillægges pr. Kbfd. uden Fra-
drag i Murens □=Maal 15 %.

1 1/2 Stens Mur med Pilastre beregnes mindst som 2 Stens do. v. j. v.

Murværk i Kalk i Stræbepiller beregnes pr. Kbfd. " 20

For Bygninger, der opføres, uden at Vinduer og Døre ere samtidig tilstede, betales et Tillæg pr. □=Al. af Ydermuren " 4

Blindinger i Ydermure eller Skillerum be-
regnes som fuld Mur.

For Murværk, der udgjør Flugter, som ikke ere over 3 Al., 1/2 Stens Mur undtagen, betales et Tillæg af 5 %.

For Brandmure, som ikke mures over Haanden og som fuges paa begge Sider, tillægges pr. □=Al. " 8

For Brandmure med Stræbepiller, hvor den frit-
staaende Mur aftager opad, tillægges pr. □=Al. " 12

Fritstaaende Portpiller, der skulde fuges eller pudses, betales bedst efter Overenskomst for hvert enkelt Tilfælde.

For rundt Murværk af Formsten betales et Tillæg af 33 %.

For Muring af Bagvægge i Halvtagsbygninger ovenfor øverste Bjælfelag samt for Spids gavle i høiere Bygninger betales et Tillæg af c. 15 %.

For at formure gamle eller navnlig halve Sten betales et Tillæg af 5 kr pr. $\square$ -Al.

Bed Opmaalingen af Murværket regnes Porte, Døre, Binduer, Lemme og andre Abninger som fuld Mur.

Murværket bag Sofler og Gesimser regnes for fuld Mur.

1 Stf. 1×1 Stens Fundamentpille at mure i Kalk væsentlig over Jorden..... pr. løb. Al.	Kr	45
1 Stf. $1\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ Stens Fundamentpille	"	80
1 Stf. 2×2 Stens do.	1	15
Hvor Pillerne ere i Jorden, maa foruden Gravningen tillægges c. 30 %.		
1 løb. Al. c. 12" høi Granitsoffel at hensejtte paa Murstensfundament (Fundamentet ikke medregnet, ei heller Bagmuren) og fastmure	"	90
1 do. c. 18" høi do.	1	25
Hvis Soffelsten opfattes paa Rampestensfundament, tillægges 33 %.		
1 løb. Al. c. $\frac{6}{12}$ " eller c. $\frac{7}{10}$ " Granittrappetrin at henlægge og fastmure	1	25
(Fundament under Trinene beregnes særskilt.)		
1 løb. Al. $\frac{9}{9}$ " Skorstensrør at mure og indv. berappe og affoste	"	90
1 løb. Al. $4\frac{1}{2} \times 9$ " Emrør, stødende til et Skorstensrør, hvor altsaa kun førstnævntes 2 Sider beregnes, at mure og indv. berappe og affoste	"	70
1 løb. Al. $\frac{18}{18}$ " Skorstensrør	1	35
1 Stf. alm. $\frac{9}{9}$ " Skorstenspipe af $\frac{1}{2}$ Stens Mur, ikke over 2 Al. høi, at mure og fuge i Blanding af Kalk og Cement, indv. berappe og affoste	12	"
1 — dob. $\frac{9}{9}$ " Skorstenspipe	20	"
1 — dob. do., hvor et $4\frac{1}{2} \times 9$ " Emrør støder til et $\frac{9}{9}$ " Skorstensrør	16	"

1 Stf. alm. $18\frac{1}{18}$ " Skorstenspipe at mure og fuge som ovennævnt og indv. berappe og afkoste	Ka	Gr
1 — $18\frac{1}{18}$ " Skorstenspipe med Emrør	18	"
1 — Skorstensskappe at mure pr. □=Al.	23	"
En Dampskorsten at mure, fuge samt indv. berappe og afkoste, naar den er firkantet, begyndt med $3\frac{1}{2}$ Stens Murtykkelse og indtil 30 Al. Hvide, med Tillæg af Stillads . . . pr. løb. Al.	1	50
En rund eller ottekantet do. at do. til samme Hvide (Formsten leveres af Bygh.) med Tillæg af Stillads . . . — 20 à	16	"
For hver 10 Al., Skorstenen skal være høiere, tillægges, naar den er firkantet naar den er rund . . . —	22	"
En firkantet Dampskorsten af c. 60 Al. Hvide —	4	"
En rund eller ottekantet do. af do. . . —	6	"
Hvis en Dampskorsten mures med Gulhed, tillægges til ovennævnte Priser —	22	"
Hvis en Dampskorsten staar inde i en Bygning, og derfor kun afføres, fradrages c. 25 % af de her nævnte Priser. —	28	"
For 1 løb. Al. glat Hovedgesims indtil 12" Hvide og 6" Ubladning at mure, beregnet til Afskuring, tillægges	2	"
For 1 løb. Al. do. indtil 18" do. og 9" do. at do.	"	65
For 1 — do. — 24" do. og 12" do. at do.	1	20
For 1 løb. Al. glat Hovedgesims af de nævnte Hvider, men med Spærhoveder, tillægges	2	"
For 1 løb. Al. Friise, 3 à 4 Skifter høi og med et lille Fremspring at mure, tillægges	"	80
For 1 løb. Al. Friise, 5 Skifter høi med do., tillægges	"	30
For ovennævnte Gesimser og Friiser af blank Mur betales et Tillæg af c. 30 %.	"	40
For Mursten at hugge til Forsiringer, hvor der skal pudses pr. Stf.	"	4
For do. at hugge og skure til do., hvor Muren skal fuges —	"	6
1 løb. Al. Saalbænk at belægge med 8 à 9" brede Stifer eller Jernplader i Cement	"	50

En Saalbænk at mure paa Høikant i Cement eller Kalk med Vinduets Karm $\frac{1}{2}$ Sten tilbage for Murfladen, uden Hugning pr. løb. Al.	Ma	Gr
En do. at do. paa Fladen i Cement —	”	65
En do. at do. paa Høikant af Formsten i do. —	1	”
En do. at do. paa Fladen af do. i do. —	”	55
En Gavlskam at belægge med en c. 1 Al. lang og 18" bred Skifer eller Jernplade i Cement og samme at fastsætte	1	”
Flunkerne i en Tagkviist at mure betales med dobbelt Pris af den sædvanlige af paagjældende Murtykkelse.		
1 Stk. Bagerovn til 2 Tdr. Rug, Sidemurene af 2 Stens Mur og Hvelvingen af $1\frac{1}{2}$ Stens do., indv. Maal c. 4 Al. $\times$ 3 Al., at mure med tilhørende Røgfkanaler til Skorstenen, indbefattet Lægning af Rampestensfundament samt Gulvet (Herden) c.	75	”
1 Stk. Bagerovn til $1\frac{1}{2}$ Td. Rug, Sidemurene og Hvelvingen af $1\frac{1}{2}$ Stens Mur, indv. Maal c. $3\frac{1}{2}$ Al. $\times$ $2\frac{1}{2}$ Al., at mure	68	”
1 Stk. mindre Bagerovn til 1 Td. Rug, Sidemurene og Hvelvingen af $1\frac{1}{2}$ Stens Mur, indv. Maal c. 3 Al. $\times$ 2 Al., at mure	60	”
Til hver Skjæppe Rug, Dønen skal rumme, beregnes $\frac{3}{4}$ $\square$ -Al. Gulvplade.		
En alm. Grubefjedel med Snegletræk at indmure af alm. Mursten og udv. pudse	12	”
En mindre do.	10	”
Hvis Stenene til ovennævnte Arbejde tilhugges og derpaa fuges, tillægges 50 %.		
Fritstaaende Grubefjedler at opjætte, pr. Stk. 3 $\frac{1}{2}$ a	3	50
Murværket i Bassiner i Ismeierier, hvilket opmures i Cement og pudses i do., maa med de i Cementen støbte Rørledninger, Afløbshuller o. s. v. beregnes til dobbelt Pris af den for sædvanligt Murværk med Cementpuds.		
1 $\square$ -Al. Hvelving af hule Hvelvingsten eller alm. Mursten, lagte paa Fladen, at mure i Cement	”	35

Her tænkes nærmest paa flade Hvælvinger i Staldbygninger og lignende Steder, der mures mellem Staalbjælker over en saakaldt „Slæde“, og hvis Overflade maa belægges med Beton eller Ler for at give tilstrækkelig Styrke og skaane mod Slid.

1	□ = M. $\frac{1}{2}$ Stens flad Hvælving at mure i Blanding af Kalk og Cement paa Bueskiver og til Fugning	Nr	Ør
		”	50
1	— $\frac{1}{2}$ Stens do. at do. i do. paa do. til Pudsning	”	40
1	— $\frac{1}{2}$ — Tøndehvælving — — —	”	60
1	— $\frac{1}{2}$ — Krydshvælving med 1 Stens Ribber (i Kirker eller lignende Bygninger), indbefattet Gjordbuerne, til Pudsning	3	”

Til Tønde- og Krydshvælvingerne maa Buestillinger og Stillads beregnes særskilt.
 Ved Hvælvinger maales den udfoldede Flade.

Murstens- og Flisegulv.

1	□ = M. Murstensgulv at lægge paa Fladen i Grus	Nr	Ør
		”	25
1	— — at do. paa do. i Kalk	”	30
1	— — at do. paa Høikant i Grus	”	38
1	— — at do. paa Fladen i Kalk, paa Underlag af andre Mursten, ligeledes paa Fladen	”	44
1	— — at lægge paa Høikant i Kalk	”	50
1	— Gulv af Fliser, $8\frac{3}{4}$ ” i □, at lægge i Blanding af Kalk og Cement paa Underlag af Mursten paa Fladen i Kalk	”	55
1	— — af ottekantede og sjmaa firkantede Fliser, at lægge i do. paa Underlag af Mursten paa Fladen i do.	”	60
1	— Flisegulv af andre, sjeldnere forekommende, Mønstre efter Tegning at lægge i do. paa Underlag i do.	”	90
1	— Gulv af gullandske Fliser at lægge i Cement paa Underlag af Murbrokker... ..	”	65
1	— Marmorgulv at lægge i do. paa Underlag af Mursten	”	90

Saafermt Marmorsfliserne skulle hugges, gives Extrabetaling.

Til Underlag for de nævnte Gulve kunne ogsaa Murstensfjærver, der stødes, hensigtsmæssig benyttes.

Fugning.

1	□=Al. alm. Fugning i Blanding af Kalk og Cement med glatte og skaarne Fuger	Kr	25
1	— Fugning i do., trukken med Jern	"	30
	Bed Fugning med farvet Kalk tillægges pr. □=Al. For Facader med Forsiringer og Udmuringer til-	"	3
	lægges pr. □=Al. 5 à	"	20
	Bed Opmaalning af Fugearbejde regnes tværs over Døre og Vinduer.		

Pudsning, Berapning og Afkostning, Hvidtning m. v.

Udvendigt Arbejde.

1	□=Al. Facade at pudse glat og grovt i Bland-	Kr	30
	ding af Kalk og Cement	"	
1	— — at do. do. og do., indbef. Fils-	"	38
	ning	"	
1	løb. Al. glat Hovedgesims paa en Bagside ind-		
	til 12" Højde og 9" Udladning at pudse glat		
	i Blanding af Kalk og Cement	"	55
1	løb. Al. glat Hovedgesims paa en Facade		
	indtil 12" Højde og 9" Udladning at		
	trække i Cement	1	30
1	— do. indtil 18" Højde og 12" Udlad-		
	ning at do. i do.	2	25
	For 1 løb. Al. af de nævnte Højder, men		
	med Spærhoveder, der ligeledes pudses, til-		
	lægges c. 25 à 35 %.		
1	løb. Al. Dør- eller Vinduesindfatning at trække		
	i Cement c. 6" bred	1	10
1	— do. at do. c. 8 à 10" bred	1	35
1	— Baand c. 3 à 4 Skifter høit og c. 3"		
	Udladning at trække	"	75
1	— c. 7" bred Saalbænk at pudse overalt		
	glat i Cement	"	60
	Samme Arbejde med Vandnæse	1	"

1 løb. Al.	Saalbænk at trække med Profil, der gaar om Hjørnerne	Kr	Gr
1 —	do. at pudse Overfladen med Cement og med fremstaaende Kant	1	10
	Støbte Konjoler af Cement, Gibs eller Lignende at op sætte i Hovedgesimsen pr. Stk. 30 à	"	50
1 løb. Al.	støbte Ornamente, c. 3 à 4" høje, at op sætte paa Facademur.....	"	50
1 —	do., c. 8 à 10" høje, at do. paa do..	"	30
1 □=Al.	simple, trukne Kvadre i Cement paa Facader.....	"	50
	Bed Pud sning i Cement af Facader, hvor Pud= sen er glat, men med svagt indstaarne Kvadre, hvor der er trukne Indfatninger omkring Døre og Vinduer og støbte Konjoler op sætte i Hoved= gesimsen, kan med Tillæg af Skabeloner, Lægter og Kroge Arbeidet beregnes pr. □=Al. af hele Facadens Maal til	1	30
	Hjørnekvadre eller andre stærkere fremspringende, ru Kvadre, navnlig i nederste Etage, beregnes med Tillæg af Skabeloner o. s. v. pr. □=Al. til c.	1	60
1 □=Al.	Facade eller Gavl at berappe og vandsføre	3	"
	Gesimsen at berappe og vandsføre beregnes til samme Pris som den øvrige Facade og udmaales udfoldet sammen med denne.	"	12

Indvendigt Arbejde.

1 □=Al.	indv alm. Bæggepuds i Kalk, indbefattet Filsning	Kr	Gr
1 — — —	— i Cement, do. do.	"	20
1 — — —	— i Kalk paa Vin= dingsværkssfillerum, Berøring af Stolper og Løsholter samt Filsning indbefattet (uden Tillæg af Rør o. s. v.).....	"	25
	Hvor Bægge kun pudses grovt uden at filses, kan i ovenstaaende Priser fradrages ... pr. □=Al.	"	24
1 løb. Al.	rundbuet Fri se med c. 20" i Diam. af Buerne og 3" Dybde at pudse i Kalk	"	2
1 □=Al.	Brædesfillerum eller Løftsforstaling at berøre og pudse i Kalk, indbef. Filsning Samme uden Filsning	1	40
		"	23
		"	20

1	□=Al.	Brædesfillerum eller Loftsforsikaling at	Nr	Gr
		paaslaa Rørvær, pudse i Kalk og filse	"	21
1	—	Brædesfillerum eller Loftsforsikaling at		
		berøre og pudse i Kalk med Tillæg af		
		Rør, Rørsøm og Staaltraad	"	33
1	—	Loftsforsikaling at berøre og pudse i Ce-		
		ment (uden Mat.)	"	28
1	—	Forsikaling under Trapper med lige		
		Løb at do. i Kalk (do. do.)	"	25
1	—	do. under do. med Svingtrin (do. do.)	"	35
1	—	flad Hvelving at pudse i Kalk	"	27
1	—	Tøndehvelving (og lign. buede Flader)	"	32
1	—	Krydshvelving med simple Ribber....	"	45
1	—	Tøndehvelving eller lign. af Brædesfor-		
		sikaling at berøre og pudse (uden Mat.)	"	28
1	—	Marmorpuds	1	20
1	løb. Al.	Gesims fra 8—10" Hvide at trække		
		i Gibs	"	80
		For hver Tomme, Gesimsen er højere, tillægges		
		i Arbejds løn	5 à	" 6
		For Gesimser, der ere kortere end 5 Al.,		
		gives Tillæg efter Forholdene.		
1	løb. Al.	Frijs at trække i Gibs, pr. Tomme		
		af Hviden i Arbejds løn	5 à	" 6
		Støbte Rosetter af Gibs fra 1/2—1 Al. i Diam.		
		at opjætte og fastskrue	2	"
		Do., c. 1 1/2 Al. i Diam., at do. og do.	3	50
1	løb. Al.	mindre Konjoler eller Tandsnit af		
		Gibs i Stykker paa c. 1/2 Al. Længde i		
		Gesimser at do.	"	20
1	□=Al.	Bæg at berappe og afkoste	"	7
1	—	— — — — vandsture	"	10
1	—	flad Hvelving (i Staldbygninger og		
		lignende) at berappe og afkoste med		
		Kalk eller Cement, saa den bliver		
		nogenlunde glat	"	12
1	—	Bæg eller Loft at hvidte 2 Gange....	"	3
1	—	Bæg at hvidte 1 Gang og kalkfarve ..	"	4
		For Hvidtning med slagen Kalk betales et Tillæg		
		pr. □=Al.	"	1

Bed Opmaalning af Rudsning og Berapning samt Hvidtning regnes tværs over Døre og Vinduer, og intet Trædrag for indvendige trufne Gesimser. Efterpudsning er indbefattet i de nævnte Priser.

Teglstage m. v.

1000 Stfr. Tagsten at oplægge, indhugge og understryge med Blanding af Kalk og Cement	30	"
1000 do. at do., do. og do. med Balme, Skotrender eller Kviste	38	"
1000 do. at do., do. og stryge i Cement paa en Brandmur	40	"
1 løb. Al. Cementrygning at anbringe, indbefattet Stenenes Tilhugning for Balme	"	60
1000 Stfr. Munketagsten at oplægge, indhugge og understryge med Blanding af Kalk og Cement saavel ud- som indvendig	70	"
1000 Stfr. Tegl-Falstagsten at oplægge indbefattet Rygning paa alm. Tag	24	"
Angaaende Dplægningen af Tegl-Falstagsten med tilhørende Rygningssten og disse Stens Maal se Side 14 og 27.		
1000 Stfr. Cement-Falstagsten at do. indbef. do. paa alm. Tag	20	"
1 løb. Al. Mønsten at oplægge paa Spaantag i Cem.	"	12
Bed Tagarbejde er Dplægningen dog sjældent indbefattet i den med Svendene sluttede Afford.		

Formuring af Krybbeften m. v. vedkommende Staldbygninger.

1 løb. Al. Kofrybbeften, 12" i Hulheden, af ildfast Ler at mure og fuge i Cement med Undermuring af 2 Skifter Mursten paa Fladen	"	60
1 — saltglasf. Ko- eller Svinefrybbeften, 12" i do., at do.	"	65
1 — Mileledningssten at nedlægge i Cement paa Underlag af 1 Skifte paa Fladen i en Rendeften	"	35

Samme Arbeide, hvor hele Rende- stenen er af Murs- ten og 18—20" bred.....	Kr	Gr
1 Stk. Rensbrønd, indv. 14" i □, at mure i Cement af 1/2 Stens Mur, indbef. Gravning i en Dybde af 1 à 2 M.....	1	85
1 løb. M. hugget, eller af Beton støbt, Rende- stensbund at lægge i Cement paa Underlag af Murs- ten paa Gladen	"	30
1 Stk. større Stolpesten af Granit eller Beton at anbringe paa Fundament, dette indbef.....	1	50
1 Stk. mindre do.	1	"

Opsætning af Kalkelovne og Komfurer.

1 Stk. alm. lille, rund Kalkelovn, indtil 3 M. Hvide, at opsætte med korte Rør.....	Kr	Gr
1 — større do., indtil 4 M., at do.....	3	"
1 — mindre Ventilationsovn, indtil 3 Mens Hvide, at opsætte	4	50
1 — stor Røses-Kulovn, indtil 4 M. Hvide, at opsætte med murede Træk.....	3	75
Firkantede alm. Kalkelovne betales med et Tillæg af c. 20 %.	8	"
1 Stk. alm. enkelt Komfur med 3 Røgehuller, Vandgryde og Stegeovn at opsætte	10	"

Ler paa Indskud m. v. samt Kalklæskning.

1 □=M. Ler at lægge paa Indskud (maales tværs over Bjælkerne), Veltning indbef. Samme Arbeide uden Veltning	Kr	Gr
1 — Vergusv at lægge og nedklappe i Loer og lignende Steder	"	6
1 Td. Kalk at læske.....	"	5
	"	40
	"	28

Hvor man har langt til Vand, maa Bæring eller
Rjørsel af dette særskilt beregnes.

Kalkfule at grave beregnes efter Prijerne paa Grund-
gravning.

Nedbrydning og Reparationsarbejde.

	Nr	Kr
Nedbrydning af gammelt Murværk, 2 Stens Mur og derover, af alm. Mursten, der styrtes ned i Blokke, samt Stenenes Rensning, Sortering og Stabling pr. 1000 Stfr.	5	"
Do. do. af tyndere Murværk —	4	"
For Rensning o. f. v. alene —	2	50
For Nedbrydning af Sten i fugtige Kjældere maa betales dobbelt Pris.		
Nedbrydning af Murværk af Munkfesten (i Kirker eller lignende gamle Bygninger) samt Stenenes Rensning, Sortering og Stabling, pr. 1000 Stfr.	15	"
For Rensning o. f. v. alene —	11	"
Nedtagning af gamle Tagsten fra en 1=Stages Bygning samt Rensning, Sortering og Stab- ling pr. 1000 Stfr.	5	"
Samme Arbejde fra en 2=Stages Bygning —	7	50
Samme Arbejde med Dplægning, Indhugning og Understrygning med Blanding af Kalk og Ce- ment paa en 1=Stages Bygning —	42	"
For enkelte forvittrede Sten at udhugge af alm. Murværk til $\frac{1}{2}$ Stens Dybde samt nye at indsætte, Muren at rense med Saltsyre og Band, Fugerne at udhugge samt paany at fuge pr. □=Al. c.	"	75
Rensning af gammelt Murværk af Munkfesten, Udhugning af Fugerne, do. af enkelte forvittrede Sten og Indmuring af nye i Cement, Af- vaskning med Saltsyre samt Fug- ning paany — c.	1	80
Hvis Muren tidligere har været hvidtet, til- lægges pr. □=Al.	"	35
Borthugning overalt af en Skal af $\frac{1}{2}$ Stens Tykkelse (hvor f. Ex. hvert 4de Skifte gjøres til et Binderfiste, der griber ind i den gamle		

Mur) og Indmuring af nye Sten samt Fugning..... pr. $\square$ Al. c.	Kr	1	20
Samme Arbeide ved Munkesten ... c.	2	"	
Udhugning af enkelte Munkesten og Indmuring af nye pr. Stk.	"	27	
Den løse Hvidtekalk paa selve Murstenene at affkrabe af Munkesten, Muren at afvaske, enkelte forvittrede Sten at udhugge og nye at indjætte samt fuge, hvidte og kalkfarve (indv.) pr. $\square$ Al. c.	1	20	
Gammel Loftspuds at afhugge samt paany at pudse, indbef. Rør, Rørsøm og Staaltraad pr. $\square$ Al.	"	40	
Do. Bæggepuds at do. samt ny Puds at anbringe.....	"	27	

Tømmermaterialier.

Pommersk Fyrretømmer (hugget).

Længde og Tykkelse dansk Maal.

			Længder fra 10 — 19 $\frac{1}{2}$ Al.	
			Kr	Ør
12/12 " Tømmer..... pr. løb. Al.			4	40
11/12 " —			4	5
11/11 " —			3	50
10/11 " —			3	20
10/10 " —			2	65
9/10 " —			2	35
9/9 " —			2	10
8/9 " —			1	85
8/8 " —			1	65
7/8 " —			1	35
7/7 " —			1	15

Bom. Tømmer sælges som oftest pr. Rbfd.

Anførte Priser gjælde for Leverancer i østjyds Havn,
og Fragten, 15 Ør pr. Rbfd., er indbef.

Firskaaret er lidt høiere i Pris end ovennævnt; da
man sparer Fugningen, kan det ofte vælges 1" tyndere.

Lager af Bom. Tømmer hos Tiemroth & Brandt, Ny Vester-
gade 18, Kjøbb. B.

Pitch-pine (søvskaaret)
[amerikansk Fyrretræ].

Sælges altid pr. Kbd.

				pr. Kbd.	
				Kt	Gr
$11/11$ "	Tømmer og sværere Dimensioner indtil				
36'	Længde.....	1	Kt 85 Gr	2	"
Samme i større Længder	2	-	15 - -	2	50
$8/8$ " do. & $10/10$ " do. indtil 34' Længde	1	-	65 - -	1	80
Samme i større Længder	1	-	85 - -	2	"
Planker og Bræder (udspøgte) ...	2	-	35 - -	2	50
do. og do. (alm.)	2	-	10 - -	2	25

Lager af Pitch-pine i „Marchus Trælshandel“.

Sydsvensk Tømmer

(affikket fra Halmstad, Landskrona, Malmö, Kalmar o. s. v.)

Længde dansk, Tykkelse svensk Maal.

Firhugget.

				Indtil		Fra	
				13 M.		14-18 M.	
				Længde.		Længde.	
				Kt	Gr	Kt	Gr
$10/10$ "	Tømmer		pr. løb. M.	1	60	1	85
$9/10$ "	—		—	1	35	1	50
$9/9$ "	—		—	1	15	1	25
$8/9$ "	—		—	1	5	1	15
$8/8$ "	—		—	"	95	1	5
$7/8$ "	—		—	"	75	"	85
				Indtil		Fra	
				12 M.		13-18 M.	
				Længde.		Længde.	
$7/7$ "	—		—	"	60	"	67
$6/7$ "	—		—	"	50	"	56
$6/6$ "	—		—	"	42	"	"
$5/6$ "	—		—	"	36	"	"
$5/5$ "	—		—	"	30	"	"
$4/5$ "	—		—	"	25	"	"
$4/4$ "	—		—	"	20	"	"

Større Længder og Dimensj. c. 10 % dyrere.

Savfskaaret (nordsjenskt og finskt) skarptkantet.

Længde dansk, Tykkelse engelsk Maal.

					K ^t	Ør
$\frac{6}{6}$ "	Tømmer i Længder indtil 12 Al.,	pr.	løb.	Al.	"	60
$\frac{5}{6}$ "	—	—	—	—	"	50
$\frac{5}{5}$ "	—	—	—	—	"	42
$\frac{4}{5}$ "	—	—	—	—	"	35
$\frac{4}{4}$ "	—	—	—	—	"	28
$\frac{3}{4}$ "	—	—	—	—	"	22
De mindre Dimensioner af ovennævnte Tømmer benyttes navnlig til Murlægter og lignende. Hertil bruges ogsaa ofte $\frac{3}{4}$ " skaaren af svenske Planker pr. løb. Al.						" 28

Norsk Tømmer

(affibet fra Christianssand, Frederikshald o. f. v.)

Længde dansk Maal, Tykkelse i Toppen

c. $\frac{1}{2}$ " pr. Al. af Længden.

Rundtoppet.

				K ^t	Ør
12 Al.		pr.	Stk.	4	25
11 —		—	—	3	50
10 —		—	—	2	65
9 —		—	—	2	20
8 —		—	—	1	70
7 —		—	—	1	25
6 —		—	—	1	"
5 —		—	—	"	75
4 —		—	—	"	65

Halvtømmer og Krydstømmer beregnes efter Prisene for Heltømmer med Tillæg af c. 1 Ør pr. løb. Al. for hver Tomme af den skaarne Glades Hvide, hvilket Tillæg fordeles paa hvert enkelt af de skaarne Stykker. Bommerst og Pitch-pine 50 % dyrere.

Svenske Fyrreplanker.

Tirskaarne.

Længde dansk, Bredde og Tykkelse engelsk Maal.

				K ^t	Ør
$3'' \times 12''$		pr.	løb. Al.	1	5
$3'' \times 11''$		—	—	"	95

	pr. Løb. M.	Kø	Gr
3" × 10"	—	"	85
3" × 9"	—	"	70
3" × 8"	—	"	55
3" × 7"	—	"	48
3" × 6"	—	"	40
2 $\frac{1}{2}$ " × 10"	—	"	75
2 $\frac{1}{2}$ " × 9"	—	"	60
2 $\frac{1}{2}$ " × 8"	—	"	48
2 $\frac{1}{2}$ " × 7"	—	"	40
2 $\frac{1}{2}$ " × 6"	—	"	32
2 $\frac{1}{2}$ " × 5"	—	"	25
2" × 12"	—	"	70
2" × 11"	—	"	65
2" × 10"	—	"	60
2" × 9"	—	"	50
2" × 8"	—	"	37
2" × 7"	—	"	31
2" × 6"	—	"	25
2" × 5"	—	"	20
1 $\frac{1}{2}$ " × 12"	—	"	60
1 $\frac{1}{2}$ " × 11"	—	"	54
1 $\frac{1}{2}$ " × 10"	—	"	48
1 $\frac{1}{2}$ " × 9"	—	"	40
1 $\frac{1}{2}$ " × 8"	—	"	30
1 $\frac{1}{2}$ " × 7"	—	"	25
1 $\frac{1}{2}$ " × 6"	—	"	22
1 $\frac{1}{2}$ " × 5"	—	"	18

Fyrrebræder.

Firftaarne, Længde danst, Bredde og Tykkelse engelsk Maal.

Man beregnes Prisen paa Bræder, som oftest pr. 100 Fod, og sjældnere bruges den ældre Beregningsmaade pr. 144 Fod = 1 Tylt 12 Fods Bræder.

1 $\frac{1}{4}$ " × 7" Bræder.

	pr. 100'	Kø	Gr
1ste Sort	12	50	
2den —	11	"	
3die —	8	50	
4de — (Skillerumsbr. v. f. v.)	7	50	

$1\frac{1}{4}'' \times 6''$ Bræder.

	pr. 100'
	<i>Sk</i> <i>Gr</i>
1ste Sort.....	10 50
2den —	9 25
3die —	7 "
4de —	6 25

Med 100', 7" brede, Bræder (Maalet gjælder før Pløiningen) kan lægges c. 12 $\square$ -Al. Gulv, naar Bræderne passe nogenlunde i Længden.

Med 100', 6" brede, Bræder kan lægges c. 10 $\square$ -Al. Gulv.

 $1'' \times 7''$ Bræder.

	10	"
1ste Sort.....	8	50
2den —	7	25
3die —	6	"

Smallere og bredere Bræder, saavel $1''$ som $1\frac{1}{4}''$, forholdsvis billigere og dyrere.

Granbræder
(uforterede)

$1\frac{1}{4}'' \times 7''$	8 <i>Sk</i> à	8 50
$1\frac{1}{4}'' \times 6''$	6 <i>Sk</i> 50 <i>Gr</i> -	7 "
$1'' \times 7''$	6 - 50 - -	7 "

Gjennemstaarne Bræder.

Prisen beregnes efter $1\frac{1}{4}''$ Bræder med et Tillæg af 1 *Sk* i Skjæreløn pr. 100' 6 à 7" Bræder.

Forstakingsbræder.

$1'' \times 6''$ Forstakingsbræder (norste).....	3 "
$1'' \times 5''$ (svenste)	3 13
$1'' \times 4''$ (do.)	2 50

Med 100', 6" brede, Forstakingsbræder kan forstakles c. $10\frac{1}{2}$ $\square$ -Al. og lægges c. $12\frac{1}{2}$ $\square$ -Al. Indstud (maalt tværs over Bjælkerne).

Maskinhovlede og ploiede Bræder, Planker m. v.

Til førnævnte Priser paa Materialet lægges følgende:

$1\frac{1}{4} \times 6''$ & $1\frac{1}{4} \times 7''$ Bræder af høvle paa 1 Side	pr. 100'
og pløie	<i>℔</i> 80
Samme do. at do. paa 2 Sider og pløie	" 90
do. do. alene at pløie	" 50
$\frac{3}{8}''$, $\frac{3}{7}''$, $\frac{2}{8}''$ og $\frac{2}{7}''$ Planter at høvle paa 1 Side og pløie	1 50
Samme paa do. og do.	1 75
Dpfantning af sværere Tømmer ved Maskinkraft	
pr. $\square$ -Fod $2\frac{1}{2}$ <i>℔</i>	

Lægter.

Længde dansk, Bredde og Tykkelse svensk Maal.

11 Al. lange.	Hugne Stenlægter til Stormbaand o. f. v.	<i>℔</i>	<i>℔</i>
	pr. Tykt	12	"
	Do. Lægter til Straatag	6	50
	Skaarne Lægter [norste, af Tømmer] til Straatag, $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{3}{4}''$	4	"
	Simplere do.	3	75
	Skaarne Lægter til Skifertag, $1\frac{1}{4}'' \times 3''$ pr. løb. Al.	"	$6\frac{3}{4}$
	Do. do. til do. og Tegltag, $1\frac{1}{4}'' \times 2\frac{1}{2}''$	"	$5\frac{1}{4}$
	Do. do. til Spaantag, $1\frac{1}{4}'' \times 2''$	"	$4\frac{1}{2}$
	Do. do. til do., $1'' \times 2''$ (til Indst.)	"	3
	Do. do. til do., $1\frac{1}{4}'' \times 2''$ skaarne af indentl. Gran (ikke over 7 Al.) ...	"	4

Preussisk Egetømmer.

Længde og Tykkelse dansk Maal.

$\frac{6}{6}''$ Tømmer under 7 Alens Længde, pr. løb. Al.	<i>℔</i>	<i>℔</i>
$\frac{5}{6}''$ — — — — —	1	"
$\frac{5}{6}''$ — — — — —	"	85
$\frac{4}{5}''$ — — — — —	"	70
$\frac{4}{5}''$ — — — — —	"	55
$\frac{4}{4}''$ — — — — —	"	45
$\frac{3}{4}''$ — — — — —	"	40
Større Dimensioner fra 2 <i>℔</i> 50 <i>℔</i> til 4 <i>℔</i> pr. Abfd. efter Længde og Tykkelse.		
Preussiske Egeplanter efter Dimensioner, pr. Abfd.	2 50	
	å 5	"

Dansk grøn Eg,

der kan opskjæres til Tømmer og Planter.

Sælges pr. Abfd. i 3 Sorteringer efter Kvalitet.
(Prisen er leveret paa nærmeste Jernbanestation.)

	Kr	Gr
1ste Sort (stor Dimension og Længde), pr. Abfd.	1	"
2den — (stor do., kortere Længde) .. —	"	75
3die — (til Heguspæle m. v.) —	"	50

Stjælrelønnen regnes til 25 à 33 % pr. Abfd.

Tagspaan, skaarne.

Svenske imprægn. $\frac{4}{19}$ " Spaan (svensk Maal)	Kr	Gr
pr. 1000 Stfr.	11	"
Judenlandske Granpaan med lige		
Ender, $\frac{4}{18}$ ", impr. (Fra Hille-		
rød Savværk, frit paa Banen		
ved H. St.)..... —	16	50
Do. do. med runde Ender (do. do.) —	18	"
Egespaan med do. do., $3\frac{3}{4}$ " $\times$ 11",		
impr., til Møller, (do. do.) ... —	17	"

Særlig Skjægspaan faaes fra Savværkerne.

En lille Jernbanevognl. $\frac{4}{19}$ " svenske, skaarne Tag-
spaan er 30,000 Stfr., et Bogumandslæs 8000 Stfr.

En lille Jernbanevognl. $\frac{4}{18}$ " Hillerød Tagspaan er
22,000 Stfr., et Bogumandslæs 6000 Stfr.

Alm. svenske Tagspaan, der jældent ere tilstræffelig
imprægnerede, raadue ofte paa 6 à 8 Aar, navnlig paa
Nordsiden af Bygningerne og tæt ved Træer. Over-
strygning er nødvendig.

Hvormange Spaan (alm. svenske), skaarne, der beregnes,
med Tillæg for dem, som udslydes.

Til 4 Lag $\frac{4}{19}$ " Spaan, pr. □=Al. 34 Stfr.

Til 3 — do. — — 26 —

Al Hillerød Spaan behøves pr. □=Al. lidt færre end ovennævnt.

Til hver Spaan bruges 1 Stf. $1\frac{3}{4}$ " Søm.

Tagspaan, hovelde

Hovelde svenske $\frac{4}{19}$ " Spaan (svensk Maal),
pr. 1000 Stfr. 5 Kr.

En lille Jernbanevognl. høvlede $\frac{4}{19}$ " Spaan er c. 60,000 Stfr., et Bogumandslæs 10 à 12,000 Stfr.

Hvormange høvlede Spaan, der beregnes, med Tillæg for dem, som udstydes.

Naar høvlede $\frac{4}{19}$ " Spaan oplægges med 4" Opstif og med en Afstand af 8" fra Overkant til Overkant af Lægte og med halvt Overlæg, hvilket er bedst, behøves pr. $\square$ -Al. 70 à 72 Stfr.

Med samme Lægteafstand, men kun 1" Overlæg, pr. $\square$ -Al. 55 à 60 Stfr.

Til hver Spaan: 1 Stf. $1\frac{3}{4}$ " Søm.

Imprægnerings- og Beskyttelsesmidler for Træ m. v.

Karbolineum (Phylatterion) til Beskyttelse af Træ mod Forraadnelse og Svamp anvendes til Paastrykning af Bjælkelag, Tagværk, Tømmer i Kreaturstalde, Tagspaan, Plankeværker og Stakiter m. v. Særlig hensigtsmæssig er den til Beskyttelse af indmurede Bjælkehoveder og Murlægter. Karbolineum benyttes ogsaa til Paastrykning af Murværk for at dræbe Svamp.

1 Just. Karbolineum (bedste Sort) à c. 400 Al.,	Kr	Gr
pr. Al. Netto exkl. Emballage	"	16
1 galvaniseret Jerndunk do. à 20—50 Al., pr. Al.		
Netto exkl. do.	"	18
1 Just. alm. Karbolineum à c. 400 Al., pr. Al.		
Netto exkl. Emballage	"	10

2 Al. Karbolineum dækker c. 15 $\square$ -Al. ubearbejdet Træ.

Hovedforhandler af „Phylatterion“: „Nzel Prior“, Atti-
fjelsfab, Kjøbh. K.

Kreosotolie benyttes i samme Niemed som ovennævnt Karbolineum.

1 Petroleumstønde à c. 380 Al. Netto (inkl. Just.)	Kr	Gr
$\frac{1}{2}$ do. 200 Al. Netto (exkl. do.)	40	"
3 mindre Partier fra 20 à 50 Al. (exkl. Emballage)	24	"
	"	15

Med 1 Petroleumstb. Kreosotolie à 380 Al. kan overstryges c. 2350 $\square$ -Al. Plankeværk eller lignende.

Kreosottjære benyttes navnlig til at overstryge Spaantage.

1 Petroleumstd. à c. 180 Potter	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
$\frac{1}{2}$ do.	25	"
	15	"

Til Overstrygning af nye, jærsk. Tagspaan og til ældre Tage medgaar 1 Petroleumstd. til c. 500 $\square$ = Al. Til 1000 $\square$ = Al. nyt Tag af høvl. Tagspaan behøves ligeledes 1 Petroleumstd.

Kreosotolie og Kreosottjære faaes hos Evers & Co. i Kjøbenhavn og M. W. Milling i Aalborg.

Finf Tjære	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
pr. Td.	21	"
Kultjære.	10	"

De tomme Tønder til sidstnævnte godtgjøres med 3 *Kr*

Bemærkninger angaaende Tommermaterialets Godhed.

Al færdeles Betydning er det, at det Tømmer og de Bræder, der anvendes til Bygningsbrug, ere af vinterfældet Træ. Hvis man mellem et Parti Tømmer skulde modtage noget, der er af Træ, som er fældet i Urtide, vil det let kjendes, da Barken paa Kanterne i frist Tilstand sidder fast og er saftig og grønagtig; forøvrigt vil det bemærkes under Dparbejdningen. Saadant sommerfældet Træ bliver, om det end er fjærnefuldt, hurtigt mørt og jort, og navnlig naar det er lagret under aaben Himmel, kan det raadne paa nogle faa Aar. Ofte bruges for frist Træ, hvad der er uheldigt, da det let vil give Svamp.

Godt fast Grantræ, er, hvad enten det anvendes som Tømmer eller Bræder, holdbart, dog ikke saa stærkt som Fyr mod Slid.

Transport af Tommermaterialier.

En lille Jernbanevognl. à 10,000 *Al.* rummer c. 300 Kbfd. jærsk eller finst Tømmer.

En lille Jernbanevognl. rummer c. 35 Tylt 12 Fods $1\frac{1}{4}$ " $\times$ 6 à 7" Bræder.

Et Vognmandslæs rummer c. 100 Kbfd. Tømmer eller 12 Tylt $1\frac{1}{4}$ " $\times$ 6 à 7" Bræder.

Søm, Dykker og Spiger.

Smedede jærsk Søm.

1000 Stfr. 3" Søm (11,000 Stfr. i en Riste).	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
— — 4" — (6,000 — — —).	6	"
	8	"

Traadsjøm og Dykker.

	Nr.	Bægt c. <i>℔</i> .	Pr. Pætte. <i>Kr</i> <i>Ør</i>
1" Traadsjøm eller Dykker.....	12/12	9 ¹⁰	" 25
1 ¹ / ₄ — — — — —	13/15	1 ¹ / ₂	" 30
1 ¹ / ₂ — — — — —	14/18	2	" 40
1 ³ / ₄ — — — — —	15/21	2 ¹ / ₁₀	" 50
2 — — — — —	16/24	4	" 65
2 ¹ / ₂ — — — — —	17/34	5	" 80
3 — (lette, mest brugte)	18/36	5	" 65
3 — (svære)	19/36	5	" 65
3 ¹ / ₂ — — — — —	19/42	10	1 35
4 — — — — —	20/48	10	1 40
5 — — — — —	22/60	10	1 50
6 — — — — —	23/72	10	1 50
7 — — — — —	24/84	10	1 50
8 — — — — —	25/96	10	1 50

Rorsjøm.

Blanke.....	14/12	1 ² / ₅	" 30
-------------	-------	-------------------------------	------

Galvaniserede Skiferjøm.

1 ¹ / ₂ " Skiferjøm (runde).....	17/18	3 ¹ / ₂	1 15
--	-------	-------------------------------	------

Som til Tækning med Tagpap.

1" lange med brede Hoveder	16/12	2	" 40
1" Patent Staal-Tagpap-Som	17/12	2 ¹ / ₂	" 60

Galvaniserede Som til Blytag.

1000 Stfr. (hjemmesmedede).....	—	8 ³ / ₄	10 "
---------------------------------	---	-------------------------------	------

Masfinsmedede Spiger.

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
100 Stfr. 5" Fyrrespiger	"	90
— 6" —	1	50
— 7" —	2	50
— 8" —	3	"
— 5" Egespiger	2	25
— 6" —	3	50
— 7" —	4	50
— 8" —	6	"
— 9" —	7	50
— 10" —	10	"

Tømmerarbeidsløn.

Almindelige Bjælkelag med Murslægtter.

Bjælkerne at hugge paa 2 Sider, paakæmme og oplægge.

				Ør
For 1 løb. Al. af	$\frac{12}{12}$ "	Tømmer		40
— 1 — af	$\frac{11}{11}$ "	do.		35
— 1 — af	$\frac{10}{10}$ "	do.		32
— 1 — af	$\frac{9}{9}$ "	do.		27
— 1 — af	$\frac{8}{8}$ "	do.		24
— 1 — af	$\frac{7}{7}$ "	do.		22
— 1 — af	$\frac{6}{6}$ "	do.		18
— 1 — af	$\frac{6}{12}$ "	Halvtømmer		28
— 1 — af	$5\frac{1}{2}/\frac{11}{11}$ "	do.		25
— 1 — af	$\frac{5}{10}$ "	do.		22
— 1 — af	$4\frac{1}{2}/\frac{9}{9}$ "	do.		19
— 1 — af	$\frac{4}{8}$ "	do.		16
— 1 — af	$3\frac{1}{2}/\frac{7}{7}$ "	do.		14
— 1 — af	$\frac{3}{6}$ "	do.		12

Paanaglede Lægter til Indskudet ere indbefattede i ovennævnte Priser.

For Bærler af $\frac{3}{8}$ " Tømmer betales et Tillæg til ovennævnte Pris pr. løb. Al. af 25

For Bærler af større og mindre Maalet betales et Tillæg i Forhold hertil.

For Bærler af $\frac{4}{8}$ " Tømmer betales et Tillæg pr. løb. Al. af 28

Tapperne regues med i Maalet.

Skulle Bjælkerne afbindes paa Muren, maa særlig afforderes, ligesom naar disse laases, stødes eller sammenblades paa Længden.

Dragerværker,

hvor Dragerne hugges paa alle 4 Sider og simpelt høvles paa de 3, samt Stolperne hugges og høvles paa alle 4 Sider, Afbinding, Opsætning og Boltning indbefattet, pr. løb. Al. af Dragere og Stolper:

	Kf	Gr
Af $12\frac{1}{12}$ " Tømmer	1	30
- $11\frac{1}{11}$ " do.	1	15
- $10\frac{1}{10}$ " do.	"	95
- $9\frac{1}{9}$ " do.	"	80
- $8\frac{1}{8}$ " do.	"	70

For et Vinkelbaand, hugget og høvlet paa alle 4 Sider, indtil $2\frac{1}{2}$ à 3 Al. Længde:

Af $7\frac{1}{7}$ " Tømmer.....	pr. Stk.	1	75
- $6\frac{1}{6}$ " do.	—	1	50
- $5\frac{1}{5}$ " do.	—	1	25

Hvor Vinkelbaand ikke anbringes, men derimod mellem Stolpen og Drageren en høvlet For= doubling (Rude) af Heltømmer og med Profil i Enderne:

Af $12\frac{1}{12}$ " Tømmer, c. $2\frac{1}{2}$ Al. lang	4	"
- $11\frac{1}{11}$ " do.	3	50
- $10\frac{1}{10}$ " do.	3	"
- $9\frac{1}{9}$ " do.	2	75
- $8\frac{1}{8}$ " do.	2	25

Af Halvtømmer og med afrundede Ender:

Af $6\frac{1}{12}$ " Halvtømmer, c. $1\frac{1}{2}$ Al. lang	2	"
- $5\frac{1}{2}\frac{1}{11}$ " do.	1	65
- $5\frac{1}{10}$ " do.	1	50
- $4\frac{1}{2}\frac{1}{8}$ " do.	1	25

Hvis de sidstnævnte Fordoblinger af Halvtømmer ere af Egetræ, tillægges c. 40 à 50 %.

Hvis der istedetfor Stolper med Vinkelbaand anbringes Jernspiler med Plader under Ruderne samt med støbte Knægte, bliver Anbringelsen af disse særskilt at beregne.

Tagværker.

Reisningen er indbefattet.

Et almindeligt Tagværk, hvor Spærene staa med Tap i Bjælkerne, at afbinde; Spærene hugges paa 1 Side og Hanebjælkerne paa 2; de samles med Tapper:

	Kf	Gr
pr. løb. Al. af $6\frac{1}{7}$ " Tømmer	"	18
— af $6\frac{1}{6}$ " do.	"	16

	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
pr. løb. Al. af $\frac{5}{6}$ " Tømmer	"	14
— af $\frac{5}{5}$ " do.	"	12
Bliver i hvert Tag Spær mere end 1 Hanebjælke, tillægges for hele Alenantallet pr. løb. Al....	"	2
Et almindeligt Tagværk til Hel- eller Halvtag, Spærene huggede paa een Side, indbefattet Baakæmning paa Ramstykke og Nase (ved Tage med enkelte Hængeværker, der betales jærstilt):		
pr. løb. Al. af $\frac{6}{7}$ " Tømmer	"	20
— af $\frac{6}{6}$ " do.	"	17
— af $\frac{5}{6}$ " do.	"	15
— af $\frac{5}{5}$ " do.	"	14
— af $3\frac{1}{2}$ " do.	"	13
— af $\frac{3}{6}$ " do.	"	12
For Bækler og Stifbjælker i Tagværket ved en Skorsten tillægges for Afbindingen pr. Stk. c.	1	"
For ind- og udadgaaende Hjørnespær af c. $\frac{5}{10}$ " Tømmer..... pr. løb. Al.	"	50
For do. og do. af mindre Maal i Forhold hertil.		
For Skifter betales:		
pr. løb. Al. af $\frac{6}{7}$ " Tømmer	"	30
— af $\frac{6}{6}$ " do.	"	25
— af $\frac{5}{6}$ " do.	"	20
Skifter af andre Maal eller Halvtømmer i Forhold hertil.		
Hvis Bygningen har forskjellige Tagrejsninger, betales Skifterne efter jærlig Alford.		
Naar Spærene jables paa et Fodstykke, der er hugget paa 3 Sider, sammenbladet og kæmnet paa Bjælkerne, betales dette efter Fodstykkets Længde og Tykkelse saaledes:		
af $\frac{5}{7}$ " Tømmer..... pr. løb. Al.	"	28
af $\frac{4}{6}$ " do.	"	25
Affasning af Ranterne af Bjælker, Dragere, Stolper og Tagværkstømmer pr. løb. Al. af 1 Kant efter Forholdene..... 2 à	"	3

Forskjellige Afbindinger i Tagværker.

	Kt	Gr
Tage med Hængeværker. Sprængbaandene og Hængespilerne af $\frac{8}{9}$ " Tømmer at hugge paa alle 4 Sider og afbinde..... pr. løb. Al.	"	50
Skraabaandene af $\frac{5}{5}$ " Tømmer at hugge paa alle 4 Sider og afbinde —	"	35
$\frac{9}{9}$ " Drager at hugge paa alle 4 Sider, samle ved Laas og Bolt-huller at bore (disse tillige gjen-nem Bjælkerne)	"	45
$4\frac{1}{2}/\frac{9}{9}$ " Nase at hugge paa 2 Sider og sammenblade	"	30
$\frac{6}{7}$ " Spær at hugge paa 2 Sider og paakæmme	"	18
Tage med Hængeværker af Halvtømmer. Sprængbaandene og Hængespilerne af $4\frac{1}{2}/\frac{9}{9}$ " Tømmer at hugge paa 2 Sider og afbinde	"	40
Skraabaandene af $4\frac{1}{2}/4\frac{1}{2}$ " Kryds-tømmer at afbinde	"	20
Drager som ovenfor.		
$\frac{4}{8}$ " Nase at hugge paa 2 Sider og afbinde.....	"	27
$3\frac{1}{2}/\frac{6}{6}$ " Spær at hugge paa 2 Sider og paakæmme	"	13
Gavlspær samt Hanebaand i frem-springende Tage at hugge, høvle, afbinde og reise af $\frac{6}{6}$ " Tømmer .	"	60
Gavlspær samt Hanebaand af $3\frac{1}{2}/\frac{7}{7}$ " Tømmer.....	"	40
Paasætning af Hængejern, Bolte og Spænde-fiver er indbefattet i ovennævnte Priser.		
Sprængværker betales omtrent som Hængeværker.		
Staaende Stole, Bagvægge og Trempelvægge at afbinde med Stolper, Baand, Fod- og Remstykker, Alt hugget paa 4 Sider:		
pr. løb. Al. af $\frac{6}{6}$ " Tømmer	"	40
— af $\frac{5}{5}$ " do.	"	35

Liggende Stole med Stolper, Rem og Skraa-
baand at afbinde pr. løb. Al. 3 Sk høiere end
sidstnævnte Priser.

1 Spærende af høvlet $3\frac{1}{2}/\frac{6}{6}$ " Tømmer at udsveife	Sk	Gr
Skorstensstole, der ere trukne paa een Led af	"	40
$\frac{6}{6}$ " Tømmer, indbefattet Hugning paa 1		
Side..... pr. løb. Al. c.	"	25

Skorstensstole af $\frac{5}{5}$ " Tømmer..	—	c.	"	22
--	---	----	---	----

Do., der ere trukne paa 2 Leder, de nævnte
Priser med et Tillæg af 25 $\frac{0}{0}$.

Beklædning med Tagpap af et Bjællehoved af				
$\frac{7}{7}$ " à $\frac{9}{9}$ " Tømmer (uden Tillæg).....	"	10		

Opfalker af $2\frac{1}{2}$ " Planke at skjære og anbringe,				
maalte fra Spids til Spids..... pr. løb. Al.	"	13		

Hovlede Bindingsværks Ydervægge af Fyrretømmer.

Tømret hugget, høvlet og afrettet paa hele For-
siden samt en Del af de tvende tilstødende Sider, Alt
rettet op af samme Bredde samt afrillet i Midten og
med affraaede Kanter:

pr. løb. Al. af $\frac{7}{7}$ " Tømmer	Sk	Gr
— af $\frac{5}{6}$ " eller $\frac{6}{6}$ " do.....	"	50
— af $\frac{5}{5}$ " skaaret Tømmer uden Af-	"	40
skraaning af Kanterne	"	28

Hovlede Bindingsværks Ydervægge af Egetømmer

anvendes mest paa Landet og afforderes
sædvanlig fagvis.

Der betales for Hugning, Høvling og Afbinding	Sk	Gr
af Egetømret, nemlig Fodstykke, Stolper, Løs-		
holter og Rem, samt Hugning og Afbinding		
af Bjælle- og Spærværk til Straatag, ind-		
befattet Reising, pr. Fag af en 1=Etages		
Bygning..... 10 à	12	"

Gavlene betales særskilt efter Forholdene.

Redtagning og Ombinding af gammelt Egebindings-
værk udføres i Reglen i Dagløn.

Kurtig Maade at beregne Sugning, Afbinding og Reisning.

Ved almindelige 1=Stages Bygninger, hvor intet	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
Lømmer høvles, og hvor der ei forekommer		
vanskeligere Konstruktioner, kan for det samlede		
Antal Alen Bjælker og Tagværkstømmer med		
Udveksling o. s. v. beregnes pr. løb. Al.	"	20
Samme Arbeide ved høiere Bygninger —	"	23

Portdragere med Oplægning.

1 Stk. Portdrager af $\frac{9}{10}$ " Lømmer, 5 Al. lang,	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
hugget paa alle Sider og høvlet paa de 2,		
pr. løb. Al.	"	65
For 2" bred Fals et Tillæg —	"	8

Lægtning, Tagbeklædning m. v.

Lægtning til Tegtag, $10\frac{1}{2}$ " fra Overfant til	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
Overfant pr. løb. Al.	"	2
Do. til Faltstagsten —	"	$2\frac{1}{2}$
Do. til Skifertag, $10\frac{1}{4}$ " fra do. til		
do. (24" Skifer) —	"	$3\frac{1}{2}$
Do. til Straatat, $10\frac{1}{2}$ " fra do. til do. —	"	1
Ved Lægtning af smaa Flader eller Tage med		
mange Kviste tillægges 25 %.		
Lægtning til Skifertag paa Spir af simplere		
Form pr. løb. Al.	"	6
Skaarne $1\frac{1}{4}$ " $\times$ 3" Lægter at høvle		
paa 3 Sider —	"	$1\frac{1}{2}$
Ru, maskinpløiet Tagbeklædning . . . pr. $\square$ =Al.	"	15
Pløiet Tagbeklædning, høvlet paa Under-		
siden og med Høvl paa Kanten (Ma-		
skinhøvling og do. Pløining indbef.),		
paa et Vinkeltag —	"	20
Samme Arbeide paa et fladt Tag . . . —	"	18
Skaarne $1\frac{1}{4}$ " $\times$ $1\frac{1}{2}$ " Lister til belgiff		
Zinktæg med Paanagling pr. løb. Al.	"	5
Ru Tagbeklædning af firskaarne Bræ-		
der, naglede med Mellemrum (til		
Bløtag) pr. $\square$ =Al.	"	7

Sidstnævnte Arbeide udført paa frumme		Kr	Pr
Flader	pr. $\square = M.$	"	20
Simple, ru Tagbeklædning af samme			
Slags Bræder, lagt tæt (til Asfalt-			
tagpap)	—	"	6
Høvlet og strøget Beklædning, anbragt			
under Tagflader	—	"	30
Bed Opmaalinger fradrages Intet for Tag-			
kviste, Tagvinduer eller Skorstene.			
For $\frac{1}{6}$ " dob., ru Rygningsbræder at sammen-			
stryge og anbringe	pr. løb. M.	"	15
For $\frac{1}{6}$ " dob. Rygningsbræder at høvle,			
sammenstryge og anbringe	—	"	25
Skotrendebeklædning til Tegltag at			
anbringe	pr. $\square = M.$	"	25
Forfænkert do. til Skifer- eller Spaantag	—	"	40
Høvlet $1 \times 3\frac{1}{2}$ " Vindskede med $1 \times 2\frac{1}{2}$ "			
Dækliste	pr. løb. M.	"	35
Do. do., 8 à 9" bred og med udskaaen			
Underkant og Ender med do.	—	"	60
Høvlet og sammenpløiet Gesimsbrædt			
(saakaldt Sugessjæl), c. 15" bredt,			
at anbringe under Bjælke- eller			
Spærenderne	—	"	45
Høvlet Gesimsbrædt (til Bindingsværk),			
c. 8" bredt med en 2" bred Liste..	—	"	35

Hvor i det Følgende nævnes maskinhøvlede og do. pløiede eller strøgne Bræder, er Høvle-, Pløie- og Strøgne- løn indbefattet.

Indskud.

I de nævnte Prijer er Lægternes Paanagling indbefattet.

Almindelig ru, sammenhugget Indskud paa Lægter	Kr	Pr
pr. $\square = M.$	"	8
Høvlet og pløiet do. paa høvlede Lægter		
(ved Maskinkraft)	—	" 20

Bed Opmaalinger regnes tværs over Bjælker og Skorstenshuller. Skaarne Lægter leveres.

Loftsforškaling.

Almindelig, ru Loftsforškaling under Bjælkerne	pr. □=Al.	Nr	Pr
Do. mellem Bjælkerne med Paanag-	—	"	9
ling af Lægterne, der leveres skaarne	—	"	11
Do. paa Underfladen af Buestillingerne	—	"	14
til Træhvælvinger (navnlig Tønde-	—	"	20
hvælvinger)	—	"	25
Høvlet og pløiet Loftsforškaling i nye	—	"	18
Bygninger (ved Maskinkraft)	—	"	5
Høvlet og pløiet Loftsforškaling i gamle	—	"	
Bygninger	—	"	
Do. og sammenstrøget Forškaling af	—	"	
gjennemskaarne Bræder (med Maskin-	—	"	
kraft)	—	"	
Paaføring paa Bjælkerne kan bedst betales i	—	"	
Dagløn eller pr. □=Al. af Loftsladen	—	"	

Indvendige Gefimsbræder og Lister.

Ru Gefimsbræder, for hver Tomme af Høiden	pr. løb. Al.	Nr	Pr
indtil 6"	—	"	1½
Do., for hver Tomme af Høiden fra	—	"	1¼
6—12"	—	"	1½
Ru Lister, for hver Tom. af Høiden..	—	"	

Brædegulve

(høvlede ved Maskinkraft).

Høvlet og pløiet Gulv at lægge af 1¼" tykke,	pr. □=Al.	Nr	Pr
6 à 7 brede Bræder	—	"	20
Høvlet og pløiet Gulv at lægge af 1¼"	—	"	25
tykke og 5" brede do.	—	"	23
Høvlet og pløiet Gulv at lægge af 1½"	—	"	
tykke og 8" brede do.	—	"	
Gulve, hvortil maskinhøvlede og pløiede	—	"	
1¼" tykke og 6 à 7" brede (maalte	—	"	
før Pløiningen) Bræder leveres, at	—	"	
lægge (Fugerne overgaaede med	—	"	
Puds-høvlet)	—	"	14

For forløbende Stød tillægges (ved masfinhøvlede Bræder) pr. $\square = \text{Al.}$	Kr	Ør
For en Frijs tillægges..... —	"	2
For enkelte Gulve i gamle Bygninger tillægges foruden for Paaforingen.. —	"	4
Paaforing paa Bjælkerne kan bedst betales i Dagløn eller pr. $\square = \text{Al.}$ af Gulvfladen	"	4
Opbrydning af nyere Gulve, Rensning og Sammen= drivning samt Efterhøvling, saa de blive tætte (uden ny Pløining) pr. $\square = \text{Al.}$	"	22
Ru Trempler at anbringe mellem Bjælkerne udføres efter særlig Alford ifølge Forholdene.		

Anderlag at hugge paa 1 Side og henlægge paa murede Piller.

Af $7\frac{7}{7}$ " Tømmer..... pr. løb. Al.	Kr	Ør
- $5\frac{5}{6}$ " eller $6\frac{6}{6}$ " do..... —	"	9
- $3\frac{1}{2}\frac{7}{7}$ " do. paa Høikant..... —	"	8
- $3\frac{1}{2}\frac{6}{6}$ " do. — — —	"	7
Underlagene bør ikke henlægges umiddelbart paa Jorden.	"	6

Plankegulve

(høvlede o. s. v. ved Masfinkraft).

Høvlet og pløiet eller fjedret Gulv af 2" Fyrre= planter pr. $\square = \text{Al.}$	Kr	Ør
Sidstn. Arbejde udført med Gulvstifter —	"	45
Høvlet og kantstrøget Gulv lagt med Mellemrum (f. Ex. Perrongulv) af 2" Fyrreplanter —	"	44
Høvlet og fjedret Gulv af 3" Fyrre= planter —	"	35
Sidstn. Arbejde udført med Gulvstifter —	"	55
Høvlet og kantstrøget Gulv lagt med Mellemrum af 3" Fyrreplanter ... —	"	50
Høvlet og sammenstrøget Gulv af 2" Egeplanter paa Underlag (Hugning og Henlægning af disse beregnes særskilt) —	"	45
	"	60

Løft

(høvlet ved Maskinkraft).

		Nr	Ør
Høvlet og pløiet Løft.....	pr. $\square$ =Ml.	"	18
Do. do., naar maskinhøvlede og pløiede Bræder leveres	—	"	12
Simpelt, ru, pløiet Løft (ved Maskin= kraft)	—	"	14
Fint høvlet og pløiet Løft (ved Maskin= kraft og eftergaaet med Budshøvl) at anbringe, f. Ex. i en Kirke eller lignende Bygning, med tilhørende Hulkehlsliste langs Bjælkerne og en lille Liste under hver Fuge mellem Bræderne (kun selve Anbringelsen af Listerne iberegnet).....	—	"	50

Brædeskillerum.

		Nr	Ør
Enkelt, ru, pløiet Brædeskillerum af maskin= pløiede, $1\frac{1}{4}$ " tykke Bræder (Pløiningen indbef.) pr. $\square$ =Ml.		"	20
Dob., ru Brædeskillerum med det ene Lag af $1\frac{1}{4}$ " tykke, maskinpløiede Bræder og det andet af Forskalings= bræder som Skraabeklædning	—	"	25
Simpelt, ru, dob. Brædeskillerum uden Pløining	—	"	20
Enk. pløiet Brædeskillerum, maskinhøvlet paa 1 Side.....	—	"	21
Do. do. med høvlede Notlister	—	"	25
Do. do., høvlet paa begge Sider og af eens Tykkelse	—	"	28
Do. do., høvlet paa begge Sider og med Notlister.....	—	"	33

For ovennævnte Skillerum i smaa Flader maa
tillægges pr. $\square$ =Ml. 25 $\%$, og for do. i do., hvor
Bræderne skjæres skraa, f. Ex. under Trapper, 50 $\%$.
For en ru, pløiet Revledør i enk. Brædeskillerum,
indbef. Beslaaning og Indpasning, tillægges..

2 "

For en høvlet og pløiet Revledør tillægges	Kr	Gr
Hvis gamle Bræder fordres benyttede til ru Skille-	2	50
rum, forhøjes Arbejdslønnen pr. □=Al. med..	"	2

Lægteskisserum.

Ru Lægteskisserum, hvortil Lægterne leveres,	Kr	Gr
pr. □=Al.	"	10
Høvlet do. med Liste foroven og for-		
neden, hvortil Lægterne leveres fkaarne,		
men haandhøvles	"	16
For 1 Stk. ru Lægtedør med Beslaaning og Ind-		
pasning tillægges	1	50
For 1 Stk. høvlet Lægtedør med do. tillægges..	2	"
Saa vel ved Lægte- som ved Brædeskisserum maales		
altsaa tværs over Døraabningerne.		

Trapper.

Opstilling er indbefattet i Priserne.

	Arb.= Lon.		Mate= riale.		Sum.	
	Kr	Gr	Kr	Gr	Kr	Gr
En almindelig, ligeløbs, indstemmet						
Trappe med 2 Løb og 1 Repose,						
udvendigt Bangemaal 1 Al. 17",						
Trinene af $2\frac{1}{2}/_{11}$ " Plank, For-						
vangerne af $2\frac{1}{2}/_{11}$ " do., Bagvangerne						
af $2/_{11}$ " do. med Mæglere af $5/_{10}$ "						
Tømmer og Stødtrin af $5/_{8}$ " Bræder,						
1 Klodstrin, Haandliste af Fyrretræ						
og dreiede Ballystre (Dreieløn ikke						
indbef., hvorimod Opretning af Træ						
til disse) samt rut Forskaling og Fod-						
lister, pr. Trin.....	4	50	4	"	8	50
Et enkelt Klodstrin betales med dob.						
Pris af et alm. Trin.						
Dreieløn af Fyrretræs Ballystre pr. Stk.	"	25				
do. af do. do. efter Tegning..	"	40				
do. af en Spile paa Klodstrinet	3	"				
En Trappe med tilsvarende Udstyrelse						
og Maal som ovenstaaende, men med						

	Arb. = Løn.		Mate- riale.		Sum.	
	Kr	Gr	Kr	Gr	Kr	Gr
omtrent $\frac{2}{3}$ af Trinene Svingtrin og uden Repoſe (Dreieløn af Balſtstre ikke indbef.), Gjennemſnitspris pr. Trin	5	"	4	50	9	50
1 Svingtrin kan i Trapper ſom de foregaaende beregnes til en Arbejds-løn af 1 Kr høiere end et alm. Trin af ſamme Længde.						
En ſtørre, ligeløbs, indſtemmet Hoved-trappe med 2 Løb og 1 Repoſe, udv. Bængemaal 2 Al., Trinene af $2\frac{1}{2}/_{12}$ " Planke, Forvangerne af $2\frac{1}{2}/_{11}$ " do., Bagvangerne af $2\frac{1}{11}$ " do. med Hovedſtykker af udſvejſet Tømmer eller ſammenlimet Planke, Lyſaabningen 15", med Stødtrin af $\frac{5}{8}$ " Bræder, 1 Klodſtrin, Haandliſte af poleret Bøgetræ (Dreieløn af Balſtstrene ikke indbef.), ſamt ru Forſkaling og Fodliſter, pr. Trin.....	6	"	6	50	12	50
En ſimpel Trappe (ſ. Ex. Kjøffentrappe) med 1 Løb uden Repoſe, udv. Bængemaal 1 Al. 10", Trinene af $2\frac{1}{11}$ " Pl., Bangerne af do. med Mæglere af $3\frac{1}{2}/_{7}$ " Tøm. og Stødtrin af $\frac{5}{8}$ " Bræder, uden Forſkaling og med Fyrretræs Haandliſte og leverede Rundſtoffe til Balſtstre, pr. Trin...	3	"	2	50	5	50
For et Svingtrin i ſidſtnævnte Trappe tillægges	"	80				
En Bindeltrappe med 1 Repoſe, Trapperummets Størrelſe 2 Al. 15" i □, Trinene af $2\frac{1}{2}$ " Pl., Bagvangerne af 2" do., Spindelen af $\frac{9}{9}$ " Tøm.; med Stødtrin af $\frac{5}{8}$ " Bræder, uden Haandliſte eller Forſkaling, pr. Trin	4	75	2	75	7	50
En opſadlet, ligeløbs Hovedtrappe med 2 Løb og Repoſe, Trinene 2 Al. lange af $2\frac{1}{11}$ " Pl., Forvangerne af						

	Arb.= Løn.		Mate= riale.		Sum.	
	Kr	Gr	Kr	Gr	Kr	Gr
2 $\frac{1}{2}$ / ₁₂ " Pl., Bagvangerne af 2 $\frac{1}{10}$ " do., med Udfehlinger i Underkanten af Vangerne, Stødtrin af 1 $\frac{1}{7}$ " Bræder, Haandliste af poleret Bøgetræ (Dreieløn af Balystrene og Spilerne ikke indbef.) og Forskaling, pr. Trin....	6	50	6	"	12	50
En ottekantet Spile med profileret Soffel og Gesims samt dreiet Drue under samme	11	"	4	"	15	"
En simpel, ligeløbs Trappe med 1 Løb uden Stødtrin eller Forskaling (f. Ex. til et Kælderhus eller lignende), udv. BANGEMAAL 2 Al., Trinene af 2 $\frac{1}{2}$ / ₈ " Pl., Vangerne af 2 $\frac{1}{2}$ / ₉ " do., Fyrretræs Haandliste og halvrunde Mæglere, Alt høvlet paa Undersiden, pr. Trin For et Svingtrin i sidstnævnte Trappe tillægges	2	50	2	"	4	50
	"	65				
En simpel Loftstrappe med 1 Løb uden Stødtrin, udv. BANGEMAAL 1 Al. 7", Trinene af 2 $\frac{1}{6}$ " Pl., Vangerne af 2 $\frac{1}{8}$ " do., med pløiet Forskaling af 5 $\frac{1}{8}$ " Bræder, høvlet paa begge Sider, og simpelt Rækværk af Lægter, naglet udenpaa Vangen, pr. Trin	2	30	1	70	4	"
For et Svingtrin i sidstnævnte Trappe tillægges	"	50				
En Trappe som sidstnævnte, men med Trin og Vanger af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder og uden Forskaling, pr. Trin	2	"	1	50	3	50
Dreiede Fyrretræs-Balystre med Mat., pr. Stk.					"	45
Maskindreiede Rundstokke-Balystre af Fyrretræ med Mat.	—				"	12

Haandlister med Opsætning.

Lige Mahagnitræs Haandlister med Sving, væsentlig indf. paa Maskine og polerede, med Mat., pr. løb. Al.	Kr	Gr
	6	"

Lige Egetræs Haandlister med Sving, polerede	Kr	Pr
pr. løb. Al.	5	"
Do. Bøge- eller Elletræs do. med do., do.	—	4 "
Do. Fyrretræs do. med do.	—	2 "
Do. do. uden do.	—	" 65
Til Priserne paa lige Haandlister maa lægges 10 0/0,		
hvis Haandkraft udelukkende anvendes.		

Luftskorstene og Lyskasser med Materiale.

En Luftskorsten, ialt 3 Al. høi og 1 Al. i □,	Kr	Pr
med Jalousivægge, Pyramidetag og indv. Kryds	30	"
Røret med Kryds til samme af høvlede og pløiede		
1 1/4" Bræder pr. □=Al.	1	60
Lyskasser af høvlede og pløiede 1 1/4"		
Bræder, hvis Siderne ere lodrette..	—	1 50
Do. af do. do., hvis Siderne ere skraa	—	1 85

Tagkviste med Materiale,

indbefattet Opjætning, men uden Binduesrammer.

For en Tagkvist til 2 Rammer, c. 1 3/4 Al. høie	Kr	Pr
og 3/4 Al. brede, med 3 høvlede, udskaarne		
Spær paa hver Side, Sternbrædt, beklædt		
med pløiede Bræder til Zinktag og indv. for-		
skalet til Pudsning.....	28	"
For en lignende Tagkvist af samme Størrelse,		
men med Gesimser, indbef. Beklædning og		
Forstkaling	30	"
For en Tagkvist til 3 Rammer, ellers som forstn.	35	"
Høvlet og pløiet Forstkaling paa Indersiden af		
Flunferne pr. □=Al.	1	40

Forskjellige Beklædninger

(navnlig til Skure, Plankværker eller lignende).

Pløiet Beklædning, høvlet paa 1 Side (med Maskin-		
kraft), betales pr. □=Al. efter Gulvpriserne.		
Bliver Beklædningen høvlet paa begge Sider,	Kr	Pr
tillægges pr. □=Al.	"	5
Ru, kantstrøgen Beklædning, saakaldt		
1 paa 2, med Affasning	—	" 14

	pr.	□=Al.	Nr	Pr
Simpel, ru Beflædning	pr.	□=Al.	"	8
Beflædning høvlet paa 1 Side og strøgen paa Maskine, saakaldt 1 paa 2	—	—	"	20
Samme Arbeide, høvlet paa begge Sider Ru, kantstrøgen Beflædning paa Klink med Affasning	—	—	"	22
Ru Beflædning paa Klink, uden Kant- strøgning og Affasning, men med et lodret Brædt midt imellem Stol- perne	—	—	"	14
Ru, maskinpløiet Beflædning, naglet paa Stolper	—	—	"	12
Ru, maskinpløiet Beflædning mellem Stolperne, anbragt mellem Lister ..	—	—	"	15
Beregnet Høide af 4 Al. Bliver Be- flædningen høiere, og hertil maa an- vendes Stillaads, tillægges	—	—	"	20
En ru, pløiet Port i ovennævnte Be- flædninger med paanagtede Revler og Baand	—	—	"	2
En Port, høvlet paa 2 Sider og pløiet, med do.	—	—	"	40
Beslaaning og Indpasning af Porte betales efter færlig Alfford.	—	—	"	60

Plankeværker med Materiale.

		Nr	Pr
Et Plankeværk af maskinhøvlede og strøgne $1\frac{1}{4}$ " 2den Sort Bræder, c. $3\frac{1}{4}$ Al. høit, med Fyrre- stolper af $\frac{5}{6}$ " Lømmer, 3 Al. fra Midte til Midte, Stivere i Jorden og Løsholter af $2\frac{1}{2}\frac{1}{5}$ " Pl. pr. □=Al.	—	1	60
Et do. som ovennævnt, men med høv- lede Egestolper	—	1	85
Porte og Døre beregnes særskilt.			

Stakiter med Materiale.

		Nr	Pr
Et Stakit, c. $1\frac{1}{2}$ Al. høit, tildels maskinhøvlet, med $\frac{5}{5}$ " Fyrrestolper, 3 Al. fra Midte til Midte, Stivere og Pl.-Løsholter .. pr. □=Al.	—	1	50

Et Stakit som ovennævnt, men med høvlede $\frac{5}{5}$ "	Kr	Pr
Egestolper pr. □=Al.	1	65
Et simpelt, uhøvlet Stakit af maskin- skaarne Vægter, c. 4 Al. høit, med $\frac{6}{6}$ " Fyrrestolper, 4 Al. fra Midte til Midte, Stivere og 2 Rækker Pl.= Løsholter..... —	"	90
Et Stakit, c. 2 Al. høit, med maskin- høvlede $1\frac{1}{4}$ " Rundstokke og $\frac{5}{6}$ " Fyrrestolper, 3 Al. fra Midte til Midte, Stivere og 2 Rækker Pl.= Løsholter..... —	2	"
2 Gange Tjering af et Stakit eller Plankværk, med Tillæg af Tjære.. —	"	15

Måskindreiede Rundstokke til Stakiter med Materiale.

1" i Diameter pr. løb. Al.	Kr	Pr
$1\frac{1}{4}$ " — —	"	8
$1\frac{1}{2}$ " — —	"	10
$1\frac{1}{2}$ " — —	"	14
For at dreie den øverste Ende pr. Stk.	"	12

Staaltraadshegn med Materiale.

Et Staaltraadshegn, $1\frac{3}{4}$ Al. høit, med Stolper af $\frac{5}{5}$ " høvlet Egetømmer med Stivere, 3 Al. fra Midte til Midte, med 2 Plank=Løsholter og 3 Rader Hegntraad af Middelttykkelse, pr. løb. Al.	Kr	Pr
	1	35

Stakitporte og Laager.

For en dobbelt, tildels maskinhøvlet Stakitport tillægges i Arbejdsløn foruden ovennævnte Pris, for Revler, Indpasning og Beslaaning, pr. □=Al.	Kr	Pr
	"	65
For en dob., maskinhøvlet Stakitlaage tillægges ligeledes —	"	65
For en dob., ru Stakitport —	"	40
For en ru Stakitlaage —	"	55

Forskjellige Revleporte, Døre og Lemme
med Materiale og Beslaaning (navnlig til Udhuse).

	Kr	Ør
En dob. Port (til en Boguport eller lignende), 4 $\frac{1}{2}$ M. høi, 5 $\frac{1}{2}$ M. bred, af 1 $\frac{1}{2}$ " høvlede og pløiede Bræder og med Revlerne ind- stemmede i et Par Stolper af $\frac{4}{4}$ " Tømmer..	50	"
Samme Port, hvori en enkelt Revledør	55	"
En do., 4 M. høi, 3 $\frac{1}{2}$ M. bred, af 1 $\frac{1}{4}$ " Bræder	30	"
Samme Port, hvis den beklædes med gennem- skaarne Bræder paa skraa	40	"
En simpel, dob. Skydeport, 4 $\frac{1}{2}$ M. høi, 4 $\frac{3}{4}$ M. bred, af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder og med paanaglede Revler	45	"
En enf., udv. Stalddør, 3 M. høi, 1 $\frac{3}{4}$ M. bred, af 1 $\frac{1}{4}$ " Bræder, med Revlerne indstemmede i en Stolpe af $\frac{4}{4}$ " Tømmer og med en Lem til at aabne særskilt.....	14	"
En dob., udv. do., 4 M. høi, 2 $\frac{1}{4}$ M. bred, af Bræder og Stolper som sidstnævnte.....	20	"
En enf. Skydedør, 4 M. høi, 2 M. bred, af 1 $\frac{1}{2}$ " do. uden Karm.....	20	"
En enf., udv. Dør, udv. Karmmaal 3 M. $\times$ 1 M. 9", i 2 $\frac{1}{2}$ / $\frac{5}$ " Pl.-Karm, af 1 $\frac{1}{4}$ " Bræder	15	"
En enf., indv. do., 3 M. $\times$ 1 M. 8", i $\frac{2}{5}$ " do., af 1 $\frac{1}{4}$ " do.	13	"
En dob., udv. do., 4 M. $\times$ 2 $\frac{1}{4}$ M., i 2 $\frac{1}{2}$ / $\frac{5}$ " do. af do.	20	"
En do., indv. do., 3 $\frac{1}{2}$ M. $\times$ 2 M., i 2 $\frac{1}{2}$ / $\frac{5}$ " do., af do.	17	"
En udv., enf. Lem (til Lader eller lignende), 1 M. 14" $\times$ 1 M. 8", i do., af do.	8	"
En do., mindre (til Pakhuse), 1 $\frac{1}{4}$ M. $\times$ 1 M. i do., af do.	6	"
En dob., udv. do., 2 $\frac{1}{4}$ M. $\times$ 1 $\frac{3}{4}$ M., i do., af do.	10	"
En indv. Karm med Rundstokke eller firkantede Tremmer (til Hønschuse), 16" $\times$ 1 M., af $\frac{2}{5}$ " Planke	3	75
En lille, udv. Skydelem (til do.), do. 12" $\times$ 10"	2	50

Staldindretninger

med Materiale, Opfætning og Beslaaning.

	Nr	Pr
Høvlet Hestekrybbe med Afdelingsstykker af $1\frac{1}{4}$ " Bræder	pr. løb. Al.	1 90
For et simpelt, høvlet Spiltov med den større Stolpe og Spilbommen af $\frac{6}{8}$ " Tøm., de mindre Stolper af $\frac{5}{5}$ " Tøm., der fæses og sættes i Jorden, uden Beflædning, Krybben indbefattet		17 "
Samme Arbeide, naar Stolperne anbringes paa hugne Sten, der alt ere opfatte		15 "
For et høvlet Spiltov, hvor Stolperne staa paa et Egetræs Fodstykke, iøvrigt som førstnævnte		13 50
Samme Arbeide med dob. høvlet og strøget Brædebeflædning paa Stolperne og med enf. do. under Krybben		18 50
For et høvlet Spiltov til en Herfabsstald med fritstaaende, dreiet Spiltovstolpe af 8" Tøm. i Krydsfod med Stivere, med Ege-Fodstykke og afrundet Spilbom med enf. høvlet og strøget Pl.-Beflædning, anbragt mellem Lister, samt høvlet og pløiet Brædebeflædning under Krybben (Dreieløn ikke indbef., men Opfætning af Tømret til Stolpen)		25 "
Sidstnævnte Arbeide, hvor Spiltovstolpen staar paa en huggen Sten, men gaar op i en Bjælke eller Rem		20 "
For et Halvspiltov, som anbringes paa Muren, $\frac{2}{3}$ af de forannævnte Priiser.		
En Spiltovstolpe at dreie ved { Haandkraft 4 à	5 "	
{ Maskkraft 3 à	4 "	
En høvlet og pløiet Haffelskiste med Lem og Beslaaning (af 1" Bræder)	pr. □=Al.	1 50
Simpelt Stolpeværk med Løsholt til en Baas i en Klostald, hvor Køerne vende Hovedet lige mod Væggen, at hugge, høvle og afbinde af $\frac{5}{5}$ " Tøm. (Stolperne gaa i Jorden), indbef. Brædekrybben		15 "
Naar Stolperne staa paa et Ege-Fodstykke, iøvrigt som førstnævnte		16 50

Svinetrug eller Vaffer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder i Længder paa c. 4 Al. pr. løb. Al.	Kr	Gr
Do. af 2" Planter c. 20 % dyrere.	1	80

Latriner m. v. med Materiale.

Et alm. brædebeklædt Latrin med Jaloufidør, ud- skaarne Spærender eller Gesims og Brædetag til Dækning med Tagpap samt Zinkluftforsten og Betongulv (Dækningen og det murede Funda- ment m. v. er indbef.), til 1 Sæde	Kr	Gr
75	"	
Et lignende til 2 Sæder	140	"
Et do. til 3 do.	190	"
Et do. til 4 do.	230	"
Et fritstaaende, mindre Bissoir med en Jaloufi- dør, med de 3 Bægge som Fyldingspanel, med Jalousier i den øverste Del samt med et fladt Pyramidetag af høvlede og pløiede Bræder (med Fundament og Betongulv samt indiv. Zinkbeklædning)	100	"
En tjæret Latrintønde, 18" høi, 17" bred for- oven (udv. Maal)	5	"
En do. med galvaniserede Jernbaand	6	"

Stiger med Materiale.

En høvlet, sammenstemmet Brandstige med Ban- gerne 4" høie og $2\frac{1}{4}$ " brede pr. Trin	Kr	Gr
75	"	
En alm. Stige med do. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder —	55	"
En lille Staldstige af $1\frac{1}{4}$ " do.	50	"
En Brandhage, c. 8 Al. lang	3	"
Beslaaning er indbefattet i disse Priser, men ikke selve Beslaget (se under Smedearbejde).		

Spaantag.

I Arbejdslønnen for Spaanenes Oplægning er
Lægternes Paanagling ikke indbefattet.

4 Lag $\frac{4}{19}$ " skaarne Fyrre- eller Granspaan, pr. □ = Al.	Kr	Gr
8	"	
3 — $\frac{4}{19}$ " do. eller do.	7	"

Hvis der paa Tagfladen findes mange Kviste, Valme, Skotrender eller lignende, maa ovennævnte Priser forhøies noget efter Forholdene; det samme er Tilfældet ved Dækning af smaa eller krumme Flader paa Spir eller lignende Steder, samt hvis Spaanene lægges i Mønstre, idet Enderne afrundes ved Haandkraft. Rygningsbræder og Vindskeder med Dækflister beregnes jærskilt.

Spaanene at skjære paa Gjæring ved en Skotrende (2 Sider)	pr. løb. Al.	Kr	35
Et Tagvindue at indlægge		1	"
Egespaan at oplægge, pr. $\square$ Al. 3			
end ovennævnte Priser.			
Høvlede $\frac{4}{19}$ " Spaan at oplægge	pr. $\square$ Al.	"	8

Nedbrydning af gamle Bygninger.

Retter sig meget efter
Stagernes Antal og Bygningens Beliggenhed.

Nedtagning af Bjælkelag af sværere Dimensioner, f. Ex. af c. $\frac{10}{10}$ " Tømmer	pr. løb. Al.	Kr	12
Do. af do. af mindre do., f. Ex. af c. $\frac{7}{7}$ " do.	—	"	8
Nedbrydning af Tagværk med Lægter, Spær og Hanebaand samt Udtagning af Søm, pr. $\square$ Al. af Tagfladen		"	7
Uden Rensning for Søm	pr. $\square$ Al.	"	6
Gulv eller Loft at opbryde og Bræderne at rense for Søm	—	"	4
Indskud paa Lægter at do.	—	"	1
Alm. Forskaling at do.	—	"	3
Enk. Brædestillerum at nedbryde	—	"	3
Dob. do. at do.	—	"	7
Do. do. med Puds at do.	—	"	8
Plankegulv at opbryde og rense for Søm	—	"	7
Udbrydning af enk. eller dob., indiv. Døre, saa de atter kunne benyttes	pr. Stk. c.	2	"

Tommerfævning

betales for Fyrretømmer med Summen af Snittets Høide i Tommer $\times$ dets Længde i Alen $\times$ 1 Kr.

For gammelt Fyrretømmer multipliceres med $1\frac{1}{2}$ Kr.

For nyt Egetømmer multipliceres med $1\frac{1}{2}$ Gr.

For gammelt do. med 2 Gr.

3 Savfjærrerlønner for gammelt Tømmer er indbefattet Udtagning af Spiger.

Snedkerarbeide,

indbefattet Materiale, Arbeidsløn, Indpasning, Opsætning og Beslaaning. Ved Maalene er Hviden nævnt først, og alle Maal paa Døre og Vinduer ere udv. Karmmaal. Alle Priser (undtagen Fodpaneler og Fodlister) ere beregnede efter godt haandgjort Arbeide. Maskinarb. i større Partier c. 10 % billigere.

Porte uden Karm, der hænge i det bageste Ramstykke.

	Kr	Gr
En simpel, dob., stump sammenstemmet, firkantet Fyldingsport, udv. Maal 5 Al. 8" $\times$ 4 Al. 6", Ramstfr. af 2" Pl.	65	"
Samme med fæhlede Ramstfr.	75	"
En simpel, tredelt Port som førstnævnte	80	"
Samme med fæhlede Ramstfr.	90	"
En dob., fladbuet Port med sammenstemmet Ramme af 2" Pl. med paalagt Straabeklædning af $1\frac{1}{4}$ " Bræder, 6 Al. $\times$ 4 Al. 12"	120	"
En dob., fladbuet Port af samme Størrelse, men med Fyldinger	130	"
Sidstn. Port, naar der findes en Dør i samme	140	"
En dob., firkantet Port, 5 Al. $\times$ 3 Al. 18", stump sammenstemmet og med løse Kehlstød paa Ydersiden, med Ramstfr. af 2" Pl. og med et 1 Al. 6" høit Vindue i Karm med lige Øverstykke ovenover Portdrageren (sidstnævnte ei indbefattet)	130	"
En dob., firkantet Port, 4 Al. $\times$ 3 Al. 18", do. do. og med do., med Ramstfr. af do. og med Ruder i Portens øverste Del (disse ei indbef.)	70	"
En Skydeport med Fyldinger, $4\frac{1}{2}$ Al. $\times$ 4 Al., med Ramstfr. af $2\frac{1}{2}$ " Pl., uden Karm	80	"

**Udv., dob. Fyldingsdøre i Blokkarm med
Egetræs Understykke og Indfatning paa Indersiden.**

En Dør i rundbuet Karm af 3" × 8" Pl. med Bindue over, 4 Al. 16" × 2 Al. 6", Døren 3 Al. 7" høi, Ramstfr. af 1½" Bræder	55	"
Samme Dør med Ramstfr. af 2" Pl.	60	"
En Dør i fladbuet Karm af 3" × 8" Pl. med Bindue over, 5 Al. × 2 Al. 9", Døren 3 Al. 18" høi, Ramstfr. af 1½" Bræder	45	"
Samme Dør med Ramstfr. af 2" Pl.	50	"
En større Dør i fladbuet Karm af 3" × 9" Pl. (til en offentlig Bygning eller lignende), 4 Al. 6" × 2 Al. 21", Ramstfr. af 2" Pl.	65	"
En alm., udv. Fyldingsdør med Bindue over og lige Overstykke med Karm af 2½" × 8" Pl., 4 Al. 8" × 2 Al., Døren 3 Al. 10" høi, Ramstfr. af 1½" Bræder	38	"
Samme Dør stumpet sammenstemmet og med Skraa- beklædning af ¾" Bræder	45	"
Samme Dør med fællede Ramstfr. af 2" Pl., men uden Skraabeklædning	42	"
En udv., mindre Dør uden Bindue over, men Ruder istedetfor de 2 øverste Fyldinger, 3 Al. 14" × 2 Al., Karm af 2½" × 7" Pl., Ramstfr. af 1½" Bræder	33	"
En Dør som foranævnt med Ramstfr. af 2" Pl.	36	"
En udv., dob. Glasdør med tvende Døre bag hinanden, 4 Al. 2" × 2 Al. 6", Karm af 2½" × 10" Pl., Ramstfr. i den yderste Dør af 2" Pl. og i den inderste do. af 1½" Bræder	70	"
Samme med den yderste Dør som en simpel Revedør	58	"

**Udv., enk. Fyldingsdøre i Blokkarm af 2½" × 7" Pl.
med Egetræs Understykke og Indfatning paa Indersiden.**

En Firefyldingsdør i fladbuet Karm med Bindue over, 4 Al. 8" × 1 Al. 18", Døren 3 Al. 10" høi, Ramstfr. af 1½" Bræder	36	"
--	----	---

En Fyldingsdør som ovennævnte, stumpet sammenstemmet og med Skraabeklædning af $\frac{3}{4}$ " Bræder	K ²	Gr
Er Overkarmstykke lige, spares herved	42	"
En Fyldingsdør i fladbuet Karm, 3 M. 6" $\times$ 1 M. 8", Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder	3	"
En Glasdør i firkantet Karm, 3 M. 12" $\times$ 1 M. 12", Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder	27	"
Tre Ramstykke i de nævnte Døre af 2" Pl. istedetfor $1\frac{1}{2}$ " Bræder, forbyres de med.....	30	"
	3	"

**Indv. dob. Fyldingsdøre i firkantet Plankarkarm
og med Indfatning paa begge Sider.**

En alm., dob. Dør, 3 M. 18" $\times$ 2 M., Karm af $2\frac{1}{2}$ " $\times$ 5" Pl., Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder, $4\frac{1}{2}$ " bred Indf.....	K ²	Gr
En større do. til 1 Stens Skillerum, 4 M. $\times$ 2 M. 4", Karm af $2\frac{1}{2}$ " $\times$ 10" Pl., Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder, 6" Indf.....	30	"
Samme Dør med Ramstfr. af 2" Pl. og løse Kehlstød.....	43	"
Sidstnævnte Dør til 2 Stens Skillerum med et $1\frac{1}{4}$ " $\times$ 10" Brædt tilspøjet Karmen og med Ramstfr. af 2" Pl. og løse Kehlstød	50	"
	55	"

**Indv., enk. Fyldingsdøre i firkantet Plankarkarm
og med Indfatning paa begge Sider.**

En større, enk. Fyld.=Dør, 3 M. 15" $\times$ 1 M. 12", Karm af 2" $\times$ 5" Pl., Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder, $4\frac{1}{2}$ " Indf.....	K ²	Gr
Samme Dør med Karm af 2" $\times$ 10" Pl. og 6" Indf.	22	"
Sidstn. Dør med Ramstfr. af 2" Pl. og løse Kehlstød	26	"
En alm., enk. Fyld.=Dør, 3 M. 9" $\times$ 1 M. 9", ellers som førstnævnte	33	"
En alm., enk. Fyld.=Dør, 3 M. 9" $\times$ 1 M. 9", Karm af $\frac{2}{5}$ " Pl., Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder, $4\frac{1}{2}$ " Indf.....	20	"
	18	"

Samme Dør til dob. Brædeskil. med Karm af 1 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 3" Pl.	Kf	Gr
Sidstn. Dør til do. og stumpt sammenst.....	17	"
En lille, enf. Trefyl.=Dør, 3 Al. 4" $\times$ 1 Al. 4", Karm af 2 $\frac{1}{5}$ " Pl., Ramstfr. af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræ= der, 4 $\frac{1}{2}$ " Indf.	16	"
Samme Dør til dob. Brædeskil. med Karm af 1 $\frac{1}{2}$ / ₃ " Pl. og med 3" Indf.	16	"
Sidstn. Dør til dob. Brædeskil. og stumpt sammenstem.	14	"
Sidstn. Dør til. enf. Brædeskil. og uden Karm, men med Slagliste	13	"
En lille, enf. Tapetdør med 3 Fyldinger paa den ene Side, glatte med Ramstykkeerne, og med Kehling og Afplatning paa den anden, 3 Al. 4" $\times$ 1 Al. 4", Karm af 2 $\frac{1}{5}$ " Pl., Ramstfr. af 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder, 4 $\frac{1}{2}$ " Indf. paa een Side.	10	"
	14	"

Skydedøre.

En ind., dob. Fyl.=Dør, 4 Al. 3" $\times$ 2 Al. 15", Karm af 2 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 10" Pl. og 1 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 6" do., Ramstfr. af 2" Pl. og 6" Indf. paa begge Sider, indbef. Tilpasning og Beslaaning.....	Kf	Gr
En indv., enf. Firefyl.=Dør, 3 Al. 15" $\times$ 1 Al. 12", Karm af 2 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 10" Pl. og 1 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 6" do., Ramstfr. af 2" Pl., 6" Indf. paa do., indbef. Tilpasning og Beslaaning.....	60	"
	35	"

Revsledøre af 1 $\frac{1}{4}$ " Bræder og med 3" bred, glat Indfatning.

En indv., dob. Dør med indstuede Revler og limet, 3 Al. 12" $\times$ 2 Al., Karm af 2 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 5" Pl.	Kf	Gr
Samme Dør med Revler for Enderne.....	20	"
Do. som førstnævnte, men med Karm af 3 $\frac{3}{10}$ " Pl.	22	"
En indv., enf. do. med indstuede Revler og limet, 3 Al. 7" $\times$ 1 Al. 7", Karm af 2 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 5" Pl.	26	"
Samme Dør med Revler for Enderne.....	11	50
Do. som sidstnævnte, men med Karm af 3 $\frac{3}{10}$ " Pl.	13	"
	16	"

Om Døre med paanagtede Revler se under Tømmerarbejde S. 66.

**Rundbuede Vinduer med Karm af $2\frac{1}{2}$ " $\times$ 6" Planke
og Rammer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.**

Et Vindue med 6 Rammer, 3 M. $12" \times 2$	Nr	Gr
M. $16"$	34	"
Et do. med 4 do., 3 M. $2" \times 1$ M. $18"$	24	"
Et Vindue med 2 Rammer over hinanden, 3 M.		
$2" \times 1$ M. $6"$	13	50
Et do. med 2 do. ved Siden af hinanden, 2 M.		
$6" \times 1$ M. $18"$	14	50
Et cirkelrundt Vindue, 1 M. $6"$ i Diameter og med 1 Ramme og en Krydsprosse	11	"

**Elipsbuede Vinduer med Karm af $2\frac{1}{2}$ " $\times$ 6" Planke
og Rammer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.**

Et Vindue med 6 Rammer, 3 M. $2" \times 2$ M. $16"$	Nr	Gr
	30	"
Et do. med 4 do., 3 M. $2" \times 1$ M. $20"$	20	"
Et do. med 2 do., 2 M. $9" \times 1$ M. $18"$	15	"

Fladbuede Vinduer med Rammer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.

Et Vindue med 6 Rammer, 2 M. $21" \times 2$ M.	Nr	Gr
$15"$, Karm af $2\frac{1}{2}\frac{1}{5}"$ Pl.	23	"
Et do. med 4 do., 2 M. $21" \times 1$ M. $18"$,		
do. af do.	15	50
Et do. med 2 do., 2 M. $6" \times 1$ M. $12"$, do.		
af $\frac{2}{5}"$ Pl.	10	"
Et do. med 1 do., 2 M. $6" \times 19"$, do. af do.	7	"

Vinduer med lige Overstykker med Rammer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.

Et Vindue med 6 Rammer, 2 M. $21" \times 2$ M.	Nr	Gr
$15"$, Karm af $2\frac{1}{2}\frac{1}{5}"$ Pl.	20	"
Et do. med 6 do., 2 M. $10" \times 2$ M. $9"$, do. af do.	17	"
Et do. med 5 Rammer, den midterste i hele Kar= mens Hvide, 2 M. $18" \times 2$ M. $15"$, Karm af do.	20	"
Et do. med 4 do., 2 M. $21" \times 1$ M. $18"$, do. af do.	14	"

Et do. med 4 do., 2 M. 10" $\times$ 1 M. 15", do. af do.	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
Et do. med 2 do., 2 M. 6" $\times$ 1 M. 12", do. af $\frac{2}{5}$ " Pl.	12	50
Et do. med 2 do., 1 M. 22" $\times$ 1 M. 12", do. af do.	8	50
Et do. med 3 do., 2 M. 6" $\times$ 2 M. 4", do. af do.	7	50
Et do. med 1 do., 2 M. 6" $\times$ 19", do. af do.	13	"
Et lille do. med do., 1 M. 3" $\times$ 1 M., do. af do.	6	50
	4	"

For Vinduer til smaa Ruder tillægges 20 à 25 % til de ovennævnte Priser.

Forfættvinduer koste c. $\frac{3}{4}$ af Priserne for de nævnte Vinduer af tilsvarende Størrelse og Form.

For overfalsede Rammer i et firerammet Vindue som ovennævnte med lige Overstykke tillægges pr. Fag 2 *Kr*.

Indadgaaende Kjældervinduer med lige Overstykke,
Karm af $2\frac{1}{2}$ " $\times$ 6" Pl., Rammer af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.

Et Vindue med 2 Rammer, 1 M. 16" $\times$ 1 M. 16"	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
Et do. med 2 do., 1 M. 12" $\times$ 1 M. 12"	8	"
	7	"

For brede Tilfætninger af Pl. eller Bræder til Underkarmstykke betales særskilt efter Forholdene.

Buliksvinduer.

Heri er indbef. udv. og indv. Lister til Rudernes Fastgjørelse samt Anbringelsen af trukne Jernsprosjer (ikke selve disse).

Et rundbuet Vindue, 4 M. $\times$ 1 M. 18", Karm af $2\frac{1}{2}$ " Pl.	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
Et fladbuet do., 3 M. 6" $\times$ 1 M. 12", do. af do.	21	"
Et Vindue med lige Overstykke, 3 M. 15" $\times$ 2 M. 18", Karm af $2\frac{1}{2}$ " Pl.	13	"
Et do. med do., $4\frac{1}{2}$ M. $\times$ 4 M., do. af $2\frac{1}{2}$ " do.	18	"
	25	"

Om Jernsprosjer se under Smedearbeidet.

Paneler.

Mm. Fyldingspanel med Kehlstød paa Ramstfr. af $1\frac{1}{4}$ " Bræder og høvlet paa begge Sider, pr. $\square$ -M.	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
	3	"

	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
Brystpanel med do. paa do. af 1" Bræder med afplattede Fyldinger, Fodliste og Dækliste pr. $\square = M.$	2	35
Stumpt sammenstemmet Fyldingspanel, ellers som sidstnævnte	2	"
Samme med Fyldinger, affasede paa Bagsiden	1	90
Sidstn. i trefantede, mindre Flader ved Tagkviste	3	"
Lysningspanel med Kehlstød paa Ramstfr. af 1" Bræder ved Vinduer	3	"
Lysningspanel, stumpt sammenst.	2	50
Glat Panel, Bagklædninger og lig- nende af gennemskaarne Bræder ...	1	"
Do. af 1" Bræder, høvlede paa 1 Side og med Riffelhøvl ved Fugerne, indbef. Fodliste og Dækliste	1	40
Do. af $1\frac{1}{4}$ " do., høvlet paa begge Sider, af eens Tykkelse og med do.	1	80

Fodpaneler, Fodlister og Blindlister.

(Maffinhøvlede.)

	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
Fodpanel af 1" Bræder, ialt 9" høit, med Fod- liste og Dækliste pr. løb. M.	"	60
Do. af do., 8" høit, med Profil i Overkanten og Fodliste	"	50
Fodbrædt af 1" Bræder, 5" høit, med Profil i Overkanten	"	17
Do. af do., 3" høit med do.	"	14
Fodliste, $1\frac{1}{2}$ " $\times$ $1\frac{1}{2}$ " Hulliste	"	12
Blindlister paa Mur	"	10
Do. paa Brædesfillerum	"	8

Rjokkenindretninger.

	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
En Bordplade af $1\frac{1}{4}$ " Bræder pr. $\square = M.$	1	80
Torramme med Fyldingsdøre under samme	2	65
En Bænk med Laag, indv. Maal 1 M. $2" \times 20"$	7	"
En Tallerkenrække, 2 M. 6" høi, 2 M. bred ...	5	50

9" brede Hylber af 1" Bræder med Rnægte, pr. løb. M.	Kr	Gr
Do. af do. med Stiger til Spisefamre (Stigerne indbef.).....	1	"

Bedkommende Mejeribygninger.

Et Vindue med 4 Rammer med Karm af $2\frac{1}{2}/7$ " Pl., under hvilket en enkelt Revlelem til at aabne udad med bagved værende dob. Lem til Fluetraad og en 3die dob. Lem med Fyldinger bag sidstnævnte til at lukke indad, udv. Karmmaal 3 M. 16" $\times$ 1 M. 18", Lemmene 1 M. høje, og med Tilfætning til den udv. Karm af 2" Pl.	48	"
En dob. Jaloufitem til samme Karm, 2 M. 12" $\times$ 1 M. 15"	11	"
Et simplere Vindue med 2 Rammer med Karm af $2\frac{1}{2}/5$ " Pl., under hvilket en enf. Revlelem og bagved værende, dob. Lem til Fluetraad, udv. Karmmaal 2 M. 18" $\times$ 1 M. 12", Lemmene 18" høje	23	"
Fluetraad til Mælkfjældere m. v.:		
14" bredt.....pr. løb. M.	"	75
18" —	"	85
24" — galvaniseret	1	10

Jalousidøre til Latriner.

En Jalousidør med 2 simpelt sammenstemmede Fyldinger foruden, 3 M. 6" $\times$ 1 M. 6", uden Karm og af $1\frac{1}{2}$ " Bræder	10	"
Samme med Brædekarm	13	"

Bevægelige Jaloufitemme til Bryggerier, Garverier m. v.

Af 1" Bræder med 6" Afstand fra Midte til Midte af Tremmerne med Plankfærm, pr. $\square$ -M.	Kr	Gr
Do. med Brædekarm.....	3	50
	3	"

Til Kirker.

Gothiske Døre, udførte efter leverede Tegninger.

(Alle med Underarmstykke af Eg, Ramstfr. af 2" Pl.,
løse Kehlstød og forfiredede Fyldinger.)

En udv., dob., spidsbuet Hoveddør med Bindue over, 5 Al. 21" $\times$ 2 Al. 18", Døren 3 Al. 18" høi, med $\frac{3}{9}$ " Egefarm og 1" Egetræs Beflædning udenpaa den Fyrretræs Dør.....	200	"
En indv., dob. Dør i firkantet Karm af $\frac{3}{7}$ " Pl., 4 Al. $\times$ 2 Al. 18"	125	"
En indv., enf., spidsbuet Dør, 4 Al. $\times$ 1 Al. 15", Karm af $2\frac{1}{2}\frac{1}{8}$ " Pl. og med Indfatning paa begge Sider.....	120	"
En indv., enf., mindre Dør i firkantet Karm af $2\frac{1}{2}\frac{1}{7}$ " Pl., 3 Al. 8" $\times$ 1 Al. 12", uden Indfatning.....	55	"

Simplere, rundbuede Døre,
udførte efter leverede Tegninger.

(Alle med Underarmstykke af Eg og alm. Kehlstød.)

En udv., dob. Hoveddør med Bindue over, 5 Al. 12" $\times$ 2 Al. 12", Døren 3 Al. 21" høi, med $\frac{3}{9}$ " Egefarm, Ramstfr. af 2" Pl. og 1" tyk Egetræbeflædning udenpaa den Fyrretræs Dør.....	160	"
En udv., dob. Hoveddør, 4 Al. 18" $\times$ 2 Al. 12", med Karm af $\frac{3}{9}$ " Pl., mange smaa Fyldinger og Beflædning af $1\frac{1}{4}$ " Fyrrebræder udenpaa Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " do.	100	"
En indv., enf., alm. Trefyldingsdør med Bindue over, 3 Al. 20" $\times$ 1 Al. 8", Døren 3 Al. høi, med Karm af $2\frac{1}{2}\frac{1}{6}$ " Pl., Ramstfr. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder.....	35	"

Forskjellige Kirkeinventarier, vedkommende Snedkerarbejdet.

(Udførte efter Tegninger.)

Et Alterbord af Egetræ i gothisk Stil, 2 Al. 14" langt, 1 Al. 12" dybt (foruden Gesims=		
---	--	--

og Soffelfremspring) og 1 Al. 16" høit, ind-	Kr	Gr
delt i Fyldinger og med paalagte Ornament-		
lister.....	400	"
Samme af Fyrretræ.....	275	"
En til førstnævnte hørende Egetræs Indfatning		
til en Altertavle, 4 Al. 9" høi, 2 Al. 6" bred	280	"
Samme af Fyrretræ.....	190	"
Et ganske simpelt Alterbord af høvlede og pløiede		
Fyrrebræder og med Hjørnestolper og Pl.=		
Skraabaand indv., bestemt til at skjules af		
Alterklædet, 2 Al. 21" langt, 1 Al. 16" bredt		
og 1 Al. 16" høit.....	50	"
En Prædikestol af Eg i gothisk Stil, indv.		
Breddemaal i Ottekanten 1 Al. 15", Hvide		
fra Gulvet i Stolestaderne til Overkanten 3 Al.		
18", hvilende paa en fritstaaende Spile, med		
tilhørende Trappe af Fyr med 6 Stkr. Trin		
og Fyld.=Panel af Eg som Rækværk for samme		
(uden Himmel).....	500	"
Samme af Fyrretræ.....	300	"
En simpel Prædikestol af Fyrretræ, sjerkantet og		
samme Maal som førstnævnte, med Spile og		
Trappe med Rækværk samt dreiede Balystre		
(uden Himmel).....	200	"
En lige Alterfranke af Fyrretræ, men med Ege-		
træs Dækliste, c. 6" fra Midte til Midte af de		
dreiede Balystre og ialt 1 Al. 3" høi,		
pr. løb Al.	7	50
En buet do. med iøvrigt samme Ud-		
styrelse.....	9	50

Stolestader.

Bænkeplader af 1 1/4" Bræder, ialt 13 1/2" brede,	Kr	Gr
pr. løb. Al.	1	"
Udskaarne Ben til samme..... pr. Stk.	1	35
Do. med indstemmet Pl.=Fodstf.	1	75
Fyld.=Panel med Dækliste i Stolestadernes Ryg-		
stød, c. 18" høit..... pr. □=Al.	3	"
Salmebogsbræder med Knægte og Kantliste,		
pr. løb. Al.	"	50

Et Forstf. af $1\frac{1}{2}$ " Bræder, 1 Al. 21" høit, 11" bredt, rund= eller spidsbuet med Kantliste og Soffel	5 <i>Sk</i> à	6	"
Et do. af $\frac{2}{5}$ " Pl. med Tilspøining af udstaarne og forfjrede $1\frac{1}{2}$ " Bræder, 1 Al. 21" høit, mindste Bredde $9\frac{1}{2}$ ", største do. 16".....		9	"
En lille Fyld.=Dør til Luffe for et Stolestade ..		6	"
Et Panel med Fyldingerne afsluttede som Rund= eller Spidsbuer for Enden af Stolestaderne eller paa et Pulpitur.....pr. $\square$ =Al.		4	50
Et do., tildels af Egetræ, med Buerne baarne af dreiede Halvspiler	—	10	"
En Nummerstavle af Fyr i gothisk Stil og rigt forfjret, 1 Al. 21" høi, 1 Al. bred med tilhørende 125 Stfr. Nummerbriffer og Kasse til sammes Opbevaring		45	"
En simpel do. af do., rundbuet, 1 Al. 18" høi, 1 Al. bred med do. og do.		25	"
En løs Bænk af $1\frac{1}{2}$ " Bræder med Rygstød, Pladen 14" bred.....pr. løb. Al.		3	50
En do. af do. uden Rygstød, do. 12" bred.....	—	2	50

Gymnastikapparater.

En 6 à 7 Al. høi Klattrestang (anbragt i Hus) med Beslag	<i>Sk</i>	8	"
En 6 Al. lang Entrestang (do. i do.)		12	"
En Klattremasfine, 6 Al. høi (anbragt i fri Luft): Tømmerarbeide 35 <i>Sk</i> , Rebslagerarbeide, nemlig Rebftige, Knudetov og Glattov, 24 <i>Sk</i> , Beslag, nemlig 4 Kroge med Bryst og Møttrik, Ringe, Pig og Vinkeljern, 8 <i>Sk</i> samt Malerarbeide 8 <i>Sk</i> , ialt.....		75	"
En Springmasfine med Maling		16	"
Et Ligevægtsbrædt		6	"

Smedearbeide.

Beslag, navnlig til Vaaningshuse.

Hvor der ikke er anført svensk Jern, menes altid engelsk eller rhinsk. Alle Priserne ere paa godt „hjemme=

jmedet" Arbeide, naar der ikke udtryffeligg nævnes Fabrik-arbeide. 3 Prijerne paa Port- og Dørbeslag er indbefattet Tilpasning af Haandgreb, der beregnes til 35 à 50 Ør pr. Par.

Portbeslag.

Beslag til en større, dob. Fyldingsport.

2 Par indmurede, større Stabler af 1" Jern i □, pr. Par 5 <i>℔</i> 25 Ør.....	<i>℔</i>	Ør
	10	50
2 Par dobbeltvinklede Nøkhængsler, c. 1½ M. lange, af 2¼" × ½" svenskt Jern med ialt 24 Stfr. Skruebolte, pr. Par 13 <i>℔</i>	26	"
1 Stk. Stang, c. 2¾ M. lang, af 1" Rundjern med en 9" lang, ¾" tyk Diebolt til at gaa gjennem Muren samt en Øfen med Skruer..	4	"
2 Par store Gliphager med Stifter og Kramper	2	25
1 Stk. Stanglaas.....	4	"
1 — indstemmet, større Laas med 2 Slut....	8	"
1 Par svære Messinghaandgreb med Nøgleskilte	5	50
	60	25

Beslag til en mindre, dob. Fyldingsport.

2 Par indmurede, mindre Stabler af 1" Jern i □, pr. Par 4 <i>℔</i> 50 Ør.....	<i>℔</i>	Ør
	9	"
2 Par Nøkhængsler (Krydshængsler) af 2½" × ½" svenskt Jern med ialt 24 Stfr. Bolte, pr. Par 8 <i>℔</i>	16	"
1 Stk. Stang, c. 2¼ M. lang, af ¾" Rund- jern med 1 Stk. 9" lang, ⅝" tyk Diebolt til at gaa gennem Muren samt en Øfen med Skruer.....	3	"
1 Par mindre Gliphager med Stifter og Kramper	2	"
1 Stk. indstemmet, mindre Laas med 2 Slut...	6	"
1 Par Messinghaandgreb med Nøgleskilte.....	4	50
	40	50

Beslag til en Laage i en af de ovennævnte Porte.

1 Par Bladhængsler af 1½" × ⅜" svenskt Jern, c. 18" lange, og med ialt 4 Stfr. Bolte....	<i>℔</i>	Ør
	4	"
overføres	4	"

	oversjort	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1	Stk. Stud til den gaaende Port lige over Laagen.....	4	"
		1	70
		5	70

Svært Beslag til en Skydeport med Fyldinger,
4½ M. × 4 M., med Ramstykke af 2½" Pl.,
uden Karm. Porten hænger foroven.

		<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1	Stk. 8 M. lang, 2¼" høi, ½" tyk, afrettet Stang med 7 Stkr. Boreankere med Bolte, à 2 <i>Nr</i> 25 <i>Gr</i> pr. M.	18	"
4	Stkr. Bøilegæster med Støbejerns afdreiede Ruller og 6 Stkr. Bolte i hver, à 5 <i>Nr</i> 50 <i>Gr</i>	22	"
8	løb. M. trukken Jernskinne til Styr paa Porten forneden, à 1 <i>Nr</i>	8	"
4	Stkr. Brysttapper med Vinkeljern forneden med Hjul og 5 Stkr. Bolte i hvert, à 8 <i>Nr</i>	32	"
1	Stk. Stoppeknast med Skruer	1	"
1	— indstemmet Hagelaas	6	"
2	Stkr. Jernhaandgreb med Bolte igjennem Por- ten, à 1 <i>Nr</i> 50 <i>Gr</i>	3	"
		90	"

Dørbeslag

Beslag til en udv., dob. Fyldingsdør.

		<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
2	Par hollandske Hængsler à 2 <i>Nr</i>	4	"
1	— Rantigler	4	"
1	Stk. indstufken Laas med 2 Slut	4	50
1	Par Messinghaandgreb med Røglesfilte.....	4	50
		17	"

Beslag til en udv., enf. Fyldingsdør.

		<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1	Par hollandske Hængsler	2	"
1	Stk. indstufken Laas med 2 Slut.....	4	50
1	Par mindre Messinghaandgreb med Røglesfilte	3	50
		10	"

Beslag til en indv., dob. Fyldingsdør.

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
2 Par hollandske Hængsler à 1 <i>N^l</i> 75 <i>Gr</i>	3	50
2 — Kantrigler, hvoraf den øverste er c. 10" og den nederste c. 6" lang	3	60
1 Stf. indstuffed Laas	4	"
1 Par Messinghaandgreb med Nøglesfilte	2	50
	13	60

Beslag til en indv., enf. Fyldingsdør.

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
1 Par hollandske Hængsler	1	75
1 Stf. indstuffed Laas	4	"
1 Par Messinghaandgreb med Nøglesfilte	2	50
	8	25

Beslag til en indv., enf., mindre Fyldingsdør
(f. Ex. til Loftskamre).

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
1 Par større Hamborghængsler	1	"
1 Stf. Pladelaas med Messinghaandgreb paa den ene Side og Nøgle paa den anden	2	65
	3	65

Beslag til en indv., enf., alm. Revledør.

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
1 Par mindre Hamborghængsler	"	90
1 Stf. Pladelaas med Jernhaandgreb paa den ene Side og Nøgle paa den anden	2	65
	3	55

Beslag til en Tapetdør.

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
1 Par sammenfilede Hængsler med løs Tap	1	50
1 Stf. Pladelaas med Messinghaandgreb paa den ene Side og Nøgle paa den anden	2	65
	4	15

Beslag til en enf. Skabsdør i Karm.

	<i>N^l</i>	<i>Gr</i>
1 Par mindre Hamborghængsler	"	90
1 Stf. Pladelaas med Nøgle (uden Haandgreb)	2	25
	3	15

Beslag til en indv., enf. Gitterdør
(f. Ex. til et Fadebur).

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1 Par Bladhængsler	"	85
1 Stk. Pladelaas med Nøgle (uden Haandgreb)	2	25
	3	10

Beslag til en indv., lille Lem.

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1 Par smaa Bladhængsler	"	85
1 Stk. Krog og 2 Kramper	"	20
	1	5
1 Stk., c. 1 Al. 6" langt, Skud af 1" $\times$ 1/2" Jern til en Port	2	25
1 Stk., c. 18" langt, Skud af 3/4" $\times$ 3/8" Jern til en Yderdør	2	"
1 Stk. indstemmet Faldlaas (Laas uden Nøgle)	2	25
1 — Smællaas med 2 Nøgler	5	50
1 — større, enf. Kæjelaas til en Port (til Pakhuse)	5	50
1 — Fjeder med Blikhylster til en selvslukkende Dør	5	50
1 — automatisk Dørdriver (tyfs Patent) 18 à	26	"

Beslag til en indv., dob. Skydedør

til at hænge foroven

(udvendigt Rarmmaal 4 Al. 3" $\times$ 2 Al. 15").

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
1 Stk., 5 1/2 Al. lang, 2 1/4" høi, 1/2" tyk, afrettet Stang, der ender i Flige, som indmures, samt 2 Stkr. Bæreankere med Bolte, à 2 <i>Nr</i> 50 <i>Gr</i> pr. løb. Al.	13	75
4 Stkr. Gasler med Støbejerns, afdreiede Ruller og 2 Bolte i hver Gaffel, à 4 <i>Nr</i> 50 <i>Gr</i>	18	"
2 Stkr. afrettede Jernskinner, 1" brede, 1/4" tykke, med Skruer, ialt 9 1/2 Al. lange, à 55 <i>Gr</i> pr. løb. Al.	5	23
1 Stk. Stoppeknast	1	"
4 Stkr. Styreblik à 33 <i>Gr</i>	1	32
1 Stk. indstemmet Hægelaas	5	"
overføres	44	30

	overført	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
1 Par rundt afdreiede Ibentræsgreb med Rosetter		44	30
samt to flade Blik til at indlade		6	50
		50	80

Beslag til en indv., enf. Skydedør

til at hænge foroven

(udv. Karmmaal 3 Al. 18" × 1 Al. 15").

1 Stk., 3 1/4 Al. lang, 2 1/4" høi, 1/2" tyk Jernstang som ovennævnte à 2 <i>Kr</i> 50 <i>Gr</i> pr. løb. Al.	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
2 Stkr. Gasler med Støbejerns, afdreiede Ruller og 2 Røgler i hver Gaffel, à 4 <i>Kr</i> 50 <i>Gr</i> ...	8	12
2 Stkr. Jernskinner som ovennævnte, ialt 5 1/2 Al. lange, à 55 <i>Gr</i> pr. løb. Al.	9	"
1 Stk. Stoppeknast.....	3	2
2 Stkr. Styreblik à 33 <i>Gr</i>	1	"
1 Stk. indstemmet Hagelaas	"	66
1 Stk. indstemmet Hagelaas	5	"
1 Par rundt afdreiede Ibentræsgreb med Rosetter samt do. Blik til at indlade	6	50
	33	30

Extragodt Beslag med Forsiringshængsler til en stor, udv., dob. Dør i en Kirke eller lignende, offentlig Bygning.

Beslagene beregnede udførte efter
leverede Tegninger.

2 Par Røthængsler af svensk 2" × 1/2" Jern, c. 1 Al. lange, med 3 Bolte i hvert Hængsel og Skruer, à 5 <i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
2 Par Forsiringshængsler, udhuggede af Pladejern, à c. 18 <i>Kr</i>	10	"
2 Stkr. Skud, 1 Al. 12" og 6" lange, med Kramper	36	"
1 Stk. indstuffed Laas med 2 Røgler	5	"
1 — svært Messinghaandgreb med Røglesfilte	8	"
	9	"
	68	"

Beslagene beregnede udførte efter leverede Tegninger.	Estragodt Beslag med smedede Forsiringshængsler (der tillige ere bærende Hængsler) til en Kirke eller lignende, offentlig Bygning.			
	2	Par smedede Forsiringshængsler af svensk Jern med Søm eller Skruer, à c. 24	<i>N^o</i>	<i>Gr</i>
	2	Stfr. Stud med Kramper som ovenstaaende	48	"
	2	Stfr. Stud med Kramper som ovenstaaende	5	"
	1	Stf. dob. Kæsfelaas med 2 Nøgler..... c.	30	"
	Et	Par svære Jernhaandgreb med Nøgle- filte	12	"
	1	Stf. smedet Dørhammer..... c.	25	"
			120	"
	Estragodt, galvaniseret Beslag med Forsiringshængsler til en indv., enf. Dør.			
	1	Par meget svære, hollandske Hængsler.....	6	"
	1	— Forsiringshængsler, udhuggede af Plade- jern..... c.	20	"
	1	Stf. indstuffed, enf. Laas (uden Nøgle) ...	5	50
	1	Par Ringgreb med Forsiringsfilte	10	
			41	50

Glade Jernskinner med Skruer til Anbringelse paa
Understykket af Dørfarme o. lign. Steder.

For $1\frac{1}{4}" \times \frac{1}{8}"$ galvan. Skinne med Skruer, pr. løb. M.....	<i>N^o</i>	<i>Gr</i>
En, c. $2\frac{1}{4}$ M. lang, Stang af $1\frac{1}{2}" \times \frac{3}{8}"$ Jern med 2 Stfr. Haandtag og 4 Stfr. Kramper til Sikkerhedslukke for en indv., dob. Dør	5	"

Fabrikarbejde, som kjøbes i Jernboden.

1	Par smaa Hamborghængsler, $2\frac{1}{2}"$ høje, med Skruer (til Vinduesrammer)	<i>N^o</i>	<i>Gr</i>
1	Par do., $3\frac{1}{2}"$ høje, med do.....	"	20
1	— større do., $4"$ høje, med do. (til Døre) ..	"	35
1	— do., $4"$ høje, med Knop og Skruer	"	40
1	Stf. indstuffed Laas af bedste Sort med 2 Slut.....	"	50
1	Stf. alm. do.	2	"
		1	15

1 Stk. Pladelaas med Jernhaandgreb og Nøgler	Kr	1	Gr
1 Dufin støbte Jernkroge til Knagerækker efter Størrelsen		1	20

Beslag til indadgaaende Vinduer
(beregnes pr. Ramme).

Beslag til 1 Stk. Ramme med Krydshængsler (af Vaandjern), der udelukkende fastgjøres med Skruer, luffede, støbte Kroge og smedede Stormkroge samt blødstøbte Kuglehager	Kr	Gr	
Beslag til 1 Stk. Ramme med Vinkelhængsler med paanittede Krøller, der do., Vinkeljern, luffede, støbte Kroge og do. samt do.		1	25
Meget store og extragode Beslag med Hængslerne og Vinklerne smedede og fastgjorte med Skruer, luffede, støbte Kroge og smedede Stormkroge samt indsvæiste do. Hager	2		"
1 Stk., c. 22" lang, Stormkrog af Rundjern med Speilpøier eller Kramper		"	35
1 Stk., c. 7" lang, do. med do.		"	20
Beslag til 1 Stk. Vipperamme over en Dør med 1 Par Pigge med Blik og 2 Stkr. Speilpøier .	1	25	
1 Stk. smedet Espagnoletstang med Tilbehør, 2 à 2½ Al. høi, til et indadgaaende Vindue	14		"
Tilpasning af samme	1	50	

Simple Vinduesbeslag (Fabrikarbejde, der kjøbes i Jernboden) til 1 Stk. Ramme.

1 Par smaa Hamborghængsler med Skruer, støbte Kroge og Stormkroge samt alm. smedede Hager	Kr	Gr	
1 Par Hængsler til Forrættvinduer		"	20

Simple Vinduesbeslag til indadgaaende Vinduer.

1 Par smaa Hamborghængsler med Skruer, 2 Stkr. Bridere med 6 Stkr. Blik, 2 Stkr. Messingringe med Speilpøier og 1 Stk. smedet Stormkrog	Kr	Gr	
	1	10	

**Beslag til et Vindue med 4 Stfr. Rammer og
tilhørende Lemme til Meierislofaler.**

	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
Alm. Hængsler, Vinkelfjern, luffede, støbte Kroge, fmedede Stormkroge og do. Hager, pr. Ramme 1	<i>Nr</i> 25	<i>Ør</i> 5 "
1 Par, c. 18" lange, Nøthængsler til en indv. Kevselem under Vinduet	1	50
1 Stf. bevægelig Stang med Kramper til at skyde Lemmen udad	"	65
3 Stfr. Pigge med Rjæder og 1 Stf. Brider med Blik og Skruer til en dob. Ramme til Fluenet i Midten af Rarmen	1	75
2 Par Hamborghængsler til en indv., dob. Fyl- dingslem bag førstnævnte Lem, à 85 <i>Ør</i>	1	70
1 Stf. Brider med Blik og Skruer til do.	"	50
2 Par Hamborghængsler til en indv., dob. Ja- lousilem bag Vinduet, à 85 <i>Ør</i>	1	70
1 Stf. lang Stanglaas til do.	3	50
	16	30
Beslag til en bevægelig Jalousilem til Garverier eller lignende, c. 3 Al. høi og 2 Al. bred, be- staaende af en lodret Jernstang samt Kroge og Tapper til Trennerne	4	50

Trukne Jernsprosser.

(Engelsk Maal.)

$1\frac{5}{8}" \times \frac{3}{4}"$ veier pr. løb. Al. $3\frac{5}{8}$ Al. og koster pr. Al.	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
$1\frac{1}{2}" \times \frac{5}{8}"$ — — — 3 — —	"	54
$1\frac{1}{4}" \times \frac{9}{16}"$ — — — $2\frac{1}{4}$ — —	"	45
$1\frac{1}{8}" \times \frac{1}{2}"$ — — — $1\frac{1}{2}$ — —	"	34
$1" \times \frac{1}{2}"$ — — — $1\frac{2}{5}$ — —	"	23
$\frac{7}{8}" \times \frac{5}{12}"$ — — — 1 — —	"	21
$\frac{3}{4}" \times \frac{3}{8}"$ — — — $\frac{2}{3}$ — —	"	15
	"	10
Prisen paa Jernsprosser beregnes, indbef. Fragt, gjennemsnitlig pr. 100 Al.	14	"
dog er den i Reglen lidt lavere for de større Dimensioner og lidt høiere for de mindre.		
En vinkelret Samling af et Par Sprosser, efter Størrelsen	25	à " 35

Hvis Sprosserne høies, høiere Pris efter Forholdene.

Beslag, navnlig til Udhuse.

Portbeslag.

Beslag til en Vognport eller Ladeport i muret Fals.

	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
2 Stfr. Øfener..... à 2 <i>Sk</i>	4	"
4 — Pigge med Ringe..... à 75 <i>Gr</i>	3	"
3 — Kroege med Kramper..... à 24 <i>Gr</i>	"	72
1 Stf., c. 18" langt, Skud med do.....	1	68
1 — Træklaas.....	3	50
	12	90

Hvis der i ovennævnte Port findes en Dør, behøves yderligere følgende:

1 Par Bladhængsler med Skruer.....	1	50
1 Stf. mindre Klinkesald.....	1	50
	3	"

Beslag til en Port i Stolper.

	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
2 Par Røkhængsler med tilhørende gennemgaaende Stabler med Møttrif, Hængslerne, c. 1½ M. lange, af 2" × ½" Jern med 2 Bolte i hvert Hængsel, à 8 <i>Sk</i> pr. Par.....	16	"
3 Stfr. Kroege med Kramper..... à 25 <i>Gr</i>	"	75
1 Stf. Stanglaas.....	3	65
1 Stf. Overfald med 2 Kramper.....	1	"
1 — stor Hængelaas.....	1	"
	22	40

Simpelt Beslag til en Vognport eller Ladeport i muret Fals og med Drager over.

	<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
2 Stfr. Øfener med Spiger til at anbringe i Træ..... à 1 <i>Sk</i>	2	"
4 Stfr. Pigge med Ringe..... à 1 <i>Sk</i>	4	"
2 — Kroege med Kramper..... à 25 <i>Gr</i>	"	50
1 Stf. Overfald med do.....	1	"
	7	50

Simpelt Beslag til en Bogørport (dob. Skydeport til at hænge foroven, $4\frac{1}{4}$ Al. høi, $4\frac{3}{4}$ Al. bred).

1 Stk. $9\frac{1}{2}$ Al. lang, $2\frac{1}{4}$ " $\times$ $\frac{1}{2}$ ", Jernstang	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
à 2 <i>Nr</i> 25 <i>Gr</i>	21	35
4 Stkr. Ankere med Bolte til at bære sidstnævnte		
à 1 <i>Nr</i>	4	"
4 Stkr. Gasler med Støbej. Ruller og Bolte		
à 3 <i>Nr</i>	12	"
14 Løb. Al. 1 " $\times$ $\frac{1}{4}$ " Jernskinne med Skruer		
à 65 <i>Gr</i>	9	10
4 Par Styreblik med 2 jmaa Bolte i hvert		
à 1 <i>Nr</i>	4	"
1 Par Haandfang (Bøiler af $\frac{5}{8}$ " Rundjern)		
med ialt 4 Stkr. jmaa Skruebolte	2	55
	49	"

Dørbeslag.

(Lemmebeslag.)

Beslag til en udv., dob. Revledør i Karm, hvoraf den øverste Halvdel af den ene Dør kan aabnes særskilt.

3 Par Kofhængsler, 14 " lange, af $1\frac{1}{4}$ " $\times$ $\frac{1}{4}$ "	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Jern med en Skruebolt i hvert Hængsel,		
à 1 <i>Nr</i> 75 <i>Gr</i>	5	25
1 Stk. Skud	1	25
2 Stkr. Kroge med Kramper	à 20 <i>Gr</i>	" 40
1 Stk. Træklaas	3	50
	10	40

Beslag til den sidstnævnte Dør uden Karm, men liggende flat paa Muren.

3 Par Stabler	à 4 <i>Nr</i>	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
2 — Kofhængsler, 16 " lange, af $1\frac{1}{4}$ " $\times$ $\frac{5}{16}$ "		12	"
Jern med en Skruebolt i hvert Hængsel og			
Skruer	à 1 <i>Nr</i> 85 <i>Gr</i>	5	55
1 Stk. Skud		1	55
2 Stkr. Kroge med Kramper	à 20 <i>Gr</i>	"	40
1 Stk. Træklaas		3	50
		23	"

Beslag til en udv., dob. Revledor i muret Fals med
en lille Lem i den øverste Del (f. Ex. Stalddør).

	Kr	Gr
1 Par Øfener	3	"
2 — Pigge med Ringe à 1 Kr 30 Gr	2	60
1 — smaa Bladhængsler med Søm	1	25
1 Stf. Skud	1	25
2 Stfr. Kroege med Kramper..... à 20 Gr	"	40
1 Stf. Klinkesald med Ringgreb.....	2	"
	10	50

Ertragodt Beslag til en udadgaaende, udv., dob. Revledor
i Fals (f. Ex. Stalddør).

	Kr	Gr
2 Par støbte Stabelfasjer med smedede Stabler, førstnævnte c. $\frac{3}{4}$ " tykke, 12" lange og 6" brede	à 15 Kr	30 "
2 Par stærke Rokhængsler, c. 1 M. lange, af 2" $\times$ $\frac{1}{2}$ " svenskt Jern med Smørehul over Rokken og Bolte.....	à 7 Kr	14 "
1 Stf. Skud	2	"
1 — Krog og 2 Kramper	"	35
1 Par svære Glimphager med Bolt gennem Muren og Spændeskive paa Indersiden	4	"
1 Stf. større Klinkesald med Ringgreb	3	"
	53	35

Beslag til en udv., enf., større Revledor i Karm.

	Kr	Gr
1 Par større Rokhængsler, 20" lange, af $1\frac{1}{2}$ " $\times$ $\frac{5}{16}$ " Jern med 1 Bolt i hvert og Skruer	2	50
1 Stf. Bladelaas med Messinghaandgreb	2	65
	5	15

Beslag til en udv., enf., større Revledor uden Karm,
men liggende glat paa Muren.

	Kr	Gr
1 Par Stabler	5	"
1 — Rokhængsler, 1 M. 2" lange, af $1\frac{1}{2}$ " $\times$ $\frac{3}{8}$ " Jern med 1 Bolt i hvert og Skruer....	3	"
1 Stf. større Klinkesald med Hage.....	1	85
	9	85

Beslag til en udv., enf. Revledor i muret Fals
(f. Ex. Stalddør).

	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
1 Stk. Øfen.....	2	"
1 Par Ringe med Pigge.....	1	50
1 Stk. Klinkesald med Ringgreb	1	75
	5	25

Simpelt Beslag til en udv., enf. Stalddør i Karm
med en lille Lem i den øverste Del.

	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
1 Par Nøkhængsler, 18" lange, af 1" $\times$ $\frac{5}{16}$ " Jern med Skruer	1	50
1 Par do., 12" lange, af do.....	1	"
2 Stkr. Kroege med Kramper.....	"	40
	2	90

Simpelt Beslag til en indv., dob. Revledor i Karm.

	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
2 Par Nøkhængsler, 18" lange, af 1" $\times$ $\frac{1}{4}$ " Jern med Skruer	à 1	40
2 Stkr. Kroege med Kramper.....	à 20	"
1 Stk. Klinkesald med Hage.....	"	50
	4	70

Simpelt Beslag til en indv., enf., mindre Revledor i Karm.

	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
1 Par Nøkhængsler, 16" lange, af 1" $\times$ $\frac{1}{4}$ " Jern med Skruer	1	35
1 Stk. Krog med Kramper	"	20
	1	55

Beslag til Revlelemme bruges lignende dem til Revledorene og bestaa navnlig i Nøkhængsler med Kroege og Kramper eller disse med Overfald.

Beslag til en udv., dob. Skydedør til at gaa fornedet.

	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
1 Stang af $\frac{3}{4}$ " Rundjern, c. $4\frac{1}{2}$ Al. lang, à 75 <i>Ør</i> pr. Al.	3	38
4 Stkr. Gasler med afdreiede, støbte Ruller og Klinkbolte	à 3	50
2 Stkr. Bøiler som Haandgreb med Skruer, à 85 <i>Ør</i>	1	70
	19	8

Beslag til en ndv., enf. Skydedør til at gaa foruden.

1 Stang af $\frac{3}{4}$ " Rundjern, c. $3\frac{1}{2}$ Al. lang,	$\mathcal{H}$	$\mathcal{P}$
75 $\mathcal{P}$ pr. løb. Al.	2	63
2 Stfr. Gasler med afdreiede, støbte Ruller og		
Klinkbolte à 3 $\mathcal{H}$ 50 $\mathcal{P}$	7	"
1 Stf. Bøile som Haandgreb med Skruer.....	"	85
	10	48

Beslag til en dob. Skydelem til at hænge foroven
(f. Ex. for Lydhuller i Kirketaarne).

1 Stf., c. $5\frac{1}{2}$ Al. lang, Stang af $2\frac{1}{4}$ " $\times$ $\frac{1}{2}$ "	$\mathcal{H}$	$\mathcal{P}$
Jern med Bæreankere, à 2 $\mathcal{H}$ 50 $\mathcal{P}$ pr. løb. Al.	13	75
4 Stfr. Gasler med Skruebolte og afdreiede, støbte		
Ruller à 3 $\mathcal{H}$ 50 $\mathcal{P}$	14	"
2 Stfr. Bøiler med Skruer (Haandgreb) à 85 $\mathcal{P}$	1	70
3 — Murstifter à 25 $\mathcal{P}$	"	75
	30	20

Alle ndv. Port-, Dør- og Vinduesbeslag bør monniestryges eller helst galvaniseres, forinden de anbringes.

Ankere, Bolte o. s. v., saavel til Vaanings- som Aldhuse.

Muranke, indbefattet Kramper og Spiger.

	Ankerets			Ligenes			Pris	
	Højde og Bredde.	Længde.	helt Længde.	O Maat i	Vægt i lb.	$\mathcal{H}$	$\mathcal{P}$	
1 Stf. alm. Bjælkeanker.	$1\frac{1}{2}$ " $\frac{5}{16}$ "	14"	9"	—	$3\frac{1}{2}$	"	50	
1 — Jorstkudsanker	$1\frac{3}{4}$ " $\frac{3}{8}$ "	19"	16"	$\frac{3}{4}$ "	7	"	125	
1 — Besimsanker	$1\frac{1}{2}$ " $\frac{5}{16}$ "	14"	9"	—	$3\frac{1}{2}$	"	50	
1 — halvvredet Spær- anker	do.	12"	do.	—	$3\frac{1}{2}$	"	50	
1 Stf. extragodt Bjælke- anker (Jorstkudsanker) af jvnskt Jern	2" $\frac{1}{2}$ "	1 Al.	18"	$\frac{7}{8}$ "	15	3	15	
1 Stf. do., halvredet do. (do.) af do.	do.	15"	do.	do.	10	2	10	
1 Stf. do. af jvnskt Jern til Fastgjøring af større Dørfarme	$1\frac{1}{2}$ " $\frac{3}{8}$ "	9"	8" og 4"	—	$2\frac{3}{4}$	"	65	

	Anferets			Sligenes		Vægt i <i>℔</i> .	Pris	
	Tykkelse og Bredde.	Længde.		hele Længde.	Maal i O		<i>℔</i>	<i>Ør</i>
1 Stk. alm., dob., buet Skorstensanker af svenskt Jern med Enderne slæf- tede til Slige.....	2" 1/2"	2 1/2 M.		12"	—	43 1/2	10	"
1 Stk. smedet Forsirings- anker af do. do., 1 M. 1" høit, 20" bredt; An- feret, der gaar i Muren, 14" langt.....						15	15	"

Prisen paa større Ankere af engelsk eller rhinsk Jern pr. *℔*. " 18
Do. paa stærkere do. af svenskt do. " 21

Alle Ankere, ligesom Skruebolte, Hængejern o. s. v., bør males med Monnie eller, medens de ere varme, dyppes i Kulfjære.

Skruebolte.

	Boltens		Vægt i <i>℔</i> .	Pris	
	Stam. Ø	hele Længde.		<i>℔</i>	<i>Ør</i>
1 Stk. alm. Bolt af Rundjern...	3/4"	1 M.	4	"	88
1 — do.....	5/8"	18"	1 3/4	"	60
1 — do.....	1/2"	9"	2/3	"	48
1 — do. med Forsiringsplade og jerkantet Møttrif.....	3/4"	1 M.	4	1	50

Svære Bolte til at anvende i Murværk.

1 Stk. Bolt af Rundjern	1 1/4"	2 M.	18 1/2	3	35
1 — do.....	1"	do.	12 1/2	2	25

Til disse Bolte hører i Reglen en Støbe-
jernsplade forneden, der indmures. Prisen
for en saadan pr. *℔*. 12 *Ør*, f. Ex.: en
Plade, 18" lang, 13" bred, 1" tyk 60 7 20
Prisen paa alm. 3/4" Bolte..... pr. *℔*. " 22
Do. paa alm. 5/8" — " 34

Mindre Tykkelser regnes ikke efter Vægt.

1 Par Hængejern af 2 1/4" × 3/8" svenskt
Jern og med den nederste Del som 7/8"

	Vægt i <i>ll.</i>	<i>Sk</i>	<i>Ør</i>
Bolte af engelsk Jern, Spændestykket af $2\frac{1}{4}$ "			
× $\frac{5}{8}$ " svensk Jern	16	4	"
Hertil 2 Stkr. Kramper af do. à 12 <i>Ør</i>		"	24
— 4 — Spiger af do. à 6 <i>Ør</i>		"	24
eller istedetfor sidstnævnte 2 Stkr. smaa $\frac{1}{2}$ "			
Bolte	à 35 <i>Ør</i>		" 70
Prisen paa Hængejern	pr. <i>ll.</i>		" 25
Do. paa store Hængebolte af 1" Rund-			
jern (flere <i>Al.</i> lange og foroven			
gaffelformede) til Hængeværter ...	—		" 16
1 Par Spændeskinner (til et Hængeværk) af			
2" × $\frac{3}{8}$ " svensk Jern, 15" lange, med 3			
Stkr. $\frac{1}{2}$ " Bolte, 6" lange	8	3	"
Prisen paa Spændeskinner med tilhørende			
Bolte	pr. <i>ll.</i>		" 35
1 Stk. Vinkeljern, ialt 1 <i>Al.</i> langt, af $1\frac{1}{2}$ "			
× $\frac{3}{8}$ " Jern med Spiger og Kramper			
pr. <i>ll.</i> 25 <i>Ør</i>	4	1	"
Spidsklammer af svensk Jern.			
1 Stk. Spidsklamme af 1" × $\frac{3}{8}$ " Jern, 9"			
lang	1	"	25
1 Stk. do. af do., 7" lang	$\frac{7}{8}$	"	22
Prisen paa Spidsklammer	pr. <i>ll.</i>		" 25
Stenklammer af rhinsk Jern.			
1 Stk. Stenklamme af 1" × $\frac{1}{2}$ " Jern, 12"			
lang, Fligene indbef.	$1\frac{3}{4}$	"	28
1 Stk. Stenklamme af $\frac{7}{8}$ " Rundjern, 1 <i>Al.</i>			
lang, Fligene indbef. (til Sammenhold			
mellem Kvadre og Bagmur)	4	"	65
1 Stk. do. af $\frac{3}{4}$ " do., 18" lang, do. do.			
(til do.)	$2\frac{1}{4}$	"	38
Prisen paa Stenklammer	pr. <i>ll.</i> c.		" 16
Smedede Bogstaver eller Tal koste — c.		"	60
1 Stk. Murstift, efter Størrelsen	15 à		" 20

Forskjellige Arbeider, navnlig til Baaningshuse.

	Vægt i <i>℔</i> .	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
En dob. Ramme til et brandfrit Skab, c. 1 Al. høi, 19" bred med 2 Døre bag hinanden, den forr. dob. og med Afsepakning, indbef. Bolste til Rammens Fastgjørelse i Murværket (selve Skabet er af Mur og overhvælvet), med dirkesfri Laas og 2 Nøgler	115	80	"
Hertil 2 Stfr. buede, indspeiste Ankere af 2" $\times$ $\frac{1}{2}$ " Jern..... ialt	66	12	"
En Jerndør af $\frac{1}{8}$ " tykt Pladejern med Arm af 2" Vinkeljern, med Skinner af 2" $\times$ $\frac{3}{8}$ " Jern paa Kanten, med 1 Par Nøthængsler, 1 Klinkesald med Hage samt 4 Stfr. Jernplader og 4 Stfr. Ankere til Dørens Fastgjørelse i Muren, Størrelsen 3 Al. 4" høi, 1 Al. 9" bred (til Brandgavle eller lignende), pr. <i>℔</i> . 30 <i>fr</i>	200	60	"
En Røghat af galvan. Pladejern, c. 9" i Diam., ialt c. 2 Al. høi (hvoraf c. 12" indmuret i Storstenspiiben)		17	"
Et Skraabejern		150	"
Et Par Portafviere af $1\frac{1}{4}$ " Rundjern, c. $1\frac{1}{2}$ Al. høie over Jorden..... ialt	72	16	"
Et simpelt Rækværk af Rundjern om en Trappe eller lignende pr. <i>℔</i> .		"	40
En Jernspids af 1" Rundjern, ialt 18" lang, endende som Bolt forneden, med 4 Snirkler og en Kobbertugle, 4" i Diameter (3 <i>Nr</i>), til at anbringe som Ornament paa en Luftsforsten, Portpille eller lignende	6	12	"
En 6" høi Pig af svensk 1" Rundjern med Rugle foroven og 2 Flige forneden til at anbringe paa Rygningen af Skifer- eller Metaltage for deri at fastgjøre Stiger under Reparationer	6	4	"
Jernstænger med Flige og Ringe, $\frac{3}{4}$ " i $\square$, til at anbringe i Vinduesarme, pr. løb. Fod c.	2	"	35

	Vægt i <i>℔</i> .	<i>℔</i>	<i>Ør</i>
Jernstænger med Flige og Ringe, $\frac{3}{4}$ " i Diam., til at anbringe i Binduesfarme, pr. løb. Fod c.	1 $\frac{1}{2}$	"	35
Et Anker af 1" $\times$ $\frac{1}{8}$ " Jern til at anvende som Binder i hul Mur, 9" langt.....		"	12
En Smedejerns Rist af 1" $\times$ $\frac{3}{8}$ " Jern, 18" i $\square$, til Brug ved Rensbrønde eller lignende	40	8	"
Et Klostetræk til en Portkloffe, bestaaende af Jernkop med Knap, samt 2 Vinkler og Kloffe		12	"
Et indvendigt Klostetræk:			
En Kloffe med Fjeder og Stift 2 <i>℔</i> 35 <i>Ør</i> à Vinkler		3	"
pr. Stf.		"	50
Stopvinkler		"	85
En Klostestang af Jern		8	"
Lige Rasselovnsrør		"	30
1 løb. Al. Rør, $4\frac{1}{4}$ " i Diam., veier efter Pladens Tykkelse	5 à 6	{	1 50
			à 1 80
Større Rør, f. Ex. Maltkøllerør....		"	30
Et Knæ koster		"	50
Et do. med Rensedør		"	65
Gulvplader foran Rasselovne og Kom- furer		"	25
1 Stf. Plade, 1 Al. $\times$ 15"	4	1	"
1 — Lyskasserist, 4 Al. 12" lang, 17" bred	188	47	"
Prisen paa saadanne pr. <i>℔</i> . efter Størrelse 25 à		"	30

Forskjellige Arbeider, navnlig til Kirker.

	Vægt i <i>℔</i> .	<i>℔</i>	<i>Ør</i>
En Fløistang, 6 Al. høi foruden Fligene, med Fløi af galvaniseret Jernplade (18" høit, 1 Al. 9" langt foruden Modvægt af Kobber, indstøbt med Bly), med gal- vaniseret Kors foroven og Snirkler samt en Kobberfugle (16" høi, 14" bred, Pris 24 <i>℔</i>)		110	"
En mindre Fløistang, 3 Al. 6" høi for- uden Fligene, med Fløi af do. (9" høit, 16" langt foruden do. do.) med en Blomst			

	Bægt i <i>℔</i> .	<i>K</i>	<i>Ø</i>
foroven og Snirfler af galvaniseret Jern samt med en Kobberfugle (11" høi, 9" bred, Pris 16 <i>K</i>)		80	"
Et Stativ af Smedejern til et Kirkevindue, c. 3 Al. høit, 1 Al. 4" bredt, med dob. Ramme og 4 Stkr. dob. $1\frac{1}{4}" \times \frac{5}{16}"$ Tværskinner og Vindjærn med c. 30 Stkr. smaa Bolte		20	"
Et do. af do. til et do. af samme Størrelse, men med 2 Trækruder, c. 18" høie, 13" brede	65	30	"
Staaltraadsfletning til Trækruderne... ialt		2	50
Beslag til en Alterfranke, bestaaende af 2 Par Opjatsbhængsler, 2 Skud og 5 Stivere af $\frac{1}{2}"$ Rundjern		6	"
Store Ankere af $1\frac{1}{2}"$ Rundjern med Skrue= muffer til Anbringelse tværs igjennem Kirker, hvor Hvælvingerne have skudt Murene ud pr. Al.		"	14
En simpel, dob. Smedejernsport (f. Ex. til en Kirkegaard), 2 Al. 4" høi, 4 Al. 12" bred, af $\frac{3}{4}"$ Jern i $\square$ og $2" \times \frac{1}{2}"$ Jern til Bæreskinner, 2 Par indmurede Stabler og Laas med Messinghaandfang samt Kroge og Kramper c.	450	165	"
En Laage, samme Høide og Udstyrelse som Porten, 1 Al. 18" bred, med 1 Par Stabler og Klinkesald med Hage c.	165	55	"
En galvaniseret Jernfrog med 2 Spiger til Fastsjøjrelse af Stiger paa Spir eller høie Tæge	4	2	25
En Jernfrog af Baandjern til Tagstens Befæstelse paa særlig udjatte Steder ...		"	8
En do. af do. til Rygningstens do.		"	6
En do. af Rundjern		"	4

Forskjellige Arbeider til Staldbygninger.

	Bægt i <i>℔</i> .	<i>K</i>	<i>Ø</i>
Gestestalde.			
En Tremmevæg, $1\frac{3}{4}$ Al. høi, $1\frac{1}{2}$ Al. bred ovenover Spilbommen, heri 23 løb. Al. $\frac{5}{8}"$ Rundjern à 15 <i>Ø</i> pr. Al.	46	6	90

	Vægt i <i>lb.</i>	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
En Høhætte, 15" høi og 30" bred, af $\frac{1}{2}$ " Rundjern og 1" $\times$ $\frac{1}{4}$ " Ramme.....	15	6	50
En simpel Jernsnage til Seletøis Ophængning.....		1	35
En 14" lang Bindselftang af $\frac{5}{8}$ " Rundjern med Ring og 2 smaa Skruebolte.....	$1\frac{1}{2}$	1	15
En simplere do. uden Bolte.....	$1\frac{1}{4}$	"	80
En Ring med Krampe til Krybben.....		"	20
Simple Jernskinner med Søm til Kanten af Krybben..... pr. løb. Al.		"	12
Tykkere do. med Skruer til do. ... —		"	25
Galvaniserede do. med do. til do. —		"	45
En 16" lang, $\frac{1}{2}$ " tyk Stang af Rundjern til Afdeling af Krybberne.....		"	20
En Jernpig og Ring til Fastgjørelse af en Stolpe i Stolpestenen.....		"	60

Køstalde.

Et Par Bindselftænger af $\frac{5}{8}$ " Rundjern, 15" lange, med Lægne og Søm.....	$4\frac{1}{2}$	1	65
Et Par do. med 2 Stkr. $\frac{5}{8}$ " Bolte, 6" lange	$5\frac{1}{4}$	2	"
Et Par do. af $\frac{3}{4}$ " Jern med do. og do. Bolte (til Tyre og Stude).....	6	2	50
En Bøile af 1" Rundjern, ialt c. 1 Al. høi, til at anbringe i en Granitsten for at binde Kreaturerne ved.....	$11\frac{1}{2}$	2	50
En do. af 1" do., ialt 1 Al. 6" høi, med Tilige til at faststøbe i Beton.....	$14\frac{1}{4}$	3	"
$\frac{3}{4}$ " Rundjern med tilhørende Kramper til Beskyttelse for Kanten af Beton- eller Trækrybber, indbef. Paasætning ... pr. løb. Al.	3	"	55
$\frac{5}{8}$ " do. med do.	$2\frac{1}{4}$	"	45

Nu bruges undertiden et Vindeapparat til i Ildbrandstilfælde hurtig at løse hele Besætningen. Priserne rette sig efter Forholdene, pr. Kreatur c. 3 *Nr*.

Brandredskaber.

Beslag, bestaaende af 2 Stkr. Pigge og Ringe til en Brandstige.....		1	75
---	------	---	----

	Vægt i $\text{t}l.$	K^t	Ør
En Krog med Kjetting til en Brandhage...		4	"
En do. med Flige til en Brandstiges An- bringelse		2	"

Galvanisering af Smedearbejde.

	K^t	Ør
Galvanisering med Zink af sværere Ting, f. Ex. Dørhængsler	pr. $\text{t}l.$	" 14
Galvanisering med Zink af mindre Ting, f. Ex. Vinduesbeslag, Stifter til Rødløbsrør, Ege- spiger o. f. v.	pr. $\text{t}l.$ 16 à	" 25

Valsede Staalbjælker i Normalprofiler.

Bjælkerne forekomme i en stor Mængde forskjellige Størrelser og af meget forskjellig Vægt.

Af de hyppigst benyttede findes Lager hos: Johan Fichs Eftf. L. Bold, Ransensgade, Jørgen Jønsens Eftf., Vestergade, Attie-
jelskabet „Sophus Berendsen“, Gl. Torv, Chr. C. Nahr, Bernstorffs-
gade, Kjøbb., samt B. L. Nahr i Aarhus og A. W. Milling i Aalborg.

Nr.	Millimeter.	Danste Tommer.	Omr. Vægt i $\text{t}l.$ pr. lod. Fod.	Pris pr. 38 Fod.	
				K^t	Ør
8	80 × 42	$3\frac{1}{16}$ × $1\frac{5}{8}$	3,77	"	26
9	90 × 46	$3\frac{7}{16}$ × $1\frac{3}{4}$	4,46	"	31
10	100 × 50	$3\frac{13}{16}$ × $1\frac{15}{16}$	5,21	"	36
11	110 × 54	$4\frac{3}{16}$ × $2\frac{1}{16}$	6,03	"	42
12	120 × 58	$4\frac{9}{16}$ × $2\frac{1}{4}$	6,97	"	49
13	130 × 62	5 × $2\frac{3}{8}$	7,91	"	56
14	140 × 66	$5\frac{3}{8}$ × $2\frac{9}{16}$	8,98	"	63
15	150 × 70	$5\frac{3}{4}$ × $2\frac{11}{16}$	10,04	"	70
16	160 × 74	$6\frac{1}{8}$ × $2\frac{13}{16}$	11,24	"	79
17	170 × 78	$6\frac{1}{2}$ × 3	12,43	"	87
18	180 × 82	$6\frac{7}{8}$ × $3\frac{1}{8}$	13,75	"	96
19	190 × 86	$7\frac{1}{4}$ × $3\frac{5}{16}$	15,07	1	5
20	200 × 90	$7\frac{5}{8}$ × $3\frac{7}{16}$	16,45	1	15
21	210 × 94	8 × $3\frac{5}{8}$	17,89	1	25
22	220 × 98	$8\frac{7}{16}$ × $3\frac{3}{4}$	19,46	1	36
23	230 × 102	$8\frac{13}{16}$ × $3\frac{15}{16}$	21,03	1	47

Nr.	Millimeter.	Dauſte	Tommer.	Dmtr. Bægt i $\mathcal{L}$. pr. lob. Fod.	Pris pr. 1. Fod indtil 38 Fod.			
					$\mathcal{R}$	$\mathcal{G}$		
24	240	×	106 $9\frac{3}{16}$	×	$4\frac{1}{16}$	22,72	1	59
26	260	×	113 $9\frac{15}{16}$	×	$4\frac{5}{16}$	26,30	1	84
28	280	×	119 $10\frac{11}{16}$	×	$4\frac{9}{16}$	30,07	2	10
30	300	×	125 $11\frac{1}{2}$	×	$4\frac{13}{16}$	33,96	2	38
32	320	×	131 $12\frac{1}{4}$	×	5	38,29	2	76
34	340	×	137 13	×	$5\frac{1}{4}$	42,68	3	7
36	360	×	143 $13\frac{3}{4}$	×	$5\frac{1}{2}$	47,77	3	54
11,5	115	×	86 $4\frac{3}{8}$	×	$3\frac{15}{16}$	12,42	"	93
13 brf.	130	×	115 5	×	$4\frac{3}{8}$	16,31	1	22
7,8	78,5	×	78,5 3	×	3	7,54	"	57
10,5	105	×	77 4	×	$2\frac{15}{16}$	10,54	"	79
15,5	155	×	130 $5\frac{15}{16}$	×	5	21,77	1	63
20 brf.	200	×	125 $7\frac{5}{8}$	×	$4\frac{13}{16}$	24,91	1	87

Bjælkerne kunne i Almindelighed faaes indtil $44\frac{1}{2}$ Fods Længde, men fra 38' til $44\frac{1}{2}$ ' betales et Tillæg af 25 $\mathcal{G}$ pr. 100 $\mathcal{L}$. for hver 3', hvormed Længden overstiger 38'. Denne Tillægspris betales for hele Bjælken. Til Staldbygninger bruges mest Nr. 12 og Nr. 13.

Alle ovennævnte Priser gjælde væsentlig større Partier som f. Ex. til en hel Bygning og for direkte Indforskrivning. Ved Overſlag over enkelte Bjælker maa altsaa gives et passende Tillæg. Prijerne paa Jernbjælker være meget hyppig, og til enhver Tid bør der altsaa ved Udfærdigelsen af Overſlag tages fornødent Hensyn til de nævnte Svingninger.

Sædvanlig maa Jernbjælker, navnlig Længder over 38 Fod og saadanne sjældnere forekommende Former, der ikke have paa Lager her i Landet, forskrives 6—8 Uger, før de skulle benyttes. Profiltegninger af Bjælkerne samt T og U Jern og Vinkeljern tilligemed Styrkeberegninger faaes hos Forhandlerne.

Til en Samling af mindre Bjælker behøves 1 Stk. 3 à 4" høi, 10 à 12" lang, $\frac{3}{8}$ " tyk Skinne med 4 Stkr., i alt 2" lange, $\frac{1}{2}$ " tykke Bolte (Maskinarbeide) à 10 $\mathcal{G}$. Hele Samlingen koster c. 2 $\mathcal{R}$.

Til en Samling af større Jernbjælker eller Dragere

behøves 1 Stk. 12 à 15" lang, $\frac{3}{8}$ " tyk Skinne (Hviden efter Forholdene) samt 4 à 6 Stkr., i alt 2" lange $\frac{5}{8}$ " Bolte. En saadan Samling koster i alt c. 4 *Kr.* I Paf-huse og lignende Steder benyttes 2 Skinner til hver Samling, og Boltene Længde og Pris forøges forholdsvis.

Til de ovennævnte Prijer paa Bjælkerne maa iøvrigt lægges Omkostningerne ved forskjellige Bolt huller at bore, Forankringer i Murene, Jernstræk for at hindre Hvelvingerne i at udøve for stærkt et Tryk paa Murene (Gavlene), samt Transport til selve Byggepladsen m. v.

Jernskoberarbejde.

Ved de Arbejder, hvor Bægten har kunnet opgives, og denne spiller nogen videre Rolle med Hensyn til Beregningen af Prisen, findes den anført.

I Maalene er Hviden altid nævnt først. De anførte Prijer gjælder, med Undtagelse af Spilerne, saadanne Arbejder, hvortil Modeller have, i modsat Fald maa disse særlig beregnes.

Alle Vinduer, Kensesdøre v. j. v. ere beregnede mængdestrøgne.

Gladbuede Kjaeldervinduer med 1 Træfrude.		Bægt i <i>fl.</i>	<i>Kr.</i>	<i>Gr.</i>
Et Vindue, 10" × 20"	10" × 20"	9	2	"
	15" × 20"	13	2	50
	12" × 1 M. 9"	16	3	"
	12" × 1 M., med 2 Ruder til at oplufte	11	2	75
	16" × 22", med do. do.	11 $\frac{1}{2}$	3	"
Gladbuede Stald- og Lade-Vinduer.				
Et Vindue, 12" × 1 M.	12" × 1 M.	9 $\frac{1}{2}$	2	25
	do. med 2 Ruder til at oplufte	14	2	75
	do., 22" × 1 M. 12", med 4 do. til at oplufte	28	5	75
	do., 1 M. 3" × 1 M. 8", med 4 Ruder paa Midten til at oplufte	32	6	25
	do., 1 M. 8" × 1 M. 12", med 4 Ruder til at oplufte	50	9	"

	Bægt i Ll.	Nr	Ør
Et Vindue, 2 M. 3" × 1 M. 12"		9	50
Et do., do., med 8 Ruder til at oplufte ...		13	"
Et do., 2 M. 12" × 1 M. 12", med 8 Ruder til at oplufte		14	"

**„M. P. Allerups Efterf.“s Jernvinduer
med Patentoplufte.**

(Navnlig til Stalde og Fabrikbygninger.)

Et fladbuet Vindue, 1 M. 16" × 1 M. 17", med 4 Ruder til at oplufte om vandrette Tapper	70	11	"
Et do., 2 M. 11" × 1 M. 18", med 8 do. til at do. om lodrette do.	110	15	"

(Saaes ogsaa i andre Maal.)

Rundbuede Stald- og Lade-Vinduer.

Et Vindue, 18" × 20", med 1 Rude til at oplufte	11	2	35
Et do. uden do.	10	1	80
Et do., 1 M. 2" × 20", med 6 do. til at oplufte	21	7	"
Et do., 2 M. × 1 M. 6", med 3 do.	51	9	"

**Runde Vinduer med Sprosser i
Stjerneform.**

Et Vindue, 17" i Diam.	10	2	25
— 1 M. 1" i Diam.	16	3	50
— 1 M. 4" i Diam. med Karm og Bippeapparat med Kjæder, Tridse og Lod		10	"
Et alm., større Vindue, 1 M. 12" i Diam.		7	"

Fladbuede Vinduer til Fabrikbygninger.

Et Vindue, 2 M. 21" × 1 M. 15", med 3 Ruder til at oplufte	100	16	"
Et do., 2 M. 3" × 1 M. 15", med 3 Ruder til at oplufte	75	12	"
Et do., 2 M. 3" × 1 M. 15", uden do. ...	73	9	50

Fængselsvinduer.

	Vægt i <i>lb.</i>	<i>Nr</i>	<i>Pr</i>
Et fladbuet Vindue, 1 M. $\times$ 1 M. 18", med 2 Ruder til at vippe om vandrette Tapper	100	20	"
Et firkantet do., spinklere, 20" $\times$ 2 M., med 1 do.	65	14	"

Kirkevinduer med Træfrude.

1 lille, rundbuet Vindue med Krydsprosjer, 1 M. 18" $\times$ 19 $\frac{1}{2}$ "	40	10	"
Et større do. med do., 2 M. 18" $\times$ 1 M. 6"	82	20	"
Et do. med do., 3 M. 7" $\times$ 1 M. 10" ...	100	25	"
Et do. med do., 3 M. 12" $\times$ 1 M. 21" ..	200	45	"
Et større, rundbuet Vindue med lodrette Sprosjer, 3 M. 3" $\times$ 1 M. 6"	90	23	"
Et spidsbuet Vindue med lodrette Sprosjer og 4 Ruder til at oplukke, 3 M. 3" $\times$ 1 M.	64	18	"
Et do. do. med do. og 4 Ruder til at op= lukke, 2 M. 15" $\times$ 21"	50	14	"
Staaltraadsfletninger til Kirkevinduer, pr. $\square$ "		"	1

Saalbænke.

En riflet Saalbænk, 1 M. lang og 5" bred		130	
En do., 1 M. 12" lang og 5" bred		180	
En do., 1 M. 18" lang og 5" bred		210	

(Saaes ogsaa i forskjellige andre Maal.)

Tagvinduer

(hædvanlig samme Pris til Tegls-, Skifer-,
Spaan eller Straatag).

Et 2 Stens Tagvindue	20	3	"
- 4 — —	30	3	60
- 6 — —	40	5	"
- 9 — —	50	7	"
- 12 — —	60	10	20
- 4 — Falsstagstensvindue	30	5	"
- 6 — —	44	6	50
- 9 — —	58	9	50
- 1 — Tagvindue til Diagonal=Fals= tagsten		4	50
- 4 — do. til do.		7	75

	Vægt i <i>Al.</i>	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
Et dob., fladt Rygningsvindue til Skifer= eller Spaantag, hver Halvdel, 1 <i>Al.</i> $\times$ 20", Lysvidde $16\frac{1}{2}" \times 12\frac{1}{2}"$, med tilhørende Ryg	37	7	"
Et do. do. til Straatag, samme Maal, noget sværere, med Hængsler og flad Ryg	50	9	50
Et do. do. til Skifer= eller Spaantag, hver Halvdel 1 <i>Al.</i> 2" $\times$ 1 <i>Al.</i> 1", Lysvidde $18\frac{1}{2}" \times 17"$	60	11	"
Et dob., fladt Rygningsvindue til Straatag, samme Maal, noget sværere, med Hængsler og flad Ryg	75	13	"
Et do. do. til Skifer= eller Spaantag, hver Halvdel 1 <i>Al.</i> 14" $\times$ 1 <i>Al.</i> 2", Lysvidde 1 <i>Al.</i> 5" $\times$ 17", med tilhørende Ryg ...	90	16	"
Et do. do. til Straatag, samme Maal, noget sværere, med Hængsler og flad Ryg	110	20	"
Et do. do. til Spaantag, hver Halvdel 1 <i>Al.</i> 21" $\times$ 1 <i>Al.</i> $9\frac{1}{2}"$, Lysvidde 1 <i>Al.</i> 9" $\times$ 1 <i>Al.</i> , med tilhørende Ryg	160	25	"
Enkelte Rygningsvinduer omtrent halv Pris af ovenstaaende.			

Luftriste.

	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
En Luftrist, $2\frac{1}{2}" \times 4"$	"	15
— 5" $\times$ 5"	"	25
— 5" $\times$ 7"	"	35
— 5" $\times$ $11\frac{1}{2}"$	"	55
— 7" $\times$ 12"	"	75
— 5" $\times$ $11\frac{1}{2}"$ til at skyde	"	80
— 7" $\times$ 12" —	1	25
— med Laage, 5" $\times$ 7"	"	75
— — 5" $\times$ $11\frac{1}{2}"$	1	75
— — 7" $\times$ 12"	2	"
— med tvende do., 14" $\times$ 14"	8	"

Gavlriste.

En Gavlrist, 9" $\times$ 9", med Jaloufi og Dør med Glasfals	4	"
1 do., 12" $\times$ 12"	7	50

Rensedøre med smedede Ankere m. v.

	Kr	Ør
En Rensedør, 4" × 4" (navnlig til Grubefjedler)	"	85
— 8 $\frac{1}{2}$ " × 8 $\frac{1}{2}$ " til Skorstensrør...	2	"
— 18" × 18" (fladbuet) til do.	7	50
En Patentrensedør, 4" × 4"	"	75
En do., 6" × 6"	1	"
En do., 8 $\frac{1}{2}$ " × 8 $\frac{1}{2}$ "	1	50
En do., 18" × 18"	5	50

Emklapper med Stang.

En Emklap, 12" × 5"	2	50
— 12" × 9"	3	"
— 18" × 18" (til at anbringe vandretliggende i en Skorstenshvelving)	6	"
En lettere do., 18" × 18", med smedet Overplade	4	50

Alm. Luftventiler.

En Ventil, 9" i Diam., til at aabne hest.....	3	"
— 7 $\frac{3}{4}$ " — — —	2	75
— 7 $\frac{3}{4}$ " — fun til at dreie	2	35
— 7" — — —	1	50
— 5" — — —	1	"

Amerikanske Jalousiventiler.

1 Stk. 5" i Diam.	1	80
1 — 7" —	2	25
1 — 6" × 9"	4	20
1 — 9" × 9"	5	40
1 — 9" × 12"	6	60

Bagerovndøre.

	Vægt i Ll.	Kr	Ør
En Bagerovndør, 18" × 18" (fladbuet), med smedet Beslag	35	8	"
En do., 14" × 15" (do.), med smedet do...	23	5	"
En do. med Kontravægt, 12" × 1 Al. og med trukne Vinkelsjern, hvori Døren bevæger sig	30		"

Fyrdøre og Kiste til Ildsteder.

	Bægt i ℓ .	$\mathcal{R}$	$\mathcal{E}$
En Fyrdør, 13" $\times$ 15" (fladbuget), med smedet Beslag	22	5	50
En do., 10" $\times$ 12" (firkantet), med do.	15	4	"
En do., 9" $\times$ 9", med do.	9	2	50
En Kist, 8" $\times$ 8" (firkantet)	7	"	90
En do., 9" $\times$ 9" (do.)	8	1	20
En do., 10" $\times$ 10" (do.)	9 $\frac{1}{2}$	1	50
En do., 10" $\times$ 12" (do.)	12	2	"

Større Kiste betales efter Bægt fra 12—15 $\mathcal{E}$ pr. ℓ .

Kiste til Kensebrønde og Kørledninger.

En 12" $\times$ 12" Kist.	17	3	"
En 13" $\times$ 15" do.	22	3	50
En 16" $\times$ 24" do.	37	5	"
En lille, rund Kist, 4" i Diam.		"	15
En do., 4 $\frac{1}{2}$ " i do.		"	25
En større do., 8 $\frac{3}{4}$ " i do.		"	65
En do. do., 10 $\frac{1}{2}$ " i do.		1	"

Kiste til Svinestalde.

	$\mathcal{R}$	$\mathcal{E}$
En Kist, 10" lang, 8" bred, 2" dyb.	1	10
En do., samme Størrelse med Karm	3	"

Karme med Kiste til Kensebrønde.**Firkantede Kiste til murede Brønde.**

En Karm, 9" lang, 9" bred, 3" dyb	3	60
En do. 9" — 9" — 5" —	4	80
En do. 12" — 12" — 3" —	5	"
En do. 12" — 12" — 5" —	6	25

Runde Kiste til saltglasjerede Kensebrønde.

En Karm, 9" i Diam., 3" dyb	3	70
En do. 12" — 3" —	5	40
En do. 15" — 3" —	8	50

Kendestens-Karme med smedede Kiste.

En Karm, 12" $\times$ 12" $\times$ 4"	15	"
En do. 12" $\times$ 12" $\times$ 8 $\frac{1}{4}$ "	18	50

Rensfebrønde med Rist og Vandlaas.

	<i>K</i>	<i>Ø</i>
En Rensfebrønd, 10 $\frac{1}{2}$ " i $\square$, 9" dyb.....	7	40
En do., 12" i $\square$, 9 $\frac{1}{2}$ " dyb	8	50
En do., 12" i do., 12" — og med Bladrist ..	12	50

Fodstrabere i Ristform til at lukke op.

En Fodstraber, 1 Al. lang, 12" bred	5	75
En do., 1 Al. 12" lang, 12" bred	8	"

Vask med Vandlaas.

En Vask, 1 Al. lang, 18" bred, 8" dyb	7	50
En do., 1 Al. 4" lang, 21" bred, 8" dyb	11	50

Trapper m. v.

En Bindeltrappe, 2 Al. i Diam., med 1 Baluster paa hvert Trin og med smedet Skinne til Træhaandlistens Paastruning, indbefattet Op- stilling	pr. Trin c.	18	"
En do., 3 Al. i Diam., med do. do. —		24	"
Mahognitræs Haandliste	pr. Trin	5	"
En alm. Jerntrappe med 2 Al. 6" lange, 11" brede og 6 $\frac{1}{2}$ " høie Trin, disse og Stødtrinene gjennembrudte, uden Rækværk	pr. Trin c.	20	"
Altaner med Konjoler	pr. Al.	"	20

Støbte Jernsoiler m. v.**til Stalde og lignende Bygninger.**

(I Priserne paa Spilerne er Modelarbeidet indbef.)

En fritstaaende, glat Spile med Top, c. 3 $\frac{3}{4}$ Al. høi og 5" i udv. Diam.,	<i>K</i>	<i>Ø</i>
til en Herstabsstald	39	"
En frum Overbom	13	"
En Underbom	13	"
Et Gitter af Smedejern paa Spil- bommen (let)	13	"
En engelsk Krybbeplade, 2 Al. 12" lang. 20" bred, med støbt Krybbe og Smede- jerns Høhække	38	"
En Løbestang til Grimestaket	2	"
Altjaa et Jernspiltov i en Herstabsstald c.	118	"

	Kr	Ør
En 4 Al. 16" lang, $4\frac{3}{4}$ " høi og 4" bred, høiet Spilbom med 2 Stfr. smedede Ankere til en Herskabsstald	25	"
Et støbt, 20" høit Spilehoved til en Træspile i en do.	8	"
Et do., 20" høit, 1 Al. 14" langt Spilbomgitter	5	75
En fritstaaende, $4\frac{1}{2}$ Al. høi Spile, $4\frac{5}{8}$ " i udv. Diam., med Fodplade til en	Kr	Ør
Arbejdsstald	16	"
Kapitælpilade hertil	3	"
Spilbom	12	"
2 Stfr. smaa Spiltovsstolper under Bom- men, ialt	11	"
En firkantet Hestekrybbe, 1 Al. 4" × 12" × 7"	8	"
En smedet Løbestang til Grimekastet...	1	65
Altjaa et Jernspiltovs med Krybbe, men uden Høhakke, i en Arbejdsstald... c.	51	65
En Hjørnekrybbe, Fremspring, 17", Dybde 8" ..	9	50
Støbte Krybbekanter, udv. Maal 2" × $2\frac{1}{4}$ " pr. Spiltovs	4	"
En Knægt til en Sadel	6	"
En do. til Seler (11" × 11")	2	"
En do. til Hovedtøi	2	"
En 4 à 5 Al. høi Spile, $4\frac{5}{8}$ " i udv. Diam., med tilhørende Fodplade og Kapital til en Køstald	28	"
En 3 Al. 12" lang do., 3" i indv. Diam., til en Svinestald	14	"
En 1 Al. 20" lang do., 3" i indv. Diam., med Fodplade til en do.	7	20
En 6 Al. lang do., 4" i indv. Diam., til en Mælkefjælder	40	"
En $7\frac{1}{2}$ Al. høi Jernspile, 6 à 8" i Diam., med Kapital og stærkt frempringende, høi Soffel til en Banegaard, Fabrikbygning eller lign. ..	150	"
En Jernsto paa en Jernspile til Forbindelse med Tagværket	5	50

Af de ovennævnte Søiler dannes de til Ar-
bejdsstalde og Køstalde af støbte Vandrør, der ere

8' 9" lange (9' engelsk) og have en indv.	Kr	Gr
Diam. af $3\frac{3}{4}$ " (dansk Maal), saakaldte 4"		
(eng.) Rør, eller en do. af $2\frac{3}{4}$ ", saakaldte 3"		
(eng.) Rør.		
Et Stk. 4" Rør	12	95
Et — 3" do.	8	45

Staldtoi faaes bl. a. hos: „Titan“, Tagensvej, Fabriken „Evanholm“, Gl. Kongev., Kjøbh., og „M. P. Allerups Efterf.“ i Odense.

	Bægt i $\frac{1}{2}$ L.	Kr	Gr
En Understøttelsesplade til Jernspiler, 18"			
$\times 9" \times 3\frac{3}{4}"$	36	4	50
En Jernfarm, 1 Al. i $\square$, til at indmure i			
en Hvelving for Anbringelsen af en Luft-			
skorsten	115	15	"
En Redkastningslem, 2 Al. $\times$ 1 Al. 9", til			
at do. i en do., Karmen støbt, men med			
dob. Lem af Pladejern	310	45	"

Støbte Redløbsrør m. v.

fra Lund & Lawerenz, Pilestræde, Brødrene Dahl, Industri-
udstillingsbygningen, Kjøbh. og Viggo L. Nahr, Aarhus.

	Kr	Gr
Et 5" Redløbsrør, 6' langt (engl.)	7	50
Et 4" do. —	5	20
Et 3" do. —	3	85
Et $2\frac{1}{2}$ " do. —	3	35
Et 6", asfalteret do., 6' langt, foruden Muffen.	9	25
Et 4" do. do. —	5	65
Et $2\frac{1}{2}$ " do. do. —	3	75

Faaes ogsaa i Længder fra 1—5 Fod.

Til Redløbsrørene faaes Grenrør, Gefimsrør med forskjellig
Boining, Soffelrør, Udløbstude, Vandlaase m. v., alt for særlig
Betaling, der findes angivet i de nævnte Firmaers Prisfuranter.

Grenrørene anvendes nu meget til indv. Afløb fra Basse,
W. C. m. v.

	Kr	Gr
Rør til Beskyttelse af den nederste Ende af Zink-		
redløbsrender, 1 Al. 12" lange, 4" dybe og		
5" brede	11	50
Rækværker til Rjælbernedgange	6	"

Forskjellige Arbejder.

	Vægt i Ll.	Kr	Ør
En dob. Gitterport (f. Ex. til en Kirkegaards- mur), 3 Al. høj, 4 Al. bred	575	144	"
Beslag til samme, bestaaende af 4 Stkr. støbte Stabelfasser, 1 Skud, 2 Stkr. Ruller med Baner til Styr for Porten samt Laas med svært Messinghaandfang, ialt		60	"
Et Jernfors med Jod til Anbringelse paa en Gavlspeids eller lignende, 2 Al. 4" høit, 1 Al. 10" bredt	110	20	"
Et Skruenanfer med Kryds (af Smedejern) til Korset	30	10	"
Et lille, støbt Jernfors med Jod og Anfer, 18" høit, 9" bredt, til Anbringelse paa en Portpille		8	"
En Dækplade til en Dampskorsten, 1 Al. 9" i □, $\frac{3}{8}$ " tyk, med $13\frac{1}{2}$ " $\times$ $13\frac{1}{2}$ " Ab- ning og en $\frac{1}{4}$ " tyk, tilhørende Krave til Skorstenens indv. Kant	132	25	"
En do. til en større do. 2 Al. i □, $\frac{3}{8}$ " tyk, med 18" $\times$ 18" Abning	280	50	"
Et Forsiringsanfer, 16" høit, 10" bredt, med jmedede Stifter	5	3	"
En Blomsteraltan, 2 Al. 16" lang, 15" bred og 15" høi, med 3 Konjoler		50	"
Smaa Konjoler til Blomsteraltaner, 22 høie, 18" Ubladning	14	450	pr. Stk.
$7\frac{1}{2}$ " høie Tal eller Bogstaver med Spiger	—	1	"
9" do. eller do. med do.	—	150	
12" do. eller do. med do.	—	250	

Anfere til Tal eller Bogstaver betales særskilt.

Kaffelovne.

	Hele Hvide.	Diam. øverst.	Diam. nederst.	Alm. Rund= ovne.	Regu= lerings= ovne.
Runde Kaffelovne.				<i>K</i>	<i>K</i>
En rund Kaffelovn med enk. Dor	2 Al. 12"	9 $\frac{1}{2}$ "	12"	35	40
En do. med do.	2 — 22"	9 $\frac{1}{2}$ "	12"	46	50
En do. med do.	3 — 5"	9 $\frac{1}{2}$ "	12"	50	55
En do. med 2 Dore	3 — 8"	10 $\frac{1}{2}$ "	13 $\frac{1}{2}$ "	"	75
En do. med do. (Stoleovn)	3 — 18"	15"	18 $\frac{1}{2}$ "	110	130
En større do. til offentlige Bygninger	4 — 7"	18 $\frac{1}{2}$ "	20 $\frac{1}{2}$ "	"	200
Runde Ventilations= Kaffelovne med Bladejerns Kappe (til offentlige Lokaler).					
En Ventilations-Kaffelovn	3 Al. 12"	12 $\frac{1}{2}$ "	15 $\frac{1}{2}$ "	"	110
En do.	3 — 12"	14 $\frac{1}{2}$ "	18"	"	140
En do.	4 — 12"	17 $\frac{1}{2}$ "	20"	"	180

	Hvide.	Bredde.	Dybde.	<i>K</i>
Flade Kogeovne.				
En Kogeovn med 1 Kogehul ...	2 Al. 9"	14"	10 $\frac{1}{2}$ "	28
En do. med 1 do.	2 — 13"	17"	13	38
En do. med 2 do.	2 — 18"	21"	11	48

Ventilerende og Luftcirkulerende Magasinoovne
(N. N. Reck's Patent).

	Hele Hvide.	Diam. nederst.	Opvar= mer Kld. Rum.	<i>K</i>
En Magasinoovn med Staalplade= Kappe	2 Al. 7"	" Al. 21"	2000	62
En do. do.	3 — 20"	1 — 1 $\frac{1}{2}$ "	5500	152
En do. do.	4 — 9"	1 — 4 $\frac{1}{2}$ "	7600	198
En do. do.	4 — 22"	1 — 10 $\frac{1}{2}$ "	9500	319
Disse Ovne faaes i flere for= forskjellige Størrelser saavel til almindelige Lokaler som store Forsamlingslokaler.				

A. B. Reck's Spalteovne

til Brænde, Tørv og lignende Brændsel til Brug
i alm. Beboelsessværelser.

Nr.	Opvarmer Afbd. Rum.	Kr
13. A. (rund).....	600—1000	37
18. B. (firfantet).....	900—1400	48
26. A. (do.).....	1900—3200	85

A. B. Reck's Ventilations=Spalteovne

til Tørv og Brænde (til Skoler og Sygehuse).

Nr.	Opvarmer Afbd. Rum.	Kr
31.....	2600—4000	115
32.....	3300—5000	130
33.....	4000—6000	145

Lufstopvarmnings=Kirkeovne (A. B. Reck's Patent).

	☐ Varme=plade.	Høide.	Diam.	Kr
En Kirkeovn.....	40	4 Al. 4"	1 Al. 6"	286
En do.	50	4 — 16"	1 — 9"	346
En do.	60	5 — "	1 — 12"	407

Strygeovne.

	Længde.	Bredde.	Kr	Gr
En 6 Jerns.....	13"	13"	9	50
En 10 —	18"	11"	22	"

Komfurer.

	Længde.	Bredde.	Kr	Gr
Et Komfur med For- og Over=plade, 2 Kogehuller og Afse=skuffe.....	1 Al. 2"	16"	12	"
Et do. med do., 2 do. og do. med Vandkjedel	1 - 2"	20"	16	"
Et Komfur med For-, Side- og Overplade med 3 Koge=huller, Vandkjedel samt smedet Døn med Stege- og Kage=pande	1 - 3"	21"	30	"

	Langde.	Bredde.	<i>Al</i>	<i>Gr</i>
Et Komfur med Jor-, Side- og Overplade med 3 Koge- huller, Vandfjedler samt jmedet Dvn med Stege- og Kagepande (lettere)	1 Al. 7"	22"	40	"
Et do. med do., 3 do., do., do. og do. (hvarere)	1 - 9"	1 Al. 3"	60	"
Et do. med do., 3 do., do., do. og do.	1 - 11"	1 - 5"	75	"
Et do. med 5 Kogehuller og 2 Indfyringssteder (dobbelte Komfurer)	2 - 6"	1 - 3"	100	"
Et do. med 5 do. og 2 do. . .	2 - 10"	1 - 8"	130	"
Et fritstaaende Patentkomfur med Regulering	1 - 9"	1 - 1"	100	"
En Messingstang med Jern- indlæg og Metalholdere til Komfurer 6 Å			12	"
En Limovn, Hvide med Fod 1 Al. 2"	1 Al. 12"	17"	35	"
Gnistkasse hertil			10	"

Beklædningsplader til Mur.

16" høje Støbejernsplader med Kroge til Ringe, pr. løb. Al.	<i>Al</i>	<i>Gr</i>
	4	"
16" høje Smedejerns do. med do. til do.	2	50

Støbte Raskkelovnsrør (tyske).

	$4\frac{1}{2}$ " i Diam. (saakaldte 5" Rør).	<i>Al</i>	<i>Gr</i>
1 Stk. Rør, 6" langt		"	90
— 10" —		1	10
— 14" —		1	45
— 18" —		1	75
— 1 Al. —		2	20
— 1 - 6" langt		2	85
— 1 - 12" —		3	85
1 Stk. Rør, 12" $\times$ 6" langt		2	"
— Rørslæge til 12" $\times$ 6" Rør		"	25
— Rørkasse til 5" Rør (uden Skuffe)		3	"

1 Stk. Rørkasse til 5" Rør (med Skuffe)	Kr	6	"
— Bøsning til do.	"	75	
5½" i Diam. (saakaldte 6" Rør) til større Kaffelovne og Komfurer.			
1 Stk. Rør, 12" langt	2	"	
— 18" —	2	80	
— 1 Al. —	3	50	
— 1 - 6" langt	4	60	
— 1 - 12" —	5	75	
1 Stk. Rørør uden Laage	2	90	
— Rørlaage til do.	"	50	

Grubekjedler.

Maalet paa den indv. Diam. er taget lige under Randen.

En Grubekjedel til Indmuring, 15½" i Diam., til 44 Potter	Kr	8	40
En do., 17½" i Diam., til 63 Potter	10	"	
— 21¼" — - 112 —	19	50	
— 23" — - 145 —	24	"	
En fritstaaende Grubekjedel, 26" i Diam., 34" høi, 108 Potter	46	"	
En do. do., 26" i Diam., 30" høi, 72 Potter..	40	"	

Pumper (med Opstilling).

En frostfri Jern-Suge-Pumpe, Stemplet 3" i Diam., til en Dybde af indtil 12 Al.	Kr	32	"
En do. do. til Brønde af indtil 30 Al. Dybde..	60	"	
Hertil anvendes alm. trukne 1½" Rør, der ere indbef. (foruden Sammenpasning), pr. løb. Fod og do. 2" do.	"	60	
— " —	"	90	
En større, frostfri Pumpe, Stemplet 4" i Diam., til Brønde med større Dybder (hertil 4' Rør, 2" i Diam.)	40	"	
En Vilepumpe til den S. 8 beskrevne Brønd (B. J. Buuaz, Aalborg)	65	"	
For gammelt Støbejern gives pr. Al. 2 à	"	3	

Begten af Støbejernsarbejde kan beregnes efter Træmodellen,
da forstnævnte er omtrent 14 Gange saa meget som Modellens Vægt.

Om Centralopvarmning.

(Ved Ingenieur J. Bang, Kjøbenhavn.)

Opvarmning af et større Antal Rum fra centralt Fyrsted foregaar almindeligt ved Damp, Vand eller Luft, d. v. s. Varmen overføres gennem et af disse Stoffer til de enkelte Rum.

Foruden de nævnte Hovedsystemer har man ogsaa sammenfattede Systemer, saasom Damp=Vand, Damp=Luft, Vand=Luft o. fl.

Centralopvarmningsens Fortrin fremfor lokal Opvarmning er i det væsentlige, at man opnaaer:

1. Jævn og mild Opvarmning af Rummene til enhver Tid paa Dagen og ved enhver ydre Temperatur, idet Varmelegemerne (Dnene) kunne opstilles paa de Steder, hvor Afkjølingen er stærkest.
2. Renlig og bekvem Betjening, idet Brændsel kun findes i Kjelderen, og Fyringen kun foretages et Par Gange daglig.
3. Sundere, renere Luft i Bærelserne, da der ingen Ds kan komme.
4. Lethed i Reguleringen af Bærelsets Temperatur, idet man kun behøver at indstille en Ventil eller lign.
5. Bedre Udnyttelse af Brændslet, altsaa Økonomi ved samme Varmendvikling. Smidlertid opvarmes i Reglen flere Rum (Gange, Trapper) ved Centralopvarmning end ved Kaffelovne.
6. Mindre Røgudvikling fra Bygningen, da Forbrændingen i Centralfyrstederne er fuldstændigere.
7. Let Forenelighed ved Ventilation, Tilførsel af frisk forvarmet Luft.
8. Bedre Benyttelse af Rummene, idet Varmeapparatet kun optager ringe Plads og ikke generer ved Straalevarme.
9. Betydelig Forringelse af Brandfare i Bygninger.

Til Veiledning ved Valget af Opvarmningsystemet kan omstaaende Sammenstilling give en Ide, idet der dog maa bemærkes, at Valget fordrer et indgaaende Studium i hvert enkelt Tilfælde, da ofte meget forskellige Interesser gjøre sig gjældende.

Sammenligning af forskjellige Opvarmnings-systemer.

Systemet.	Damp.			Vand.		Luft.
	1	2	3	4	5	6
	Lavtryksd.	Høitryksd.	Spildedp.	Varmt Vand lavt Tryk	Hødt Vand høit Tryk	Varmluft.
Anvendelighed m. H. t. Afstande.	Bed smaa og store Afstande.			Bed ikke altfor store Afstande.		Bed smaa Afstande.
Anvendelighed med Hensyn til Bygningens Art.	Boliger, Forretnings- lokaler, Bærfsteder, Skoler, Hospi- taler, Kirker, offentlige Bygninger, Restaurationer o. l.	Udstrakte Bygninger og Bygnings- grupper, indu- strielle Anlæg, Badeanstalter, Køge og Vaskeanstalter etc.	Hvor der er Overskud af Damp fra Damp- maskiner i Nærheden, helst med Reservetilsførsel af direkte Damp.	Villaer, Boliger, Kon- torer, Bærfsteder, Skoler, Hospi- taler, offentlige Bygninger, Restaurationer o. l.	Hvor varmt Vand bliver for- dyrt, saaledes i Kirker.	Skoler, Kirker, Gymnastikhuse, Butiker, Lager, Bærf- steder, Torrefakre. Naar der for- langes stærk Ventilation og billigt Anlæg.

Pasning af Dyrtædet.	Kræver ikke megen Tid eller Indsig.	Dordrer uddannet Dyr= boder og stadig Pas= ning.	Betjenes i Reglen af til= stedeverende Maafin= personale.	Kræver kun lidt Tid og ringe Indsig.	Dordrer nogen Opmærksomhed og noget mere Tid og Sag= kundskab.
Pasning af Apparaterne i Bærelserne.	I Bærelserne skal Dørene passes af hvem som helst.	Do.	Do.	Do.	I Bærelserne er Pasningen meget simpel.
Regulering af Barmen i Bærelserne.	Snart og sikker.	Mindre fuld= kommen.	Mindre fuld= kommen.	Meget fuld= kommen og sikker.	Nem, men dordrer mere opmær= ksom Pasning.

Anlægsomkostningerne ere meget afhængige af, hvilket System der anvendes, tillige af Bygningens Bescaffenhed og Beliggenhed, og af de Fordringer, der stilles til Varme- og Ventilationsgraden, samt til Udstyrelse. Man kan derfor ikke bestemme Prisen efter Rumfanget, der skal opvarmes, men kun efter Varmetabet og Ledningernes Længde under Hensyn til, hvilket System, der anvendes.

I Almindelighed er Varm-Lufts-Systemet det billigste, derefter Lavtryks-Damp- og endelig Varmt-Bands-Systemet, der kan regnes at være c. 25 % dyrere end Damp. Anvendelsen af fritstaaende, amerikanske Dvne bliver for samme Anlæg c. 10 % à 15 % dyrere end almindelige Ribbeovne. Anlægskontrakten omfatter i Reglen ikke almindeligt Bygningsarbejde, saasom Murer-, Snedker-, Tømrer- og Malerarbejde eller lignende, ofte ikke Beflædninger om Dvnene, men hyppigt Indmuring af Rjedlerne. Medens staaende meddeles nogle tilnærmende Gjennemsnitspriser (uden andre Bygningsarbejder end Rjedsens Indmuring) fra Konkurrence-Tilsælde, hvor Priserne have været nogenlunde ens, men iøvrigt maa det ovenfor tagne Forbehold erindres.

Bygningens Art.	Opvarmings-Systemet.	Opvarmet Rum i Kubikfod.	Brændselsforbruget gennemsnitlig pr. Dogn pr. 1000 Kubfod.	Pris i Kr pr. 1000 Kubikfod opvarmet Rum.
Villaer	Varmt Vand	16,000—30,000	5 à 7 <i>ℓ</i> .	110—160
Forretnings- og Kontorlokaler	Lavtryksdamp.	200,000—300,000	4 à 5½ <i>ℓ</i> .	75—85
Engeluse og Stiftelser	Do.	60,000—200,000	4 à 7 <i>ℓ</i> .	100—140
Skoler	Do.	70,000—250,000	4½ à 6½ <i>ℓ</i> .	60—150
	Varm Luft	50,000—150,000	7 à 9 <i>ℓ</i> . Kofesjmuld.	55—110
Større Kirker	Do.	450,000		22

Mindre Kirker (under 40,000—60,000 Kubfod.) kunne almindeligt opvarmes ved en Kirkeovn à ca. 420 Kr.

Almindeligt om Ordningen af Anlægget.

Varmendvikleren (Kalogiferen, Kjedlen) er den vigtigste Del af Anlægget; den maa være rigelig stor, kunne virke stedse-brændende (Magasinfyr) og udnytte Brændstet godt, bor tillige være let at regulere og at rense. Selvvirkende Forbrændings-Regulator bor findes. Belliggenheden i Bygningen maa helst være saa central som mulig. Høiden af Kjedelrummet er i Reglen $4\frac{1}{2}$ Alen ved større Anlæg.

Af gode Typer paa Varmendviklere, der have bestaaet mangeaarig Prove, nævnes:

Kalogiferer med Etagefyrsted (Patent J. Bang & M. Rubin), for Varmeluftsopvarmning, udnytter det billigste Brændsel, saasom Kofesjmuld, magert Kulsmuld og lign., ogsaa almindelige Kul og Kofes udnyttes særdeles økonomisk. Fyrstedet foresindes i 7 forskjellige Størrelser og kan anvendes i Forbindelse med varmt Vand, men ikke med Damp. Fyrstedet virker stedse-brændende ved kun 1 à 2 Indfyringer i Døgnet.

Generatorfyrsted (Patent J. Bang) forbrænder bagende Kulsmuld og enhver Art Smaakul med samme Nyttevirkning som ellers for hele Kul og Kofes, hvorved spares c. 60 Dre pr. 100 Pund, naar sammenlignes med Kofesfyring. Kul forbrændes rogfrit.

Cylindriske Kjedler, saavel for Damp som for varmt Vand, til Forbrænding af Kofes og Cinders. De ere oftest sveitsede og af solide Konstruktioner, med god Nyttevirkning og simpel og renlig Pasning. Disse Kjedler ere indmurede.

Modstrømskjedler for varmt Vand til Forbrænding af Kofes og Cinders give udmærket Nyttevirkning, simpel Pasning og optage kun ringe Plads i Kjældere, de ere tillige billige og behøve ikke Indmuring.

Kirteovn til Opvarmning af Vandsbyfirkter (Patent J. Bang) optager kun ringe Plads; den er kun c. 2 Alen hoi og derfor kun lidet ioinesfaldende, let at rense og passe. Som Brændsel kan benyttes Kul eller Kofes.

Varmelegemerne (Damp- eller Vandovnene) anbringes som Regel bedst ved Ydermurene eller under Binduerne, hvor Afkjølingen er stærkest. Billigere i Henseende til Rørledninger er det at anbringe dem ved Indervæggene midt i Bygningen.

Der findes mangfoldige Former af Ovne; almindeligt benyttes vandrette Ribberør, der ere billigere end de ogsaa ofte anvendte amerikanske, glatte Ovne (Radiatorer), endvidere bruges Rørslanger, sammenfatte af glatte Rør i forskellige Former, alt efter som de lokale Forhold fordrer det.

Rørledninger. Hovedledningen føres i Reglen op paa Loftet, hvor Fordelingen sker til lodrette nedgaaende Rør, der føre til Ovnene. Rørledningerne fra disse føres i Reglen ned til Kjælderen, hvor de samles og føres tilbage til Kjedlen. Undertiden

henlægges Korene i Kiler i Bægge eller Gulve. Hvor Ledninger føres igjennem kolde Rum, bør de altid isoleres mod Varmetab.

Brændslet. 3 Reglen regnes 1 Kgr. Brændsel at afgive c. 4000 Kgr. Varmeenheder, hvad enten det er Kul eller Kokes. 1 Td. Kokes veier c. 150 Pd., 1 Td. Kul 280 Pd. Brændslet kjøbes billigt i store Partier; særlig hvor Transporten er besværlig, maa Brændfelsrummet derfor helst være stort. Til Bestemmelse heraf tjener følgende: en stor Jernbanevognladning Kokes = 20,000 Pund svarer til c. 770 Kvbd. Rum, eller naar Lagets Høide er 6 Fod, til c. 130 Kvbd. Gulvflade. En stor Jernbanevognladning Kul = 20,000 Pund svarer til c. 390 Kvbd. Rum eller med c. 6 Fods Høide til c. 65 Kvbd. Gulvflade.

Blikkenslagerarbeide.

Tagrender og Nedløbsrør.

(Maalene ere udv. samt i Udfoldning).

	Zink Nr.	Nr	Ør
En 5½" bred (10¾") Hænge- rende med galvan. Kendeankere 1 Al. fra hinanden pr. løb. Al.	14	1	70
En do. do. med do. —	12	1	45
En 5" do. (9½") med do. do. (al- mindeligst benyttet) —	12	1	25
En 5" bred do. med do. —	11	1	10
En 4" bred do. (8½") med do. —	—	1	"
En karnisformet Tagrende, til at ligge over Gesimsen med dobbelst Bund, det indv. Stykke 17" bredt, med galvaniserede Jernbaand og Ankere —	14	6	"
En karnisformet, 6" bred (15"), enk. Tagrende med Zink- underlag til Beskyttelse af Gesimsen med Jernstang i Jorkanten og galvan. Ankere. —	—	3	25
En karnisformet, 5" bred (12½"), enk. Tagrende med galvan. Ankere —	12	2	25
Et Nedløbsrør, 4" i Diam. (12½"), med galvan. Stifter, 2½ Al. fra hinanden —	12	1	50

	af Zink Nr.	Kr.	Pr.
Et Rødløbsr., 3" i Diam. ($9\frac{3}{4}$ "), med galvan. Stifter pr. løb. Al.	12	1	20
Et do. do. med do. (almindeligst benyttet)..... —	11	1	"
Med galvan. Hængselsstifter 20 à 25 Dre mere pr. løb. Al.			
Et Rødløbsrør, 2" i Diam. ($6\frac{1}{4}$ "), med galvan. Stifter —	11	"	75
Et do. fra en Bæsk, 3" foroven og 5" forneden, med do. do.. —	14	2	"
En Kumme hertil —		2	85
Bæskendeføringrør pr. løb. Al.	14	1	65
I ovennævnte Priser ere Ruæene til Rødløbsrørene indbef.			
En Svanehals, 1 Al. à $1\frac{1}{4}$ Al. lang.....	12	3	"
Et Druknæ —		5	"
Et Anker af $1" \times \frac{1}{4}"$ galvan. Jern til en 6" Hængerende "	"	"	60
Et Anker af do. til en $4\frac{1}{2}"$ do. "	"	"	50
En galvan. Stift til et 4" Rødløbsrør..... "	"	"	30
— — 3" —	"	"	25
En galvan. Hængselsstift til et 4" Rødløbsrør	"	"	50
— — 3" —	"	"	40
Dækning med Zink.			
Belgisk Zinktag efter Vistehstem (indtil 15 □=Al.)..... pr. □=Al.	13	3	25
Do. do. (fra 15—30 □=Al.)..... —		3	"
Alm. fladt Zinktag..... —	12	2	"
Skotrender med Zinkheftere (19") pr. løb. Al.	—	1	65
Do. forjænkede..... —	—	1	90
Rygningdækning, 15" bred..... —	11	1	25
Do., do. do..... —	12	1	50
Zinkdækning paa Luftskorstene, Lemme eller lignende, mindre Flader..... pr. □=Al.	12	2	50
Zinkindsfud, 13" lange, ialt 5" brede, til $\frac{12}{24}"$ Skifersten..... pr. Stk.	11	"	15
Do., 15" lange, ialt 6" brede til Cementfalstagsten..... —	11	"	30

Zinktagninduer til Stifer, Spaan, Pap og Tegltage.

(Fra Bliffenslager E. Maribo & Son, Besterbrogade, Kjøbh.,
og B. Nissen i Horsens).

						<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Et 4 Stens Tagvindue uden Dplufke, 11" × 17"						5	"
- - — — — med do. — —						6	50
- 6 — — — uden do. 15" × 20"						7	"
- - — — — med do. — —						9	50
- 9 — — — uden do. 18" × 23"						8	"
- - — — — med do. — —						11	50
- 12 — — — uden do. 24" × 30"						11	"
- - — — — med do. — —						16	"

Disse Vinduer faaes ogsaa med Karm af galvan. Jern til følgende Priser:

1 Stk. 4 Stens Tagvindue med Dplufke	7	"
1 — 6 — — — — —	10	"
1 — 9 — — — — —	12	"
1 — 12 — — — — —	17	"

Til et 4 Stens Tagvindue bruges 1 Rude à 90 *Gr*, til et 6 Stens Vindue 2 Ruder af dob., fransk Glas à 88 *Gr*, til et 9 Stens Vindue 2 Ruder af sidstnævnte Glas à 1 *Nr* 43 *Gr*. Paa Spaan- tage maa Skotrender indlægges ved Vinduerne.

Bolgebliftage.

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Alf Nr. 22 (indbef. Dpl.)..... pr. □=Al.	1	80
Tag af sammensaltet forbløjet Plade... —	2	"

Forskjellige andre Arbejder.

	<i>Alf Zint Nr.</i>	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
En Gulvplade foran en Kaffelovn, 18" × 18" (galvan. Jern).....	1	"	
En do. foran et Komfur, 18" × 12"	"	75	
En Saalbænk, 1 Al. 18" lang, 5" bred ... 12"	1	25	
En Træfrude af Blif, 14" × 13"	3	50	
Talergør af do., 1" i Diam., med Stifter, indbef. Opsætning, men ei Udbygning og Efterpudsning..... pr. løb. Al.	"	75	
Et poleret Messingmundstykke med Klapp.....	1	60	
— — — uden do.....	1	15	
Et Blifmundstykke med Klapp.....	"	75	
— — — uden do.....	"	60	
For gammelt Zint gives..... pr. Al.	"	5	

Kobbersmedearbejde.

	Sk	Gr
Kobberplader fra P. C. Petersen & Co., Hør- sens (en Plade af de almindeligst benyttede, der er 2 Al. 12" lang og 20" bred, veier c. 12 <i>ll.</i>).....pr. <i>ll.</i>	"	82
Kobberplader fra Aktieselskabet „Frederiks- værk Balseværk“, Dronningens Tværg., Kjøbh.	"	82
Ualmindelige Dimensioner lidt høiere Pris. Priserne paa Kobberplader vexle ofte. Undertiden ere de c. 10 à 15 % højere eller lavere end de angivne.		
Dækning af Kobbertag (Vinkeltag) med 3 Al. lange, 1½ Al. brede Plader, der skjæres igjen- nem, saa de blive 18" brede (Vægt inden Fals- ningen pr. □=Al. 5 <i>ll.</i>), koster alt indbef. (derunder galvan. Zernsøm til Klammerne pr. □=Al.	5	50
Do. til Spir (Vægt inden do. pr. □=Al. 6 <i>ll.</i>)	7	"
Do. til Altaner (Vægt inden do. pr. □=Al. 7 <i>ll.</i>)	7	75
Arbeidsløn for alm. Dækning med Kobber paa glatte Flader, uden Til- læg af Søm	1	"
Do. for Dækning af Spir, uden do. af do. (med Stillads)	2	"
Arbeidsløn for almindelig Dækning af Spir med kuplede Flader høiere Pris efter Forholdene. Ved Arbejder, udførte paa Landet, maas Arbeidslønnen forøges med c. 25 %.		
Tagrender af Kobber, 4½" dybe, 5½" brede (Vægt pr. □=Al. 6 <i>ll.</i>), med galvan., bly- forede Ankere.....pr. løb. Al.	6	75
Redløbsrør af do., 4" i Diam., med do. Hængselstifter	6	"
Rørpr. betales særskilt med lidt høiere Pris. Kobberrør af 4" Diam. til Pumper eller lig- nende.....pr. <i>ll.</i>	1	65

Svor der er lagt Kobbertag, bør ikke anvendes Zink til Tag-
render og Redløbsrør.

En lille Sugepumpe af Kobber til Brønde med c. 12 Al. Dybde, 1 Al. 20" høi, 3" i Diam., til 1 1/4" Jernrør (disse ei indbef.).....	45	"
Bandlaase og lignende, hviiede Kobberør, pr. Al.	2	50
En Grubefjedel til 1 Id., 18" dyb, 1 Al. i Diam. veier 36 Al. à 1 Sk 35 Gr.....	48	60
En do. til 3/4 Id., 18" dyb, 22" i Diam., veier 30 Al. à 1 Sk 35 Gr.....	40	50
En do. til 1/2 Id., 15 1/2" dyb, 19 1/2" i Diam., veier 24 Al. à 1 Sk 40 Gr.....	33	60
Før gammelt Kobber gives..... pr. Al.	"	50

Blytækkerarbeide.

Blyplader fra P. C. Peterjen & Co., Hor- sens Balseværk, og fra Aktiefelskabet Frederiksværk Balseværk, Kjøbh. ... pr. Al.	Bægt i Al. pr. □ Al.	Sk	Gr
Disse Plader ere 18" brede, 3 Al. lange og veie pr. Stk. c. 45 Al., altsaa uden Falske..... c.	20		
eller med disse..... c.	25		
Til Spir bør benyttes Plader af en Bægt inden Falsningen..... c.	22		
eller med de mange Falske..... c.	29		
Prisen paa Bly vexler ofte, og man bør derfor indhente Tilbud i hvert enkelt Tilfælde.			
Arbeidsløn for Falsning og Oplægning af Bly paa Vinkeltag med Tillæg af galvan.			
Søm og Kobberhæftere pr. □ Al.....		"	75
Do. for do. paa frumme Plader med do. og do. —.....		1	"
Do. for do. paa Spir .. — 1 Sk 25 Gr à.....		1	50
Til Altaner maa sværere Bly benyttes, f. Ex. med en Bægt uden Falske af ... c.	25 1/2		
eller med disse..... c.	32		
Gammelt Blytag at aftage, Blyet at fortære og oprulle (alm. Vinkeltag)..... pr. □ Al.		"	8
Do. ved Spir, hvor Blyet skal bæres ned.....		"	15
Aftagning, Udhamring og Omlægning af gl. Blytag (Vinkeltag), i Arb.=Løn med Søm og Hæftere..... pr. □ Al.	1		35

Et Vinkeltag at dække med Bly med Tillæg af Mat., deriblandt Kobberhæftere, galvan. Jern= jøm (c. 10 Stkr. pr. $\square$ =Al.; se Side 49) og Arb.=Løn.....pr. $\square$ =Al.	5	50
Bed Spir bliver Prisen en Del høiere i Forhold til, som der er meget Affald af Bly; herved maa desuden Stillsads særlig beregnes.		
For gammelt Bly betales.....pr. $\mathcal{A}$.	"	12
Bed Ombytning af gammelt og nyt Bly gives til Bytte..... —	"	6

Kobberhæftere veie pr. Stk. c. $\frac{1}{15}$ $\mathcal{A}$. og koste 5 $\mathcal{G}$ r.

Til 1 $\square$ =Al. Vinkeltag behøves 4 saadanne Hæftere;
til 1 $\square$ =Al. Spir omtrent 6 Stkr.

Jernbanetransporten, navnlig for større Partier, vil
i Reglen kunne indbefattes i ovennævnte Priser, hvorimod
yderligere Transport særskilt maa beregnes.

Støbte Blyplader benyttes nu mindre end forhen,
fordi der let i samme paa Grund af Uregelmæssigheder
i Formen fremkomme enkelte tynde Steder, der senere give
Huller. Disse Plader, der have Bredde som ovennævnte
og støbes af c. 3 Al. Længde, veie uden Falske pr. $\square$ =Al.
c. 20 $\mathcal{A}$. eller med disse og Hæftere c. 25 $\mathcal{A}$.

Bed Omstøbning af gamle Blyplader faaer Støberen
sædvanlig ikke Dagløn, men har sin Fortjeneste ved Af=
saldet, idet han for hver 16 $\mathcal{A}$. gammelt Bly, han mod=
tager, kun leverer 14 $\mathcal{A}$. nystøbt. Tvende dueelige Bly=
støbere kunne med en Haandlanger til Hjælp støbe c. 60
à 70 Plader paa een Dag.

Skiferdækkerarbeide.

Materiale (engelsk Maal).

Priserne ere pr. Kontant.

I Kjøbenhavn forhandles Stifer navnlig hos „Agel Prior“
og Evers & Co.; i Odense hos Holbech & Son, i Aarhus hos
L. Hammerich, i Randers i „Randers Aktietommerhandel“, i Kol=
ding hos „J. D. Brandorff's Efterf.“ og i Aalborg hos N. W.
Milling og J. Peterjen.

	Behøves pr. □ = M. Stfr.	Kr	Ør
Bedste blaa Port Madoc Tagstifer (old vein), $1\frac{1}{2}$ " ... pr. 1000 Stfr.	$4\frac{1}{4}$	290	"
Do. do., $1\frac{1}{2}$ " (do. do.) —	$4\frac{3}{4}$	255	"
$1\frac{1}{2}$ " Tagstifer (new vein)	$4\frac{1}{4}$	275	"
$1\frac{1}{2}$ " do. (do. do.) ... —	$4\frac{3}{4}$	245	"

For ituslaaede Sten maa tillægges 4 $\frac{0}{10}$ til ovenstaaende Antal.

2den Sort Skifer til Isolering, $\frac{9}{18}$ " pr. 1000 Stfr.	135	"
Tagrygning af Skifer i 2 Stfr., c. $\frac{3}{8}$ " tyk paa hver Side, $4\frac{1}{2}$ " ned ad Tagsladen og med Runding foroven pr. løb. M.	2	"
Tagrygning af Skifer i 3 Stfr.	2	"

De i Provinserne almindeligst benyttede Sorter Tagstifer ere $1\frac{1}{2}$ " og $1\frac{1}{2}$ ".

Røde og grønne franske Tagstifer faaes til Mønstre i Skifertage som oftest dog kun ved betimelig Forudbestilling. De ere 10 à 20 Kr dyrere pr. 1000 Stfr. end blaa Port Madoc.

Til hver Skifersten bruges 2 Stfr. Søm. Om Skifer-søm se Side 49.

En lille Jernbanevognl. $1\frac{1}{2}$ " Skifersten (old vein) er 2250 Stfr. og af $1\frac{1}{2}$ " 2500 Stfr.

Et Vognmandslæs do. do. er 600 Stfr.

Snestoppere at levere og inddække af fladt Jern med Ankere pr. løb. M.	1	25
do. af trukne $\frac{1}{2}$ " Rør	1	50

Skiferplader til Dækning af Saalbænke, Gavlskamme og lign.

Bredde.	Pris pr. løb. M.					
	$\frac{1}{2}$ " tyk		$\frac{3}{4}$ " tyk		1" tyk	
	Kr	Ør	Kr	Ør	Kr	Ør
4"	"	80	1	10	1	30
5"	"	90	1	25	1	50
6"	1	"	1	40	1	70
7"	1	15	1	60	1	95
8"	1	30	1	80	2	15
9"	1	45	2	"	2	40
10"	1	60	2	20	2	65
11"	1	75	2	40	2	95
12"	1	90	2	60	3	20

Storre Skiferplader til Beflædning.

(Jaaes efter Bestilling i Tykkelser indtil $1\frac{1}{2}$ ".)

			<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
$1\frac{1}{2}$ " tykke	pr. □=Al.	c.	3	60
$\frac{3}{4}$ " —	—	c.	5	"
1" —	—	c.	6	"
$1\frac{1}{2}$ " —	—	c.	8	50
Skruerhuller at bore	pr. Stk.		"	5

Arbejds-løn med Tillæg af galvaniserede Jernsøm samt Skiferkit (Blanding af Mestak, lidt Cement og Kultjære).

			<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
Dækning med $14\frac{1}{24}$ " Skifer paa Lægter, pr. □=Al.			"	20
— $12\frac{1}{24}$ " — — —			"	20
— $12\frac{1}{24}$ " — — —			"	33
lagt i Sexkanter	—		"	5
For Dækning med Oliekit tillægges ..	—		"	
Rygning af Skifer at oplægge med Tillæg af Skruer og Kit	pr. løb. Al.		"	35
Smaa Skifer paa Taarne af buet Form at oplægge i Arb.-Løn	—		2	"
Stenene hertil maa udhugges af store Sten og Mat. koster	pr. □=Al.		2	"
Skifertag af $14\frac{1}{24}$ " Skifer med Mat. og Arb.-Løn for Oplægning i Kit koster ialt (indbef. Tillæg for itu-slaede Sten)	—		1	50
Gammelt Skifertag at aftage, Stenene at rense og paany oplægge med Tillæg af Skifersøm og Kit	—		"	35

Straatækkerarbejde.

1 Læs Langhalm er $2\frac{1}{2}$ à 3 Traver. 1 Trave veier i Jylland og paa Fyen 320 *Al.* og bestaar af 20 Tagfjærve, hver med 3 Bundter, paa Sjælland beregnes Traven derimod kun til 220 *Al.*

		<i>Sk</i>	<i>Gr</i>
320 <i>Al.</i> Langhalm (saakaldt Tag)	c. 6 à	7	"
Lange, maskin- og haandsnoede Simer, pr. 100 Fv.		"	65
Korte Simer	pr. 100 Stkr.	"	33

1 Favn Tæffegarn	Nr	Gr
Tæffekjæppe, c. 3 Al. lange, pr. 100 Str.	"	1
1 Nr 50 Gr à	2	"
1 Par Rygningstræer	"	45
Straatæfning koster, naar Simer og Tæffegarn benyttes, i Arbeidsløn pr. Lægte for hvert		
Fag à 2½ Al. paa 1 Side (paa egen Koft og indbef. Haandlangerløn).....	7 à	" 8
For Skotrender og Kviste maa efter Forholdene gives særligt Tillæg.		

Med 320 Al. Langhalm dækkes c. 17 □-Al. med et 10" tykt Lag.

Til hver 20 □-Al. (et mindre Fag paa 1 Side) bruges 50 Favne lange Simer eller omtrent lige saa meget Tæffegarn.

Der behøves rigelig saa mange løb. Al. Tæffekjæppe som løb. Al. Lægter.

Til hvert Fag à 2½ Al. bruges 5 Par Rygningstræer.

Straatag at mønne med Møntørn med Tillæg af disse (uden Transport), pr. Fag à 2½ Al. 85 Gr

Paa Sjælland og de andre Der bruges mest Tæffekjæppe og Tæffegarn samt Rygningstræer, i Jylland derimod mest lange Simer og Møntørn.

I mange Egne af Jylland udføres Straatæfning sædvanlig i Dagløn eller ogsaa af Bønderne selv uden Hjælp af Tæffemand.

I den senere Tid benytter man ofte galvan. Jerntraad til Binding af Straatage, hvorved Brandfaren ved disse betydeligt formindskes. Det var derfor at ønske, at dette Materiale maatte anvendes mere og mere.

Til 1 □-Al. Straatag bruges 4,14 Al. galvan. Jerntraad Nr. 20. 500 Al. heraf veier c. 4 Al. og koster pr. Al. 20 Gr.*)

*) Oplysninger angaaende Prisen paa Straatag, bunden med galvan. Jerntraad, ere dels tagne fra Architect Aug. Kleins Skrift „Om at formindste Brandfaren ved Staldbygninger“, dels ere de velvilligt meddelte Forfatteren.

Arbejdsløn pr. Bind = $2\frac{1}{2}$ M. Lægte, paa glat Tagflade, naar galvan. Jerntraad benyttes, 10 à 11 Gr. Paa Tagflade med Kviste pr. Bind 14 Gr.

Ofte bruges Rør til Tækning; en Trave af disse indeholder 20 Bundter, veier c. 240 M. og koster 5 K. Bundterne ere c. 8" i Diam. Undertiden kan man imidlertid kjøbe Tækkerør betydeligt under den nævnte Pris, saaledes i Ringkjøbing-Egnen, hvor de sædvanlig ere meget billige, for 2 à 3 K, og de saakaldte Strørør for 4 K. Med 1 Trave Rør dækkes 7 à 8 □-M. i et 8 à 9" tykt Lag.

Malerarbeide.

Maling af Suedfer- og Sommerarbeide (3 Gange).

Maling med Oliefarve af Fyldingsporte og do.	K	Gr
Døre beregnes efter Kvadratindholdet af hele den udfoldede Flade, maalt paa begge Sider, og koster..... pr. □-M.	"	22
En alm., dob., indv. Fyldingsdør, udv. Karmmaal 3 M. $18" \times 2$ M., i $\frac{1}{2}$ Stens Skille-		
rum, udmaaler c. 22 □-M.....	4	85
En større, enf., do., udv. do. 3 M. $15" \times 1$ M. $12"$, i do., do. c. $17\frac{1}{2}$ □-M.....	3	75
Maling med Tonefarve 3 Gange og 1 Gang Lakering af indv. Døre..... pr. □-M.	"	40
Do. med Oliefarve 3 Gange, Maling som Egetræ eller andre Træsarter og 1 Gang Lakering af Døre, Paneler o. s. v.....	—	" 40
Do. do. med 2 Gange Lakering, sidste Gang med mat Lak.....	—	" 48
Egetræs Maling og 1 Gang Lakering af større Flader, som Stolestader og lign.	—	" 38
Maling med Hvidlakering af Døre og Paneler	—	" 75
Revsleporte, do. Døre, glatte Paneler og øvrigt lign. at male med Oliefarve	—	" 20

	Nr	Ør
En alm., enf., indv. Revledør i en Økonomi- leilighed, udv. Karmmaal 3 Al. 7" $\times$ 1 Al. 7", udmaaler c. 11½ □=Al.	2	30
En Jaloufidør til et Latrin (uden Karm), 3 Al. 6" $\times$ 1 Al. 6", at male	2	75
Et Fag 6=rammet Vindue, udv. Karmmaal 2 Al. 21" $\times$ 2 Al. 15", at male ud= og indv.	4	50
Et Fag 4=rammet do., do. 2 Al. 21" $\times$ 1 Al. 18", at do.	3	"
Et Fag 2=rammet do., do. 2 Al. 6" $\times$ 1 Al. 12", at do.	2	"
Et Fag 1=ram. do., do. 2 Al. 6" $\times$ 19", at do. For Vinduer med imaa Ruder tillægges 20 % til ovennævnte Priser, og for Strøgning i 2 Farver udv. 3 Ør pr. □=Al.	1	50
Fyldingspaneler at male med Oliefarve, beregnes efter Kvadratindeholdet af den udfoldede Flade, pr. □=Al.	"	22
Fodpanel, ialt 9" høit (udfoldet Maal c. 11—12"), med Fodliste og Dækliste at do. med do. pr. løb. Al.	"	15
Fodpanel som sidstnævnte med Ege- træs Maling og 1 Gang Lakering —	"	20
Fodbræt, 5" høit, at male med Olie. —	"	10
Do., 3" høit, at do. —	"	6
Fodliste, 1½" $\times$ 1½", at do. —	"	4
En mindre Kjøffenindretning med Bordben, Skabe, Hylde og Tallerkenrækker at male. 5 à	6	"
En simplere Nummertavle, 1 Al. 18" høi, 1 Al. bred, dels at male, dels at fernisere, samt Ma- ling af 125 Stkr. Tal til samme og den dertil hørende Kasse	16	"
Maling af en Tagbist som den under Tømmer- arbeidet førstnævnte, Vinduesrammerne indbef. Do. af en Luftskorsten, ialt 3 Al. høi og 1 Al. i □, med Jaloufivægge, Pyramidetag (der for- oven beklædes med Zink) og indv. Kryds	7	"
5/6" Tømmer i Bindingsværks Ildervægge at male med Oliefarve pr. løb. Al.	5	"
Do. do. at fernisere —	"	15
	"	10

Nye Gulve at male med Olief. og lakere	pr. $\square$ =Ml.	Kr	Gr
Gamle do. at plette, fitte og do. 2 G.	—	"	25
Nye do. at fernisere 3 G.	—	"	20
Do. do. at do. og lakere 1 G.	—	"	12
Do. do. at male i Træsforter som Parketgulv og lakere 2 G.	pr. $\square$ =Ml. fra 80 Gr til	1	"
Løft med Bjælker og Lister at fernisere, beregnes efter den udfoldede Flade.	pr. $\square$ =Ml.	"	18
Maling af Trapper beregnes pr. Trin.			
Paa en Hovedtrappe, udv. BANGEMAAL 2 Ml., at male Forkanterne af Trinene, Bangerne og Støptrinene med Oliefarve, pr. Trin.		"	60
Balystre at male, brøncere og lakere, pr. Stk. . .		"	20
Paa en Kjøkkentrappe, udv. BANGEMAAL 1 Ml. 10", at male det tilsvarende som ovenfor nævnt, med Haandfang og Rundstøkkebalystre, pr. Trin		"	45
Fernisering af Trapper 3 Gange.	pr. $\square$ =Ml.	"	15
Maling af Plankværker med Oliefarve	—	"	18
Do. af Stakiter med do. (efter udfoldet Maal) .		"	20
Fernisering 3 G. af Plankværker og Stakiter eller lign., udv. Arbejde.	pr. $\square$ =Ml.	"	11

Maling af Ydermure og indv. Bæggeslader.

Kalk- eller Cementpuds paa Facader at male 4 Gange med Oliefarve	pr. $\square$ =Ml.	Kr	Gr
Do. paa do., der tidligere have været malede, at plette og do. 2 G. med do.	—	"	30
Ved Maling af Facader maales tværs over Vinduer og Døre, og disse males da samtidig udv. uden at beregnes særskilt. De fornødne Stiger tillægges af Maleren for nævnte Pris.		"	18
Indv. Bæggeslader at male paa Puds 4 G. med alm. Olief. (uden Spartling)	pr. $\square$ =Ml.	"	30
Spartling og Slibning af indv. Bæggeslader	—	"	15
Indv., nye Bæggeslader eller Løft at sæbe og male med Limf.	—	"	6
Ældre Murslader at vaske, sæbe og male med do.	—	"	12

Bed ovennævnte Prijs er tænkt paa simplere Limf. (saakaldte (Jordf.). Maling med ren Limf. (s. Ex. Ultramarin, Grønt og Rødt) er betydeligt dyrere og koster pr. □ = M. c.	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
	{	12 à 15

En tilsvarende Forskjel er der, hvis der males
med røde Olief.

En alm. Kaffelovnsplads at male og marmorere i Limf.	2	"
Indv. Bæggeslader at male 1 G. med Kalkf. (ovenpaa Hvidtning) pr. □ = M.	"	4
Do. at do. 2 G. med do.	"	6

Bed Maling af indv. Bæggeslader fradrages Døre og Vinduer
i Opmaalningen.

Mønniestrygning af Smede- og Jernstøberarbeide (2 G.).

Exempelvis nævnes kun følgende:

Mønniestrygning af Stabler, Røsthængsler og Glimphager m. v. til en stor, dob. Port	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
Do. af hollandske Hængsler og Skud til en indv., dob. Fyldingsdør	1	"
Do. af samtlige Beslag til en større Vindues- ramme	"	30
Do. af do. til en mindre do.	"	12
1 Stk. alm. $3\frac{3}{4}$ M. Bjælkeanker at do.	"	8
1 Stk. fladbuet Staldvindue, 21" $\times$ 1 M. 8", med en Trækrude at do.	"	12
1 Stk. rundbuet Kirkevindue med Krydsprosser, 3 M. 7" $\times$ 1 M. 10", at do.	"	50
1 Stk. 4 Stens Tagvindue at do.	1	60
1 — Luftrist med Laage, 5" $\times$ 7", at do.	"	50
1 — Rensedør, 8 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 8 $\frac{1}{2}$ ", at do.	"	25
1 — 9" høi, valset Staalbjælke at do., pr. løb. M.	"	25
1 — 6" høi do. at do.	"	20
	"	14

Maling af Smede- og Jernstøberarbeide.

En Fløistang, 6 M. høi, som den under Smede- arbeidet beskrevne at mønniestryge 2 G. og male 2 G. med Olief. samt Korset, Fløiet og den større og mindre Kobberfugle at forgyldte med dobbeltflaaet Hamborgerguld	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
	80	"

Et Stativ af Smedejern til et Kirkevindue, c. 3		Nr	Gr
Al. høit, 1 Al. 4" bredt, med Trækrude at			
mønniestryge 2 G. og male 2 G.		3	25
En simpel, dob. Smedejernsport (f. Ex. til en			
Kirkegaard) som den under Smedearbeidet be-			
skrevne at mønniestryge og male.....		12	"
1 Stk. fladbuet Staldvindue, 21" $\times$ 1 Al. 8",			
med Trækrude at male 2 G. med Olief.....		"	55
1 Stk. rundbuet Kirkevindue med Krydsprosser,			
3 Al. 7" $\times$ 1 Al. 10", at do. med do.		2	50
1 Stk. 4 Stens Tagvindue at do. med do.		"	60
1 — 6 Stens do. at do. med do.....		"	85
1 — Lufttrist med Laage, 5" $\times$ 7", at do.			
med do.		"	25
1 Stk. Rensedør, 8 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 8 $\frac{1}{2}$ ", at do. med do.		"	25

Maling af Blikkenslagerarbeide.

5" Zinktagrende og 3" Rødløbsrør at male 2 G.		Nr	Gr
udv. med Olief.....pr. løb. Al.		"	12
1 Stk. 4 Stens Zinktagvindue at do.		1	"

Forgylldning.

Forgylldning med ægte, dobbeltflaaet Hamborger-		Nr	Gr
guld med Tillæg af Mat.....pr. □"		"	4
Do. med alm., ægte Blegguld til indv.			
Brug med Tillæg af Mat.		"	3
Do. af alm. Lister paa Døre og Paneler med			
uægte, svensk Guld med 2 G. Overtræk med			
Guldfærmis.....pr. løb. Al.		"	12

Tapetsererarbeide.

Opsætning af simpleere Tapet i nye Bygninger		Nr	Gr
betalæs.....pr. Stk. Tapetpapir		"	45
Do. af Makulatur (m. Tillæg) under Tapetet, pr. □=Al.		"	4
Tapetsering af Loftet.....pr. Stk. Tapetpapir		"	60
Grundpapir at opsætte paa Mur.....pr. □=Al.		"	4
Samme med Tillæg af Mat. (tyndere			
Grundpapir).....		"	8
Finere Tapeter at opsætte.....pr. Stk.		"	60

Opsætning af Lærred paa Bægge i Arb.-Løn,	Nr	Gr
pr. □ = Al.	"	4
Selve Lærredet (uden Blindlister)....	"	17
Opsætning af forgyldte Lister..... pr. løb. Al.	"	4
Do. med Tillæg af Mat. — 16 à	"	20

Tapetpapir at opsætte paa Lærred samme Pris som paa ny Mur. Papiret haves til meget forskjellig Pris. Det er 13 Al. langt og 18" bredt og dækker 8 à 9 □ = Al. Bæg. Engelsk Tapetpapir sædvanlig 19 □ = Al. pr. Rulle.

Linolesum.

Glat, brunt, at lægge paa Gulv, i Arb.-Løn,	Nr	Gr
pr. □ = Al.	"	20
Mønstret at do. paa do..... —	"	25
Glat, brunt Linolesum (4 m/m tykt, Bredde 2 Al. 22" à 3 Al. 4") ... —	1	50
Mønstret do. (samme Maal) — c.	2	25
Trælister til Yderkanterne..... pr. løb. Al.	"	4
Linolesum at lægge paa et Trappetrin (med Tillæg af Lim) i Arb.-Løn. —	"	50
Messingsfinner til Trinenes Forkant —	1	20
Galvan. Jernfinner til do. —	"	60

Glasarbejde.

Ruder af alm. Vinduesglas af 3die Kvalitet at indsætte indtil en Størrelse af $20\frac{1}{2}" \times 24\frac{1}{2}"$	Nr	Gr
pr. □ "	"	$\frac{1}{4}$
Do. at do. større end sidstnævnte og indtil $24" \times 44"$ —	"	$\frac{1}{3}$
Do. at do. af dob., fransk Glas af 3die Kvalitet indtil $24" \times 53"$ —	"	$\frac{1}{2}$
Do. at do. af do. $20" \times 24"$ i Afslørtage —	"	$\frac{5}{8}$
Do. at do. indtil $44" \times 60"$ —	"	$\frac{3}{1}$

Bed særlig Bestilling kan dob., fransk Glas faaes til en Høide af 72" og en Bredde af c. 55", dog kun for Modtagerens Risiko.

Ruder at indsætte af mat Glas betales med dob. Pris af alm. do.

Do. af do. af presset (buet) Glas koster det dob. af alm. do.

Ruder at indsatte af farvet Glas	pr. □"	Kr	Gr
Do. at do. af kanneleret do.	—	"	3/4
Do. at do. af mønstret (ætsset) do.	—	"	1/2
Do. at do. af dob. riflet (naalestribet) do.	—	"	2/3
Do. at do. af kvadreret do. (i Entrédøre)	—	"	1 1/2
Do. at do. af sandblæst do. (i do.)	—1 à	"	1
Do. af slebet Speilglas indtil 25 □'		"	1 1/2
indbef. Indsætning	pr. □'	2	85
Do. af do. indtil 100 □' (indbef. Indsætning)	—	3	85
Do. af do., større Maal end ovennævnte	— c.	4	80
Raat, hamret Glas i en Tykkelse af 1/4"	—	"	90
Ruder af uregelmæssige Former betales efter Indholdet af den Firkant, hvoraf de ere skaarne.			
Til Ruder i Udhuse samt i Kjældere bruges undertiden simplere Glas, det saakaldte Bragglass eller Glas af 4de Kvalitet. Dette er for mindre Maal c. 5 % billigere end alm. Vinduesglas af 3die Kval. og for Maal over 1 Al. × 20" c. 10 % billigere end sidstnævnte.			
En Glastagsten		"	60
En Glasfalstagsten		2	"
Blyindsatte Ruder i Kirkevinduer (maalte over Bly og Glas), Ruderne 6 à 8" i □, pr. □=Al.		6	"
Do. af uregelmæssige, sjældnere forekommende, Former	—	8	"
I disse Priser ere Jernstativerne og de finere Stænger af Rundjern ikke indbef., ei heller Opsætningen, hvilken betales i Forhold til Værlængde o. f. v., saaledes f. Ex.:			
For et Vindue, 3 Al. × 1 Al. 4"		4	"
Glaslofter med Opsætning			
af Opalglas (Mælkeglas) med Underlagslister, 1/2" br., forgyldte Lister og Glasroseter (Pladerne 20 3/4" i □)	pr. □=Al.	2	75
af hvidt, malet Glas med do., do. og do.	—	1	85
af do. do. do. med paamalede Linier eller Ornamente	pr. □=Al. 2 Kr à	3	50

Glaumalerier fra Victor v. d. Forst i Münster.

(Eneforhandler for Danmark: „J. D. Brandorff's Etti.“ i Kolding.)
 Alm., blyindf. Vinduer med ensfarvet Bort, pr. □ = M.
 6 *Kr* 50 *Gr* à 7 *Kr*.

Forforskelligfarvet, klart eller uigjennemsigtigt Glas, indfattet i forskjellige Mønstre, pr. □ = M. 7 à 12 *Kr*.

Rigere udstyrede Vinduer, pr. □ = M. 13 à 20 *Kr*.

Billedlige Fremstillinger leveres efter Tegninger.

Normal-Glaslysrister

(fra Frederiksberg Jernstøberi & Maskinfabrik, Aktieselskab).

	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
Normal Perronliste pr. □'..... fra	4	”
Do. Kjørjelsriste — fra	5	60
til høiere Priser.		

Runde Glaslysrister i Karm (fastmuret).

En Rist, 12½" i udv. Diam., Karm 18"	5	50
Do. do., 15" — — — 18"	8	”

Prisme-Lyskasser

(engelske).

Prisme-Lyskasser, alene med Linser..... pr. □'	6	”
Do. med Linser og Prismer..... —	7	”

Prisme-Lyskasser forhandles hos „Nigel Prior“, Kjøbh.

Gjortler- og Dreierarbeide.

Dørgreb af Messing m. v. til Porte,
 udv. og indv. Døre.

	<i>Kr</i>	<i>Gr</i>
Støre Messinggreb med do. Røgleskilte, pr. Sæt	5à6	”
Do. Dørgreb, dels af Messing, dels af Poffenholt, med Rosetter til Porte og Gadedøre	—	4à6 ”
Simple, smaa Messinggreb med Røgleskilte til en indv. Dør	—	2 ”

Jøvrigt se Priserne, der ere angivne under Beslag ved Smedearbeidet.

Hvis egne Modeller fordres gjorte til Dørgrebene efter leveret Tegning, maa førstnævnte i Reglen særskilt betales.

Dørgreb af Træ og Horn til indv. Døre.

	Kr	Gr
Simple Trægreb med Jernhalse..... pr. Sæt	..	85
Bøffenholtgreb med runde, glatte Messinghalse eller broncerede Halse	—	1 65
Do. med fine do. eller do. do.....	—	2 ..
Kantede Horngreb med runde, glatte Messinghalse eller broncerede Halse samt indskruede Bøsninger	—	3 25

Til alle ovennævnte Greb høre Træ- eller Hornrosetter, der fastskrues paa Jernsfilte, som lades ind i Døren. De sidste betales særskilt.

Om Dreining af Trappebalystre og Staldspiler se under Tømmerarbeidet.

Stenhugger- og Brolæggerarbejde, indbef. Transport.

Alle Sten fra Bornholm og Vland ere beregnede i mindre Partier leverede i Havn (indbef. Dampstibsfragt og Lossepenge) paa Sjælland, Fyen og Jyllands Østhyt. I større Partier med Seilstib direkte i fulde Ladninger betydelig billigere.

Arbejder af bornholmst Granit faaes hos Sode & Sonie, Nexo, og „De forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne“.

Soffelsten med Skraakant af Granit fra Stenhuggerierne paa Bornholm.	Jint- huggede. Gr. II.		Ordinært huggede. Gr. I.	
	Kr	Gr	Kr	Gr
16" høje..... pr. løb. M.	5	65	5	35
14" —	4	95	4	65
12" —	4	30	4	..
10" —	3	75	3	45

Ved Opmaalning af Soffelsten beregnes begge Sider af Hjornestenene.

Trappesten fra Stenhuggerierne paa Bornholm.

6 à 7" høje, 12" brede ... pr. løb. M.	5	5	4	70
— — 10" — ... —	4	55	4	20
8" — 8" — ... —	4	35	3	95

Ved Opmaalning af Trappesten beregnes begge Ender af Hjornestenene.

Vinkelrette Bangeften i Blokke til Trap= per, f. Ex. c. $\frac{3}{4}$ à 1 M. høie og 1 $\frac{1}{2}$ à 2 M. lange samt $\frac{3}{4}$ à 1 M. brede pr. Rbjd. Et Vognmandslæs er 10 à 12 Løb. M. $\frac{6}{12}$ "	Sint= huggede. Gr. II.		Ordinært huggede. Gr. I.	
	Kr	Gr	Kr	Gr
	4	"	3	50

Trappesten.

**Udflovede Kvadre (f. Ex. til Broer og Sotler
fra Stenhuggerierne paa Bornholm.**

Kløvede, firhuggede, 12" høie Kvadre, kun glat= huggede langs Fugerne i en Bredde af 1 $\frac{1}{2}$ " pr. Løb. M.	Kr	Gr
Tilhørende Bindere af samme Høide, c. 15" brede og c. 20" dybe pr. Stf.	4	"
	4	"

**Glatthuggede Kvadre m. v. til Kirker fra Stenhuggerierne
paa Bornholm.**

Glatthuggede Kvadre i blandede Farver, 12" høie Løbere pr. Løb. M.	Kr	Gr
1 Stf. Granitvindue, Lysningsmaal i Høiden 3 M. og i Bredden 1 M. 4" 190	3	"
	190	"

Glatthuggede Kvadre m. v. af jydsk Granit til Kirker.

12" høie Løbere pr. Løb. M.	Kr	Gr
Do. do. Bindere, 15" brede, c. 20" dybe, pr. Stf.	4	25
12" høie Løbere med Runding (til en Rorrunding) pr. Løb. M.	4	75
	5	25
12" høie Bindere med Runding, 15" brede, c. 20" dybe pr. Stf.	5	75

Løbere og Bindere af andre Maal i Forhold til
ovennævnte Priiser. 12" Høide er Grundlaget for al Be=
regning ved denne Slags Arbeide. Ved Opmaalning regnes
begge de glatthuggede Sider af Hjørnestenene.

1 Stf. cirkelformet Vindue, Lysningsmaal i Diam. 1 M. 6", bestaaende af 6 Stfr. Kilesten, c. 18" høie, Glasfladen c. 18" fra Forsiden 150	Kr	Gr
Granitkvadre at tilpasse udenom Vinduets Buesten, pr. Løb. M. af Buen	150	"
	1	35

1 Stk. Risthul at til danne i Kvadrene for en 5 $\frac{1}{2}$ " $\times$ 7" Luftrist.....	Kr	1 35
En Granitforbue, Ophængingsmaal i Høiden 8 Al., i Bredden 7 Al. og i Dybden 1 Al. 3", med Sofler og Gefimssten med Skraakant	575	"
En mindre do., Ophængingsmaal i Høiden 6 Al. 6", i Bredden 5 Al. 12" og i Dybden 1 Al., med do. og do.....	475	"
Et Anferhul, $\frac{3}{4}$ " i Diam., at hugge, pr. Tomme af Dybden	"	8

Stolpesten m. v. af jydsk Granit til Staldbygninger.

1 Stk. rund Stolpesten til en Hestestald (Hestestald), 18" høi, 10" i Diam., hvoraf 9" over Brolægningen, med Hul	Kr	4 "
1 Stk. firkantet do. til en Køstald, ialt 12" høi, 14" lang og 8" bred, med do.....	2	50
1 Stk. do. til do., ialt 12" høi, 8" i $\square$, med do.	1	50
1 — do. til do., ialt 9" høi, 7" i $\square$, med do.	1	35
Stolpestenene til Køstaldene ere glathuggede paa de øverste 4 à 6", der ere over Brolægningen.		
1 Stk. huggen, firkantet Port- eller Dørstolpesten, 8" høi, 6" i $\square$	1	"
Grovthuggede Grebningsten, 10" høie, 6" brede, pr. løb. Al.	1	"
Do. Dørtrin, c. 10" brede og staaende 2 à 3" over Gulvet.....	3	50

Alsvijersten af jydsk Granit.

Et Par halvrunde Alsvijersten, 1 Al. høie over Brolægningen og c. 18" i Jorden, 6 à 9" tykke	Kr	10 "
Et Par mindre do., 18" høie over Brolægningen og c. 15" i Jorden, 5 à 8" tykke	7	"

Dæksten af jydsk Granit til Portpiller, Mure og Trapper.

Et Par Dæksten, 1 Al. 6" i $\square$, c. 9" tykke, pyramideformede foroven og Hulliste i Underkanten	Kr	100 "
Et Par mindre Dæksten, 1 Al. i $\square$, c. 8" tykke og pyramideformede	70	"

Glatthuggede Dækfsten til Mure eller Trappevanger, 18" brede, c. 7" høje, med Fald til begge Sider	pr. løb. Al.	Kr	Gr
Do., jimplere, til do. eller do., 15" brede, c. 6" høje og flade foroven	—	10	"
		8	"

Fortovfliser og Brosten m. v. fra Stenhuggerierne paa Bornholm.

12" brede, 7" høje (i hele Skibsladn.), pr. løb. Al.	pr. □ = Favn	Kr	Gr
Brosten Nr. 1	—	22	"
Do. Nr. 2	—	17	50
Huggede Kantsten til Overfjorselskister, 6" brede og 12 à 13" dybe (Gr. I.)	pr. løb. Al.	2	20
Rendestensbunde af tilhuggen Granit, 12" brede og 1" fordybde	—	4	40
Render for Overfjorsler, 12" brede og halvbrund 3" fordybning	—	5	50
1 Stk. Afløbsten (foran et Redløbsrør), c. 1 Al. 6" lang og 12" bred, med Overfladen afbanet og fordybet 1½"	—	6	40

Brosten fra Lysekilde (Sverige).

Brosten Nr. 1	pr. □ = Favn	Kr	Gr
Do. Nr. 2	—	18	"
		16	"

Ophugning af ældre Fliser og Brosten.

Ophugning af 14" brede Fliser	pr. løb. Al.	Kr	Gr
Do. af 12" — do.	—	1	"
Do. af tildannede, 1ste og 2den Sort Brosten	pr. □ = Favn 4 à	5	"

Arbejder af Vlandsten m. v.

fra C. Wienbergs Stenhuggerier (Kontor: N. Vesterbørgs Forlængelse 29, Njebh. B).

Soffelsten med ru Forflade og hugget Skraakant, 12" høje, 4" tykke	pr. løb. Al.	Kr	Gr
Grovthuggede Trappetrin (hærlig til Rjældere), 6 à 7" høje, 9 à 10" brede, indbef. Tilpasning	—	2	50
		2	75

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Finthøvlede, prof. Bladetrin, c. 3" tykke, pr. løb. Al.	4	50
Stødtrin hertil, 4" høje og 4" tykke..	—	1 80
Rendestensbunde, 1½" dybe, 6" brede, kanthuggede, saakaldte „Kinnekulle Rendestensbunde"	—	" 75
Do., 1 à 1½" dybe, rundhuggede...	—	1 45
Do., do., slebne	—	2 "
Bandskaale til Anbringelse under Redløbsrør, 15" × 12"	pr. Stk.	2 40
Dobbelte Bandskaale	—	3 50
Kantsten, saakaldte „Kinnekulle Kantsten", 14" brede, med Tilpasning	pr. løb. Al.	1 55
12" — med do.	—	1 35
9" — med do. (til Lyskasser) ..	—	1 15

Med Hensyn til Priserne paa saakaldte „Gullandske Fliser" se Side 16.

Alf Olandstenen leveres desuden Gesimser, Kvadre, Dæktsten, Port-, Dør- og Vinduesindsatninger samt høvlede, profilerede Alodstrin m. v.

Kinnekulle Rendestensbunde og Kantsten m. v. faaes i Kjøbh. hos C. Wienberg, „Arel Prior", Evers & Co., og Hans & Jørgen Larsen; i Randers i „Randers Attietommerhandel" og i Aalborg hos A. W. Milling.

Arbejdsløn for Brolæggerarbejde m. v.

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Brolægning med Brosten, Nr. 1 og 2, indbef. Sortering, Stødning med Haandstempel og Firemandsstempel	pr. □ = Favn	2 50
Do. med simple, utildannede Brosten (i Byerne)	—	1 85
Do. med do. og Rendestene (i do.) ..	—	2 "
Simpel Brolægning, navnlig paa Landet, indeni Bygningerne	—	1 "
Samme udenfor Bygningerne	—	" 90
Saafremt det er nødvendigt at slaa Brostenene, betales dette Arbejde særskilt i Dagløn.		
For Opbrydning af gammel Brolægning af til- dannede eller utildannede Sten betales pr. □ = Fv.	—	" 35
Læsning og Bortkjørsel af gamle Brosten (i Byerne)	pr. □ = Favn 50 à	" 75

Læsning og Rjørsel af nye, hugne Brosten (i Byerne)	pr. $\square$ =Favn	Kr	Gr
Et Læs simple, utildannede Brosten med Transp. (i do.)	5 à	6	"

1 Rbfv. udgjør 6 Bognmandslæs.

Med 1 Rbfv. simple, utildannede Sten kan brolægges 12 à 14 $\square$ =Favne.

Til 1 $\square$ =Favn Brolægning af Brosten Nr. 1 og 2 behøves c. $\frac{2}{3}$ Læs eller $\frac{1}{12}$ Rbfv. Grus. Laget af sidstnævnte bliver da c. 6" tykt.

Til 1 $\square$ =Favn Brolægning af simple, utildannede Brosten behøves $\frac{1}{2}$ Læs eller $\frac{1}{16}$ Rbfv. Grus. Laget bliver da c. 4 à 5" tykt.

Ved Opmaaling af Brolægning i Byerne til Beregning af Arbejdslønnen for Brolægningen maales tværs over Tliser og Rendestensbunde, ligesom Gadenes Runding heller ikke særlig medregnes.

Granitmurværk.

Almindeligt Granitmurværk af flovede Sten
(navnlig i Udhuse samt Fundamenter og Søfler).

Granit til Bygningsbrug at fløve paa Landet, pr. Rbfv.	Kr	Gr
For Favnsætning tillægges	11	"
—	3	"
Paa Landet vil man i Reglen kun bygge med flovst Granit, naar man har Stenene nogenlunde nær ved Byggepladsen, uden anden Udgift end til Transp.		
Granit, indbef. Mat., Rløvning, Transp. og Favnsætning (i Byerne)	40	"
Samme at fløve og favnsætte, naar de Sten, der anvendes i Ydersiden af en Søffel eller hel Mur, fordres dannede til nogenlunde regelmæssige Skifter, men staa med en ru Overflade (saakaldte Bygningsten)	c.	15 "

Granitmurværk af 16 à 18" Tykkelse i en hel Bygning, i Arbeidsløn for Kløvning af Stenene og Opmurung i Kalk	pr. □=Al.	Kf	Gr
eller for Muringen alene	—	"	85
Do. under Jordlinien	—	"	60
eller for Muringen alene	—	"	70
		"	50

Saafrømt det fordres, at Stenhuggeren skal opgrave Stenene paa Marken, maa dette Arbeide særskilt betales i Dagløn.

Sædvanlig forøges ikke Priesen paa selve Opmuringen, fordi Murtykkelsen vøges til 21" à 1 Alen, kun maa der i saa Fald gives et Tillæg for Kløvningen af de saaledes yderligere fornødne Sten.

Granitmurværk at rense med Saltsyre og fuge udv. med Kalk	pr. □=Al.	Kf	Gr
Do. at fuge udv. med en Blanding af Kalk og Cement	—	"	14
Do. at berappe og affoste indv. med Kalk	—	"	15
		"	6

Bed Beregningen af de fornødne fløvede Granitsten maa til Murens Kubikindhold tillægges c. 14 %, idet Stenene, naar de ere indmurede, slutte langt tættere til hverandre, end naar de kun ere savnsatte. Af en Kbfv. bliver saaledes f. Ex. ikke 27 □=Alen 1 Al. tyk Granitmur, men kun 23 □=Alen.

Til Opmurung (indbef. Fugning og Berapning) af 1 Kbfv. fløvet Granit (maalt inden Opmurungen) behøves $2\frac{3}{8}$ Td. Faxe eller Glatved Stenkalk. Blandingsforholdet er da 1 Td. Kulekalk til 4 Tdr. Grus, og det er en Fordel til dette Arbeide at bruge meget skarpt Grus.

Hvis Fugningen udføres i Blanding af Kalk og Cement i Forholdet 1—2, behøves til 300 □=Al. 1 Td. Cement.

Bed Opmaalning af Granitmurværk regnes hele Flaaden, altsaa uden Fradrag for Porte, Døre og Vinduer, hvorimod Tillæg gives, hvis Hjørnesten eller lignende fordres særlig omhyggeligt tildannede. Buestik, Saalbænke og Gesimser af Mursten maa særskilt beregnes.

Opmuring og Fugning af huggede Granitkvadre i Kirker og lignende Bygninger.

Glatthuggede Granitkvadre af 12" Hvide at op- sætte og faststøbe i Cement (Bagmuren betales jærstilt) pr. løb. Al.	Kr	Gr
Denne Pris gjælder kun, naar Bag- muren opføres samtidigt med Granit- kvadrene; hvor denne derimod ved Ombygning af enkelte Partier bliver staaende, og Banfseligheden ved Ar- beidet derved forøges, er Prisen	"	60
Saafernt der leveres Stenhuggerne fri Haand- langerhjælp, fradrages pr. □=Al.	"	70
Arbeidet udføres ved, at Kvadrene opfattes paa Bln eller Træfiler, Fugerne tættes med Bærf i Jortanten og udstøbes bagfra med tynd, flydende Cement.	"	7
Fugning af ovennævnte Granitkvadre i Cement, saa Fugerne staa med et svagt Profil, pr. □=Al.	"	14

Ved Opmaalning af Arbeidet regnes hele Fladen, altjaa tværs over Døre og Vinduer; Vindere maales efter Længden, og Tillæg gives for Opmuring af For-
taler med Spiler eller lignende, der kræver særlige For-
holdsregler.

Nedbrydning af enkelte Partier af huggede Granit-
kirker betales sædvanlig i Dagløn; Rensning af Kvadre,
Portaler, Korbuer, Døbefonter o. s. v. for Kalk ved Af-
baning og Salthyre ligeledes.

Til Faststøbning og Fugning af huggede Granit-
kvadre behøves, naar Bagmuren bliver staaende, 1 Td.
Portland Cement til hver 11 □=Alen Murværf; saafernt
Bagmuren samtidigt ommures i Kalk, derimod kun 1 Td.
do. for hver 24 □=Alen.

Stendiger at opsætte.

Et dobbelt Stendige at opsætte, naar Stenene findes paa Pladsen, og tilbids at slaa disse, Diget $2\frac{1}{2}$ Al. høit over Jordlinien og 2 Al. bredt pr. løb. Favn 5 à	Kr	Gr
Samme Arb., hvis Stenene ikke slaas, pr. løb. Fv.	6	"
	3	50

Monierkonstruktioner.

(Meddelt af Architect Emanuel Jensen.)

Monierkonstruktioner bestaa af et Jernnæt, indstøbt i Cementmørtel. Stængerne i Jernnættet kunne være Rundjern eller $\perp$ Jern af forskjellige Dimensioner, der ligesom Cementens Tykkelse findes ved en statisk Beregning. Den store Bæreevne beroer paa, at Jernet indlægges saaledes, at det kun udsættes for Træk, medens Cementen optager Tryk. Barigheden har sin Grund i den fastslaaede Kjendsgjerning, at Cementmørtlen absolut forhindrer Jernet fra at ruste.

Den almindelige Anvendelse af Monierkonstruktioner er til Stageadskillelser, Skillerum, Kloakrør og Vandbeholdere.

Priserne variere selvfølgelig efter Belastning og Spændvidde samt efter de stedlige Forhold.

Som omtrentlige Priser opgives:

		<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
Hvælvinger, 2—10 Al. Spændvidde, pr. $\square$ Al. 2 à		3	"
Lige Voster, indtil 3 Al. do., pr. do. 1	<i>Kr</i> 90 <i>Ør</i> à	2	70
Skillerum	— 2 <i>Kr</i> 25 <i>Ør</i> à	2	75

Til Priserne paa Stageadskillelser kommer Staalbjælker, Udligning og Puds. Udligningen bestaar paa Landet ofte af Ler. Hvis Beton ønskes hertil, kunne de under Afsnittet „Beton“ anførte Priser (se Side 6—7) benyttes.

Vandbeholdere af Monier koste omtrent det Halve af Jernbeholdere.

Monier- og Cementarbejder

(udførte paa Fabrikken).

Monierstiser til Indlægning mellem Staalbjælker.

Længden er forskjellig efter Bjælernes Afstand, sædvanlig 3', Bredden sædvanlig 12"—24", Tykkelsen forskjellig efter Længde og Belastning. Pris for 50 m/m = c. 2" Tykkelse, pr. $\square$ 50 *Ør*.

Fortovsfliser med Jernskelet, 36" × 24" × c. 2"	pr. $\square$ =Fod	Kr	Ør
Do. uden do., 24" × 30" × 3" ...	—	"	48
Skillerumsten	—	"	48
Kantsten, Rendestensbunde, Kloakbrønde og Vandstaale efter specielle Priser.	—	"	30
Trappetrin foran Yderdøre, 6" × 13" eller 7" × 12"	pr. løb. Al.		2 80
Do. til Kjældertrapper, 8" × 10" ..	—		2 50
4" Monierrør	—	"	62
6" do.	—	"	92
9" do.	—		1 54
12" do.	—		2 46
15" do.	—	4	"
18" do.	—	5	60
24" do.	—	8	"
36" do.	—	13	50
48" do.	—	20	"
Sadel-Falstagsten (4½ Stk. pr. $\square$ =Al.), pr. 1000 Stkr.		140	"

Wegformede Rør og Rør med spids Bund saavel som
Brønde kunne faaes i alle Dimensioner.

Special Prisliste faaes hos Emanuel Jensen & S. Schumacher,
Gødthaabsvei 90, Kjøbh. F.

Sterillofter.

(Meddelt af Architect Emanuel Jensen.)

Etageadskillelsen udføres saaledes, at der under Staal-
bjælkene anbringes et Ræt, bestaaende af imod Antændelse
præparerede Trælister, omgivne af Gipsrør til bedre Fast-
holdelse af Mørtlen. Herunder anbringes atter, for at
opnaae absolut Sikkerhed imod Ridses, et Rørvæv, og over
begge disse Ræt udstøbes da et Lag sømfast Mørtel, lige-
som Siden af Staalbjælkene udstøbes med samme Blan-
ding. Derpaa anbringes et Isoleringsslag af Røfesslagger
eller lign. Den øverste Del af Etageadskillelsen udføres
paa forskjellig Maade efter den Gulobelægning, man
ønsker at anvende.

I. Med Gulvbelægning af Brædegulv.

For hver c. 3 Fod udstøbes langs Bjælernes Side en bredere Stribe af sømfast Mørtel, bestemt til Fastnagling af Gulvbræderne. Gulvbræderne isoleres fra Jernbjælkerne ved Anbringelsen af en Strimmel Pap over Bjælkerne. Over Isoleringslaget anbringes et tyndt Lag alm. Cementmørtel, væsentlig af Renlighedshensyn under Udførelsen.

II. Med Cementpuds, Linoleum, Vinolithbelægning eller Parketgulve.

Over Isoleringslaget lægges et Lag Cementmørtel med indlagt Ræt, hvis Styrke varierer efter Bjælernes Afstand. Dette Cementlag kan enten bestaa af alm. Cementmørtel, saafremt man ikke har Brug for Fastjømning, eller af sømfast Mørtel, hvilket f. Ex. ved Henlægning af Stav- og Parketgulve erstatter det ellers fornødne Blændgulv.

III. Med Tagpap eller Holzcementbelægning.

Over Bjælkerne, der kunne være af Staal eller Træ, anbringes de omtalte 2 Ræt, der udstøbes med sømfast Mørtel. Herved faaes et Lag, der svarer meget nær til almindelig Træ-Forskalning, men som samtidigt er brandfrit og ikke kan raadne.

Prisen er forskjellig efter Belastning og Spændvidde, Materialiernes Pris samt den forskjellige Konstruktionsmaade. Omtrentlig Pris for 14 Fods Spændvidde, almindelig Belastning for Beboelsesbygninger, inkl. Staalbjælker, færdig til Brædegulv, men uden Levering af dette, pr. □=Al. 3 *Sk* 70 *Gr*.

Sømfast Skillerum

opfattes af Plader, udførte i Fabrikken. I hvert Skifte indlægges Jerntraade. Prisen for større Arealer er 1 *Sk* 80 *Gr* pr. □=Al., færdig opsat med Puds.

Lynledninger.

(Meddelt af Ingenieur, cand. polyt. T. A. Colding, Kjøbenhavn.)

Hovedpiemet med Anbringelse af en Lynledning paa en Bygning er at hindre denne i at lide Skade og Ulykker ved Lynnedslag. Dette sker ved at dække eller omgive vedkommende Bygning med en Paraply eller et Ræt af passende Metal, som er en god Leder for Elektricitet, samt sørge for tilstrækkelig let og rigelig Afledning fra dette Metal til Jordens fugtige Lag.

Til holdbare Lynledninger bør anvendes Kobber eller Jern.

Fuldstændig Sikkerhed mod Ulykker ved Lynnedslag, altsaa for større, betydelige Bygninger, kræver

et Tværsnitsareal $\left\{ \begin{array}{l} \text{for Kobber} = 60-70 \square \text{ m/m} \\ \text{Jern} = 180-240 \quad \text{—} \end{array} \right.$

altsaa $\left\{ \begin{array}{l} 3/8'' \text{ Rundkobber,} \\ 5/8'' \text{ galvan. Rundjern,} \end{array} \right.$

forsynet med $\left\{ \begin{array}{l} \text{Kobber- eller Metalmuffer \& T=Stk.,} \\ \text{galvan. Jernmuffer \& T=Stk.,} \end{array} \right.$

solidt Fitting $\left\{ \begin{array}{l} \text{galvan. Jernmuffer \& T=Stk.,} \end{array} \right.$

alt forvarligt damp- & vandtæt sammenskruet.

Bygninger, som i ringere Grad ere fremtrædende, ville kunne nøies med noget mindre Sikkerhed; man kan da indskrænke Tværsnitsarealet til c. 35 $\square$ m/m eller Lednings-Dimensionen til $1/4''$ Rundkobber.

Kobberfabler kan benyttes, naar Samlingerne mellem de enkelte Kabelstykker udføres omhyggelig vand- & damp-tæt, men ikke hvor Ledningen kan være udsat for stærkere ydre Paavirkninger, ligesom Kablets enkelte Traade aldrig bør være under $3,3 \text{ m/m}$ i Diameter.

Overjordigt Ledning:

Den almindelig benyttede Charles'ske Regel kan anvendes til Bestemmelse af Spidsers Antal og Høide. Spidserne gøres som Regel af samme Metal som selve Ledningen; at platinere eller forgylde disse er overflødigt. Fløistænger, større Metaltage og vertikale Metalmasjer i Bygninger sættes i metallisk Forbindelse med Ledningen. At isolere Ledningen fra Bygningen er urigtigt. Der bør

tages Forholdsregler mod, at Ledningen kan blive udsat for Fortæring og Destruktion formedelsk kemiske, mekaniske eller galvaniske Angreb af forskjellig Sort.

Alt indstykede Zinkrygninger, Tagrender og Rødløbsrør som indgaaende Dele af en Lynledning, bør kun finde Sted, naar der tages tilstrækkeligt Hensyn til Samlemaaden mellem de enkelte Dele, da ellers Lynledningen efter kort Tids Forløb vil mangle metallisk Forbindelse mellem de enkelte Stykker, hvorved bevirkes, at der under Nedslag vil fremkomme store elektriske Spændingsforskjelle og deraf følgende Overspringen af Lyn.

De til Jorden førende Ledninger bør alle nær Jorden forsynes med en let adskillelig Samling.

Underjordisk Ledning:

Ledningen føres ud til en solid Afledningsplade; mest holdbar af Kobber. Pladen anbringes om muligt i permanent Grundvand, i hvilket Tilfælde Erfaring viser, at et 4 □-Fod neddykket Pladeareal er tilstrækkeligt, eller i en Gravning af tilstrækkelig Dybde og afpasset efter de derværende Jordbunds- og Fugtighedsforhold. Pladen anbringes plan, tilstrækkelig nittet og haardlodet til Ledningen. Som Reserve tilføjes, naar ske kan, metallisk Forbindelse til støbte Vand- eller Gasrør i Jorden, og saaledes at denne Forbindelse let kan adskilles fra Hovedledningen. Paa Strækningen mellem Mur og selve Pladen bør Ledningen anbringes i 2" Drainrør.

Bekostning:

Anskaffelse og Anbringelse, heri indbefattet alt Ledningsmateriel, vil for Ledning af

$\frac{3}{8}$ " Rundkobber	andrage pr. Fod Ledning	= 1.90,
$\frac{5}{8}$ " galv. Rundjern	—	= 1.65,
$\frac{1}{4}$ " Rundkobber	—	= 1.45,

hertil Reiser, Transport, Ophold etc.

Ingenieurhonorar for Tilsyn, elektriske Undersøgelser etc. kræver c. 12 % af Anlægssummen, foruden Reiser, Assistance, Transport, Ophold etc.

Udarbejdelse af Plan bør ske forud for hvert Anlæg ved en Tekniker efter fremsendt Plan og Opstalt af paa-gældende Bygning.

Tilsyn:

Der bør gives Ledningen et aarligt Tilsyn og Eftersyn, herunder indbefattet eventuelle delvise Prøver. Gjennemsnitlig hvert 3die Aar bør foretages Hovedunderjøgelse og elektrisk-mekanisk Prøve af hele Systemet. Desuden bør Ledningen kyndigt eftergaas efter hver paa Bygningen forefaldende Hovedreparation, som kan have faaet Indflydelse paa Lynledningssystemet paa denne. Først ved disse Foranstaltninger kan vedkommende Lynledning tit enhver Tid paaregnes at være i behørig Orden, ligesom ogsaa først da Vedligeholdelsesudgifterne kunne forventes at blive saa smaa som muligt.

Gasindlæg i Bygninger.

Indlægning af trufne Rør med Tillæg af disse
samt Forbindelsesstykker og Stifter.

	Nr	Gr
Af 2" Rør, indv. Diam. (til 150 Blus med Brønderste Jæststensbrændere)..... pr. løb. Al.	2	50
Af 1½" do. (til 100 do.).....	2	"
Af 1¼" do. (til 60 do.).....	1	70
Af 1" do. (til 35 do.).....	1	50
Af ¾" do. (til 20 do.).....	1	20
Af ½" do. (til 10 do.).....	1	"
Af ⅜" do. (til 6 do.).....	"	75

Jernstoppehaner med Nøgle, indbef. Anbringelse.

	Nr	Gr
En 2" Stoppehane	8	85
En 1½" do.....	7	25
En 1¼" do.....	6	30
En 1" do.....	4	95
En ¾" do.....	3	50

Metalstoppehaner med Nøgler c. 50 à 80 %

dyrere.

En Aftapningshane med Bandsæk til et ½" Rør	3	"
En Røst af dreiet Bøgetræ med Skrue	"	35

Gjennembrydning af og Efterpudsning af Bægge og Loftter er ikke indbefattet i ovenstaaende Priser. Ved mindre Reparationer forhøies Priserne efter Forholdene.

Lampearme og Gasfroner med Tilbehør af Brændere og Røpler havees til meget forskjellige Priser. Gasmaalerne leveres og opsaettes af Gasværket og kunne enten kjøbes eller leies mod en aarlig Afgift i Forhold til Maalerens Størrelse.

Vandledninger.

Støbejernsrør.

Rørene at levere, nedlægge og samle med Bly, Gravning i 5' Dybde og Brolægning indbefattet.

	Nr	Gr
6" Rør, indv. Diam. (Længde 9' engl.), pr. Stk.	20	25
5" do., do. (do.).....	16	50
4" do., do. (do.).....	12	50
3" do., do. (do.).....	9	20
2" do., do. (Længde 6' eng.).....	6	"
Grenrør og Bøininger af alle Dimensioner og Arter, fra 6" til 2" Rør pr. Al.	"	16

Ovennævnte Støbejernsrør benyttes til Nedlægning i Gader og Gaarde samt for de mindre Dimensioners Vedkommende til Vandledninger i Staldbygninger o. s. v.

Indlægning af trukne Jernrør [Lapwelded Damprør.]*)

Rørene at levere, indlægge og samle med Tillæg af Forbindelsesstykker.

	Nr	Gr
2" Rør, indv. Diam..... pr. løb. Al.	3	40
1 $\frac{1}{2}$ " do., do.	2	60
1 $\frac{1}{4}$ " do., do.	2	15
1" do., do.	1	65
$\frac{3}{4}$ " do., do.	1	25
$\frac{1}{2}$ " do., do.	1	10

Ovennævnte trukne Rør benyttes til Ledninger inde i Bygninger, de større Dimensioner ogsaa til Jordledninger.

*) Priserne paa trukne Jernrør have ofte været i de senere Aar, og maa ved Overlags Affattelse tages fornødent Hensyn hertil.

Jernstoppehaner til samme (uden Anbringelse).

	pr. Stk.	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Til 2" Rør.....	pr. Stk.	8	20
Til 1½" do.....	—	5	80
Til 1¼" do.....	—	4	45
Til 1" do.....	—	3	30
Til ¾" do.....	—	2	25

Trufne Jernrør til Vandledninger (Papweldet Damp rør).

	pr. løb. Al.	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
3" Rør, indv. Diam.....	pr. løb. Al.	5	"
2½" do., do.	—	4	20
2" do., do.	—	2	40
1½" do., do.	—	1	75
1¼" do., do.	—	1	40
1" do., do.	—	1	5
¾" do., do.	—	"	70
½" do., do.	—	"	55

Blyrør med indvendig Fortinning (til Jordledninger).

Rørene at levere, indlægge og samle (Forbindelsesstykkerne af Messing betales særskilt.

		<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
¾" Rør, indv. Diam., Vægt pr. løb. Al. 7 <i>ll</i> .		3	65
½" do., do., Vægt pr. løb. Al. c. 4 <i>ll</i>		2	25

Haner, Forbindelsesstykker m. v. med Anbringelse til Blyrør.

	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
En Brandhane til ¾" Blyrør.....	11	"
Et Forbindelsesstykke (Kobling) til ¾" Blyrør..	1	75
Et Stykke T til do.	5	50
En Rjøffenhane til ½" Rør	2	50
Et Forbindelsesstykke (Kobling) til do.....	1	20
Et Stykke T til do.	3	50
En Stoppe- og Afstapningshane til ¾" do.	10	"
En do. og do. til ½" do.	7	"

En frostfri Gaardopstander

med 2 Trækasjer	36	"
En Støbejerns, frostfri Opstander med 1 Trækasje	56	"

Brøndgravning

(indtil 30 Alens Dybde).

En Brønd at grave og sætte med Bræder (bulle), 2 $\frac{1}{4}$ Al. i □, i Arbeidsløn pr. løb. Al.	3	35
Et simpelt Pumpetræ.....	3	35
Spand, Hjerter og Tud til samme	6	"
Simpelt Jernbeslag til do.	15	"
Pumpetræets Beslaaning og Nedsætning samt Arbeidsløn for Brønddækket	10	"
Hertil kommer endvidere Materialet til Siderne og Brønddækket, til hvilke anvendes 1 $\frac{1}{4}$ " å 1 $\frac{1}{2}$ " Bræder eller bedre 2" Planker.		
Saafermt Brøndgraveren, som det ofte paa Lan- det er Tilfældet, modtager Kosten samt den forpødne Haandlangerhjælp af Bygherren, er Prisen for at grave og bulle en Brønd som ovennevnte i Arbeidsløn pr. løb. Al.	2	65
En Brønd at sætte af Brøndsten, 2 Al. i indv. Diam., i Arbeidsløn med Tillæg af Haandlangere og Bræder m. v. (foruden Sten)	5	"

Bed større Dybder forpøges Priserne med 35 å 65 Gr
pr. løb. Al.

Om Prisen paa Brøndsten se Side 17.

Artetisk Brøndboring.

I de fleste Tilfælde, hvor der hertilands foretages
Boringer for at skaffe Vand, er et 2" Borehul tilstrække-
ligt. Sjældnere og kun til større Vandforsyninger an-
vendes 3" Borehuller, og kun i overordentlige Tilfælde,
hvor en større Dybde skal naaes, eller hvor Forholdene
frembyde færlige Vanskeligheder, er Boring af større
Diameter forpøden. Med et 2" eller 3" Borehul menes
Foringsrørets indv. Diam. Til Udførelse af mindre Bo-
ringer, hvor der kun arbeides om Dagen, og af større,
ved hvilke der arbeides Dag og Nat, stilles henholdsvis
1 og 2 Boremestre, hvorhos Boreredskaberne leveres.

Stillads, Borettaarne samt Rør, som mulig udfordres til Borehullets Udforing, saavel som al øvrig fornøden Arbeidskraft (4 à 5 arbejdsdygtige Mand), leveres af Refvirenten.

Betalingen er:

For et Borehul af 2" Diam. for Apparat og Boremester	pr. Dag	10	Sk	Gr
For et do. do. for do. og 2 do.	pr. Døgn	18	Sk	Gr
For et do. med en Begyndelsesdiam. af 3" indtil 6"	—	20	Sk	Gr
For Borehuller af større Diam. høiere Pris.				
Desuden maa Refvirenten betale Fragt og Transport af Redskaber og Rør samt Boremesterens Rejsendgifter og 6 Sk Diæter daglig pr. Mand for samtlige Rejsedage. Endelig maa Refvirenten give Boremesteren eller Boremestrene fri Station fra Ankomsten til Afreisen.				
2" trukne Jernrør med ovale Muffer, pr. løb. Al.		1 40	Sk	Gr
3" do. do. med do. do.	—	3 60	Sk	Gr
En 2" Boring koster for Tiden, alle Udgifter indbef., i Gjennemsnit....	—	5	Sk	Gr

Veiarbejde.

Makadamisering af Kjørebane, bestaaende af et 4 à 5" tykt Lag Pafsten i Bunden, derover Flint- og Granitstjærver samt Harpesten og Dæklag af Grus, samt Tromling, med Mat., Arb.-Løn og Transp. (Jordarb. ikke indbef.) .. pr. □ = Favn 4 à		5	Sk	Gr
Do. af Gangstier med Murstensstjærver og Grus, indbef. Mat., Arb.-Løn og Transp.	—	2	Sk	Gr
Bordursten at sætte	pr. løb. Al.	" 35	Sk	Gr

Draining.

Arbejdslønnen for Draining under Bygninger er for Gravning til en Dybde af 12", Lægning af Rørene og Paafylldning	pr. løb. Al.	" 15	Sk	Gr
---	--------------	------	----	----

For Draining udenom Bygninger til en Dybde af $1\frac{1}{2}$ Al. pr. løb. Al.	Kr	Gr
Drainrør i Bygninger lægges med et Fald af mindst 1 : 100 og 3 til 4 Al. mellem Ledningerne.	"	25

Drainrør.

Prisen angivet ved Teglværkerne.

	Kr	Gr
$1\frac{1}{4}$ " (indv. Diam.) Rør, 12" lange, pr. 1000 Stfr.	16	"
$1\frac{1}{2}$ " — — — — —	20	"
2" — — — — —	28	"
$2\frac{1}{2}$ " — — — — —	40	"
3" — — — — —	60	"
4" — — — — —	90	"
5" — — — — —	130	"
6" — — — — —	180	"

Spildevandsledninger af saltglaserede Lerrør.

Arbejdslønnen for Gravning af Grøfterne til en Dybde af $1\frac{1}{2}$ Al., Lægning af saltgl. 3 à 4" Rør, Tætning med Cement og atter Paafyl-ning er pr. løb. Al.	Kr	Gr
Do. for 6" do.	"	35
Do. for 18" Kloakerør indtil 2 Al. Dybde og Tætning med Ler	"	40
Anbringelse af en almindelig 9", glaseret Rensebrønd	1	85
	1	65

Priser paa

bedste svenske og engelske, saltglaserede Lerrør med faste Muffer samt Rensebrønde.

Jaacs i Kjøbenhavn navnlig hos „Axel Prior“ og Evers & Co.; i Aarhus hos L. Hammerich og „Aarhus Trælafthandel“, i Randers i „Randers Aftietommerhandel“, i Aalborg hos H. W. Willing og J. Petersen samt i Kolding hos „J. D. Brandorff“.

Pris pr. Stk. à 2 Fods Længde.

Indv. Diam. i Tom.	Lige Rør.		Spidse Rør.		Bøininger og Kurvør.		Lige Rør med 1 Sidegren.		Lige Rør med 2 Sidegren.		Bandsløse og Hævertør.		Samfistebroinde med 1 Sidegr. eller Laas.		Samfistebroinde med 2 Sidegr. eller 1 Øren og 1 Laas.	
	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø	K ^l	Ø
2 Tom.	"	60	"	"	1	"	1	25	2	40	"	"	"	"	"	"
3 —	"	75	1	80	1	25	1	50	3	"	2	50	"	"	"	"
4 —	1	5	2	20	1	60	2	"	3	25	3	15	"	"	"	"
5 —	1	25	2	85	1	90	2	35	3	75	3	70	"	"	"	"
6 —	1	50	3	25	2	50	3	"	5	"	4	25	5	75	7	"
7 —	1	80	4	"	3	"	3	60	6	25	"	"	"	"	"	"
8 —	2	25	4	75	3	50	4	50	7	"	6	60	"	"	"	"
9 —	2	65	5	50	9	95	5	25	8	"	7	"	8	25	11	50
10 —	3	10	"	"	4	75	6	75	9	50	"	"	"	"	"	"
12 —	4	"	8	"	5	95	7	60	13	25	"	"	12	50	15	75
15 —	6	50	16	"	11	25	14	25	22	50	"	"	22	"	26	50
18 —	10	"	19	"	15	"	17	50	28	50	"	"	"	"	"	"
21 —	13	"	"	"	"	"	22	"	"	"	"	"	"	"	"	"
24 —	18	"	"	"	"	"	29	25	"	"	"	"	"	"	"	"

Ann. Svenske 7"—24" Rør ere 2½' lange, og engelske 15, 18, 21 og 24" Rør 2½' à 3' lange og beregnes i Forhold til ovennævnte Priser pr. 2'.

3 større Partier 25 à 30 % billigere.

Endvidere faaes saltglasjerede Skorstenspiber, Rjøffen-vaske og Kummer til Pisjoirer; de sidste koste til Hjørner pr. Stk. 10 K^l og til flade Mure 8 K^l.

Cementrør og Slankstikbrønde.

Indvendig Diameter i Tommer	Nr. 1 Lige Rør Pris pr. 2 Fod	2 Hv. Boining pr. Stk.	3 Hv. Boining pr. Stk.	4 Lige Rør med 1 Sidegren pr. Stk.	5 Lige Rør med 2 Side- grene pr. Stk.	6 Slankstikbrønd, 6" i Diam., med 1 Sidegren eller halv Boining med Vandlaas pr. Stk.	7 Slankstikbrønd, 9" i Diam., med 1 Sidegren eller halv Boining med Vandlaas pr. Stk.	8 Slankstikbr., 12" i Diam., med 1 Side- gren og Vandlaas pr. Stk.
3	24" 0,38	0,65	0,45	0,80	1,40	1,85	2,00	2,00
4	0,50	0,80	0,60	1,00	1,75	2,00	3,00	3,00
6	0,65	1,00	0,75	1,65	2,50	2,65	3,65	3,65
8	1,00			2,50	3,75		4,00	4,00
9	1,20			2,75	4,00			
12	2,30			4,50	6,00			
15	3,20			8,00	10,00			
18	4,50			10,00	13,00			
21	6,50			13,00	16,00			
24	10,00			16,00	20,00			

6,00

Slankstikbr.,
15" i Diam.,
med 1 Side-
gren og
Vandlaas
8,50

Fliseledningsstien, 1 M. lange, udb. 47/8" i □, Nabningen 3" i Diam., Redløbet 1/2" bredt, pr. Stk. 65 Ør.

Tagpap og Cementkit (Taglak).

(Priserne opgivne af Evers & Co., Frederiksh. Kanal 6, Kjøbh.)

Stentagpap i Ruller, $10 \times 1\frac{1}{2}$ Al. og 15×1 Al.
= 15 □=Al.

Nr. 0, Bægt pr. Rulle c. 60 Al. (til Tagdækning)	pr. Rulle	2	20
Nr. 1, do. pr. do. c. 50 Al.	—	2	"
Nr. 2, do. pr. do. c. 40 Al.	—	1	80
Til Tækning af alm. Tag behøves $7\frac{1}{2}$ Rulle à 15 □=Al. til 100 □=Al. Tagflade, til Listerækning $8\frac{1}{2}$ do. til do.			
Cementkit (Taglak) i Just. à 100 og 250 Al.,	pr. Al. Bruttovægt	"	6
Do. i do. à c. 500 Al.	—	"	5
Til Overstrykning af Tagpaptage medgaar c. $\frac{3}{4}$ Al. pr. □=Al.			
Søm til Tækning, se Priserne Side 49. Til 1 □=Al. medgaar c. 34 Stfr.			
Tækninger med Nr. 0 udføres af Fabrikens egne Folk og koster efter Arealets Størrelse og Tækningsmaaden, inklusive alle fornødne Mat., som Lister, Søm, Taglak samt Rejseudgifter til nærmeste Stat. eller Havn, pr. □=Al. 25 à		"	33
Tagpap egner sig fortrinnsvis til Tage med fladere Reizning.			
Lister til Stentagpap med Mat.	pr. løb. Al.	"	5
Paanagling af disse pr. □=Al. af Tagfladen med $1\frac{1}{4}$ à $1\frac{1}{2}$ Alen Mellemrum	1 à	"	$1\frac{1}{4}$
I Provinserne udføres Oplægning af Tagpap ofte af Lømrerne, og betales da i Arbeidsløn uden Lister og foruden Overstrykning	pr. □=Al.	"	8
Lagt paa Lister og foruden Overstrykning	—	"	10

Asfalt.

(Priserne opgivne af Evers & Co., Frederiksh. Kanal 6, Kjøbh.)

Til nedenstaaende Priser maa lægges Underlaget, hvortil i Reglen benyttes Beton, der efter Forholdene gjøres 3—8" tykt. Priserne rette sig meget efter Arealets Størrelse og Fragten af Materialerne.

	Sk	Ør
Naturlig Asfalt, Bal de Travers, Seysjel og Zimmer, til stærkt befærdede Steder i $1\frac{1}{2}$ " tykt Lag..... pr. $\square$ -Al.	3	50
Til Porte, Gaarde o. s. v. i $1\frac{1}{4}$ " tykt Lag..... —	2	75
Til Fortove, Hvelvinger, Løfter o. s. v. i $\frac{3}{4}$ " tykt Lag..... —	2	"
i $\frac{1}{2}$ " tykt Lag..... —	1	50
Lærredsunderlag beregnes extra med.. —	"	15
Pap-do. med..... —	"	8
Kunstig Asfalt..... pr. Al.	"	6
Bed Lægning i Gaarde, Stalde, Kjældere, Ma- gasiner o. s. v. i $1\frac{1}{2}$ " tykt Lag... pr. $\square$ -Al.	1	75
i 1" tykt Lag..... —	1	20
i $\frac{1}{2}$ " tykt Lag (ogsaa til Isolering i Mør)..... —	"	70
Strygning af Murværk efter Murens Befæsthed)..... —14å	"	20
Til Bestrygning af Murværk bruges efter Murens Befæsthed fra $1\frac{1}{2}$ til $2\frac{1}{2}$ Al. pr. $\square$ -Al.; Asfaltlaget er da 1" tykt. Ved Strygning maa Muren først renses for løs Ruds og Stov og større Huller udfyldes med Ralk eller Cement. Efter Strygningen kan Muren pudses paa sædvanlig Maade.		
Asfaltpapir (Mastixpapir) til Isolering af Mør- værk..... pr. $\square$ -Al.	"	20

Asfaltarbejder udføres ligeledes af Hans Guldmann, Vestergade, Kjøbh., der har Eneret for Danmark for Bal de Travers Asfalt og Zimmer Asfalt fra det engelske Co. i Hannover, Hans & Jørgen Larsen, Griffenfg., Kjøbh., og Kjøbenhavns Asfalt-Co.

Dansk Bitumentag.

Denne Slags Tag lægges paa et Underlag af ru, sammenpløiede $1\frac{1}{4}$ " Bræder og gives et Fald af 1 : 16.

Paa Bræderne anbringes et fint Sandlag, og over dette 4 Lag Papir med mellemliggende Lag Bitumenmasse. Herover følger et $\frac{5}{8}$ " tykt, grovt Sandlag, og øverst et $1\frac{3}{8}$ " tykt Lag Grus. Ved Tagstjæget anbringes en Zinkfânt med Udløb for Tagvandet. Da Taget er ganske lufttæt, maa der sørges for tilstrækkelig Ventilation ved Kanaler i Murene eller Ventilatorer i Taget. Dette er uimodtageligt for Ild og benyttes navnlig til Blomsteranlæg, Lørringsplads, Udsigtsbalkoner m. v. Prisen er exkl. Tagkonstruktion og Brædeunderlag.

For nogenlunde store Arealer koster Taget pr. □ = M.	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$
Zinkindfatning (af Nr. 13) pr. løb. M.	$\left \begin{array}{c} 1 \\ \hline 25 \end{array} \right.$
	$\left \begin{array}{c} 1 \\ \hline 65 \end{array} \right.$

Paa den ovenfor bestrevne Maade lægges „Dansk Bitumentag“ af Kobberfjed Chr. Nielsen i Horsens. Paa lignende, dog noget afvigende Maade lægges Bitumentag (Holzementtag) endvidere af Evers & Co. og „Axel Prior“, Kjøbh. K, samt Emanuel Jensen & S. Schumacher, Kjøbh. F.

Mosaikgulve

(Affald af Marmor og andre Stenarter, der henlægges og slibes paa Stedet. Laget $\frac{5}{8}$ " tykt).

Granito, blandet, uden Bort, pr. □ = M.	2	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$	3	50
Do., do., med 1 do. pr. □ = M.	2	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$	85	4
Terrazzo, blandet, uden Bort —	4	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$	25	5
Do., do., med 1 do. —	5	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$	50	6

Med flere Borter betydelig høiere Priser. Underlaget maa beregnes ekstra. Priserne afhænge meget af Arealets Størrelse.

Mosaikgulve lægges af „Axel Prior“ og Evers & Co. i Kjøbh.

Træstukarbejder.

Gesimser, fannelerede, Bredde 5", med tilh. Lister og Knægte pr. løb. M.	$\left \begin{array}{c} K \\ \hline \text{Gr} \end{array} \right.$	40
Do., do., 7", med do. do. —	$\left \begin{array}{c} \\ \hline \end{array} \right.$	55
Do., afbrudt med Blade, $7\frac{3}{4}$ ", med do. do. —	$\left \begin{array}{c} \\ \hline \end{array} \right.$	75
Renaissance, $7\frac{1}{4}$ ", med do. do. —	$\left \begin{array}{c} \\ \hline \end{array} \right.$	65

Renaissance, 10 à 12", med tilh. Lyster og	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
Knægte pr. løb. Al.	1	15
Løftsrosetter. Diameter 14—20"..... 1 à	3	"
— 21—30".... 3 <i>Nr</i> 50 <i>Gr</i> à	6	"
— 31—36"..... 6 à	8	"
Dørpartier til enkelte Døre 5 à	6	"
til dobbelte Døre..... 8 à	15	"
Friser i forskjellige Stilarter fra 4—15" med		
tilh. Lyster pr. løb. Al. 30 <i>Gr</i> à	1	50

Forskjellige Kirkeinventarier.

Et Alterklæde til et simpelt Alterbord som det	<i>Nr</i>	<i>Gr</i>
under Smederarbeidet beskrevne med Kors og		
ægte Guldgalloner	120	"
Samme af Plyds med do. og do.	150	"
En Alterdug med Blonder til ovennævnte Alter-		
bord	8	"
Montering af en Prædikestol af alm. Størrelse		
med Tillæg af rødt Klæde, ægte Guldfryndser		
og Galloner m. v. samt et simpelt Betræk til		
at skaane mod Solen, naar Prædikestolen ei		
benyttes	110	"
Samme af Plyds.....	140	"
Polstring af et 11" bredt Knælesald paa en Alter-		
franke med Tillæg af sorte eller gule Faare-		
skind m. v. pr. løb. Al.	2	"
En Knæleskammel at betrække med rødt Klæde og		
forsyne med ægte Guldgalloner.....	12	"
En Messiehagel af bedste Sort rødt Silkespiel		
med ægte do. og Kors.....	100	"
Do. af Uldspielt med do. do. uden do.	60	"
En Messiesfjorte (uden Blonder).....	9	"
En Sølvvinkande (70 Lod)	190	"
En do. Alterfalk, indv. forgyldt (50 Lod).....	110	"
En do. Disk, do. (10 Lod)	40	"
En Vinkande og Oblatæske af Porcelain	12	"
Et Par Bronzealterstager (indbef. Model), Bægt		
tilsammen c. 21 <i>Al.</i>	80	"
En lille do. Lampet til Stolestadernes Forstykter	8	"

En ottekantet Granitdøbefont i gothisk Stil, hvilende paa en Spile som Fodstykke, c. 1 Al. 8" høi og 1 Al. 3" bred	320	"
Et Døbefad, galvanoplastisk forjølvet og med Figurer (Bude Møller, Bredgade, Kjøbh.), største udv. Diam. 19 $\frac{1}{2}$ "	140	"
Et mindre, simplere do., do. do. 16"	120	"
En i Egetræ udskaaet Kristus paa Korset til et Alter (selve Figuren c. 2 Al. høi, og Korset indbef. i Prisen)	310	"
En mindre do. (Figuren c. 1 $\frac{1}{2}$ Al. høi, og do.)	180	"
En do., støbt i Gips (Figuren 1 $\frac{1}{2}$ Al. høi, og do.)	60	"
Krusifikser, støbte i Zink, leveres for lidt høiere Pris end de tilsvarende Størrelser i Egetræ.		
Et Par malede og lakerede Kirkebøger af Blis. .	10	"

Kirkeklokker.

(Priserne opgivne af

Klokketøber og Maskinfabrikant L. Andersen i Aarhus.)

Nye Malmklokker koste	pr. Al. c.	1 20
Kneblen	—	" 45
Årel med Årelføring og Pandeleier, pr. Stk. 40 til		60 "
En Læderrem til Kneblen	2 à	3 "
En Malmkloffe, ialt 1 Al. 7" (Kronen heraf 6 $\frac{1}{4}$ ") høi og 1 Al. 7" i Diam. i Underkanten, veier c. 570 Al. og koster altsaa foruden ovennævnte Tilbehør	c.	684 "
Kneblen til samme veier c. 30 Al.	à 45 Gr	13 50
Den nævnte Malmkloffe med alt Tilbehør koster altsaa	c.	762 "
Omstøbning af Malmklokker	pr. Al.	" 33
Indskrifter med aln. Typer	pr. Bogstav	" 10

Bed Omstøbning beregnes 5 à 10 % Svind.

Kvædede Kirkeklokker kunne loddess, saa deres oprindelige Klang kommer tilbage (Firma: M. & D. Ohlsson i Lübeck, Repræsentant for Danmark: R. C. Andersen, Noisomhedsvei 17, Kjøbh. Ø).

Malmklokker maa ikke omstøbes, for der er gjort Indberetning til Nationalmuseets 2den Afdeling, for at de kunne blive undersøgte af fagkundige.

I de senere Aar anvendes undertiden Støbestaals Kirkeskuffer her i Landet fra en Fabrik i Bochum i Westfalen.

En Støbestaalskuffe, 23" høi, 25" i Diam. i	Kr	Pr
Underkanten, koster med Tilbehør af Anebel, Arel med Arelføring og Pandeleier samt Ringestang af Jern, hvilket alt leveres fra Fabrikken, indbef. Transp. og Told c.	285	"

Disse maa dog kun anbringes, hvor der tidligere ei har været Malmskuffer.

Agent for Danmark: Theodor Edsberg, Besterbrogade 9, Kjøbh. V.

Sanitetsartikler.

Baderekvisiter.

En Gas-Badeovn (Kobber), Underkaffelovn . . .	240	"
En do. (do.) uden do.	200	"
En Kul-Badeovn efter Stør. 75 à	130	"
Et emaillet Støbejerns Badefar, Længde 2 Al. 20", Høide 21"	85	"
Et Zinkbadefar (af Nr. 14) med Træbund, indv. Længde 3 Al., Bredde ved Hovedenden 1 Al. 4 1/2" og ved Fodenden 20", Høide paa Midten 18"	40	"
Samme med Maling og Lakering	46	"
Et Zinkbadefar (af Nr. 14) med Træbund, indv. Længde 2 Al. 14", Bredde ved Hovedenden 21" og ved Fodenden 15", Høide paa Midten 15"	30	"
Samme med Maling og Lakering	35	"
Et lille Zinkbadefar (af Nr. 12) til Børn, indv. Længde 1 Al. 14", Bredde ved Hovedenden 17" og ved Fodenden 14", Høide 13"	12	"
For ovennævnte Zinkbadefar med Messingventil forøges Prisen med pr. Stk.	3	"
Et Styrtbadsapparat med Pumpe, Maling og Lakering samt Børdug	150	"

Et Styrtebadsapparat med Maling og Lakering samt Børdug, uden Pumpe	Kr	Gr
Et Sædebadefar (af Nr. 12) med Hane og Tragt samt Træskammel	85	"
	23	"

Vandklosetter m. m.

En Klojetskaal med Tilbehør af Sæde, Cisterne, Knægte, Skyllerør af Bly, Messingfjæde med Træk m. v. c.	Kr	Gr
4" emailletet Støbejerns-Afløbsrør pr. Fod	90	"
2½" asfalteret do.=Ventilationsrør	4	85
1½" Rør med Hæner til Vandledningen	1	85
Aloakering for „W. C.“ med 6" glaserede Rør, pr. løb. Al. c.	"	45
En Ekstremitetsamler	2	"
	85	"

Urinals

af engelsk Fajance (til flad Bæg).

En Urinal, 18" høi, Diam. 16" × 14½"	Kr	Gr
En do., 13½" — — 12" × 10¼"	23	"
En do., 18" — — 16" × 9½"	15	50
En do., 14" — — 12" × 7"	19	"
Et Fajance-Afløbsrør, 18" langt, 2½" i Diam.	13	"
	5	"

Urinals til Hjørner faaes til omtr. samme Pris som ovennævnt.

Sanitetsartikler faaes hos „Sanitas“, Bimmelskæftet, Lund & Lawerens, Pilestræde, og Brodrene Dahl, Industriudstillingsbygningen i Kjøbh., samt hos Viggo L. Nahr, Aarhus, og Bliken-lager C. Christensen i Aalborg.

Alm. Klosetter.

Et Tørveklojet (Züngers Patent) af lakeret Fyrre- træ med poleret Mahognifjæde og presjet, emailletet Staalspand	Kr	Gr
Et do. af do. med do. og galvan. Jernspand ...	39	"
Et do. af lakeret Fyrretræ og med galvan. do...	32	"
	25	"

Et Luftflojet af laferet Fyrretræ og med poleret Mahognisæde og do. Laag, zinkbeklædt Tajance=	Kr	Ør
spand m. v.	55	"
Et do. af do., Zinkspand m. v.	30	"
Et Gaardflojet med Lønne og Luftkæsse	25	"

Grædnet til Hønsesgaarde.

Pr. Rulle, 72 løb. Al. lang, Maskerne 3" i □,	Kr	Ør
24" høi	4	"
36" —	6	"
48" —	8	"
60" —	10	"
72" —	12	50

Tabel

for hurtig, omtrentlig Beregning over de væsentligste Udgifter ved en almindelig, borgerlig Bygning. Priserne indeholde Materiale med Transport (indenfor fortære Afstande) og Arbejdsløn (uden Stillads).

Tabelen tænkes f. Ex. benyttet af Taxationsmændene ved Beregning af Brandskader.

	Al	Gr
Asfalt til Porte og Gaarde i $1\frac{1}{4}$ " tykt Lag foruden Underlag af Beton pr. $\square$ =Al.	2	75
Betondament, nedlagt i Grøft (alm. med Harpesten) pr. Abfd.	"	44
Do., støbt i Formkasser	"	48
Betongulv (alm.) pr. $\square$ =Al.	1	15
Brystpanel (paa Ydervægge) med Fyl- dinger, indbef. alm. Maling	2	60
Brædeskillerum, enf., ru, maskinpløiet (af 4de Sort Bræder)	"	85
Do., maskinpløiet og do. høvlet paa begge Sider (af 2den Sort Bræder)	1	18
Do., dob., ru; det ene Lag af maskinpl. $1\frac{1}{4}$ " simple Bræder, det andet af $1\frac{1}{4}$ " Forstakingsbræder, pudset med Kalk og filset paa begge Sider	1	80
Dampforsten med Radialsten:		
50 Al. høi (exkl. Fundament) . . . pr. løb. Al. c.	45	"
35 — (do. do.) — c.	35	"
25 — (do. do.) — c.	30	"
Døre med Beslag og alm. Maling:		
Udv. Fyldingsdøre i fladbuget Karm med Gindue over, indbefattet Glas.	{ En udv., dob. Dør, 5 Al. $\times$ 2 Al. 9", Karm af $\frac{3}{8}$" Pl. En udv., enf. Dør, 4 Al. 8" $\times$ 1 Al. 18", Karm af $2\frac{1}{2}$" $\times$ 7" Pl.	
	70	"
	50	"

Indv. Byl- dagsdøre.	En indv., dob. Dør, 3 Al. 18" $\times$ 2 Al.,	Al	Gr
	Karm af 2" $\times$ 5" Pl.	48	50
Indv. Revsle- døre.	En indv., enf. Dør, 3 Al. 15" $\times$ 1 Al. 12",		
	Karm af 2" $\times$ 5" Pl.	34	"
Indv. Revsle- døre.	En indv., dob. Dør, 3 Al. 12" $\times$ 2 Al.,		
	Karm af 2 1/2" $\times$ 5" Pl. (til et Udhus eller lignende)	24	"
Indv. Revsle- døre.	En indv., enf. Dør, 3 Al. 7" $\times$ 1 Al. 7",		
	Karm af 2 1/2" $\times$ 5" Pl.	18	"
Etageadskillelse; Gulvflade.		pr. $\square$ = Al.	
	7/8" Bjælker (Afstand fra Midte til	Al	Gr
	Midte c. 1 1/2" Al.) med Begler ...	1	"
	3/4" skaarne Murlægter	"	6
	Indskud med Lægter	"	40
	Ler	"	10
	Høvlet og pløjet Gulv (ved Maskin- kraft) af 1ste Sort Bræder	1	30
	Forstaling	"	42
	Lofstspuds	"	37
	Antere og Spidsflammer	"	5
Sum			3 70
Med Maling. alm.	Fodbrædt, 5" høit	pr. løb. Al.	" 27
	Fodliste, 3" høit	—	" 20
	Fodpanel, 9" høit, med Fod- og		
	Dæklister	—	" 75
	Fyldingspanel, høvlet paa begge		
	Sider	pr. $\square$ = Al.	3 45
	Gipsfillerum, 2 1/4" tykke	—	1 35
	Granitmurværk, 16" à 18" tykt, med		
	udv. Fugning i Blanding af Kalk		
	og Cement, indv. Berapning i Kalk		
	samt Hvidtning (Værdien af Gra-		
	niten og Transp. ei medregnet) ...	—	1 50
	Granitsoffel, 12" høi, med Formuring (Cementen		
	ei medregnet)	pr. løb. Al.	5 20
	Granittrappetrin, 6" høie, 12" brede,		
	med do. (Fundamentet og Cement		
	ei medregnet)	—	6 30
	Grundgravning	pr. Rbjv.	4 "

	Kr	Gr
Hanebaand af $\frac{5}{6}$ " Tømmer (med Udverlinger), pr. løb. Al.	"	53
Isolerstkiste af Tagpap Nr. 0 (Cement ei med= regnet) pr. $\square$ =Al.	"	15
Do. af 2den Sort Skifer (do. do.) ..	"	55
Vergulv	"	50
Murstensgulv, alm. enf., lagt paa Glæden i Grus	"	58
Do., do., lagt paa Høikant i Grus ..	"	88
Do., dob., lagt paa Glæden, det nederste Lag i Kalk, det øverste i Cement ..	1	30
Nedløbsrør, 3" i Diam., Zink Nr. 11, pr. løb. Al.	1	"
Plankværk med Fyrretræs Stolper, malet (Porte og Døre beregnes særskilt) pr. $\square$ =Al.	2	"
Støferrøgning med Oplægning pr. løb. Al.	2	35
Skifferum af $\frac{1}{2}$ Stens Mur med filset Kalkpuds paa begge Sider, af helbr. Sten pr. $\square$ =Al.	1	38
Do. af do. do. med do. paa do., af halvbr. do.	1	30
Do. af 1 Stens Mur med do. paa do., af helbr. do.	2	20
Do. af do. do. med do. paa do., af halvbr. do.	2	5
Støfrensør af helbr. Sten:		
$\frac{9}{9}$ " med 2 frie Sider pr. løb. Al.	2	"
do. med 3 do. do.	2	40
do. med 4 do. do. (navnlig paa Lof= tet), udv. og indv. berappet og afkøstet samt kalket 2 Gange	2	70
$\frac{18}{18}$ " med 2 frie Sider pr. løb. Al.	3	"
do. med 3 do. do.	3	75
do. med 4 do. do. (navnlig paa Lof= tet), udv. og indv. berappet og afkøstet samt kalket 2 Gange	4	"
Støfrenspiber og Rensedøre regnes særskilt pr. Stk. (se Side 9, 30, 31 og 106).		
Støfrenstole af $\frac{5}{6}$ " Tømmer, trukne paa 1 Led, pr. løb. Al.	"	60

Storstensstole af $\frac{5}{6}$ " Lommer, trukne i 2 Ræ-	Kæ	Gr
ninger pr. løb. Al.	"	66
Spær af do. do. (med Udverlinger) ..	"	50
Stakit med Fyrretræs Stolper, malet		
(Porte og Døre beregnes særskilt) .. pr. ☐ Al.	1	50
Tagbjælkelag; Loftslade. pr. ☐ Al.		
$\frac{7}{7}$ " Bjælker (Afstand fra Midte til	Kæ	Gr
Midte c. $1\frac{1}{2}$ Al.) med Bærler	"	84
$\frac{3}{1}$ " skaarne Murlægter	"	6
Høvlet og pløjet Loft (ved Maskinkraft)		
af 3die Sort Bræder	"	88
Forsklægning	"	42
Loftspuds	"	37
Andere og Spidsklammer	"	5
Sum	2	62
Tagdækning:		
Skifertag (alm.) med Lægter (Rygning og		
Skotrender ei indbef.) pr. ☐ Al.	1	77
Tegltag, alm. rødt, med do., og		
Understrykning i Bland. af Kalk		
og Cement	"	95
Do., graat, med do., og do. do. og	"	1 15
Tegl=Falstagstenstag med do.	"	92
Do., graat, med do.	1	7
Tag af Cement=Falstagsten med do.	"	92
Do. af ny Sikkerheds=Cementtagsten	"	97
Spaantag (4 Lag) af skaarne, svenske		
$\frac{4}{19}$ " Spaan med Lægter	"	75
Do. (3 Lag) af do., do. do. med do.	"	55
Do. (6 à 7 Lag) af høvlede do.		
med do.	"	68
Tagpap af Nr. 0, indbef. Beflæd-		
ning af 1", 3die Sort Bræder,		
der pløies, samt 1ste Overstrøg-		
ning med Cementfit	1	"
Straatag, indbef. Lægterne og		
Straaets Bærde	"	65
Robbertag, indbef. Beflædning af		
$1\frac{1}{4}$ ", 3die Sort Bræder	6	25
Blytag, indbef. do. af do.	6	25

Zinktag (belgiſt), indbef. Beklædning af $1\frac{1}{4}$ "	Kr	Gr
3die Sort Bræder pr. $\square = \text{Al.}$	4	"
Bølgeblitag	1	80
Bitumentag	1	25
Tagrender, 5" Hængerender, Zink Nr. 12, med		
Ankere pr. løb. Al.	1	25
Tagvinduer (Støbejerns), 4 Stens, med Glas og		
Maling pr. Stk.	4	80
Do. (do.), 6 do., med do. og do.	6	70
Tjærebeton (foruden Underlag) pr. $\square = \text{Al.}$	"	85
Underlag; Gulvflade. pr. $\square = \text{Al.}$		
$\frac{6}{6}$ " Underlagstømmer (Afstand fra	Kr	Gr
Midte til Midte c. $1\frac{1}{2}$ Al.) med		
$\frac{7}{7}$ " Dragere	"	52
Indsfud med Lægter	"	40
Ler	"	10
Høvlet og plovlet Gulv (ved Maskin=		
kraft) af 1ste Sort Bræder	1	30
Sum	2	32

Binduer med lige Overst., hjemmefmedede Beslag,
Glas og Maling:

Et Tag 6rammet Bindue, 2 Al. $21'' \times 2$ Al.		
15", Karm af $2\frac{1}{2}'' \times 5''$ Pl.	34	"
Et Tag 4rammet do., 2 Al. $21'' \times 1$ Al. 18",		
Karm af $2\frac{1}{2}'' \times 5''$ Pl.	26	"
Et Tag 2rammet do., 2 Al. $6'' \times 1$ Al. 12",		
Karm af $2'' \times 5''$ Pl.	16	"
Et Tag 1rammet do., 2 Al. $6'' \times 19''$, Karm		
af $2'' \times 5''$ Pl.	10	65

Ydermure:

Sund Mur i Kalk, udu. med aln. Bugning i Binding af Kalk og Cement, indv. med fistet Stenspuds.	$\frac{1}{2}$ Stens Mur i Bindingsværk,	pr. $\square = \text{Al.}$	1	45
	1 Stens Mur	—	2	37
	$\frac{1}{2}$ do. do.	—	3	18
	2 do. do.	—	4	"
	$2\frac{1}{2}$ do. do.	—	4	80
	3 do. do.	—	5	57

		Nr	Gr
Hul Mur i Kalk, udv. med alm. Fugning i Blanding af Kalk og Cement, indv. med fjæst Kalkpuds.	Hvis Facaden pudses og filses glat med Cement istedetfor at fuges, tillægges til ovenstaaende Priser pr. □=Al.	17	
	hvis den derimod kun vandsføres, fradrages	6	
	1 Stens Mur med 3" Hulhed	2	58
	1½ do. do. med do. do..	3	35
	2 do. do. med do. do....	4	17
	2½ do. do. med do. do..	4	97
	3 do. do. med do. do....	5	77

Nogle Formler fra den tekniske Mechanik.

(Meddelte af
Oberst i Ingeniørkorpsen Hoffentved.)

Hensigten med de i det Efterfølgende givne Oplysninger er at gjøre det muligt uden særlige tekniske Kundskaber at udføre en summarisk Beregning af de simpleste, almindelig forekommende Konstruktioner.

1. Strækning.

Sikkerhedsbelastningen er for Smedejern 8—12,000 $\mathcal{L}$. og for Træ 1000—1200 $\mathcal{L}$. pr. $\square$ " af Gjennemsnittet.

Ex. 1. Hvor meget kunne et Par Hængejern bære med Sikkerhed, naar deres Tværsnit er $\frac{3}{8} \times 2\frac{1}{4}$ " og Befæstelsen sfer med $\frac{1}{2}$ " Bolte? (se Side 93). Svar. Arealet er $2 \times \frac{3}{8} \times (2\frac{1}{4} - \frac{1}{2}) = \frac{21}{16} \square$ ". Sikkerhedsbelastningen er for svensk Jern 12,000 $\mathcal{L}$. Den tilladelige Belastning er altsaa 15,750 $\mathcal{L}$.

Ex. 2. Hvilket Areal skal Hængejernen have i sit mindste Tværsnit? Svar. $\frac{15750}{1000} = 15,750 \square$ ".

2. Sammentrykning.

Der maa skjælnes mellem 2 Tilfælde. Enten er der alene Tale om Knusning, fordi Forholdet mellem Længden og den mindste Dimension i Tværsnittet ikke overstiger 10, eller der er tillige Tale om Knækning, fordi dette Forhold er større og derved forårsager, at Stolpen kan følge sin Drift til at undvige Trykket ved at bøje sig.

Sikkerhedsbelastningen T for Knusning er for Smedejern 10,000 $\mathcal{L}$., Støbejern 15,000 $\mathcal{L}$., Træ 900 $\mathcal{L}$., Granit 800 $\mathcal{L}$., Beton (1—3—6) 150 $\mathcal{L}$., Mursten 80—150 $\mathcal{L}$., Cementmørtel 100—200 $\mathcal{L}$. og for Ralkmørtel 40—50 $\mathcal{L}$.

Ex. Det øvre Areal af en Stolpesten af Beton, der skal bære 18,000 $\mathcal{L}$. Svar. $\frac{18000}{150} = 120 \square$ ". (Nedre Areal beregnes efter Sikkerhedsbelastningen for Undergrunden.)

Sikkerhedsbelastningen for Knækning varierer dels efter Forholdet mellem Stolpens Længde L og dens mindste Tværsnit d og dels efter dens Anbringelsesmaade.

Naar den slutter fast til den over- og underliggende Konstruktion, saaledes at dens Krumning i væsentlig Grad modvirkes, stiller Forholdet sig saaledes:

$\frac{L}{d} =$ Naar L d	jaa er Sikkerhedsbelastningen T i $\mathcal{A}$. pr. $\square''$ for			
	Fyr	Eg	Smedejern	Støbejern
10	825	1000	10000	13000
15	675	800	8000	9500
20	550	660	5000	6500
25	440	530	4300	4750
30	340	410	4000	3740
40	190	230	3400	2450
50	120	145	2900	1610
60	80	100	2400	1235

Gre Forbindelserne derimod mindre inderlige, maa Sikkerhedsbelastningen formindskes indtil det Halve.

Naar Spilen er hul, findes den tilladelige Belastning ved at drage den Belastning, som en kompakt Spile med Hulhedens Diameter kan bære, fra den Belastning, som en kompakt Spile med den ydre Diameter kan bære.

Ex. 1. Hvor stor Belastning kan man byde en 10' lang og 6" tyk Egetræs Stolpe i et afstivet Dragerværk? Svar. $\frac{L}{d} = 20$. T altsaa = 660 $\mathcal{A}$. for det hele Tværnit = 36 $\square''$, er altsaa den tilladelige Belastning 23,760 $\mathcal{A}$.

Ex. 2. Hvor tyk skal en 12' lang Smedejernspile være, hvis Forbindelse med den overliggende Konstruktion ikke i væsentlig Grad modvirker Bøining, og som skal bære 30,000 $\mathcal{A}$.? Svar. Sikkerhedsbelastningen antages paa Grund af Anbringelsesmaaden reduceret til

$\frac{3}{4}$. Prøv 4" Diameter. Da er $\frac{L}{d} = 36$; $T = \frac{3}{4} \times 3640 = 2730 \mathcal{A}$. Arealet = $12\frac{4}{7} \square''$; den tilladelige Belastning altsaa $12\frac{4}{7} \times 2730 \mathcal{A} = 34,320 \mathcal{A}$.

Spilen er altsaa noget stærkere end nødvendig. Prøv $3\frac{3}{4}$ " Diameter. Da er $\frac{L}{d} = 38$; $T = \frac{3}{4} \times 3520 = 2640$; Arealet $= 11 \square$ "; den tilladelige Belastning altsaa $11 \times 2640 \text{ \AA.} = 29,040 \text{ \AA.}$ Denne Diameter kan være passende.

Ex. 3. Hvilken Bægttyffelse skal man give en hul Støbejernspile, hvis Høide er 20', hvis ydre Diameter af arkitektoniske Hensyn skal være 6", og som skal kunne bære 50,000 $\text{\AA.}$? Svar. $\frac{L}{d} = 40$; $T = 2450 \text{ \AA.}$;

Arealet $= 28\frac{2}{7} \square$ "; den tilladelige Belastning altsaa 69,300 $\text{\AA.}$ Den Spile, der passer til Hulheden, skal altsaa kunne bære 19,300. Prøv Minimumstyffelsen $\frac{7}{8}$ " (af Hensyn til Støbningen vager den mindste Bægttyffelse med Spilens Længde saaledes: $8' - \frac{1}{2}"$, $12' - \frac{5}{8}"$, $16' - \frac{3}{4}"$, $20' - \frac{7}{8}"$, $24' - 1"$). Da er $d = 4\frac{1}{4}"$; $\frac{L}{d} = 56\frac{1}{2}$; $T = 1370 \text{ \AA.}$; Areal $= 14\frac{1}{5} \square$ "; til-
ladelig Belastning altsaa $= 19,454 \text{ \AA.}$ Den prøvede Minimumstyffelse kan altsaa gaa an.

3. Bøining.

Naar en Bjælke bøies, ville de nedre Fibrer strækkes og de øvre sammentrykkes, og Strækningen og Sammentrykningen af de ydre Fibrer vil blive desto stærkere, jo længere de ligge fra den, der hverken strækkes eller sammentrykkes (Bjælkens neutrale Axe).

Paa Grund af denne ulige Virksomhed i Tværsnittet, idet det kun er de ydre Dele, der anspændes til den yderste tilladelige Grænse, medens der endnu boer en ubenyttet Modstand i de indre Dele, er det ønskeligt at fjerne saamange Fibrer som muligt fra den neutrale Axe, saaledes som det f. Ex. sker ved I Formen.

Sikkerhedsbelastningen T for Bøining er: for Smedejern 9—11,000 $\text{\AA.}$, for Støbejern 7000 $\text{\AA.}$ og for Træ 1000 $\text{\AA.}$

a. Det firkantede Tværsnit.

Naar en Bjælke hviler paa 2 Understøttelser, enten

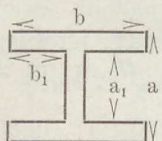
frit paa begge eller indspændt over den ene, og den er belastet med en jævnt fordelt Bægt, beregnes Tværnittet efter Formlen $A \times a = 36 \frac{p \times L^2}{T}$ hvor A er Tværnittets Areal i $\square$ ", a dets Høide i ", p den jævnt fordelte Belastning i $\mathcal{A}$. pr. løb. Fod, L Bjælkens halve Fritliggende i Fod og T Sikkerhedsbelastningen.

Ex. En Gulvbjælkes Tværnit i et almindeligt Hus, naar dens største Fritliggende er 16' ? Svar. Midteafstanden er 3' efter Byggeloven. Den jævnt fordelte Belastning er pr. $\square'$ Gulvflade 40 $\mathcal{A}$. for tilfældig Belastning og 40 $\mathcal{A}$. for Konstruktionens Bægt. p er altsaa = 240 $\mathcal{A}$. L er = 8. T kan sættes til 1000 $\mathcal{A}$. Altsaa faaes $A \times a = 36 \frac{240 \times 64}{1000} = 553$, hvilket giver en $\frac{7}{9}$ " eller en god $\frac{8}{8}$ " eller en gennemstaaren $\frac{10}{11}$ " Bjælke.

b. Det I formede Tværnit.

Tværnittet beregnes her altid indirekte, idet man vælger den Bjælke, hvis Dimensioner omtrent passe til Konstruktionen, og derefter prøver, om dens Styrke er passende stor.

For at undgaa altfor mange Omregninger, kan man benytte følgende afstortede Formel, svarende til den ovenstaaende, nemlig $Aa = 12 \frac{p L^2}{T}$. Da Bjælkens Høide a i Reglen vil være given, vil man derved finde en vis Størrelse for A, som i dette Tilfælde betyder det samlede Tværnit af Bjælkens Hoved og Fod, og derved vil man atter let kunne finde en Bjælke, som nogenlunde svarer til de stillede Fordringer. Den saaledes foreløbig valgte Bjælke underkastes dernæst en nøiagtig Undersøgelse ved at indsætte de givne Maal i følgende Formel:

$$T = 36 \times a \times \frac{p \times L^2}{b \times a^3 - 2b_1 a_1^3}$$

hvor saa Værdien for T skal falde mellem 9000 og 11,000 $\mathcal{A}$. Er dette ikke Tilfældet, maa man prøve et andet Tværnit.

Disse Formler bruges navnlig, naar man paa Grund af forskjellige Forhold bliver nødsaget til at anvende en sammenbygget Bjælke, bestaaende af Pladejern og Vinkelfjern m. m., samlede ved Hjælp af Rytter.

Ofte vil man kunne nøies med den Anvisning, der gives i Tabeller, som i paakommende Tilfælde udleveres af de vedkommende Forhandlere, og hvorpaa nedenstaaende Uddrag er en Prøve.

Uddrag af Tabeller fra Joh.

Nr.	Normalprofiler.		Vægt i H. pr. Fod.	Stjaalbjaalkernes Bæres- Længder fra			
	Millimeter.	Danske Tom.		6,37'	7,96'	9,55'	11,14'
8	80 × 42	$3\frac{1}{16} \times 1\frac{5}{8}$	3,73	1552	1242	1035	
9	90 × 46	$3\frac{7}{16} \times 1\frac{3}{4}$	4,43	2072	1658	1381	1184
10	100 × 50	$3\frac{13}{16} \times 1\frac{15}{16}$	5,22	2728	2183	1819	1559
11	110 × 54	$4\frac{3}{16} \times 2\frac{1}{16}$	6,06	3464	2771	2309	1979
12	120 × 58	$4\frac{9}{16} \times 2\frac{1}{4}$	7,00	4360	3488	2907	2491
13	130 × 62	$5 \times 2\frac{3}{8}$	7,93	5360	4288	3574	3063
14	140 × 66	$5\frac{3}{8} \times 2\frac{9}{16}$	8,97	6536	5229	4358	3735
15	150 × 70	$5\frac{3}{4} \times 2\frac{11}{16}$	10,05	7832	6266	5222	4475
16	160 × 74	$6\frac{1}{8} \times 2\frac{13}{16}$	11,24	9360	7488	6240	5349
17	170 × 78	$6\frac{1}{2} \times 3$	12,42	10960	8768	7307	6263
18	180 × 82	$6\frac{7}{8} \times 3\frac{1}{8}$	13,75	12880	10304	8587	7360
19	190 × 86	$7\frac{1}{4} \times 3\frac{5}{16}$	15,03	14800	11840	9867	8457
20	200 × 90	$7\frac{5}{8} \times 3\frac{7}{16}$	16,46	17120	13696	11414	9783
21	210 × 94	$8 \times 3\frac{5}{8}$	17,89	19520	15616	13013	11154
22	220 × 98	$8\frac{7}{16} \times 3\frac{3}{4}$	19,46	22240	17792	14827	12709
23	230 × 102	$8\frac{13}{16} \times 3\frac{15}{16}$	21,00	25120	20096	16747	14354
24	240 × 106	$9\frac{3}{16} \times 4\frac{1}{16}$	22,72	28240	22592	18827	16137
26	260 × 113	$9\frac{15}{16} \times 4\frac{5}{16}$	26,26	35280	28224	23520	20160
28	280 × 119	$10\frac{11}{16} \times 4\frac{9}{16}$	30,06	43280	34624	28853	24731
30	300 × 125	$11\frac{1}{2} \times 4\frac{13}{16}$	34,00	52160	41728	34773	29806
32	320 × 131	$12\frac{1}{4} \times 5$	38,29	62480	49984	41653	35703
34	340 × 137	$13 \times 5\frac{1}{4}$	42,72	73760	59008	49173	42149
36	360 × 143	$13\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$	47,80	87040	69632	58027	49737
7,8 bfl.	78,5 × 78,5	3×3	7,54	3064	2451	2043	1751
10,5 bfl.	105 × 77	$4 \times 2\frac{15}{16}$	10,54	5860	4688	3907	3349
11,5 bfl.	115 × 86	$4\frac{3}{8} \times 3\frac{5}{16}$	12,42	7407	5926	4938	4232
13 bfl.	130 × 115	$5 \times 4\frac{3}{8}$	16,31	11896	9517	7930	6798
15,5 bfl.	155 × 130	$5\frac{15}{16} \times 5$	21,77	19296	15437	12863	11026
20 bfl.	200 × 125	$7\frac{5}{8} \times 4\frac{13}{16}$	24,91	27320	21856	18213	15611

Fichs Efterf., L. Vold i Rjæbh.

cune i H. med 4 Gange Sifferhed paa fritliggende
6,37 til 25,48 Fod. Lasten ligelig fordeelt.

12,74'	14,33'	15,93'	17,52'	19,11'	20,70'	22,30'	23,89'	25,48'
1364								
1732	1540							
2180	1938	1744						
2680	2382	2144	1949					
3268	2905	2615	2377	2179				
3916	3481	3133	2848	2611	2410			
4680	4160	3744	3404	3120	2880	2675		
5480	4871	4384	3986	3654	3373	3132	2923	
6440	5725	5152	4684	4294	3963	3680	3435	3220
7400	6578	5920	5382	4934	4554	4229	3947	3700
8560	7609	6848	6226	5707	5268	4891	4565	4280
9760	8676	7808	7098	6507	6006	5577	5205	4880
11120	9884	8896	8087	7413	6843	6354	5931	5560
12560	11164	10048	9134	8373	7729	7177	6699	6280
14120	12551	11296	10269	9413	8689	8069	7531	7060
17640	15680	14112	12829	11760	10855	10080	9408	8820
21640	19236	17312	15738	14427	13317	12366	11541	10820
26080	23182	20864	18967	17387	16049	14903	13909	13040
31240	27769	24992	22720	20827	19225	17851	16661	15620
36880	32782	29504	26822	24587	22695	21074	19669	18440
43520	38684	34816	31651	29013	26782	24869	23211	21760
1532	1362	1226	1114	1021	943	876	817	767
2930	2604	2344	2131	1953	1803	1674	1562	1465
3703	3291	2962	2693	2469	2279	2117	1976	1852
5948	5287	4758	4326	3966	3660	3399	3172	2973
9648	8576	7718	7017	6432	5937	5513	5146	4824
13660	12142	10928	9934	9107	8407	7806	7286	6830

Tabel over Bæreevnen af runde, hule
Støbejernsoiler.

(„Sophus Berendzens Album“.)

[illegible]

Tabel over Bæreevnen af firkantede, hule Støbejernsoiler.

(„Sophus Berendzens Album“.)

Soilens Længde.	Soilens Bredde.	Dobb. tykkelse.	Vægt i $\mathcal{H}$. pr. Stk.	Soilens Totalbæreevne i danske $\mathcal{H}$. med 6-dobb. Sikkerhed.						
				7'	8'	9'	10'	11'	12'	13'
8"	4"	$1\frac{1}{2}$ "	35.32	84714	64859	51247	41510	34306	28826	24562
9"	$4\frac{1}{2}$ "	$1\frac{1}{2}$ "	39.38	112500	95813	75704	61320	50678	42583	36284
10"	5"	$3\frac{1}{4}$ "	63.18	182250	178000	140642	113920	94149	79111	67408
11"	5"	$3\frac{1}{4}$ "	67.86	195750	194313	153531	124360	102777	86361	73586
12"	$4\frac{1}{2}$ "	$3\frac{1}{4}$ "	70.20	202500	162640	128506	104090	86025	72285	61591
12"	6"	$3\frac{1}{4}$ "	77.22	222750	222750	222750	210150	173678	145937	124349
14"	6"	1"	112.32	324000	324000	324000	289920	239603	201333	171550
16"	7"	1"	131.04	378000	378000	378000	378000	378000	333597	284249
18"	8"	1"	149.76	432000	432000	432000	432000	432000	432000	432000

Staal anvendt som Støtter.

(„Sophus Berendsens Album“.)

Pro- filets Nr.	Soilens Totalbæreevne i t . Staalet bydes 8 fg. pr. $\square$ m/m eller 10,945 t . pr. $\square$ “. Soilen er ikke indspændt ved nogen af Enderne. 5-dobb. Sikkerhed.						
	8'	9'	10'	11'	12'	13'	14'
W10 $\frac{1}{2}$	7280	6080	5130	4380	3780	3280	2870
W11 $\frac{3}{4}$	9090	7580	6390	5450	4690	4070	3560
W14 $\frac{1}{2}$	6760	5590	4680	3970	3400	2950	2570
16	9960	8300	7000	5970	5150	4470	3920
18	12800	10760	9140	7820	6770	5900	5180
20	16260	13760	11740	10100	8760	7660	6740
22	20620	17550	15050	13000	11310	9920	8750
W23 $\frac{1}{2}$	26940	23200	20090	17490	15330	13510	11980
W26	24630	21080	18160	15740	13740	12080	10680
W30	17740	14820	12510	10680	9200	8000	7010
30	42425	37026	32414	31153	25158	22320	19895

Tabel til Brug ved Styrkeberegninger m. v.,
beregnet af Bygningstegner Carl Spang.

n	1 : n	n ²	n ³	$\sqrt{n}$	$\sqrt[3]{n}$	log n
1	1,00000	1	1	1,00000	1,00000	0,00000
2	0,50000	4	8	1,41421	1,25992	0,30103
3	0,33333	9	27	1,73205	1,44225	0,47712
4	0,25000	16	64	2,00000	1,58740	0,60206
5	0,20000	25	125	2,23607	1,70998	0,69897
6	0,16667	36	216	2,44949	1,81712	0,77815
7	0,14286	49	343	2,64575	1,91293	0,84510
8	0,12500	64	512	2,82843	2,00000	0,90309
9	0,11111	81	729	3,00000	2,08008	0,95424
10	0,10000	100	1000	3,16228	2,15443	1,00000
11	0,09091	121	1331	3,31662	2,22398	1,04139
12	0,08333	144	1728	3,46410	2,28943	1,07918
13	0,07692	169	2197	3,60555	2,35133	1,11394
14	0,07143	196	2744	3,74166	2,41014	1,14613
15	0,06667	225	3375	3,87298	2,46621	1,17609
16	0,06250	256	4096	4,00000	2,51984	1,20412
17	0,05882	289	4913	4,12311	2,57128	1,23045
18	0,05556	324	5832	4,24264	2,62074	1,25527
19	0,05263	361	6859	4,35890	2,66840	1,27875
20	0,05000	400	8000	4,47214	2,71442	1,30103
21	0,04762	441	9261	4,58258	2,75892	1,32222
22	0,04545	484	10648	4,69042	2,80204	1,34242
23	0,04348	529	12167	4,79583	2,84387	1,36173
24	0,04167	576	13824	4,89898	2,88450	1,38021
25	0,04000	625	15625	5,00000	2,92402	1,39794
26	0,03846	676	17576	5,09902	2,96250	1,41497
27	0,03704	729	19683	5,19615	3,00000	1,43136
28	0,03571	784	21952	5,29150	3,03659	1,44716
29	0,03448	841	24389	5,38516	3,07232	1,46240
30	0,03333	900	27000	5,47723	3,10723	1,47712
31	0,03226	961	29791	5,56776	3,14138	1,49136
32	0,03125	1024	32768	5,65685	3,17480	1,50515
33	0,03030	1089	35937	5,74456	3,20753	1,51851
34	0,02941	1156	39304	5,83095	3,23961	1,53148
35	0,02857	1225	42875	5,91608	3,27107	1,54407
36	0,02778	1296	46656	6,00000	3,30193	1,55630
37	0,02703	1369	50653	6,08276	3,33222	1,56820
38	0,02632	1444	54872	6,16441	3,36198	1,57978
39	0,02564	1521	59319	6,24500	3,39121	1,59106
40	0,02500	1600	64000	6,32456	3,41995	1,60206

41	0,02439	1681	68921	6,40312	3,44822	1,61278
42	0,02381	1764	74088	6,48074	3,47603	1,62325
43	0,02326	1849	79507	6,55744	3,50340	1,63347
44	0,02273	1936	85184	6,63325	3,53035	1,64345
45	0,02222	2025	91125	6,70820	3,55689	1,65321
46	0,02174	2116	97336	6,78233	3,58305	1,66276
47	0,02128	2209	103823	6,85565	3,60883	1,67210
48	0,02083	2304	110592	6,92820	3,63424	1,68124
49	0,02041	2401	117649	7,00000	3,65931	1,69020
50	0,02000	2500	125000	7,07107	3,68403	1,69897
51	0,01961	2601	132651	7,14143	3,70843	1,70757
52	0,01923	2704	140608	7,21110	3,73251	1,71600
53	0,01887	2809	148877	7,28011	3,75629	1,72428
54	0,01852	2916	157464	7,34847	3,77976	1,73239
55	0,01818	3025	166375	7,41620	3,80295	1,74036
56	0,01786	3136	175616	7,48331	3,82586	1,74819
57	0,01754	3249	185193	7,54983	3,84850	1,75587
58	0,01724	3364	195112	7,61577	3,87088	1,76343
59	0,01695	3481	205379	7,68115	3,89300	1,77085
60	0,01667	3600	216000	7,74597	3,91487	1,77815
61	0,01639	3721	226981	7,81025	3,93650	1,78533
62	0,01613	3844	238328	7,87401	3,95789	1,79239
63	0,01587	3969	250047	7,93725	3,97906	1,79934
64	0,01563	4096	262144	8,00000	4,00000	1,80618
65	0,01538	4225	274625	8,06226	4,02073	1,81291
66	0,01515	4356	287496	8,12404	4,04124	1,81954
67	0,01493	4489	300763	8,18535	4,06155	1,82607
68	0,01471	4624	314432	8,24621	4,08166	1,83251
69	0,01449	4761	328509	8,30662	4,10157	1,83885
70	0,01429	4900	343000	8,36660	4,12129	1,84510
71	0,01408	5041	357911	8,42615	4,14082	1,85126
72	0,01389	5184	373248	8,48528	4,16017	1,85733
73	0,01370	5329	389017	8,54400	4,17934	1,86332
74	0,01351	5476	405224	8,60233	4,19834	1,86923
75	0,01333	5625	421875	8,66025	4,21716	1,87506
76	0,01316	5776	438976	8,71780	4,23582	1,88081
77	0,01299	5929	456533	8,77496	4,25432	1,88649
78	0,01282	6084	474552	8,83176	4,27266	1,89209
79	0,01266	6241	493039	8,88819	4,29084	1,89763
80	0,01250	6400	512000	8,94427	4,30887	1,90309
81	0,01235	6561	531441	9,00000	4,32675	1,90849
82	0,01220	6724	551368	9,05539	4,34448	1,91381
83	0,01205	6889	571787	9,11043	4,36207	1,91907
84	0,01190	7056	592704	9,16515	4,37952	1,92428
85	0,01176	7225	614125	9,21954	4,39683	1,92942
86	0,01163	7396	636056	9,27362	4,41400	1,93450
87	0,01149	7569	658503	9,32738	4,43105	1,93952
88	0,01136	7744	681472	9,38083	4,44796	1,94448
89	0,01124	7921	704969	9,43398	4,46475	1,94939
90	0,01111	8100	729000	9,48683	4,48140	1,95424

91	0,01099	8281	753571	9,53939	4,49794	1,95904
92	0,01087	8464	778688	9,59166	4,51436	1,96379
93	0,01075	8649	804357	9,64365	4,53065	1,96848
94	0,01064	8836	830584	9,69536	4,54684	1,97313
95	0,01053	9025	857375	9,74679	4,56290	1,97772
96	0,01042	9216	884736	9,79796	4,57886	1,98227
97	0,01031	9409	912673	9,84886	4,59470	1,98677
98	0,01020	9604	941192	9,89949	4,61044	1,99123
99	0,01010	9801	970299	9,94987	4,62607	1,99564
100	0,01000	10000	1000000	10,00000	4,64158	2,00000

Omtrentlig Vægt

af forskellige i Bygningsfaget forekommende Materialier,
Kornsorter m. v.

	Enhed.	Vægt i danske <i>ll.</i>
Band, destilleret	1 Kbf.	61,83
Asfalt	—	70
Beton, hærdnet	—	140
Blaaler	—	155
Bly (om Vægt af Plader se S. 125)	—	703
Boghvede	1 Korntønde	160
Brosten	1 Kbf.	112
Byg, 2-radet	1 Korntønde	190
Do., 6-radet	—	170
Bøgebrænde (nogenlunde tørt)	1 Favn	2400
Bøgetræ	1 Kbf.	45
Cement, Portland (se S. 22)	1 Fustage	360
Cement-Falstagsten	1 Stf.	5,70
Egetræ	1 Kbf.	50 à 60
Fliser af brændt Ler	—	106
Do. af Cement	—	123
Do., gullandske	1 Stf. $\frac{17}{17}$ "	42
Do., do.	1 Stf. $\frac{17}{25\frac{1}{2}}$ "	65
Fyrretræ	1 Kbf.	40 à 50
Glas	—	152
Granit	—	162
Granitfjærver	—	92
Grantræ	—	35
Grus, alm. Murgrus	1 Korntønde	350

	Enhed.	Vægt i danske <i>℔</i> .
Halm og Hø (Gjennemsnits- vægt)	1 Læs	1200
Havre.....	1 Korntønde	140
Hvede.....	—	215
Is	1 Kbfd.	59
Jord (Gjennemsnitsvægt) ...	—	100
Kalk, brændt (se S. 20) ...	1 Korntønde	178 à 240
Kobber (om Vægt af Plader se S. 124).....	1 Kbfd.	546
Kokes (Gasværks)	1 Kultønde	150
Ler	1 Kbfd.	120
Marmor.....	—	168
Mennesker, voksne	1 Individ	110 à 150
Messing.....	1 Kbfd.	522
Mursten, alm.	1 Stk.	4,50 à 5
Do., do.....	1 Kbfd.	110
Do., ildfaste.....	—	112
Do., Klinker	—	130
Murstensskjærver	—	63
Murværk af Mursten, hærdnet	—	110
Do. af fløvet Granit, do. ..	—	142
Mønsten, graa (saakaldte en- gelske til Spaantage)	1 Stk.	7
Mørtel, frisk	1 Kbfd.	120
Do., hærdnet.....	—	100
Rug	1 Korntønde	200
Salt, St. Ybes.....	1 Kultønde	300
Do., Liverpool.....	—	230 à 270
Do., indenlandsk	—	200
Sand (Havsand)	1 Korntønde	300
Sandsten	1 Kbfd.	150
Skifersten til Tagdækn., $\frac{14}{24}$ "	1 Stk.	4,62
Do., $\frac{12}{21}$ "	—	3,70
Smedejern	1 Kbfd.	480
Smør (Netto)	1 Tønde	224
Do. i 3 Dritler eller 4 Fjer- dinger (Brutto)	—	272
Stenful, alm. Husholdningsful	1 Kultønde	280

	Enhed.	Bægt i danske $\mathcal{L}$.
Stenful, Dampful.....	1 Kultønde	300
Støbejern.....	1 Rbfð.	448
Sukker (Brutto).....	1 Fød	1400 à 2000
Tagpap.....	1 $\square$ -Al.	3 à 4
Tagsten, alm. røde.....	1 Stf.	4,50 à 5
Tagspaan, skaarne svenske (pr. Bundt)	50 Stfr.	15
Tegl=Falstagsten.....	1 Stf.	6,50
Tin.....	1 Rbfð.	450
Tobak (Brutto).....	1 Fød	1400 à 2000
Vin (Brutto).....	1 Dreghoved	520
Champagne (Brutto).....	1 Kasse, 50 Fl.	247
Rødvin (Brutto).....	—	167
Zink.....	1 Rbfð.	445
Ørter.....	1 Korntønde	224
Ol (Brutto).....	$\frac{1}{2}$ Tønde	180
Do., engelsk Porter (Brutto)	1 Dreghoved	615

Længdemaal.

1 dansk, norsk eller preussisk Fød = 1,057 svenske
Fød = 1,03 engelske Fød = 0,314 franske, belgiske eller
tyiske Meter.

1 Meter er = 3,1862 danske Fød eller 3' 2" 2,81'''.
1 Meter = 10 Decimeter = 100 Centimeter = 1000
Millimeter.

Kvadrat- og Kubik-Maal.

- 1 $\square$ -Fød = 144 $\square$ -Tommer.
- 1 $\square$ -Alen = 4 $\square$ -Fød = 576 $\square$ -Tommer.
- 1 $\square$ -Favn = 9 $\square$ -Al. = 36 $\square$ -Fød.
- 1 Rbfð. = 1,728 Rub. Tommer.
- 1 Rub. Al. = 8 Rbfð.
- 1 Rbfð. = 27 Rub. Al. = 216 Rbfð.
- 1 Td. indeholder $4\frac{1}{2}$ Rbfð.
- 1 Rbfð. indeholder 48 Tdr.
- 1 Pot er $\frac{1}{32}$ Rbfð.

Forskjellige Formler,

der hyppigere forekomme ved Overslag over
Bygningsarbeide.

1. En Trekants $\square$ Indhold er den halve Høide $\times$ Grundlinien.
2. Et Rektangels og et Parallelograms $\square$ Indhold er Høiden $\times$ Grundlinien.
3. Et Kvadrats Areal er Siden kvadreret.
4. Kvadrat-Indholdet af en uregelmæssig Firkant eller Mangelant findes ved at dele Figuren ved Diagonaler i Trekanter og udmaale hver enkelt af disse, som ovennævnt, og derpaa sammenlægge dem.
5. En regelmæssig Mangelants Fladeindhold er den halve mindste Radius $\times$ Omkredsen.
6. En Cirkels Omkreds er Diameteren $\times 3\frac{1}{7}$.
7. En Cirkels $\square$ Indhold er Radius kvadreret $\times 3\frac{1}{7}$.
8. En Cylinders krumme Overflades $\square$ Indhold er Grundfladens Omkreds $\times$ Cylinderens Høide.
9. En ret Pyramides Overflades $\square$ Indhold er det Halve af Grundfladens Omkreds $\times$ den Linie, der drages fra Toppunktet lodret ned paa Grundfladens Sidelinie (Høiden af Trekanterne, der paa Siderne omgive Pyramiden).
10. En ret Regles krumme Overflades $\square$ Indhold er det Halve af Grundfladens Omkreds $\times$ Sidelinien.
11. En affortet, ret Regles krumme Overflades $\square$ Indhold er (den store Radius $+$ den lille Radius) $\times$ Sidelinien $\times 3\frac{1}{7}$.
12. En Kugles Overflades $\square$ Indhold er Storcirkles Radius kvadreret $\times 3\frac{1}{7} \times 4$.
13. En halvkugelformet Kuppels Overflades $\square$ Indhold er Storcirkles Radius kvadreret $\times 3\frac{1}{7} \times 2$.
14. En elipsformet Kuppels Overflades $\square$ Indhold er Storcirkles Radius $\times$ Ellipsens halve Høide $\times 3\frac{1}{7} \times 4$.
15. Kubikindholdet af en Tærning er Siden i 3die Potents.
16. Kubikindholdet af en firsidet Prisme er Høiden $\times$ Bredden $\times$ Længden.

17. En Cylinders Kubik-Indhold er Grundfladens Radius kvadreret $\times$ Cylinders Høide $\times 3\frac{1}{7}$.
 18. En Kegles Kubik-Indhold er en Trediedel af Grundfladens Radius kvadreret $\times$ Kegles Høide $\times 3\frac{1}{7}$.
 19. En Kugles Kubik-Indhold er $\frac{4}{3} \times$ Radius i 3die Potents $\times 3\frac{1}{7}$.
 20. $\pi = 3,14159 =$ omtr. $3\frac{1}{7}$.

Tabel over Kubikindholdet af Tommer,
 beregnet af Bygningstegner Carl Spang.

Længde i Fod.	Tommer.												
	$\frac{5}{6}$	$\frac{6}{6}$	$\frac{6}{7}$	$\frac{7}{7}$	$\frac{7}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{9}$	$\frac{9}{9}$	$\frac{9}{10}$	$\frac{10}{10}$	$\frac{10}{11}$	$\frac{11}{11}$	$\frac{11}{12}$
1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
2	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,7	1,8
3	0,6	0,8	0,9	1,0	1,2	1,3	1,5	1,7	1,9	2,1	2,3	2,5	2,8
4	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6	1,8	2,0	2,3	2,5	2,8	3,0	3,4	3,7
5	1,0	1,3	1,5	1,7	1,9	2,2	2,5	2,8	3,1	3,5	3,8	4,2	4,6
6	1,3	1,5	1,8	2,0	2,3	2,7	3,0	3,4	3,8	4,2	4,6	5,0	5,5
7	1,5	1,8	2,0	2,4	2,7	3,1	3,5	3,5	4,4	4,9	5,3	5,9	6,4
8	1,7	2,0	2,3	2,7	3,1	3,6	4,0	4,9	5,0	5,6	6,1	6,7	7,3
9	1,9	2,3	2,6	3,1	3,5	4,0	4,5	5,1	5,6	6,3	6,9	7,6	8,3
10	2,1	2,5	2,9	3,4	3,9	4,4	5,0	5,6	6,3	6,9	7,6	8,4	9,2
11	2,3	2,8	3,2	3,7	4,3	4,9	5,5	6,2	6,9	7,6	8,4	9,2	10,1
12	2,5	3,0	3,5	4,1	4,7	5,3	6,0	6,8	7,5	8,3	9,2	10,1	11,0
13	2,7	3,3	3,8	4,4	5,0	5,8	6,5	7,3	8,1	9,0	9,9	10,9	11,9
14	2,9	3,5	4,1	4,8	5,4	6,2	7,0	7,9	8,8	9,7	10,7	11,8	12,8
15	3,1	3,8	4,4	5,1	5,8	6,7	7,5	8,4	9,4	10,4	11,5	12,6	13,8
16	3,3	4,0	4,7	5,4	6,2	7,1	8,0	9,0	10,0	11,1	12,2	13,4	14,7
17	3,5	4,3	5,0	5,8	6,6	7,6	8,5	9,6	10,6	11,8	13,0	14,2	15,6
18	3,8	4,5	5,3	6,1	7,0	8,0	9,0	10,1	11,3	12,5	13,8	15,1	16,5
19	4,0	4,8	5,5	6,5	7,4	8,4	9,5	10,7	11,9	13,2	14,5	16,0	17,4
20	4,2	5,0	5,8	6,8	7,8	8,9	10,0	11,3	12,5	13,9	15,3	16,8	18,3

Tabel over Kubikindholdet af 2", 2 1/2" og 3" Planker,

beregnet af Bygningstegner Carl Spang.

Længde i Fod.	Tommer.						Tommer.						Tommer.								
	2/6	2/7	2/8	2/9	2/10	2/11	2 1/2/6	2 1/2/7	2 1/2/8	2 1/2/9	2 1/2/10	2 1/2/11	2 1/2/12	3/5	3/6	3/7	3/8	3/9	3/10	3/11	3/12
1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.5
3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.3	0.4	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.3	0.4	0.4	0.5	0.6	0.6	0.7	0.8
4	0.3	0.4	0.4	0.5	0.6	0.6	0.4	0.5	0.6	0.6	0.7	0.8	0.8	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	1.0
5	0.4	0.5	0.6	0.6	0.7	0.8	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.3
6	0.5	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.3	0.6	0.8	0.9	1.0	1.1	1.3	1.4	1.5
7	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	0.7	0.9	1.0	1.1	1.2	1.3	1.5	0.7	0.9	1.0	1.2	1.3	1.5	1.6	1.8
8	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2	0.8	1.0	1.1	1.3	1.4	1.5	1.7	0.8	1.0	1.2	1.3	1.5	1.7	1.8	2.0
9	0.8	0.9	1.0	1.1	1.3	1.4	0.9	1.1	1.3	1.4	1.6	1.7	1.9	0.9	1.1	1.3	1.5	1.7	1.9	2.1	2.3
10	0.8	1.0	1.1	1.3	1.4	1.5	1.0	1.2	1.4	1.6	1.7	1.9	2.1	1.0	1.3	1.5	1.7	1.9	2.1	2.3	2.5
11	0.9	1.1	1.2	1.4	1.5	1.7	1.1	1.3	1.5	1.7	1.9	2.1	2.3	1.1	1.4	1.6	1.8	2.1	2.3	2.5	2.8
12	1.0	1.2	1.3	1.5	1.7	1.8	1.3	1.5	1.7	1.9	2.1	2.3	2.5	1.3	1.5	1.8	2.0	2.3	2.5	2.8	3.0
13	1.1	1.3	1.4	1.6	1.8	2.0	1.4	1.6	1.8	2.0	2.3	2.5	2.7	1.4	1.6	1.9	2.2	2.4	2.7	3.0	3.3
14	1.2	1.4	1.6	1.8	1.9	2.1	1.5	1.7	1.9	2.2	2.4	2.7	2.9	1.5	1.8	2.0	2.3	2.6	2.9	3.2	3.5
15	1.3	1.5	1.7	1.9	2.1	2.3	1.6	1.8	2.1	2.3	2.6	2.9	3.1	1.6	1.9	2.2	2.5	2.8	3.1	3.4	3.8
16	1.3	1.6	1.8	2.0	2.2	2.4	1.7	1.9	2.2	2.5	2.8	3.1	3.3	1.7	2.0	2.3	2.7	3.0	3.3	3.7	4.0
17	1.4	1.7	1.9	2.1	2.4	2.6	1.8	2.1	2.4	2.7	3.0	3.2	3.5	1.8	2.1	2.5	2.8	3.2	3.5	3.9	4.3
18	1.5	1.8	2.0	2.3	2.5	2.8	1.9	2.2	2.5	2.8	3.1	3.4	3.8	1.9	2.3	2.6	3.0	3.4	3.8	4.1	4.5
19	1.6	1.8	2.1	2.4	2.6	2.9	2.0	2.3	2.6	3.0	3.3	3.6	4.0	2.0	2.4	2.8	3.2	3.6	4.0	4.4	4.8
20	1.7	1.9	2.2	2.5	2.8	3.1	2.1	2.4	2.8	3.1	3.5	3.8	4.2	2.1	2.5	2.8	3.3	3.8	4.2	4.6	5.0

Tabel over runde Træers Kubikindhold
 efter deres Gjennemsnit i Tommer og Længde i Fod.

Længde, Fod.	Gjennemsnit, Tommer.											
	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Gjennemsnit, Tommer.											
	18·8	22·0	25·1	28·3	31·4	34·5	37·7	40·8	44·0	47·1	50·2	53·4
1	0·2	0·3	0·3	0·4	0·5	0·7	0·8	0·9	1·1	1·2	1·4	1·6
2	0·4	0·5	0·7	0·9	1·1	1·3	1·6	1·8	2·1	2·5	2·8	3·2
3	0·6	0·8	1·0	1·3	1·6	2·0	2·4	2·8	3·2	3·7	4·2	4·7
4	0·8	1·1	1·4	1·8	2·2	2·6	3·1	3·7	4·3	4·9	5·6	6·3
5	1·0	1·3	1·7	2·2	2·7	3·3	3·9	4·6	5·3	6·1	7·0	7·9
6	1·2	1·6	2·1	2·7	3·3	4·0	4·7	5·5	6·4	7·4	8·4	9·5
7	1·4	1·9	2·4	3·1	3·8	4·6	5·5	6·5	7·5	8·6	9·8	11·0
8	1·6	2·1	2·8	3·5	4·4	5·3	6·3	7·4	8·6	9·8	11·2	12·6
9	1·8	2·4	3·1	4·0	4·9	5·9	7·1	8·3	9·6	11·0	12·6	14·2
10	2·0	2·7	3·5	4·4	5·5	6·6	7·9	9·2	10·7	12·3	14·0	15·8
11	2·2	2·9	3·8	4·9	6·0	7·2	8·6	10·1	11·8	13·5	15·4	17·3
12	2·4	3·2	4·2	5·3	6·5	7·9	9·4	11·1	12·8	14·7	16·8	18·9
13	2·6	3·5	4·5	5·7	7·1	8·6	10·2	12·0	13·9	16·0	18·2	20·5
14	2·7	3·7	4·9	6·2	7·6	9·2	11·0	12·9	15·0	17·2	19·5	22·1
15	2·9	4·0	5·2	6·6	8·2	9·9	11·8	13·8	16·0	18·4	20·9	23·6
16	3·1	4·3	5·6	7·1	8·7	10·5	12·6	14·7	17·1	19·6	22·3	25·2
17	3·3	4·5	5·9	7·5	9·3	11·2	13·4	15·7	18·2	20·9	23·7	26·8
18	3·5	4·8	6·3	7·9	9·8	11·9	14·1	16·6	19·2	22·1	25·1	28·4
19	3·7	5·1	6·6	8·4	10·4	12·5	14·9	17·5	20·3	23·3	26·5	29·9
20	3·9	5·3	7·0	8·8	10·9	13·2	15·7	18·4	21·4	24·5	27·9	31·5
21	4·1	5·6	7·3	9·3	11·5	13·9	16·5	19·4	22·4	25·8	29·3	33·1
22	4·3	5·9	7·7	9·7	12·0	14·5	17·3	20·3	23·5	27·0	30·7	34·7
23	4·5	6·1	8·0	10·2	12·5	15·2	18·1	21·2	24·6	28·2	32·1	36·3
24	4·7	6·4	8·4	10·6	13·1	15·8	18·8	22·1	25·7	29·5	33·5	37·8
25	4·9	6·7	8·7	11·0	13·6	16·5	19·6	23·0	26·7	30·7	34·9	39·4
26	5·1	6·9	9·1	11·5	14·2	17·2	20·4	24·0	27·8	31·9	36·3	41·0
27	5·3	7·2	9·4	11·9	14·7	17·8	21·2	24·9	28·9	33·1	37·7	42·6
28	5·5	7·5	9·8	12·4	15·3	18·5	22·0	25·8	29·9	34·4	39·1	44·1
29	5·7	7·7	10·1	12·8	15·8	19·1	22·8	26·7	31·0	35·6	40·5	45·7
30	5·9	8·0	10·5	13·3	16·4	19·8	23·6	27·7	32·1	36·8	41·9	47·3
31	6·1	8·3	10·8	13·7	16·9	20·5	24·3	28·6	33·1	38·0	43·3	48·9
32	6·3	8·6	11·2	14·1	17·5	21·1	25·1	29·5	34·2	39·3	44·7	50·4
33	6·5	8·8	11·5	14·6	18·0	21·8	25·9	30·4	35·3	40·5	46·1	52·0
34	6·7	9·1	11·9	15·0	18·5	22·4	26·7	31·3	36·3	41·7	47·5	53·6
35	6·9	9·4	12·2	15·5	19·1	23·1	27·5	32·3	37·4	43·0	48·9	55·2
36	7·1	9·6	12·6	15·9	19·6	23·8	28·3	33·2	38·5	44·2	50·3	56·7
37	7·3	9·9	12·9	16·3	20·2	24·4	29·1	34·1	39·6	45·4	51·7	58·3
38	7·5	10·2	13·3	16·8	20·7	25·1	29·8	35·0	40·6	46·6	53·1	59·9
39	7·7	10·4	13·6	17·2	21·3	25·7	30·6	35·9	41·7	47·9	54·5	61·5
40	7·9	10·7	14·0	17·7	21·8	26·4	31·4	36·9	42·8	49·1	55·8	63·0

Lengde, Fod.	Middel Gjennemsnit, Sommer													
	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	Middel Omfang, Sommer.													
	56.5	59.7	62.8	65.9	69.1	72.2	75.4	78.5	81.6	84.8	87.9	91.1	94.2	
	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.	Nb.
1	1.8	2.0	2.2	2.4	2.6	2.9	3.1	3.4	3.7	4.0	4.3	4.6	4.9	
2	3.5	3.9	4.4	4.8	5.3	5.8	6.3	6.8	7.4	7.9	8.6	9.2	9.8	
3	5.3	5.9	6.5	7.2	7.9	8.7	9.4	10.2	11.1	11.9	12.8	13.8	14.7	
4	7.1	7.9	8.7	9.6	10.6	11.5	12.6	13.6	14.7	15.9	17.1	18.4	19.6	
5	8.8	9.8	10.9	12.0	13.2	14.4	15.7	17.0	18.4	19.9	21.4	22.9	24.5	
6	10.6	11.8	13.1	14.4	15.8	17.3	18.8	20.5	22.1	23.9	25.7	27.5	29.4	
7	12.4	13.8	15.3	16.8	18.5	20.2	22.0	23.9	25.8	27.8	29.9	32.1	34.4	
8	14.1	15.8	17.5	19.2	21.1	23.1	25.1	27.3	29.5	31.8	34.2	36.7	39.3	
9	15.9	17.7	19.6	21.6	23.8	26.0	28.3	30.7	33.2	35.8	38.5	41.3	44.2	
10	17.7	19.7	21.8	24.1	26.4	28.9	31.4	34.1	36.9	39.8	42.8	45.9	49.1	
11	19.4	21.7	24.0	26.5	29.0	31.7	34.6	37.5	40.6	43.7	47.0	50.5	54.0	
12	21.2	23.6	26.2	28.9	31.7	34.6	37.7	40.9	44.2	47.7	51.3	55.0	58.9	
13	23.0	25.6	28.4	31.3	34.3	37.5	40.8	44.3	47.9	51.7	55.6	59.6	63.8	
14	24.7	27.6	30.8	33.7	37.0	40.4	44.0	47.7	51.6	55.7	59.9	64.2	68.7	
15	26.5	29.5	32.7	36.1	39.6	43.3	47.1	51.1	55.3	59.6	64.1	68.8	73.6	
16	28.3	31.5	34.9	38.5	42.2	46.2	50.3	54.5	59.0	63.6	68.4	73.4	78.5	
17	30.0	33.5	37.1	40.9	44.9	49.0	53.4	57.9	62.7	67.6	72.7	78.0	83.4	
18	31.8	35.4	39.3	43.3	47.5	51.9	56.5	61.3	66.4	71.6	77.0	82.6	88.3	
19	33.6	37.4	41.5	45.7	50.2	54.8	59.7	64.8	70.1	75.5	81.2	87.2	93.3	
20	35.3	39.4	43.6	48.1	52.8	57.7	62.8	68.2	73.7	79.5	85.5	91.7	98.2	
21	37.1	41.3	45.8	50.5	55.4	60.6	66.0	71.6	77.4	83.5	89.8	96.3	103.1	
22	38.9	43.3	48.0	52.9	58.1	63.5	69.1	75.0	81.1	87.5	94.1	100.9	108.0	
23	40.6	45.3	50.2	55.3	60.7	66.4	72.3	78.4	84.8	91.4	98.3	105.5	112.9	
24	42.4	47.3	52.4	57.7	63.4	69.2	75.4	81.8	88.5	95.4	102.6	110.1	117.8	
25	44.2	49.2	54.5	60.1	66.0	72.1	78.5	85.2	92.2	99.4	106.9	114.7	122.7	
26	45.9	51.2	56.7	62.5	68.6	75.0	81.7	88.6	95.9	103.4	111.2	119.3	127.6	
27	47.7	53.2	58.9	64.9	71.3	77.9	84.8	92.0	99.5	107.3	115.5	123.8	132.5	
28	49.5	55.1	61.1	67.3	73.9	80.8	88.0	95.4	103.2	111.3	119.7	128.4	137.4	
29	51.2	57.1	63.3	69.8	76.6	83.7	91.1	98.9	106.9	115.3	124.0	133.0	142.3	
30	53.0	59.1	65.4	72.2	79.2	86.6	94.2	102.3	110.6	119.3	128.3	137.6	147.2	
31	54.8	61.0	67.6	74.6	81.8	89.4	97.4	105.7	114.3	123.3	132.6	142.2	152.1	
32	56.5	63.0	69.8	77.0	84.5	92.3	100.5	109.1	118.0	127.2	136.8	146.8	157.1	
33	58.3	65.0	72.0	79.4	87.1	95.2	103.7	112.5	121.7	131.2	141.1	151.4	162.0	
34	60.1	66.9	74.2	81.8	89.8	98.1	106.8	115.9	125.4	135.2	145.4	156.0	166.9	
35	61.8	68.9	76.4	84.2	92.4	101.0	110.0	119.3	129.0	139.2	149.7	160.5	171.8	
36	63.6	70.9	78.5	86.6	95.0	103.9	113.1	122.7	132.7	143.1	153.9	165.1	176.7	
37	65.4	72.8	80.7	89.0	97.7	106.8	116.2	126.1	136.4	147.1	158.2	169.7	181.6	
38	67.1	74.8	82.9	91.4	100.3	109.6	119.4	129.5	140.1	151.1	162.5	174.3	186.5	
39	68.9	76.8	85.1	93.8	103.0	112.5	122.5	132.9	143.8	155.1	166.8	178.9	191.4	
40	70.7	78.8	87.3	96.2	105.6	115.4	125.7	136.4	147.5	159.0	171.0	183.5	196.3	

Bygningsloov

for

Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark, Stadsfæstet af Hs. Maj. Kongen

den 30te December 1858.

§ 1.

Kærværende Lov gjælder ikke alene for selve Kjøbstæderne, men ogsaa for de Bygninger, der opføres paa Kjøbstadens Grund indenfor en Grænse, der efter Kommunalbestyrelsens Forslag bestemmes af Justitsministeriet.

Hvor en til en Landjurisdiktion hørende Grund enten er indsluttet af bebygget Kjøbstadgrund eller strækker sig ind i samme, eller de paa samme værende Bygninger danne en saadan Fortsættelse af selve Kjøbstaden, at de for denne givne Forskrifter findes derpaa at burde anvendes, kan Justitsministeriet udvide Lovens Omraade til en i Henhold hertil bestemt Del af Landjurisdiktionens Grund efter Indstillingen af Kommunalbestyrelsen og vedkommende Sogneforstanderstab.

§ 2.

Engen ny Gade maa anlægges med en Bredde af mindre end 16 Alen; dog kan Amtet, forsaavidt alt bestaaende Bygninger maatte gjøre det nødvendigt, tilstede en Undtagelse fra denne Bestemmelse.

Naar Kommunalbestyrelsen anser det for nødvendigt, at en allerede anlagt Gade gives en større Bredde, skal Enhver, som opfører nogen ny Bygning til Gaden, hvad enten dette sker paa en hidtil ubebygget Grund eller istedetfor en ældre, nedbrudt eller nedbrændt Bygning, eller som eier nogen ubebygget, til Gaden stødende Plads, være pligtig at afstaa saameget af sin Grund til Gaden, som anses fornødent til at give samme den behørig Bredde, imod Erstatning af Kjøbstadens Kasse efter uwillige Mænds Skjon. Foretrækker Eieren at afstaa hele den omhandlede Eiendom fremfor en saadan Del deraf, er Kommunen pligtig at overtage samme imod at give Erstatning derfor efter Taxation, og er han i saadant Fald, hvis den tidligere Bygning er nedbrændt, berettiget til at anvende Assurancesummen til Opførelse af Bygninger paa et andet Sted af Byens Grund. Kommunalbestyrelsen kan ogsaa fordre Expropriation af Bygninger i det nævnte Tilfælde mod Erstatning efter de almindelige Regler om Afstaaelse af Eiendom til offentlig

Brug; dog skal det staa Vedkommende frit at begjære Spørgsmaalet om Aftaaelsens Nødvendighed undergivet Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 3.

Hjørnebygninger skulle have afbrudte Hjørner af i det mindste 3 Alens Bredde med lige store Vinkler med Sidesladerne; dog kunne Hjørnerne ogsaa afrundes; men i saa Fald maa Vuen ikke springe mere end 12 Tommer ud fra den ovenfor bestemte Linie. Hvor de lokale Forhold ikke fordre Jagttagelse af denne Forfæst, eller Stilen i Bygningens Ydre taler derfor, kan vedkommende Bygningskommission tilstaa Dispensation fra samme.

§ 4.

Ved nye Bygninger eller ved en saadan Ombygning af ældre, som dermed (efter § 32) skal sættes i Klasse, maa Kjældernebgange og udbvendige Trapper ikke gives længere Frempring fra Huslinien end 18 Tommer, og dette kun under Forudsætning af, at Passagen paa Fortouget udfor Nedgangen eller Trappen er mindst $1\frac{1}{2}$ Alen bred. Trapperne skulle derhos gives afrundede Hjørner. De nu værende Kjældernebgange og udbvendige Trapper maa ikke forstørres, medmindre Fortougets Omlægning skulde ved Terrænets Forhold eller Sænkning gjøre det nødvendigt, og skulle borttages eller indskrænkes, naar Kommunalbestyrelsen finder dem farlige for den almindelige Færdsel, dog mod Erstatning efter uvillige Mands Skøn. Spørgsmaalet om Borttagelsens eller Indskrænkningens Nødvendighed kan altid begjæres indstillet til Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 5.

Ligesom Karnapper og udbuede Vinduer for Fremtiden ikke maa anbringes ud over Gaden, saaledes skal dette ogsaa gjælde om andre Frempring paa Bygninger, der ikke ere anbragte i en Høide af mindst $3\frac{1}{2}$ Alen fra Fortouget.

Porte, Døre eller Vinduer maa kun indrettes til at aabnes udad, naar de, selv efter at være aabnede, lade en Passage af $1\frac{1}{2}$ Alen fri paa Fortouget, eller naar Vinduerne ere anbragte i en Høide af $3\frac{1}{2}$ Alen.

§ 6.

Alle udbvendige Mure, som vende ud mod Gade eller Torv, eller som ere nærmere ved anden Mands Grund end 10 Alen, skulle herefter opføres af Grundmur; dog maa Bygninger paa een Etage eller een Etages Paabygning paa ældre Bygninger udføres af Mur og Bindingsværk.

Udhuse, Stalde, luffede Skur og deslige kunne opføres af hvilket som helst Materiale, naar de, foruden at være forsynede med brandfrit Tag, ere fjernede 10 Alen fra anden Mands Grund, ikke ere over 6 Alen til Taget, og de derhos ikke indeholde noget Ildstæb. Naar Skur, som hvile paa Træpiller, og Lætrinhuse, der ikke ere over $4\frac{1}{2}$ Alen høje, skulle dog ikke være underkastede ovennævnte Indskrænkninger.

§ 7.

Bygninger, som opføres af Grundmur, skulde, naar de kun ere een Etage høie, have en Murtykkelse af mindst een Sten. I grundmurede Bygninger paa flere Etager skal den øverste Etage have en Murtykkelse af mindst een Sten, og for hver af de nedenfor liggende Etager forøges Murtykkelsen med en halv Sten. Som en Etage betragtes enhver Kjalder, som er 2 Alen høi over Jordsmonnet, og enhver med grundmuret Kvist forsynet Tagleilighed.

Med Hensyn til de i denne Lov fastsatte Murtykkelser er en Mursten steds regnet at have en Længde af $8\frac{1}{2}$ Tomme.

- § 8.

Enhver ny Gavls, der adskiller en Bygning fra Naboeiendommen, skal være en Brandgavl. En Brandgavl skal være af Grundmur af mindst een Stens Tykkelse og, naar Afstanden til den nærmeste Bygning ikke er større end 5 Alen, række 6 Tommer op over Taget. Ingen Drager eller andet Træværk maa lægges dybere ind i en Brandgavl end Murens halve Tykkelse, og maa der i samme kun anbringes Binduer eller andre Abninger, naar Bygningskommissionen dertil meddeler Tilladelse.

Hvor der endnu findes Gavle af Træ eller andet brændbart Materiale, kunne disse fremdeles vedligeholdes og med Bygningskommissionens Tilladelse udbedres, dog ikke udover et Tidsrum af 10 Aar.

I en Bygnings Ydermure maa der kun anbringes Binduer, naar de ere fjernede mindst 1 Alen fra Naboeiendommens Skjel.

§ 9.

Ingen Bygning maa deles i flere særskilte Eiendomme, medmindre disse adskilles ved en Brandgavl.

En Brandgavl kan være fælles for to til hinanden stødende Eiendomme, naar den, foruden at opfylde de i § 8 fastsatte Betingelser, er forsvarlig forbunden med begge Bygninger, og der ved tinglæste Deklarationer er erhvervet Sikkerhed for, at den ikke kan borttages af nogen af Eierne, saalænge een af Bygningerne endnu staar.

Naar sammenstødende Bygninger ønskes satte i en midlertidig Forbindelse med hverandre, kan Bygningskommissionen give Tilladelse dertil. Ere Bygningerne adskilte ved Brandgavl, skal i saa Fald deri anbringes Jernarm med Jernдор til begge Sider, som maa slutte tæt i Karmen, og have mindst en Afstand af 9 Tommer fra hverandre.

Ved Omdannelsen af 2 eller flere Bygninger til een kunne de Brandgavle, der adskille disse, af Bygningskommissionen tillades borttagne.

§ 10.

Ingen Bygning, som vender umiddelbart ud mod Gaden, maa gives en større Høide end Gadens Bredde med Tillæg af en Fjerdedel, Høiden maalt paa Midten af Bygningen fra Fortouget indtil Overkanten af Bjælkelaaget, hvorfra Taget bliver at regne (jfr. dog § 11). Ved Bygninger, der ikke vende umiddelbart ud mod Gaden,

bliver det mellemliggende, bebyggede eller ubebyggede Rum at tillægge Gadens Bredde ved Bestemmelsen af den forholdsmaessige Høide, hvortil der kan bygges.

Ingen Bygning maa have en større Høide til Bjælernes Overkant end 25 Alen, selv om den opføres paa Torve og aabne Pladser, eller i Gader af over 20 Alens Bredde (jfr. dog § 11); Kvieste til Værers Opheisning, der kun have den dertil fornødne Størrelse, maa dog overalt opføres over den normerede Høide.

Gadebredden udfor en Bygning maales efter den Linie, som dragen fra Midten af Bygningen, danner samme Vinkel med Gadens to Sider paa dette Sted. Ved Hjørnebygninger regnes Høiden efter den Gades Bredde, hvortil de have den længste Side, og naar de have en lige lang Facade ud til to Gader af forskjellig Bredde, beregnes Høiden efter den bredeste af disse.

Den Omstændighed, at en Gade stoder lodret mod en Bygning, berettiger ikke til at opføre denne høiere end ellers efter Bredden af den Gade, hvori den ligger.

§ 11.

Intet Tag eller nogen Del af samme maa danne en større Vinkel med Horizontalplanen end 50 Grader. Bygningen af Halvtage maa i intet Tilfælde ligge mere end 8 Alen over Facadehøiden.

Naar et Tag gives en mindre Reisning, end det ifølge denne § maa have, kunne de i § 10 fastsatte Bygningshøider forøges med Halvdelen af den Størrelse, som Tagbygningen derved kommer til at ligge lavere.

§ 12.

Alle Tage skulle være dækkede med nautændeligt Materiale, og hvor det modsatte endnu maatte finde Sted paa ældre Bygninger eller Stur, skulle disse Tage inden Forløbet af 5 Aar forandres i Overensstemmelse hermed. Med Hensyn til Kjobstaderne paa Bornholm har det dog sit Forblivende ved de derom i den allerhøieste Resolution af 6te August 1834 givne Regler. Forsaavidt nogen vil benytte Asfalt til Tagbedækning, forholdes dermed efter Plakat af 29de Januar 1845.

§ 13.

Tagrender af Træ, saavel til Gade som til Gaard, maa for Fremtiden ikke anbringes eller fornyes.

Indenfor en Afstand af 10 Alen fra anden Mands Grund skulle udvendige Gesimser af Træ, som fremtidig anbringes paa grundmurede Bygninger, enten rores og gibses eller dækkes med andet, uforbrændeligt Materiale. Paa Bygninger af Mur- og Bindingsværk er det tilladt at anbringe Trægesimser eller Engsjæl, naar Taget overstykker samme; dog at Taggesimsen, naar den anbringes aaben, for som Rende at modtage Vandløbet fra Taget, indvendigt beklædes med nautændeligt Materiale.

§ 14.

I enhver ny Bygning, der foruden Kjælder har mere end een til Beboelse indrettet Etage, og hvis bebyggede Grundflade udgjør

over 300 □=Alen, skulde anbringes to Trapper, hvis Bredde imellem Vangerne skal være for den ene mindst 1 Alen 9 Tommer, og for den anden mindst 1 Alen 3 Tommer, og skal den Gang, der forbinder den større Trappe med Gade eller Gaard, have en Bredde af mindst 2 Alen. Disse Trapper skulde indrettes saaledes, at der i hver Etage er Forbindelse imellem dem.

§ 15.

Skorstensrør, der tjene til Afledning af Røg fra Kjøkkenildsteder, Kaffelovne og Kaminer, skulde, naar de ved Rensning maa passeres af Skorstensfeieren, være overalt af mindst $1\frac{1}{2}$ Stens Grundmur og have et indvendigt Gjennemsnit af 18 Tommer i Kvadrat, eller af respektive 16 Tommer og 20 Tommer, naar en rektangulær Form foretrakkes, samt være forsynede med en i enhver Hensende forsvaerlig Rensedor af samme Lysning.

Naar Røret passerer igjennem Bjælkelaget og Forstalingen, skal dets indvendige Side holdes mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme fjernet fra alt Tømmerværk, ligesom et saadant Rør ikke maa paneles, forstales eller gives Betræk paa Blindlister.

Røret maa være opført enten fra Grunden af eller hvile paa en Hvelping mellem to Grundmure og i intet Tilfælde kunne komme til at hvile paa Bjælkerne. Det skal ogsaa være tilladt at udfrage disse Rør fra en Grundmur, naar denne af Bygningskommissionen erkjendes stærkt nok dertil.

Naar Rørene trækkes i en skraa Retning, skulde de vertikale Sider være understøttede af en Stol, forsynet med en tør Mursten paa Fladen mellem Stolen og Røret; dog maa den skraa Retning ikke danne en mindre Vinkel end 45 Grader mod Horisonten.

Istedetfor de ovenfor omhandlede Skorstensrør skal det være tilladt ogsaa at benytte færdige Rør, der renses med Snorapparater. Det overlades iøvrigt Justitsministeriet at give de nærmere Forskrifter angaaende disses Indretning.

Alle Skorstensrør skulde være opførte mindst $1\frac{1}{4}$ Alen over Taget.

§ 16.

Alle større Ildsteder, saasom i Branderier, Bryggerier, Sæbesyderier og Fabrikker, skulde, forsaavidt deres Røgmasse er saa stor, at den af Bygningskommissionen antages at ville blive til Besvær for de tilgrænsende Eiendomme, have Skorsten af en Høide af mindst 25 Alen over Jordfladen, hvorhos Skorstenen bør gives en forholdsmæssig Bidde og Murtykkelse, samt opføres lodret uden at trækkes i Vinkel paa Stel.

§ 17.

Slukte eller aabne Ildsteder, anlagte paa Bjælkelag, forbydes aldeles. Luffede Ildsteder, eller de saakaldte Røgeindretninger, kunne anlægges paa Bjælker, naar der gives dem et Underlag af et dobbelt Lag Mursten, lagte i Forbandt paa Fladen og indfattet i Jernramme, eller af en anden ligesaa betryggende Bestaaenhed.

§ 18.

Alle Koller skulle være af Grundmur rundt om, mindst een Sten tyk, og hvælvede. Griben skal overalt være af samme Tykkelse, og Kollen være forsynet med Sten- eller Metalslager, saa at Alt i, ved eller omkring Kollen bliver af Mur eller Metal.

Gamle, uhvælvede Koller maa stiftes derved, at der uden omkring Griben i nogle Tommers Afstand anbringes en Skjærm af Jernplader, 1 à 1½ Alen høj, samt imellem Griben og Slagerne et Hængetag af Jernplader, som gives et Forspring af 10 Tommer over Skjærmen, eller ved anden ligesaa betryggende Foranstaltning.

Nye Bagerovne skulle altid forsynes med dobbelte Hvælvinger.

§ 19.

Løfter maa ikke bestaa af Papir eller Lærred, udspændt under eller imellem Bjælkerne.

§ 20.

Ved nye Bygningers Opførelse er den Byggende pligtig at undertage sig de Regler, som Bandleedningens hensigtsvarende Anbringelse gjør fornødne.

Ingen ny Bygning maa paabegyndes, forinden Bygningskommissionen har erklæret, at Bandlebet er reguleret, og at der, hvor det behøves, er udlagt en Vej eller Gade af tilstrækkelig Bredde, og i en, ikke blot med Hensyn til den omspurgte Bygning, men ogsaa med Hensyn til det hele bestaaende eller vedtagne System af Gader og Vei, hensigtsmæssig Retning ud til en tilstødende, offentlig Vej, samt foreskrevet, hvorledes der skal forholdes med Overtjersler til denne Vej.

§ 21.

Det til et Baaningshus hørende ubebyggede Areal maa i intet Tilfælde være mindre end det bebyggede, og enhver Gaard, ud til hvilken der anbringes Vinduer fra Værelser eller Kjøkkener, og som til alle Sider er eller ved Tilbygning, være sig af Eieren eller Naboerne, kan blive indesluttet af Bygninger, skal i det mindste indeholde 100 □-Alen ubebygget Areal og maa ikke i nogen Retning have en mindre Udstrækning end 4 Alen. 3 Bygninger, som indrettes til Beboelse i flere end 2 Etager, blive de Arealer, som ifølge foranstaaende Forskrift skulle være ubebyggede, at forøge med $\frac{1}{6}$ for enhver Etage, som Bygningen indeholder mere end foranført. Hvor ved nuværende Bygninger det ubebyggede Areal eller Gaardspladsen allerede er indskrænket til et mindre Areal end anført, maa Bygningen ikke forøges — hverken ved Paabygning eller Ombygning — ei heller det ubebyggede Areal formindskes, undtagen i det Tilfælde, hvor en Del af samme (efter § 2) afgives til det Offentlige.

§ 22.

Enhver Gaardsplads, ogsaa til de nuværende Eiendomme, skal være forsynet med Brolægning i det mindste i en Afstand af 1½ Alen fra alle Bygninger, og saaledes indrettet, at Vandet fra Gaarden, Posten, Kjøkkenet og Tagrenderne har behørigt Aflob,

hvilken Forandring skal være udført inden et Aar efter Lovens Udgivelse.

§ 23.

Enhver Bygning, som fremtidig opføres, skal til Gaden forsynes med Tagrender med nedlobende Rør.

§ 24.

Ingen til Beboelse eller andet stadigt Ophold bestemt Kjælder maa anbringes, forinden der er sørget for, at Grundvandet erholdes tilbørligt Aflob. Enhver saadan Kjælder skal i det mindste have 2 Alens Hoide over Jordsmønnen og indrettes saaledes, at Lys og Luft erholde tilbørlig Adgang til samme.

§ 25.

Beboelsesleiligheder maa ikke indrettes paa Loftet, medmindre der findes Panel mod Tagfraeningen og Vinduer, der kunne give tilstrækkelig Lysning og Luft i Lokalet.

§ 26.

Enhver Stueetage, som for Fremtiden indrettes til Beboelse, skal, naar der ikke under samme findes Kjælder, have sit Gulv hævet i det mindste 6 Tommer over Brolægningens Overflade. I enhver ny Bygnings Fundamentmure skal der 6 Tommer over Jorden anbringes et Lag af Tjærepap, Mastixpapir, Støber, Glas eller andet, for Fugtigheden uigjennemtrængeligt Materiale.

§ 27.

Ved enhver Bygning skal der være de fornødne Latriner. Ligesom disse for Fremtiden ikke maa anbringes under Beboelsesleiligheder eller Trapper, saaledes maa Retikader med Udlobsrønder til Latrinergruber eller Tønder kun anbringes i Bygningernes Etager under Jagttagelse af de Forskrifter, som Bygningskommissionen finder det nødvendigt at foreskrive. Ethvert nyt Latrinhus skal være fjernet 3 Alen fra Post eller Brønd.

§ 28.

Ingen Svinesti, Køstald o. s. v. maa anlægges under Beboelsesleiligheder; Gruber, som i Fremtiden indrettes til Optagelse af Kreaturgjødning, skulle være fjernede mindst 3 Alen fra Post eller Brønd.

§ 29.

Ingen Beboelsesleilighed maa være under 3½ Alens Hoide, denne regnet fra Gulv til Loft.

§ 30.

Vindmøller maa ikke opføres nærmere ved andre Bygninger eller anden Mands Grund end 30 Alen. Dog maa Møllerhuset opføres enten i umiddelbar Forbindelse med Møllen eller i en kortere Afstand end den ovennævnte. Stubmøller og lignende, lavtstaaende Møller, saavel de nuværende som de fremtidige, skulle omgives af et Stakit eller andet, forsvarligt Hegn udenom Vingestaget.

§ 31.

Ingen Bygningsfide, der vender imod Gaden eller imod anden Mands Grund, maa anstriges med hvid Farve. Stødt Glas maa aldeles ikke bruges ved Bygningers Afspudsning.

§ 32.

De i nærværende Lov indeholdte Forrifter skulle bringes til Udførelse ikke blot ved nye Bygningers Opførelse, men ogsaa ved Ombygning af eller Tilbygning til ældre Bygninger, forsaavidt de derpaa ere anvendelige. Alle herom opstaaende Spørgsmaal afgjøres af Bygningskommissionen og, forsaavidt den Byggende ikke dermed er tilfreds, af Justitsministeriet.

§ 33.

Den ved Forordningen af 6te April 1832 for hver Kjøbstad indførte Bygningskommission skal fore det ved nærværende Lov foreskrevne Tilsyn indenfor det Omraade, hvorpaa Loven (ifølge § 1) gælder. Ingen ny Bygning maa derpaa opføres eller nogen Forandring af Bygningen, som falder ind under denne Lovs Bestemmelser, foretages, forinden saadant er anmeldt for Bygningskommissionen og sammes Tilladelse dertil er erhvervet. Anmeldelsen om en Bygning skal ledsages af et Grundriss over det tilsigtede Arbejde. Naar Arbejdet er færdigt, skal den Byggende, forinden samme tages i Brug, erhverve Bygningskommissionens Attest om, at det er udført i Overensstemmelse med Byggeoven.

§ 34.

Bygningskommissionen skal nærmest vaage over, at de i nærværende Lov givne særlige Bestemmelser opfyldes. Skulde den imidlertid i Tilfælde, for hvilke der ikke indeholdes bestemte Regler i Loven, finde, at der ved nogen Bygning — navnlig saadanne, som ere bestemte til i store Rum at samle en betydelig Mennekesmasse — bruges en usørfvarlig Byggemaade eller upaalidelige Materialier, eller skulde den, navnlig i Bygninger, som efter deres Bestemmelse forudsatte en stærk Anvendelse af Ild — støde paa nogen Indretning, som den finder aabenbar brandfarlig, da skal den derom advare den Paagjældende. Hvis denne da ikke selv retter den paaankede Feil, skal Bygningskommissionen gjøre skriftlig Indsigelse mod Arbejdets Fortsættelse, ledsaget af en muligst noie Fortegnelse af, hvori Udsættelsen bestaar, og bliver det da den Byggendes Sag, hvis han ikke vil underkaste sig den stillede Forbring, at indbringe Sagen til Justitsministeriets Afgjørelse.

§ 35.

Med Justitsministeriets Samtykke kan Kommunalbestyrelsen beslutte Ansættelsen af en Bygningsinspektør, der da indtræder som Medlem i Bygningskommissionen. Ved en af Kommunalbestyrelsen affattet, af Justitsministeriet stadfæstet Vedtægt, som bliver at tingslæse, fastsættes det, i hvilke Tilfælde Bygningsinspektøren skal træde i Bygningskommissionens Sted, hvilken Løn han skal oppebære af Stadens Kæmmerkasse, og hvilken Betaling der for de enkelte Forretninger skal af Vedkommende erlægges til ham eller til Kæmmer-

fassen. Bygningsinspektoren vælges af Kommunalbestyrelsen paa Justitsministeriets Approbation.

§ 36.

Forfommer Nogen at gjøre den i § 33 befalede Anmeldelse om Opførelsen af nye eller Forandring af ældre Bygninger, skal han derfor bøde fra 1 til 20 Rd. (2 til 40 *Sk.*). Lige Straf skal den være undergiven, som tager en Bygning i Brug eller benytter et udført Arbejde, uden forinden at have tilveiebragt den i saa Henseende befalede Attest, eller som overtræder et af Bygningskommissionen, overensstemmende med § 34 nedlagt Forbud.

For andre Overtrædelser af denne Lovs Bestemmelser anses den eller de Haandværkere, som have besorget Arbejdet udført, med Boder fra 5 til 100 Rd. (10 til 200 *Sk.*). Kan eller vil den Byggende ikke opgive disse, anses han selv med samme Straf. Eieren skal derhos tilpligtes at rette det Lovstridige, ved enten at borttage eller forandre Arbejdet inden en vis bestemt Tid under Tvang af en tilstrækkelig, daglig Mølt, indtil det efterkommes, medmindre Justitsministeriet meddeler Samtykke til, at Sagen kan frafaldes, mod at den paa anden Maade kan afgjøres efter et af den Styldige tilbudt Forlig.

§ 37.

Sager angaaende Forseelser mod denne Lov behandles ved vedkommende Politiret.

Alle Boder efter denne Lov tilfalde vedkommende Fattigtasse.

§ 38.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juli 1859. Foraaavdte Approbation maatte være meddeelt paa paatænkte Bygningsarbejder, der staa i Strid med foranstaaende Bestemmelser, taber saadan Approbation sin Gyldighed, hvis Bygningsforetagendet ikke paa begyndes inden Forløb af 3 Maaneder fra denne Lovs Dato.

§ 39.

Hvor enkelte af denne Lovs Bestemmelser efter de bestaaende Forhold ikke passende kunne anvendes paa visse af Landets Kjøbstæder, kan Justitsministeriet, efter Andragende af vedkommende Kommunalbestyrelse, indtil videre fritage disse for samme.

Saa kan det nævnte Ministerium ogsaa, hvis særdeles vægtige Grunde tale derfor, i enkelte Tilfælde efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen tillade en Afvigelse fra Lovens Bestemmelser.

§ 40.

Finder nogen Kjøbstads Kommunalbestyrelse yderligere Foranstaltninger nødvendige for at fuldstændiggjøre nærværende Lovs Bestemmelser, kunne saadanne optages i en Bygningsvedtægt, der affattes af Kommunalbestyrelsen efter Bygningskommissionens Forslag og approberes af Justitsministeriet. En saadan Vedtægt, der vil være at tinglyse, bliver gjældende for det Omraade, der falder ind under nærværende Byggelov.

§ 41.

For den Del af Kjøbstadens Grund, som efter § 1 ikke er ind-
 dragen under nærværende Lov, skulde de for Landbygninger gjældende
 Bestemmelser komme til Udøvelse. Dog skulde de i nærværende Lovs
 § 20 indeholdte Forskrifter ogsaa derpaa finde Anvendelse.

§ 42.

Forjaaviddt der ved nærværende Lovs Bestemmelser er tillagt
 Kommunalbestyrelsen nogen Virksomhed, vil Sagen være at be-
 handle paa den i Forordningen af 24de Oktober 1837 § 17 fore-
 skrevne Maade.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Indhold

Bygningslov for Kjøbstæderne.

B.	Paragr.
Bagerovne	18
Beboelsesleilighed i Kjælderen	24
— i Stueetagen	26
— paa Loftet..	25
Beboelsesleiligheds Høide .	29
Brandgavle	8
—	9
Bygninger af Grundmur ...	7
Bygningers Høide	10
Bygningsfagaders Farve ...	31

D.	
Døre, udvendige	5

G.	
Gaders Bredde	2
Gadebreddens Maaling.....	10
Gavle	8
Gesimser af Træ	13
Gruber til Kreaturgjødning.	28
Gaardspladsers Størrelse ..	21
— ..	22

H.	
Hjørnebygninger	3
Hjørnebygningers Høide ...	10

I.	
Ildsteder i Brænderier, Bryg=	
gerier, Sæbesnyderier og Fa=	
briker	16

K.	
Karnaper	5
Kjældernebgange	4
Kjældere til Beboelse	24
Koller	18
Kogeindretninger paa Bjæske=	
lag	17
Køstalde	28

L.	Paragr.
Latrinhuse	6
—	27
Løfter af Papir eller Lærred	19

M.	
Mure, udvendige, Grundmur	5
— — Bindingsværk	6
Murtyffelser	7

P.	
Porte, udvendige	5

S.	
Storstensror	15
Storstene i Fabriker	16
Sture, aabne	6
— lukkede	6
Stunke eller aabne Ildsteder	
paa Bjæskelag	17
Stalde	6
Svinestier	23

T.	
Tages Høide	11
Tagbedækninger	12
Tagrender af Træ	13
Tagrender til nye Bygninger	23
Trapper	14
— udvendige	4

U.	
Udhuse	6

V.	
Vandsledninger	20
Vinduer, udvendige	5
— i Brandgavle	8
Vindmøller	30

Uddrag

af

Lov om Brandvæsenet i Købstæderne

af 21de Marts 1873.

§ 11.

Med Hensyn til Kaffelovne og Kaminer, som herefter opfattes, gælde følgende Regler:

1. de maa ikke anbringes nærmere end 8 Tommer til Træværk, hvilket Afstand dog for Døne af Porcellæn indskrænktes til 4 Tommer;
2. de skulle staa paa en Fod af fuld Mur eller paa en Jernfod; er der i Kaffelovnens Bundflade en Rist, altsaa i Foden en Afstøffse, og Kaffelovnen er anbragt paa en hul Jernfod, skal der umiddelbart under Afstøffsen og mindst 2 Tommer fra Gulvet anbringes en Jernplade, der noiagtig udfylder Foden;
3. Gulvet skal foran Indfyrringen i en Afstand af mindst 12 Tommer og til Siden eller bagtil fra Indfyrringen i en Afstand af mindst 6 Tommer være belagt med nantændeligt Materiale;
4. Rørene fra dem skulle føres ind i murede Rør og maa ikke komme Loftet eller Træværk nærmere end 8 Tommer.

De under Nr. 1, 3 og 4 givne Forskrifter komme ogsaa til Anvendelse paa Komfurer ved Siden af de for disse i Bygningsloven af 30te December 1858 indeholdte Bestemmelser.

Afviigelser fra Paragrafens Bestemmelser kunne indrømmes af Brandkommissionen, naar den finder, at der er trussen anden Foranstaltning, der udelukker Brandfare.

§ 20.

Værksteder til flere end 2 Arbeidere for Smedere, Stølemagere, Fortepianofabrikanter, Guldere og andre Haandværkere, der arbeide i Træ, skulle være adskilte fra tilstødende Beboelsesleiligheder ved Vægge, der ere af Mur eller rørede og pudsede, og naar der findes Beboelsesleiligheder over eller under saadanne Værksteder, skulle Loftene henholdsvis i Værkstedet eller i det underliggende Lokale være gipsede.

Naar der i saadanne Værksteder findes aabne Ildsteder, Kaminer, Kaffelovne eller Limovne, skulle de aabne Ildsteder og Kaminer være forsynede med Jerndøre og en Gulvplade af usforbrændeligt Materiale af 18 Tommers Bredde; Kaffelovne og Lim-

ovne skulle staa paa en Gulvplade af uforbrandeligt Materiale, som til hver Side er $13\frac{1}{2}$ Tomme bredere end Ovnen, ligesom der udenfor Fyrdøren skal anbringes en Metalkasse af 18 Tommers Høide, der er faaledes fastgjort til Ovnen, at Jld fra Fyrdøren maa falde i Kassen. Endvidere skal der i saadanne Værksteder findes en Vandhane eller en med Vand fyldt Vandbeholder af passende Størrelse, to Brandspande og en Svaber.

Jovrigt forholdes med Benyttelsen af de omhandlede Værksteder samt af de dertil hørende Oplag af Træmateriale overensstemmende med de i Vedtægten givne Forskrifter.

Hvor Omstændighederne tale derfor, kan Brandkommissionen tilstaa indtil 2 Mars Friit fra Lovens Træden i Kraft at regne med at efterkomme de i denne Paragraf indeholdte Bestemmelser, fra hvilke derhos Afvigelser kunne tilstaaes af Brandkommissionen, naar den finder, at der paa anden ligesaa fyldestgjørende Maade er truffen Anstalt til at forebygge Brandfare.

§ 21.

Hvad angaar efternævnte Næringsveie, nemlig:

1. Fabrikker, hvori anvendes megen Jld, saasom Bagerier, Bryggerier, Maltgjørerier, Korntorringsovne, Brandevinsbranderier, Sukkeraffinaderier, Olieraffinaderier, Sæbesyderier, Farverier. Glas-, Porcellens- og Fajancesfabrikker, Pottemagerier, Teglovne, Kalkovne, Jern- og Metalstøberier, Klokkestøberier, Maskinfabrikker, Torrester, som opvarmes med aaben Jld eller med Ovne, Fabrikker med Dampkedler af 6 Hestes Kraft eller derover eller med højere Spænding end 4 Atmosfærers Tryk, eller endelig saadanne, der bruge overhede Damp:

2. endvidere alle saadanne mindre Fabrikker, der, hvis de vare store, vilde henhøre til de særdeles brandfarlige, samt Talsmelterier, Lyfkestøberier, Fabrikker for Tilvirkning af kunstige Sten, hvortil anvendes Harpiz, Fabrikker for lakerede Barer og deslige,

fastsætter Justitsministeriet i almindelige reglementariske Bestemmelser de Forsigtighedsregler, som ved Driften blive at iagttage for at forebygge Brandfare, samt om Sproiter og andre Brandredskaber skulle være tilstede.

Opmærksomheden

henledes paa:

„Bygningsloov for Kjøbstæderne i Kongeriget Danmark

i Forbindelse med de vigtigste ministerielle Resolutioner
samt

Overrets- og Høiesterets-Domme i
Byggesager“

og paa:

den Bygningsvedtægt,

der i Reglen er vedtagen af Byraadet i de større Kjøb-
stæder og approberet af Justitsministeriet.

Uddrag

af

Lov af 2den Marts 1861 om Brandpolitiet paa Landet og det nærmest dermed i Forbindelse staaende Bygningsvæsen, saaledes som den i Henhold til Lov Nr. 35 af 1ste Marts 1889 og Lov Nr. 69 af 6te April 1898 bliver at anse som affattet.

Kap. 1.

Regler for Bygningers Opførelse paa Landet.

§ 1.

Naar et Sted, hvorved her forståes en Gaard, et Hus eller en Samling af Bygninger, bestemte til selvstændig Bedrift, af Ryt opføres paa Landet, skal der imellem et saadant Sted og ethvert andet Sted være følgende Mellemrum:

- 1) 5 Alen, naar begge Steder ere opførte af Mur, stampet Ler eller Mur- og Bindingsværk med ildfast Tag og Ydervæggene ikke ere beklædte med Bræder eller andet ildfængende Materiale (ikke brandfarlige Bygninger); dog kunne saadanne Steder endog bygges umiddelbart op til hinanden, naar de adskilles ved en Brandgavl,
- 2) 50 Alen, naar begge Steder ere opførte af eller beklædte med brandfarligt Materiale, eller ere dækkede med ildfængende Tag (brandfarlige Bygninger), og
- 3) 20 Alen, naar det ene Sted ikke er brandfarligt og det andet er brandfarligt.

Bestaar et Sted baade af ikke brandfarlige og brandfarlige Bygninger, maa ingen af disse komme Nabostedet eller sammens enkelte Dele nærmere, end det er tilladt efter enhver enkelt Bygningsmaade. Herfra undtages dog saadanne smaa Skure og desl., der med Taget ikke ere over $4\frac{1}{2}$ Alen høie og intet Jldstød indeholde.

Afstanden regnes stedse i lige Linie fra Væg til Væg.

§ 2.

Enhver Brandgavl, der adstiller en Bygning fra Nabosjedet, skal være Grundmur af mindst een Stens Tykkelse og række 6 Tommer over Taget, samt være udfuget med Kalk eller Cement, forsaavidt den er udsat for Veirligets umiddelbare Paavirkning. Ingen Drager eller andet Træværk maa lægges dybere ind i en saadan Gavl end Murens halve Tykkelse, og maa der i samme kun anbringes Nabninger med Jerndore i Jernramme.

En Brandgavl kan iøvrigt være fælles for to til hinanden stødende til forskjellige Eiendomme hørende Bygninger, naar den, foruden at opfylde de ovennævnte Betingelser, er forsvarelig forbunden med begge Bygninger, og der ved tinglæste Deklarationer er erhvervet Sikkerhed for, at den ikke kan borttages af nogen af Eierne, saalænge een af Bygningerne endnu staar.

§ 3. *)

Paa enhver ny, til Beboelse for Mennesker eller Opholdssted for Dyr bestemt Bygning, der tækkes med Straa, Ror eller ligesaa let antændeligt Materiale, skal, hvor Udgangsdorene ikke ere anbragte i en Spidsgavl eller i eller under en spidsgavlet Kvist, der mindst er $2\frac{1}{4}$ Alen høi fra Sidemurens Overflade til dens egen Tagrygning og mindst $2\frac{1}{4}$ Alen bred, anbringes over hver Udgangsdør et Jernildgitter af 1 Alens Høide og en Bredde lig Dørens Bredde + $1\frac{1}{2}$ Alen til hver Side, eller ogsaa skal Tækkematerialet over Døren i samme Bredde som foran for Jldgitteret bestemt fastgjøres til Lægterne helt op til Tagrygningen med galvaniseret Jerntraad, ikke tyndere end Nr. 20.

Samme Regel gælder for ældre Bygninger, naar de helt eller delvis omtækkes, og ovennævnte Tækkemateriale anvendes.

Indenfor det Omraade, for hvilket denne Lov er gældende, betragtes Tagfilt (Tagpap) af mindst $1\frac{3}{10}$ Linies Tykkelse som ildfast Tag (jfr. dog § 11, 4de Stk.).

§ 4.

Beg-, Tjære-, Jernis- og Tranfogerier, Tegl- og Kalkovne samt Windmøller maa ikke opføres nærmere ved anden Mands Grund end 50 Alen, medmindre Naboen dertil giver sit Samtykke.

Ved Windmøller maa desuden kun Møllerhuset opføres enten i umiddelbar Forbindelse med Møllen eller i en fortere Afstand end den ommeldte.

Stubmøller og lignende, lavtstaaende Møller, saavel de nuværende som de fremtidige, skulle være omgivne af et Stakit eller andet, forsvareligt Hegn udenom Bingeslaget.

§ 5.

Bygninger, som ere bestemte til Opbevaring eller Tilberedning af Fyrværkerisager, maa ikke fra Ryk af anlægges indenfor 100 Alens Afstand fra anden Mands Grund, og ei heller indenfor

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 1, jfr. med Hensyn til sidste Stykke Lov af 6te April 1898 § 1.

denne Afstand fra nogen Bygning, der benyttes til Beboelse, selv om den henhører til samme Eiendom.

Bygninger, bestemte til Opbevaring eller Tilberedning af Krudt, maa ikkun anlægges efter særlig Tilladelse af Justitsministeren.

§ 6.

Naar Nogen vil gjøre en Tilbygning til sit Sted, komme de samme Forfrister med Hensyn til Afstanden fra Nabostedet og Bygningsmaaden, som gjælde for nye Bygningers Opførelse, til Anvendelse, medmindre Tilbygningen ikke kommer Nabostedet nærmere end selve Bygningen og ikke er af ringere Bygningsmaade med Hensyn til Brandfare end denne.

§ 7.

De i det Foregaaende indeholdte Bestemmelser om Afstande og Bygningsmaader finde ogsaa Anvendelse paa de Steder, der gjenopføres efter at være helt afbrændte eller nedbrudte, forsaavidt den til Bedkommendes Raadighed staaende Byggegrund tillader det; i modsat Fald, eller naar kun en Del af Stedet er afbrændt eller nedbrudt, selv om denne Del udgjør en selvstændig Bygning, kan den opføres paa samme Plads og med samme Bygningsmaade som hidtil.

Ved Gjenopførelse efter Ildbrand eller Nedbrudelse af de i §§ 4 og 5 nævnte Bygninger maa ingen Afvigelse finde Sted fra de i disse Paragrafer fastsatte Afstande.

§ 8.

Straatakkede Bygninger maa ikke anbringes nærmere nogen Jernbane end 70 Alen fra sammes Midte.

§ 9. *)

I Beboelsesleiligheder, derunder indbefattet Kjøkken, Bryggers og Bagerovnsrum, skal Loftet, saafremt det ikke pudses med Kalk, bestaa af sammenploiede Bræder.

I Smedier og Værksteder, hvor der arbeides med Træ eller ligesaa antændelige Gjenstande, og hvori der findes Ildsted eller overhovedet benyttes Ild, skal Loftet være pudset med Kalk eller bestaa af sammenploiede Bræder. Saadanne Værksteder skulle være adskilte fra tilstødende Rum ved Væg af Grundmur, Mur og Bindingsværk eller af Planke eller af sammenploiede Bræder. En saadan Trævæg skal paa begge Sider være roret og pudset med Kalk.

Ere de forannævnte Rum ikke ved Loft skilte fra Taget, skal forannævnte Skillevej føres helt op til dette, men maa den Del af Skilleveggen fra Bjælkelaget opad sættes af sammenploiede Bræder, uden at der i dens øvre Del maa anbringes Dør eller anden Aabning, hvorhos Taget, saa langt som Rummene strække sig, skal være belagt med Sten, Metal, Tagflis (Tagpap) eller Spaan, jfr. dog § 15.

Rum, bestemte til Opbevaring af Gøder, Straa eller andre ligesaa letfængelige Gjenstande, skulle være adskilte fra tilstødende

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 2.

Rum, hvori der er Ildsted, ved en Væg af den foranævnte Bestaaenhed. Foraaavdt de nævnte Opbevaringsrum findes i Tagrummet, maa Udgangen dertil ikke være fra Kjøkken eller Bryggers med aabne Ildsteder eller fra de i 2det Stykke nævnte Bæststedsrum.

§ 10.)*

Ildstedet i Kjøkken og Bryggers kan indrettes enten som aabent eller lukket.

Et aabent Ildsted, hvorved forstaaes et saadant, paa hvilket Ilden brænder frit og kan spille op ad Ildstedets Sider, skal bygges paa et uantændeligt Grundlag med grundmuret Bund og Sider af 8½ Tommes Tykkelse, hvorhos Gulvet foran samme i mindst 18 Tommers Afstand skal bestaa af eller være dækket med uantændeligt Materiale. Ildstedet skal være forsynet med en Kæppe, der skal være af 4¼ Tommes Grundmur, saafremt Skorstenen er en Fortjættelse af Kappen og hviler paa denne, hvorimod den kan være af Metal, naar Skorstenen staar i Ildstedets Side. Skorstenshammeren kan være af Træ, men ivoirigt maa intet Træværk anbringes i aabne Ildsteder eller i Skorstene.

For lukkede Ildsteder (Kømfurer og andre Køgeindretninger med lukket Indfyrring), Jernovne og Kaminer gælde følgende Regler:

1. Kømfurer, Kaminer og Jernovne maa ikke komme Træværk nærmere end 8 Tommer, hvilken Afstand for Døne af Poreclæn, Ler- eller Murværk dog indskrænktes til 4 Tommer.

2. Kørene fra de nævnte Ildsteder blive altid at holde 8 Tommer fra Træværk, skulle føres ind i en Skorsten og maa ikke passere Rum, hvori Foder eller andre ligesaa antændelige Stoffer opbevares.

3. Kømfurer kunne sættes paa Bjælkelag, naar deres Bund er fjernet mindst 4¼ Tomme fra Gulvet, og dette er gjort uantændeligt under dem.

4. Jernovne skulle staa paa en Fod af Mur eller en Jernfod, der, foraaavdt den ikke er udmuret, skal være aaben; er der Rist i Dørens Bundslade, skal der være Afstøvske i Foden, og denne skal være udmuret samt staa paa en Jernplade eller Zinkplade, der gaar lidt frem for Foden.

5. Kaminer kunne sættes paa Bjælkelag og skulle være udmurede med et dobbelt Lag Mursten, lagte i Forbandt paa Fladen.

6. Foran Kømfurer og Kaminer i disses hele Udstrækning skal Gulvet bestaa af eller være belagt med uantændeligt Materiale i en Bredde af 12 Tommer. Foran Kaffelovne skal det uantændelige Materiale strække sig mindst 6 Tommer til hver Side af Døren og kan afrundes mod begge Enden, dog at Bredden foran selve Kaffelovnsdøren skal være 12 Tommer.

Rum, hvori Luft opvarmes til andre Rums Forsyning med varm Luft (Varmefamre), skulle have Gulv af uantændeligt Materiale

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 3, og for de fire sidste Stykkers Vedkommende efter Lov af 6te April 1898 § 2.

og Bægge af Mur; Loftet derover skal være af Mur eller af Jern og Mur.

Rum, hvori Kjedler til Barmeledningers Forshyning med Damp eller varmt Vand anbringes, skulle have uantændeligt Gulv og Bægge af Mur; Loftet derover skal være af Mur eller af Jern og Mur, medmindre Kjedlen er fjernet mindst 2 Alen fra Loftet, i hvilket Tilfælde dette kan være af Træ, røret og pudset. Over Hjørpladen skal Loftet, hvis det ikke er af Mur eller af Jern og Mur, og dets Høide over Risten er mindre end 4 Alen, være røret og pudset og derhos beskyttet af en i mindst 1 Tommes Afstand fra det ophængt Metalplade, der skal gaa mindst 1 Alen til hver Side udenfor Hjørderen og være mindst 3 Alen bred.

Ledninger for opvarmet Luft fra Barmekamre skulle være af $\frac{1}{2}$ Stens Mur eller $1\frac{1}{2}$ Tomme tyk Monier (Cement og Jern).

Ledningerne for Damp eller varmt Vand skulle være af Metalrør og holdes mindst 2 Tommer fra Træværk; hvor Rørene passere gennem Træbjælkelaag eller Trævæg, skal Rummets inellem Rørene og Træværket udfyldes med fast og uantændeligt Materiale.

§ 11. *)

Skorstene skulle opføres som Grundmur, enten af raa Sten med en Murtykkelse af mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme eller af brændte Sten med en Murtykkelse af mindst $4\frac{1}{4}$ Tomme, dog skal enhver Skorsten fra Grundfladen indtil mindst $\frac{1}{2}$ Alen over denne og fra 1 Alen under det Sted, hvor den gaar igennem Tagfladens underste Side, opmures i Kalk af helbrændte Sten, hvilket ogsaa gjælder, naar Rørene paa en ældre Skorsten omsættes. De skulle, forsaavidt de ikke opføres som snevre, have et indvendigt Gjennemsnit af ikke under 16 Tommer i nogen af Siderne. Rensdørene skulle være tætsluttende, af Jern, af samme Lysning som Skorstenen og anbragte i en Jernramme med Fals.

Skorstene i Bygninger med Tag af Rør, Straa eller ligesaa let antændeligt Materiale samt Skorstene til Smedeesjer og Bagerovne maa ikke have ringere Bide end foran anført.

I Bygninger, som ere tækkede med ildfast Tag eller med Spaan, er det tilladt at benytte de saakaldte snevre Skorstene, dog kun til Afledning af Røg fra Kaminer og Ildsteder med luffet Indfyring, herunder Ildsteder for Bassekjedler og Bryggekjedler til Husholdningsbrug, Bagerovne til Husholdningsbrug, Barmekammerovne med mindre end 150 □-Fods Barmeovertflade og Ildsteder for Kjedler til Barmeledningers Forshyning med Damp eller varmt Vand, naar Ildpaavirkningsfladen er mindre end 30 □-Fod. En snever Skorsten maa ikke benyttes som fælles Røgrør for mere end 8 Ildsteder med luffet Indfyring, dog saaledes, at en Bagerovn og et Ildsted for Basse- eller Bryggekjedel regnes som 2 Ildsteder. Naar en snever Skorsten benyttes som Røgrør fra en Barme-

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 4; forsaavidt angaar 3die Stykkes tre første Punkturner efter Lov af 6te April 1898 § 3; og forsaavidt angaar 11te Stykke efter j. L.'s § 4.

hammerovn eller fra Ildstedet for en Kjedel til Varmeledningers Forsyning med Damp eller varmt Vand, maa den ikke tillige tjene som Ventilationssor eller som Røgrør for andre Ildsteder end Komfurer. Saadanne fievre Skorstene, der kun maa bygges firkantede eller fredsrunde, skulle helt igjennem have det samme Gjennemsnit af mindst 9 Tommer i den kvadratiske Side eller i Diameter og tæt ved Bunden være forsynede med forvarlig Kenseedor af Jern, anbragt i Jernramme med Fals, hvorhos lignende Kense-dore, hvis Skorstienens forvarlige Kensing gjør det nødvendigt, skulle anbringes paa passende Steder.

Enhver Skorstens indvendige Side skal holdes $8\frac{1}{2}$ Tomme fjernet fra alt Træværk i Bjælkelag, Stillevægge og Tagværk samt fra ildfængende Tag, og, naar Skorstienen har en mindre Murtykkelse, skal den, hvor den gaar gennem Bjælkelag eller gennem Tag af Spaan, Tagstilt (Tagpap), Rør, Straa eller L yng, udtrages til denne Murtykkelse. Loftforsikling og Gulvbræder er det dog tilladt at lægge umiddelbart op til en Skorsten af mindre Murtykkelse end $8\frac{1}{2}$ Tomme; det samme gjaelder om Taglægter til Stentag.

En Skorsten maa ikke paneles, forfales eller beklædes med Betrak paa Blindlister; dog kan den forsynes med en Jodliste, naar samme ikke befaestes ved Træpropper.

Skorstienen skal enten være opført fra Grunden af paa tilstrækkeligt Fundament eller hvile paa en Hvalvning mellem to Grundmure eller paa et andet, brandfrit Underlag, og maa i intet Tilfælde komme til at hvile paa Bjælkerne. Det skal ogsaa være tilladt at udbrage Skorstene fra en Grundmur.

Skorstene af brændte Sten maa kun opmures i stærkt Kalk med tætte, overalt helt med Kalk udfyldte Jøger og skulle berappes baade indvendigt og udvendigt; de maa ikke kalkpudses paa den indvendige Side.

Naar en Skorsten trækkes i skraa Retning, skal den enten hvile paa en Mur eller paa begge dens lodrette Sider være understøttet af en Stol, forsynet med en tør Mursten paa Pladen mellem Stølen og Skorstienen; dog maa den skraa Retning ikke danne en større Vinkel end 45 Grader med den lodrette Linie. Desuden skulle fievre Skorstene i Boingerne indvendigt afrundes i en Bue med mindst 3 Fods Radius.

Skorstenspiibens Høide over Tagryggen skal være for vide Skorstene mindst 1 Alen,

- fievre	—	—	$1\frac{1}{4}$	—	, naar Skorstienen ligger 20 Alen eller derover fjernet fra Bygninger med Tag af Rør, Straa eller ligesaa let antændeligt Materiale, og
-	—	—	2	—	, naar denne Afstand er mindre end 20 Alen, eller naar selve Bygningen er tækket med Spaan.

Enhver Skorsten skal rage mindst 1 Alen over Tagryggen af en med Rør, Straa eller ligesaa let antændeligt Materiale tækket Bygning, hvis Afstand fra Skorstienen er under 10 Alen.

Naar Piben paa en vid Skorsten er mindst 2 Alen hoi over Tagryggen, er det tilladt at sammentrække de øverste $\frac{3}{4}$ Alen, saaledes, at Udgangsaabningen indskrænkes til $1\frac{1}{4}$ Murstenslængde eller 11 Tommer i Kvadrat.

Før ethvert Ræffeløvsrør, der indledes i en snever Skorsten, skal der i denne indmures en Jernbøsning med en indvendig frempringende Rand, saaledes at Randen forhindrer Enden af Ræffeløvsrøret fra at trænge ind i Skorstenen.

Forsaavidt nogen Skorsten gaar igjennem Rum, der benyttes til Opbevaring af Foder eller andre ligesaa ildfængende Gjenstande, skal der, naar Skorstenen er lodret, udenom den og i passende Høide anbringes en Ramme eller Tralværk 1 Alen fra Skorstenen for at forhindre de ildfængende Gjenstande fra at komme i Berøring med den. Er Skorstenen trukken i skraa Retning, skal den Del af Rummet, hvorigjennem Skorstenen gaar, være frastiftet ved tætte Vægge og saaledes, at man til enhver Tid kan komme til Skorstenen. Denne Bestemmelse gjælder ogsaa for Skorstene, der ere opførte for denne Løvs Træden i Kraft.

Naar Skorstene vise Revner, der ved Eftersynet erklæres for farlige, skulle Revnerne udhugges saavidt, at Skorstenen kan udbedres forfarligt.

§ 12.*)

En det Offentliges Tilsyn underkastet Dampfjedel maa kun anbringes i en ikke brandfarlig Bygning, og denne skal ved en Afstand af mindst 1 Alen eller en Brandmur af den i § 2 omhandlede Bestaffenhed være adskilt fra enhver brandfarlig Bygning eller Del af en Bygning. Det samme gjælder med Hensyn til Fabriksbrug, der ere brandfarlige paa Grund af stærk Anvendelse af Jld eller af Bestaffenheden af det Materiale, som deri forarbejdes eller opbevares, derunder indbefattet Brændevinsbranderi, Bryggeri, Maltgjøroeri og fabrikmæssigt drevet Bageri samt de i § 4 omhandlede Virksomheder og Lagring af Stenolie.

De Skorstene, som aflede Røgen fra Fyret under Dampfjedlen eller fra de til ovennævnte Virksomheder tjenende Ildsteder, skulle, foruden at fyldestgøre de i § 11 givne Forskrifter for vide Skorstene, altid være fjernede 20 Alen fra enhver med Straa, Rør eller ligesaa let antændeligt Materiale tækket Bygning og være 10 Alen høiere end Taget af enhver med Spaan tækket Bygning indenfor 20 Alens Afstand. Paa Skorstene af mindst 20 Alens Høide er det tilladt at indsnævre den øverste Halsdel. Justitsministeriet er bemyndiget til, naar Omstændighederne skulde gøre det fornødent, at give nærmere Regler om disse Skorstenes Konstruktion.

Torrethuer til Næringsbrug eller andre Rum, hvor der til industrielt Brug anvendes større Varme, skulle have Stengulv; Ventilationsrør eller Emrør skulle være af $\frac{1}{2}$ Stens Mur, muret i Kalk, eller af Jernrør, forsynede med Jernramme, hvor de gaa

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 5, jfr. med Hensyn til 2det Stykkes 1ste Punktum Lov af 6te April 1898 § 5.

igjennem Bægge, Loft eller Gulv, og maa ikke hvile paa Træramme; varmebringende Rør maa ikke komme Træværk nærmere end $8\frac{1}{2}$ Tomme; Loftet skal være af Mur eller Jern og Mur; det kan dog ogsaa være røret og pudset, naar der i mindst 1 Tommes Afstand fra samme og i dets hele Udstrækning er ophængt en Metalsplade; anvendes der en Temperatur af over 30° R., skulle Bæggene være af mindst 1 Stens Grundmur; overrigter Temperaturen ikke 30° R., kunne Bæggene være af Mur, Bindingsværk eller af Plante eller dobbelte Bræder, i begge de sidste Tilfælde mindst 2 Tommer tykke og paa begge Sider rørede og pudse med Kalk.

§ 13. *)

Den Del af en Bagerovn, der ligger under den plane Ildslade (Herden), kan opføres af raa Sten eller Kampsten; dens øvrige Del skal opføres af brændte Sten og skal bestaa af en mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme tyk Hvalvning med mindst $4\frac{1}{4}$ Tomme tykt, i Kalk muret Murværk udenom Hvalvingen og de ovenpaa samme anbragte Røgtanaler, der ligeledes skulle være murede i Kalk. En Bagerovn skal anbringes saaledes, at den kan eftersees baade fra oven og fra Siden, og maa intet Træværk findes nærmere ved Ovnsens indvendige Side end 22 Tommer, hvorhos Ovns Overkant skal være mindst 18 Tommer fjernet fra det pudsede Loft (jfr. § 9). Trærorene maa ikke udmunde umiddelbart i Skorstenen, men kun igjennem et Samlingsrør. Rørene til Bagerovne samt Luffer for Trærorene skulle være af Jern. Udenfor Ovnen skal der være en mindst 12 Tommer bred og 8 Tommer dyb Fyrgrav, medmindre der indenfor Ovnsens Dør anbringes en Jordhugning, der midlertidigt kan optage den udbragede Ild og Aske.

Bagerovne til Husbrug kunne dog opføres af raa Sten, naar Murværket udenom Hvalvingen og de ovenpaa samme anbragte Røgtanaler gives en Tykkelse af mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme, ligesom og Fyrgraven for saadanne Ovne kan bortfalde, naar hele Gulvet bestaar af uantændeligt Materiale, og der fra det Rum, hvori Bagerovnen er anbragt, ikke findes Opgang til Loftsrummet.

I Bagerier til Kæringsbrug skal der over Røgtanalerne være en $4\frac{1}{4}$ Tomme tyk Hvalvning; dog er det tilstrækkeligt, at det ovenfor nævnte $4\frac{1}{4}$ Tomme tykke Murværk, der skal være over Røgtanalerne, mures som Hvalvning.

Anvendes Rummet over Bagerovne til Tørring eller Opbevaringssted, skal dette saavel ved Ovne til Kæringsbrug som ved Ovne til Husbrug være overhvalvet med en mindst $4\frac{1}{4}$ Tomme tyk Hvalvning. Anvendes Rummet over Bagerovne ikke til Tørring eller Opbevaringssted, skal den udvendige Mur omkring enhver Bagerovn i $4\frac{1}{2}$ Tommes Tykkelse opføres en halv Alen højere end Ovnhvalvningens Overflade, og det derved fremkomne Rum fyldes med Sand. Forjaaviddt der noget Steds ovenpaa ældre Bagerovne maatte

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 6.

findes afsluttede Rum til Tørring eller Opbevaring, der ikke ere indrettede i Overensstemmelse hermed eller paa anden ligesaa betryggende Maade, skulde de inden Forløbet af 5 Aar enten fjernes eller overhvalves.

I Bagerier til Næringsbrug skal Loftet i det Rum, hvor Indføringen sker, være pudset med Kalk, hvorhos der over Indføringen skal anbringes en Kappe af Mur eller Metal.

Taget paa en Bygning, hvori der findes Bageri til Næringsbrug, skal over dette og indtil en Afstand af 10 Alen fra Bagerovnstorstenen paa begge Sider af denne være belagt med ildfast Tag, og naar Bagerovnstorstenen kommer et Straa-, Rør- eller Spaan-Tag nærmere end 20 Alen, skal den have en Høide over dettes Bygning af henholdsvis 5 eller 10 Alen, eftersom Afstanden er over eller under 10 Alen; Alt under Forudsætning af, at Bageriet ikke falder ind under § 12.

§ 14. *)

Koller skulde rundt om være af Grundmur af brændte Sten, mindst $8\frac{1}{2}$ Tomme tyk, og hvalvede. Grisen skal overalt være af den nævnte Tykkelse, og Kollen være forsynet med Flager af Metal eller brændte Kollersten, saa at Alt i, ved eller omkring Kollen bliver af Mur eller Metal; og skulde alle i Koller værende Lemme og Døre være Jern og anbragte i Jernramme med Fals og til enhver Tid kunne lufkes forsvarligt.

Enhver Kollersten af Træ skal inden 1 Aar fjernes og ombyttes med en Storsten efter § 11. Kollerstene af Jern, der noget Steds maatte findes, kunne efter særlig Tilladelse for hvert enkelt Tilfælde indtil videre forblive i Bygninger med Stentag.

Under ovennævnte Koller skulde ikke være indbefattet saadanne Indretninger, der kun anvendes til Husbrug, naar disse ere anbragte i Bygninger, der ere fjernede 50 Alen fra nærmeste Bygninger og ere belagte med ildfast Tag; endvidere saadanne, der til samme Brug anvendes i selve Storstenen.

§ 15. **)

Enhver Bygning, hvori indrettes Smedie, skal i Byer og ellers indenfor en Afstand af 50 Alen fra anden Mands Bygning være belagt med Sten; i andre Tilfælde er det tilstrækkeligt, at Taget er belagt med Sten, Tagfilt (Tagpap) eller Spaan i en Udstrækning af 10 Alen paa begge Sider af Storstenen. Ingen Smediestorsten maa komme nogenstombest Bygning, der er tækket med Rør, Straa eller ligesaa let antændeligt Materiale, nærmere end 10 Alen, og ikke anden Mands, med saadant Materiale tækkede Bygning nærmere end 20 Alen.

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 7.

**) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 8, jfr. med Henfyn til sidste Punktum Lov af 6te April 1898 § 6.

§ 16.

Slukte eller Stikforstene, anlagte paa Træ-Vjæskelag, samt vandrette Skorstensrør, hvilende paa Loftet, saavel som Ildsteder umiddelbart under Stænge, Tag af Straa eller andet ildsfængende Materiale forbydes aldeles og skulle, hvor de forefindes, inden 10 Aar være affjæfede.

§ 17.

Enhver er pligtig at vedligeholde sine Bygninger og de i samme værende Ildsteder og lignende Indretninger overensstemmende med nærværende Lovs Forskrifter, og maa der, naar et Sted, paa Grund af sin Veligheden, er opført efter Forskrifterne i § 1 Nr. 1, ikke senere ved det foretages nogen Forandring, hvorved den saaledes tilføjede Brandsikkerhed forringes.

§ 18.)*

De i §§ 9—15 foretagne Regler komme kun til Anvendelse ved Opførelsen af nye Bygninger, ved Anbringelsen af nye Indretninger af den i de enkelte Paragrafer ommeldte Art i ældre Bygninger og med Hensyn til de Dele af ældre Bygninger eller de deri af den omhandlede Slags værende Indretninger, der efter Ildbrand underkastes Ombygning, medmindre Andet udtrykkeligt er udtalt; se § 11, 13de Stykke**), § 13, 4de Stykke, og § 14, 2det Stykke.

Derimod skulle disse Regler ikke komme til Anvendelse paa Steder, hvis Taxationsværdi ikke er over 1200 *K*, naar de ligge 300 Alen fra ethvert andet Sted.

§ 19.

Amtmanden kan efter Indstilling af vedkommende Sogneforstanderskab meddele Fritagelse fra de i det Foregaaende foretagne Bestemmelser, forsaavidt Hensynet til den offentlige Sikkerhed tilsteder det og de stedlige Forhold gjøre saadant nødvendigt.

§ 20.

Naar Nogen efter nærværende Lovs Kundgjørelse opfører en ikke tidligere paabegyndt Bygning, eller i en Bygning gjør nogen Indretning, som er i Strid med de i det Foregaaende indeholdte Bestemmelser, bliver han for saadan Overtrædelse ved Politiretten at isfende en Bøde af 4 til 100 *K*. Derhos skal han ved Dommen under en daglig Bøde tilpligtes, inden en af Retten bestemt Frist, at foranstalte den ulovlig opførte Bygning nedreven eller den lovstridige Indretning borttagen eller tilborlig forandret, medmindre han herfor fritages af Justitsministeren efter et derom gjennem Retten indgivet Andragende. Desuden bliver han at idomme særlig Straf efter Lovgivningens almindelige Bydende, saafremt han har

*) Ny Bestemmelse efter Lov af 1ste Marts 1889 § 9.

**) Jfr. Lov af 6te April 1898 § 4.

overtraadt et af Politiet nedlagt Forbud mod den ulovlige Bygningss eller Indretnings midlertidige Afbenyttelse, hvilket Forbuds Efterlevelse i fornødent Fald kan fremtvinges med Magt.

Har Bygherren overdraget Arbejdet til een eller flere Haandværkere, gaar Ansvar et over paa disse, medmindre han udtrykkelig har paalagt dem at udføre Arbejdet saaledes, som istet er.

Indhold

af Uddrag af Lov om Brandpolitiet paa Landet.

A.	Paragr.	F.	Paragr.
Afstand mellem Naboeiendommers Bygninger		Fjernisfogerier	4
1, 4, 5, 6, 7, 8, 12 og 15		Fritagelse for Bestemmelser.	19
Ansvar for Bygningsmaaden	20	Fyrværkeristeder	5
Anvendelse af Regler for do.	18		
		G.	
B.		Galvaniseret Jerntraad til	
Bagerier	9, 11 og 12	Straatag.	3
Bagerovne	13	Gulv foran Ildsteder	10
Begfogerier	4	Grisen ved Koller	14
Brandgavle	2 og 12		
Bruggerier	12	H.	
Bruggeriser	9	Hælvæ Loft	12
Brændevinsbranderier	12		
Bygninger til Fabrikbrug	12	I.	
Boder	20	Ildgittere	3
		Ildsteder	9, 10, 16 og 17
		Do.s Vedligeholdelse	17
		Jerndøre i Brandgavle	2
D.			
Dampfjedler	12	K.	
Dampforstene	12	Kaffelovne	10
Deklarationer ang. Brandgavle	2	Kaffelovnsrør	10
Drager i Brandgavle	2	Kalkovne	4

Ramner	Paragr	10			
Rjoffener	9 og	10			
Romfurer		10			
Rrudtmagafiner		5			
Rrudtmoller		5			
Roller		14			
L.					
Ledninger for opvarmet Luft		10			
Do. for Damp		10			
Do. for Vand		10			
Loft, hvor fordres		9			
M.					
Maltgjorerier		12			
Mollerhuje		4			
N.					
Nmbygning paa Grund af					
Jldebrand		18			
P.					
Porcellainsovne		10			
R.					
Rum til Foder		10			
			S.	Paragr.	
			Storjtene	11 og	12
			Storjtenshamre		10
			Storjtenspiber		11
			Storjtensstole		11
			Storjtensrørs Størrelse m. v.	11 og	15
			Sture		1
			Smedier	9 og	15
			Stiftstortene		16
			Straatag	3 og	16
			Straatækkede Bygningers Af-		
			stand fra Jernbaner		8
			Stubmoller		4
T.					
			Tagpap	3 og	11
			Teglovne		4
			Tilbygninger		6
			Tjærefogier		4
			Tranfogerier		4
			Torreftuer		12
V.					
			Varmekamre		10
			Vedligeholdelse af Bygninger		17
			Vindmoller		4
			Værfteeder, Loft over disse		9

Angaaende

Entrepriser

fe

Juridisk Formularbog

af

Theodor Bindenbug,

Overretssassessor,

2den gennemferte og forøgede Udgave, Side 181—192.

Dr. J. C. G. G. G.

Dr. J. C. G. G. G.

Dr. J. C. G. G. G.

Dr. J. C. G. G. G.

Statsprøveanstalten

Annoncer.

ТРИГОНИКА

Statsprøveanstalten

foretager

*mekaniske Undersøgelser af Jern og andre
Metaller, naturlige og kunstige Sten, Cement
og andre Bygningsmaterialier
samt Materialier for Industrien og færdige
Stoffer.*

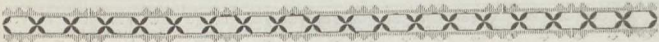
=== *Særligt Lerlaboratorium* ===
*til Undersøgelse af Mursten, ildfaste Sten,
saltglaserede Rør og andre Lervarer.*

=== *Taxterne* ===

*samt Oplysninger om Tildannelsen af
Prøvelegemer af Jern, Træ, Sten m. m.
faas ved Henvendelse til Anstalten, som har
Lokale Heibergsgade Nr. 6, København K.*

Telefon Nr. 5338.

— *Åbent daglig Kl. 9—12.* —

Chr. Ramsing,

Civilingeniør,

Kjøbenhavn, Tordenskjoldsgade 11 (Telefon 4626),

virker som raadgivende Tekniker

for Bygherrer og Bygmestre og yder, mod Honorar:

Planer for Varme- og Ventilationsanlæg, med
Tegninger og Betingelser for Indhentelse af Tilbud.

Fagkyndigt Tilsyn og Kontrol med Arbeidets
Udførelse.

Undersøgelse af ældre Anlæg, ev. Forslag til sammes
Ændring og Forbedring.

Konsultation i alle herhenhørende Spørgsmaal.

Planer og Tilsyn eller Konsultation vedrørende **andre**
Ingeniørarbejder i Bygninger (elektriske Lys-
anlæg, Husafløb m. M.).

F. L. Smidth & Co.,

Vestergade 29, Kjøbenhavn K.

Ingeniører for Anlæg af:

= Teglværker =

= Kalkbrænderier =

= Mørtelfabriker =

= Cementfabriker =

Leverer Tegninger, Planer og Overslag til fuldstændige eller delvise Anlæg (Ovne, Tørringsanlæg, Slemmerier, Maskinanlæg etc.).

Leverer Maskiner

af egen Konstruktion.

Talrige Anlæg i: Danmark, Norge, Sverrig, Finland, Rusland, Østrig, Tyskland, Frankrig, Portugal, Belgien, England, Nord Amerika, Italien, Rumænien, Kina, Ny Zeland, Australien, Kanada.

T. A. COLDING,

INGENIØR, CAND. POLYT.,

TEKNISK LYNLEDNINGSKONSULENT,

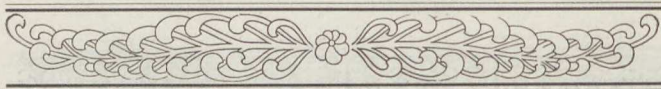
ENIGHEDSVEI 12, KJØBENHAVN V.

TELEFON NR. 32276.

Tilsynshavende med Lynledninger paa de kongelige
Slotte, større offentlige Bygninger, Kirker, Musæer,
Skoler etc.

Hovedundersøgelser og Prøver foretages, samt Tilsyn
føres med saavel nyere som ældre Anlæg.

 Aktieselskabet

Frederiksholms

Tegl- og Kalkværker,

Kongens Enghave, Kjøbenhavn.

Lager af:

Røde og gule Formsten efter Katalog; særlige Former tilvirkes efter Tegning.

Blændsten i forskellige lysere og mørkere rød Farve, Læderfarve, samt i graa Farver.

Glasserede, saavel almindelige Mursten som Profilsten i mange Farver.

Ornamenter, saavel glasserede som uglasserede.

Falstagsten i flere Farver, saavel glasserede som uglasserede.

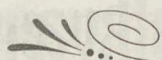
Munkefalstagsten.

Røde 1ste Sort Maskinsten og haandstrøgne Sten i almindelig Størrelse og som **Munkensten.**

Ildfaste Konstruktionsten og almindelige ildfaste Sten samt ildfast Ler.

Friskbrændt Stenkalk.

Knabstrup

Teglværk

pr. Knabstrup Station.

Alle Sorter Teglværksvarer.

Specialiteter:

Tagsten:

Almindelige Tagsten, røde, gule og glasserede.

Falstagsten	do	do.	do.
-------------	----	-----	-----

Rygtegl	do.	do.	do.
---------	-----	-----	-----

Bæverhaler	do.	do.	do.
------------	-----	-----	-----

Flade Tagsten	do.	do	do.
---------------	-----	----	-----

Hule Varer:

Skillerumssten, Hvælvingsten, Dobbeltsten,

Drænrør m. m

Tilbud sendes paa Forlangende omgaaende.

J. A. Hansen,

Tegl-Kalkværker,

Kolding,

anbefaler:

Prima sorte glasserede Tagsten.

— grønne do. do

— røde Tagsten.

— røde Facadesten, 3 forskj. Kvaliteter.

Stort Lager af røde Formsten.

Formsten og Ornamenter
udføres efter Tegning.

Glasserede Mur-, Forblændt- og Formsten.

Radialsten til runde Dampskorstene

Faxe Kalk - Mørtelfabrik.

Cementstøberi: særligt „Ny Sikkerheds
Cementtagsten“ i Kolding og Herning.

≡≡≡ Alt leveres under fuldstændig Garanti. ≡≡≡

Prislister og Kataloger

sendes paa Forlangende til Arkitekter og Murmestre.

Brev- og Telegramadresse:

J. A. Hansen, Kolding.

De forenede nordjydske Teglværker.

Hovedkontor: Adelgade Nr. 10, Aalborg.

Telefon Nr. 24 & 580.

Skovgaard Teglværk pr. Højslev. Dybvad Teglværk.

T. Skovgaard pr. Højslev.

T. Dybvad 7.

Hvorupgaard Teglværk.

T. Nørre Sundby 64.

Mølholm Teglværk. Driftsbestyreren og Forretningsføreren.

T. Aalborg 342.

Privat T. Aalborg 358.

Fra ovenanførte Værker anbefales alle Sorter Mursten, saavel af gult som rødt Ler.

Røde Sten fra **Dybvad** ere anvendte i alle større offentlige Bygninger fra Randers til Skagen.

Hvorupgaard gule Mursten udmærke sig ved deres smukke Farve og absolute Veirbestandighed.

Skovgaard Klinker anbefales til Gulve. Gaarde, Fortouge og Landeveje.

Mølholm Teglværk leverer fortrinlige Klinker, gule Sten og flammede Mursten til alle Havnestæder i Nordjylland.

Alle Slags Teglværksprodukter leveres saavel maskin-formet som haandstrøget.

Enhver Bestilling efter speciel Tegning udføres.

Munkesten, saavel gule som røde, haves stedse paa Lager, ligeledes Munke (Vinge) Tagsten.

Drainrør føres i alle Dimensioner.

Paa Grund af vore Værkers fortrinlige Beliggenhed kan enhver Ordre udføres omgaaende.

Fra **Hovedkontoret** forhandles alle Slags Bygnings-artikler, saasom Kalk, Cement, Tagpap, ildfaste Materialer, Sand, Grus, Singels, Skærver, Granit, Brosten, Trottoirs, Skifer, læderfarvede Blændsten, Cementvarer, presset Tang og flere Artikler.

Opland fra Randers til Skagen.
Forlang Tilbud fra os inden De køber
andre Steder.

V. Kähler, Korsør.

Røde Façadesten.

Røde Falstagsten (ny og gl. Model).

Overhoved Teglværk

pr. Struer.

Fabrikation af

Røde Mursten,

Flammede do.,

Haandstrøgne Tagsten,

Hvælvingsten,

Drainrør,

Figursten.

Særlig fremhæves, at Værket leverer en smuk rød
Façadesten. Ialt fabrikeres c. 2,500,000 Stkr.

Adm. Direktør: **Alb. Dige,**

Skive.

Aarhus Kalkværk

og

Horsens nye Kalkværk

levere til enhver Tid

friskbrændt Glatved Stenkalk,
veiet à 240 Ø . Tønden, i større og mindre Partier
paa alle jyske Jernbanestationer til Tidens billigste
Priser.

Glatved-Kalken er den fedeste og bedste samt
tillige forholdsvis billigste jyske Kalksort og giver
ved Læskning det største Udbytte.

Aktieselskabet „CIMBRIA“,

Fabrik ved Mariager Fjord, Kontor: Kjøbenhavn K.,
fabrikerer:

Cimbria

Portland-Cement.

Eneforhandlingen af denne fortrinlige Cement
er hos

Axel Prior Aktieselskab,
Kjøbenhavn K. Bredgade 33.

Aktieselskabet

Kagstrup Kalkværker.Kalkbrud i Kagstrup
(ved Kjøge).Kontor: Nørregade 2,
Kjøbenhavn K.
(Telefon Nr. 4714).**Prima brændt Kalk.****Prof. Steins Analyse.**

V. Steins analytisk kemiske Laboratorium.

Kjøbenhavn, den 6. Juli 1896.

Resultat af Undersøgelseaf en Prøve **Kalksten** fra Kagstrup, indsendt den
23. f. M. af Aktieselskabet Kagstrup Kalkværker, her.

Der indeholdtes:

I Syre opløselige Stoffer.	Vand.....	0,19 ‰
	Kalk.....	55,17 ‰
	svarende til:	
	Kulsur Kalk.....	98,52 -
	Andre uopløselige Stoffer.....	0,19 -
	I Syre uopløselige Stoffer (Sand).....	1,10 -
		100,00 ‰

(sign.) V. Stein.

Erklæring fra Dr. Rørdam.

K. Rørdam,

Dr. phil., Statsgeolog, Kjøbenhavn.

Gjennem en lang Aarrække har jeg haft Lejlighed til at lære Forholdene i Kagstrup Kalkbrud at kjende. Kalken her besidder alle **Saltholmskalkens** fra gammel Tid kjendte fortræffelige Egenskaber. Den er, som Analysen viser, en **overordentlig ren kulsur Kalk**. Den lader sig let brænde fuldstændig og er **strax efter Læskningen** anvendelig til Murbrug, da den øieblikkelig **udlæskes** fuldstændig, i Modsætning til flere andre gangbare Kalksorter, der kræve Maaneder for at udlæskes. En Mængde praktiske Forsøg i det store have viist, at Kalken er særdeles fortrinlig til Murbrug af hvilkensomhelst Art. Specielt eiendommeligt for Kagstrup Kalkbrud i Modsætning til saagodt som alle lignende Forekomster, er den skarpe Adskillelse mellem Flint- og Kalklagene, saa at der let kan leveres absolut fintfri Kalk i store Blokke.

Kjøbenhavn i Juli 1896. (sign.) K. Rørdam.

Aktieselskabet

„De jyske Kalkværker”

leverer

friskbrændt Kalk

fra følgende Værker:

Trustrup (prima Glatvedkalk).

Erenaa,

Mønsted,

Sevel og

Hjerm.

Forespørgsler og Ordre bedes sendt direkte til
Værkerne eller til

Hovedkontoret i Viborg.

Vokslev Kalkværk

pr. Nibe.

Telefon: Nibe 34.

Leverandør til de danske Statsbaner.

Fortrinlig Stenkalk leveres overalt til enhver Tid og til absolut billigste Priser

Kridtsten, smukke, holdbare og billige, leveres i alle Størrelser. De ere alt i en Aarrække anvendte i Bygninger over hele Landet.

Mursten og andre Teglværksprodukter, hvoraf særlig fremhæves røde og gule Façadesten, Brøndsten, Tagsten og Drainrør, haves paa Lager til Dagens Priser.

Klintebjerg hydrauliske Kalk.

Fortrinligt Materiale til:

Fugning. — Understrygning.

Murværk, udsat for Fugtighed.

Udvendig Puds. — Restaurering.

Varm gullig Farve.

Langsom sejt Hærdning.

Stadig voxende Styrke.

Ingen Ridser.

Ingen Blomstring.

Ingen Sætning.

Bl. a. anvendt ved:

Ribe Domkirke — Helligaandshuset (Kjøbenhavn) —
Ringsted Kirke — Helsingør Kloster — Nykjøbing Sj. Kirke
— Ledøje Kirke — Vedbæk Skole — St. Andreas Kollegiet —
Landmandsbankens og Privatbankens nye Bygninger — Hotel
Bristol — Gl. Carlsberg Direktørbolig — Vedbygaard.

Faas direkte fra Fabrikken eller gj. Forhandlere
af Bygningsmaterialier.

Klintebjerg Kalkfabrik,
B. C. Møller,
Nykjøbing paa Sjælland.

Aktieselskabet
Cementfabriken Dania

ved Mariagerfjord

Postadresse:
Dania, Hobro.

Telegramadresse:
Dania, Mariager.

anbefaler

Prima Portland-Cement,

Mærke „Dania“.

Fabriken anlagdes i Aaret 1887 med en aarlig
Produktionsevne af

35000 Tønder Cement

og er efterhaanden udvidet til en aarlig Produktion af

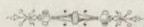
250000 Tønder.

Fabriken har Forhandlere overalt i Danmark.

Aktieselskabet
Aalborg Portland-Cement Fabrik,
 Aalborg.

Aarlig Produktion over 400,000 Tdr. Cement.

Foruden sin almindelige Portland-Cement, der er anerkjendt over hele Jordkloden for sin fortrifelige Kvalitet, producerer Fabriken under Mærket „L” en extra Kvalitet, der særlig egner sig for Fremstilling af Cementvarer, og hvis udmærkede Egenskaber i denne Retning stadig skaffer den større og større Udbredelse blandt Landets Cementvarefabrikanter.

Endvidere anbefaler Fabriken sin *Patent-Betonnement*, der er billigere end Portland-Cement.

Aalborg Portland-Cement Fabrik
 har Forhandlere i de fleste af Landets Byer.

NORDENS CEMENT

giver

enestaaende Resultater.

Styrke mod Knusning i Blanding 1:3 er
360 kl. pr. $\square$ cn. efter 28 Dage.

Teknisk Forenings Normer forlænger for
 en god Cement 160 kl. pr. $\square$ cn.

Faas overalt.

I Kjøbenhavn hos A. S. Sophus Berendsen.

Murmester Fischer-Nielsen,

Markedsgade 14, Randers,

anbefaler sig med Udførelsen af

Bygningsarbejder

af enhver Art.

Særlig tilbyder jeg Restaurering af

Kirke- og Klosterbygninger (ogsaa Granitkirker),

idet jeg i en lang Aarrække har befattet mig meget
med nævnte Slags Arbejder og derved vundet
grundig Erfaring i samme.

Tømmermester E. Galberg,

Tøjhushavevej i Randers,

udfører alt

Tømmer- og

Snedkerarbejde

samt Opførelse af Bygninger

i samlet Entreprise efter Tegning

og med Omhu.

Axel Prior Aktieselskab

Bredgade 33, Kjøbenhavn K.

Forretning

i

Bygningsartikler.

Carbolineum (*Phylatterion*), bedste eksisterende Imprægneringsmiddel for Træ etc.

Cement, Portland, af Mrk „Cimbria“ og „Quistorp“ m. fl.

Falstagsten, fra *V. Kähler*, Korsør; garanteret vandtætte og frostfrie.

Ildfast Tegl og Ler fra *Skromberga Bolag*, det bedste eksisterende ildfaste Materiale i Norden.

Robinson Cement, hvid, ildfast, enestaaende Materiale til Pudsning af Mure etc. Kan oliemales 24 Timer efter Pudsningen.

Skromberga Fliser, Trottoirsten etc.

Rørvæv, Glasmursten, Krybber,

Dampskorstene (*Skromberga*) bygges.

Mosaikgulve lægges.

Største Lager af øvrige Bygningsartikler

som:

Fliser, Skifer, Tagpap, glasserede Rør etc.

Evers & Co.,

Frederiksholms Kanal Nr. 6,

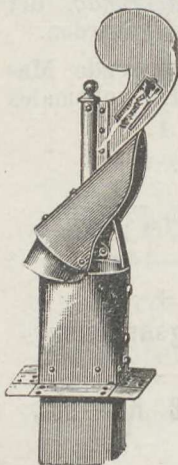
Kjøbenhavn K.

Forretning i Bygningsartikler.

Portland Cement, Mrk. Dania og Bredow. Ildfaste Materialier fra Billesholm Bjuf Aktiebolag. Saltglasserede Lerrør, Krybber og Truge. Tagsten og Falstagsten, saavel glasserede som uglasserede i forskjellige Farver. Tagskifer, Port Madoc og amerikanske.

Største Oplag af

Gulv- og Vægbeklædninger. Gullandske og Kinnekullaffiser. Wales Jernlersfliser, svenske lyse Klinker, Ehranger Fliser, Mettlacher Fliser, glasserede Fliser, alle Slags, samt Josz Emaillé Metal Vægbeklædning.

Johns Skorstens-Hætte

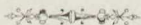
forbedrer enhver Skorsten,
uovertræffelig,
forhindrer og fjerner
Røgulemper,
forøger Trækket i Skorstenen.

Eneforhandling.

Evers & Co.,

Tagpap-, Asfalt- og
Tjæredestillationsfabriker,
Frederiksholms Kanal Nr. 6,
Kjøbenhavn K.

Fabriker i
Kjøbenhavn, Aalborg, Kolding, Helsingborg.

Tagpap i 3 Kvaliteter, Nr. 0 — 1 — 2.

Lædertagpap, særlig for gamle Spaantage,
sandfri Tagpap (Danicapap).

Taglak, naturlig og kunstig Asfalt.

Solidol til Tagoverstrykning.

Tækninger samt alle Slags

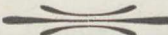
≡≡≡ Asfaltarbeider ≡≡≡

udføres ved øvede Folk over hele Landet.

Lægning af Bitumentage med Papunderlag (for-
bedrede Holzcementtage) udføres.

Imprægneringsolier for Træ.

Dansk Karbolineum.

 Dansk Kreosotolie.

===== Egne Fabrikata. =====

Kreosottjære til Overstrykning af Tagspaantage.

Aarhus Trælasthan del.

(Aktieselskab.)

Fredensgade. == Vesterbro.

Telefon 89.

Telefon 25.

Anbefale stort Lager af

Pitch pine Tømmer, Planker og Bræder.

Sydsvensk Tømmer.

Planker, Bræder og Lægter i alle Dimensioner og
Kvaliteter.

Savede og høvlede Tagspaan.

Portland Cement.

Tagpap og Cementkit.

Spiger og Søm.

Ligesom vi fra vort nye

Damp-Save- og Høvleværk

anbefale Udførelsen af Høvling, Pløjning samt Opretning
af Tømmer m. m., alt udført paa de bedste og
mest tidssvarende Maskiner.

Dørindfatninger og Fodlister ^{leveres} _{til} billigste Priser.

Randers Aktie-Tømmerhandel,

Telefon 45.

Randers,

Statstelefon 12.

fører stort velassorteret Lager af

Tømmer, Planker, Bræder, Lægter m. m.

og har stedse for Øie at have tørre
og gode Varer.

Tagspaan, Hjuleger, Pumpetræ, Møllevingetræ
og Pitch pine i Tømmer, Brædder og Planker
samt Egetræ.

Glasserede Rør, Krybber o. s. v.

Cement fra flere Fabriker.

Skifer og Tagsten.

Tagpap i alle Sorter.

Ildfaste Sten og Ler.

Drainrør.

Glas.

Søm og Spiger.

Fliser i righoldigt Udvalg.

Patent Isolerings Mørtel.

Karbolineum, derunder ægte Avenarius.

Taglak, derunder Papolin, som er særlig god.

Høvling og Pløining samt Opretning af Tømmer
besørges fortrinlig udført.

J. Petersen, Aalborg,
Nyhavnsgade 14.

Trælastlager.

Komplet Udvalg i Tømmer, Planker, Bord,
Tagspaan etc.

Damphøvleri og Savværk,

hvorfra leveres:

høvlede og pløjede Bord, staffede Bord,
Lægter og kehlede Lister.

Lager af Bygningsartikler,

Portland-Cement, Tagskifer,
Flensborg-Tagsten, Cement-Tagsten, Traadstifter,
Hegnstraad, Pigtraad, Tagpap, Asfalt,
Taglak etc.

Saltglasserede Lerrør og Krybber,

Ildfaste Sten og Ler, Fliser og Ironbricks,
Vinduesglas etc.

Horsens Trælasthandel

— Aktieselskab —

(forhen Kragh & Soele),
Søndenaagade 18, Horsens.

Sorteret Lager

af

Tømmer i mange Sorter og alle Dimensioner.

Planker, Bræder, Lægter og savede og
høvlede Tagspaan.

Maskinhøvlede Bræder haves altid.

Svensk Tømmer til Møllevinger og Pitch pine
— i alle Dimensioner. —

Endvidere anbefales:

Portland Cement, dansk Fabrikat.

1ma Tagskifer og Skiferrygning.

Cementtagsten, Flensborgtagsten og Falstagsten
fra Korsør, sandet og usandet Tagpap.

Cementkit, kunstig Asfalt og hydraulisk Kalk,
ildfaste Sten og Ler samt Rørvæv.

Saltglasserede Rør og Krybber (Skromberga).

Staalbjælker, Søm, Spiger og Rørtraad.

Fliser i stort Udvalg til Meierier, Kældere, Stalde,
Fortove, Køkkener, Entréer, Butikker og Kirker.

Formsten fra Frederiksholms Tegl- og Kalkværker.

Karbolineum og Kreosotolie.

Kalcium- og Linoleumstjære til Paastrygning
af Tagpap.

Saltsyre og Svovlsyre.

Brødr. Bendtzen,
Aalborg.

Trælastforretning
 en gros & en detail.

Lager af Tjære, Cement og
Bygningsartikler.

Hillerød Savværk,
 Hillerød.

Kontor: Industribygningen Nr. 7, København B.

Tagspaan. Lægter. Møllespaan.
Vognmateriale af Eg, Lærk og Gran.
 — Fundamenteringspæle —
 af rundt Gran.

Træbrolægningsklodser af Eg og
 imprægneret Gran.

Telefon
1347.

Bygningsartikler af enhver Art.

En gros.

En detail.

Telefon
1347.

Største Lager af Dekorationsmaterialier i Danmark.
Største Lager af Gulvlinoleum i Jylland.

Centralagenturet for Bygningsartikler
ved
Hother A. Paludan,
Aarhus.

Kontor og Udstillingslokale: Frederiksgade 68.

Særlig fremhæves:

Dekorationsmaterialier

i enestaaende Udvalg
til ind- og udvendigt Brug, saasom:

Gibsstuk fra Evropas største Fabrik.

Loft- og Vægdekorationer, Rosetter og Gesimser, smukkeste og bedste Fabrikat.
Billigste Priser.

Engelsk Loftbeklædning (Anaglypta) i
Tusinder af Mønstre. Alle Stilarter.
Elegant Materiale.

Lincrusta er Linoleum med fremhævet Relif.
Smukke Paneler og Tapeter. Solideste
Vægbeklædning.

Keramik Ornamente. Zinkornamente.
Dekorationslister med og uden Metal-
belægning.

Ægte og imiterede Gobeliner i alle
Stilarter.

Gyldenlæder.

Ensfarvede Relieftapeteter.

Bedste assorterede Lager af samtligt Bygningsbeslag.
Bedste Fabrikater af Prismelysrister, Monierglas etc.

Telefon
1347.

Forespørgsler besvares omgaaende.
Kataloger franco. Prover tilsendes imod Indsendelse af
30 Øre i Frimærker.

Telefon
1347.

Aktieselskabet
J. O. Brandorffs Eftf.,
Kolding,

Kontor og Lager: **Jernbanegade 42,**

Cementvarefabrik og Lager: **Havnepladsen,**
leverer:

Eneforhandling af saltglaserede Krybber, Lerrør og ildfaste Varer, Gulvfliser etc. fra „Skromberga“ og „Höganäs“.

Cement-Falstagsten i flere Modeller og Farver, maskinpressede ved 400,000 Punds Tryk.

Cementfliser i alle Mønstre og Farver, pressede ved samme Tryk.

Brændte Lerfliser i meget stort Udvalg fra 1 Kr. pr. Al. til højere Priser, hvoraf fremhæves Merziger Fliser i forskellige Farver og Mønstre til Kirker, Forstuer, Mejerier, Fortove etc.

Skromberga Fliser i meget stort Udvalg leveres i forskellige Mønstre og Sorteringer og egner sig særligt til Mejerier, Porte, Fortove, Stalde og lign.

Mettlachser Fliser, gullandske Fliser o. fl. a. Linotølgulve.

Bygningsornamenter og Figurer.

Formsten, Beklædningssten, Mursten m. m.

Siederosten, Tagpap, Tagsten, Falstagsten, Tagskifer o. fl. Tækkematerialer.

Ko-, Svine- og Hestekrybber (saltglaserede), Ailerender, saltglaserede Lerrør, Cement, Asfalt, ildfaste Mursten, Kamintegl, Bagerovnsfliser, ildfast Ler, Kiselguhr m. m., Saltsyre, Trappesten, Granitarbejder.

Skorstenspiber, der forhindrer Røgnedslag.

Støbegods fra J. S. Hess & Søn, Middelfart. Særligt anbefales det fortrinlige **Komfur „Komfort“** som renligt og besparende. **Salonoven**, der kun fortarer det halve Brændsel som Røgforbrændere, og ere meget smukke og renlige.

Eneforhandling af Siederosten, Tagpap og Linotølgulve.

Kontor: Østerbro 27.

Telefon Nr. 88.

A. W. Milling, Aalborg.**Lager af Bygningsartikler.****Ima Portland Cement.**

Blaa, grønne og røde Tagskifer, Skiferplader,
 Flensborg Tagsten, Tagpap, Kuberoid Pap, Taglak,
 kunstig Asfalt, ildfaste Sten og Ler, Gulvfliser
 af alle Slags, Ironbricks, saltglass. Lerrør, Betonrør,
 glass. Krybber, Rørvæv, Søm, Karbolineum, Tjære,
 Glas, Staalbjælker, Skorstenspiber o. s. v. o. s. v.

„Fliser“, „Fliser“,
 „Fliser“.

Kornerup-Bang,
 Silkeborg.

Specialitet:

Kirkegulve.

— Grundlagt 1884. —

(Prisen,
 se Text Side 15—16.).

Dansk Gipsindustri Compagni.

— Aktieselskab. —

Mariendalsvej 23. Kjøbenhavn F. Telefon 5585.

Fabrikation og Opsætning af brandfri **Gipspladevægge**, bedre og mere holdbare end pudsede Bræddeskillerum og Rabitzvægge.

Stukkaturfabrik og Cementstøberi.

Dekorationsarbejder i Gips og Cement, saavel indvendige som udvendige.

Filialer: F. Funch Thomsen jun., Aarhus.
Henning Møller, Odense.

J. C. Erichsen & Søn,

Burschesgade Nr. 6, Randers,

anbefaler af eget Fabrikat som

Specialitet Jernskabe i alle Størrelser,
et velassorteret Lager af alt til Faget henhørende,

Jernpumper til alle Brønddybder,

Gas- og Vandledninger indlægges,

Gaskroner og Lamper leveres billig,

Jern-Gittere leveres til Altaner

Gravsteder m. v.

Emaillerede Badekar i alle Størrelser.

Reparationer udføres godt, hurtigt og billigt.

I Staalbjælker]

└ L T og Bølgeplader

i alle Dimensioner

leveres fra Lager og fra Fabrik.

Joh. Fich's Eftfl., L. Vold.

Kjøbenhavn, Nansensgade 23 B.

Jørgen Jensens Eftf.,

Kjøbenhavn K.

Stort Lager af

Stang- og Baandjern,
Vinkeljern, T-Jern og
andet Façonjern,

Staal til Smede- og Bygningsbrug.

Dampkedelplader.

Dampkedelbunde.

Beholderplader.

Riflede Gulvplader.

Tynde Jernplader.

⇒ Galvaniserede Plader, ⇐
plane og bølgeformede.

Patentvalsede Staalaxler
til Axelledninger.

Søm og Spiger.

Traadstifter og Traad.

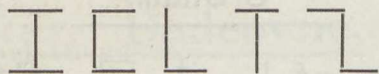
Jørgen Jensens Eftf.,

Kjøbenhavn K.

Stort Lager af

Staalbjælker

i alle her brugelige Dimensioner
og Længder.

Rundjern for Monier og Hennebeque Konstruktioner

5, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22 og 25 m/m O

i Længder op til 10 Meter.

Sophus Berendsen.

Aktieselskab.

Kjøbenhavn, Gl. Torv 24.

Statstelefon 323.

Telefon Lager	2245.
„ Hovedkontor	323.
„ Bjælkeforretningen	392.

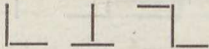

Største Lager i Norden af

Staalbjælker

og

U-Staal.

Lager af Staal.

Prisopgave og Overslag paa Forlangende
efter Specifikation eller Tegning.

Indforskrivning af

Støbejernsrør, Traadglas,
Rulleskodder,

galvaniseret Bølgeblik, Staalskinner etc. etc.

Viggo L. Rahr,
Jern- og Staalforretning,
Aarhus. — Esbjerg.

Staalbjælker.

Største Oplag og billigste Notering
fra Lager og Værk.

Endvidere føres meget betydeligt Lager af

Badekar. Badeovne.

Fajancevaske og Kummer.

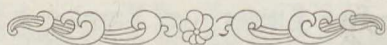
Vand=Closetter, Urinals.

Vandlaase, som forhindrer Oversvømmelse
fra Kloakken. — Asfalterede og email-
lerede Afløbsrør m. m.

== Forlang Katalog. ==

Aktieselskabet
„Strømmen”,
Jernstøberi, Kedelsmedie og Maskinfabrik,
Randers,

leverer alt til Faget henhørende.

Alt Inventar til
Dampbagerianlæg

— saasom: —

Vandrørsovne, Æltemaskiner,
 Dejgtruge, Brødsprøjter, Brødhylder,
 Bagerovnslamper m. m.

samt Inventar til Slagterier.

Luftgasanlæg

(System van Vriesland).

C. M. Hess' Fabrikker, Vejle,

fabrikerer

som Specialitet

Ovne, Komfurer,

Jernvinduer

og

Bygningsstøbegods

af enhver Art.

Alt i enestaaende

righoldigt Udvalg.

Fabrikatet er absolut af
bedste Konstruktion og Ud-
førelse og er altid paa Højde
med ethvert Fremskridt paa dette Omraade.

Forlang Prisliste fra Fabrikkerne eller
min Forhandler i nærmeste By.

M. P. Allerups Efterfølgere

— Aktieselskab —

Jernstøberi & Maskinfabrik Odense.

— Grundlagt 1836. —

Fabrik og Lager af:

Kakkelovne og Komfurer
af nyeste Konstruktion og elegant Udstyrelse.

Jernvinduer,
hvoraf vi har det største Udvalg.
(Forlang vor illustrerede Prislise herover.)

Jern-Vindeltrapper

samt alt

Bygningsstøbegods.

Endvidere

Dampmaskiner og Dampkjedler
i alle Størrelser.

Fuldstændige Maskinanlæg.

Agerbrugsmaskiner. Stenstrygemaskiner.

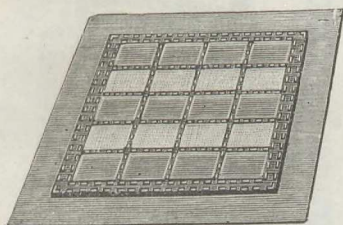
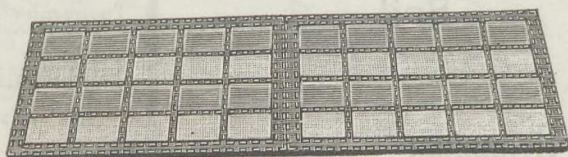
Varmeledninger for Kirker, Drivhuse m. v.

Frederiksberg Jernstøberi & Maskinfabrik,

Falconerallé 42, København F.

Specialitet:

Normal Glaslysrister,
fremstillet paa Maskiner.

Vandklare, holdbare Glas.

Forlang Prisliste,

indeholdende Illustrationer og Maal.

KOEFOED, HAUBERG, MARSTRAND & HELVEG.

AKTIESELSKABET

TITAN,

MASKINFABRIK-STØBERI-ELEKTRICITETSVÆRK

— KØBENHAVN L —

TAGENSVEJ 32.

Elevatorer.
 = Hejseværker. =
 Spil.

Ovne.
 Komfurer.
 Luftventiler.
 Transmissioner.
 Staldinventar.

Dynamoer.
 Elektromotorer.
 Elektrisk Lys-
 og
 Kraftanlæg.

Kataloger og Overslag
 paa Forlangende.

Sølvmedaille

Stockholm 1897

Monies & Andersen,
Ingeniører,

Raadhusstræde 4, Kjøbenhavn K.

Sølvmedaille

Stockholm 1897

Centralopvarmnings- og Ventilationsanlæg
efter alle Systemer.

Varmtvandsopvarmning og Lavtryks-Dampopvarmning
med brændselsbesparende Fyrsteder til Smaakul eller Kulsmuld.

== Varmemaalere til Bygninger med Leiligheder til Udleining. ==

Badeanlæg, Vaskerier, Dampkjøkkener, Vandforsyningsanlæg
og Tørreanlæg

til alle tekniske Oiemed projekteres og udføres.

Telegram-Adresse:
Moniander.

Telefon og
Statstelefon **Nr. 1325.**

Tagvinduer

af

Link og galv. Jern

til

Skifer-, Spaan-, Pap- og Linktage.

12	Stens	30"	×	24"	med og uden Oplukke.			
9	—	23"	×	18"	—	—	—	—
6	—	20"	×	15"	—	—	—	—
4	—	17"	×	11"	—	—	—	—

Maalene ere Karmens Lysningsmaal. Ovennævnte Størrelser føres altid paa Lager, saaledes at enhver Ordre strax vil kunne effektueres. Vinduer efter opgivet Maal leveres med meget kort Varsel.

Vinduer af Kobber leveres paa Bestilling.

Emil Mariboe & Søn,

Vesterbrogade 41 B, Kjøbenhavn.

HORSENS.

Anbefaler sig med enhver Slags Tækning, specielt Kirker, med Kobber, Bly og Zink.

Lægning af dansk Bitumentag,
den bedste og billigste isolerende Tagdækning for flade Tage.

Horsens Blyvalseværk.

(Etableret Aar 1721.)

Tagdækning til Kirker

og andre Bygninger leveres **omgaaende i Bly**, Kobber, Zink og andre Metaller fra **Lager**.

Alt i bekjendte prima Varer og billigste Priser!

Gammelt Kirketag-Bly og Kobber kjøbes
og tages i **Bytte**.

Til Kirke-Tage levere vi vore i henved 200 Aar anerkjendte **extra, prima, valsede Blyplader**, Maal 18 Tom. $\times$ 72 Tom. Tykkelse cirka $\frac{1}{10}$ Tom. Vægt pr. Plade cirka 45 Pund.

Vi tage det **gamle Kirketag-Bly i Udbytte** imod en **ringe Mellemgift!**

Efter Overenskomst betale vi **Fragterne**.

Kirken kan hos os faa saa **lang Kredit**, den ønsker!

Vore Blyplader, omsorgsfuldt oplagte, trodse **Storm og Uveir**, og kunne ligge i **flere hundrede Aar!**

Vi garantere for vore Blypladers Holdbarhed og **fine Kvalitet!** Paalidelige Blytækkere haves.

Bly-Tage paa Kirker ere de **smukkeste** og i Længden de **billigste!** **Bly-Tage paa Kirker** lede Tanken tilbage paa det **virkelig gode, gamle, solide!**

Lager af haandsmedede galvaniserede **Bly-Søm** med store Hoveder. **Prima engelsk Bly** i Blokke for Gas- og Vandværker. **Ballast-Bly** for Seilbaade, Kobber, Messing, Tin og Zink (**Vieille Montagne**) samt andre Metaller i Partier.

Alle Slags gamle Metaller kjøbes Kontant!

Enhver Forespørgsel besvares omgaaende!

Telegr.-Adr.: „Frits“. **P. C. Petersen & Co.**

Telefon Nr. 335.

(Frits van de Reydt),

Horsens.

Veile Cementvarefabrik.

Monierrør, Betonrør og Brønde
i alle Størrelser.

Brandsikre Etageadskillelser. Façadedele af
Granitbeton i forskellige Karakterer.

Blødstøbte **Cementtagsten** absolut billigste og
bedste Tækkemateriale.

Stakit- og Plankeværksstolper af Monier og
Monierarbejder af enhver Art udføres.

Telefon Nr. 94.

C. Christoffersen,
Murermester.

C. Langballe & Søn, **Aarhus.**

Fabrik og Lager af

Tagpap,

prima Kvalitet, i forskjellige Tykkelser.

Ældste Fabrik i Jylland. — Oplægning besørger af øvede Folk.

Emanuel Jensen

& H. Schumacher

Akts.

Telegramadr.: Godthaabsvej 90, Telefon 968
 MONIERFABRIK. Kjøbenhavn F., & Godth. 51.
 udfører

Monier- og Cementvarer.

Rør, Brønde, Fliser,
 Trappetrin,
 samfaste Skillerumsplader.
 Façadestøbninger.

Badekar, Vaske- og
 Aflosetkuge af Marmor-
 mosaik,
 Cement-Rørsten.

Monier-Ilvælvinger, lige Loftter, Skille-
 rum, Vandbeholdere, Tag- & Bro-
 konstruktioner.

Ribbeloftter. — Holzcementtage.

Runde Dampkorstene.

===== Levering af Stens og Skærver. =====

Emanuel Fensen

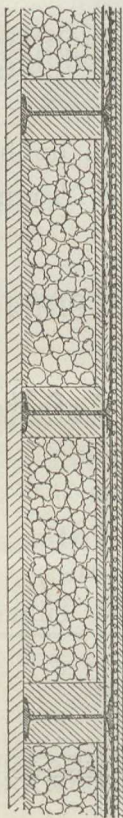
& H. Schumacher

Akts.

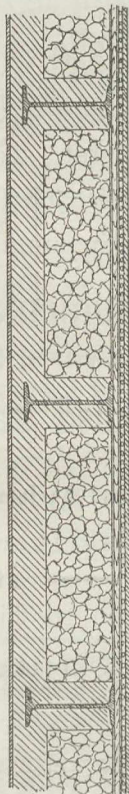
Sterillofter,

brandsikker, lun Stageadskillelse til Beboelsesbygninger,
fordelagtigere at anvende end Træbjælkelag.

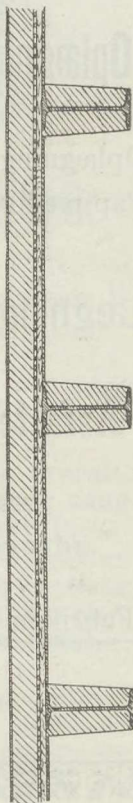
Med Brædegulv, naglet i samfast Mortel.

Med Cementpudd, Linoleum- og Linolitlegning.
(Støfres med og uden Stenering.)

Med Tagpap eller Kalsceментbelægning.

Svendborg

Asfalt- & Tagpapfabrik

paatager sig med fleraarig Garanti

Oplægning af alle Slags Tagpaptage

som glat Tækning,

Oplægning paa Lister, Tækning med dobbelt
Pap med Klæbemasse og Oplægning af Tagpap
paa Spaanunderlag.

Lægning af Bitumentag (Holzement)
efter nyeste Metode.

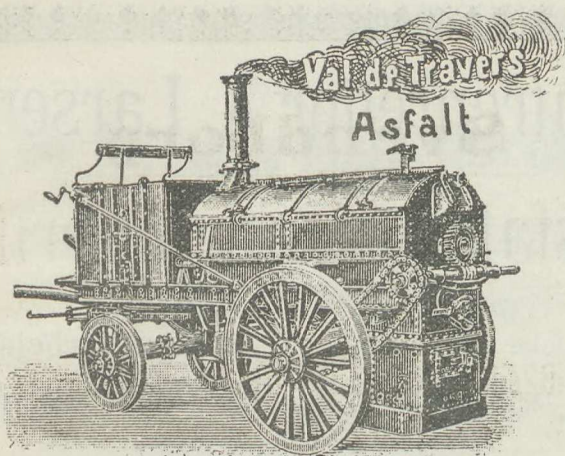
Asfaltering med naturlig Asfalt.

=== Alle Arbeider ===

udføres af Fabrikens øvede Folk.

Fabriken er gjerne til Tjeneste med Tilbud
og Oplysninger.

Hans Guldmanns Asfaltfabrik

(tidl. Prior & Guldmann),

Kontor:

Vestergade Nr. 26. Kjøbenhavn K.

Telefon 4101.

Repræsentant for Asfaltgruberne i

Val de Travers i Schweiz.

NB. Asfaltbelægning bør anvendes overalt, hvor det tilstræbes at bevare ren og sund Luft, idet Asfalten fuldstændig isolerer Undergrunden og derved forhindrer dennes Inficering. Naturlig Asfalt af god Kvalitet er derfor et fortrinligt Materiale til Gulv i Bryggerier, Meierier, Fabriks- og Værkstedslokaler, Bade- og Vaskerum, Stalde etc.

I stensløjte Gaarde bliver Undergrunden med Tiden sur og forurener Luften; derfor er naturlig Asfalt ogsaa den hensigtsmæssigste Gaardbelægning.

Entreprenør A. Larsen,

Østerbro Nr. 40,

A a l b o r g,

(Telefon Nr. 170),

anbefaler sig med Levering af **Granitarbejde**,
saavel fint som groft, til Bygningsbrug og
andet

=== Bygning af Broer og Stenkister. ===

Udførelse af **Asfaltarbejder, Betonarbejder,**
Kloaklægning, Granitmurværk og
Arbejdskørsel m. m.

Trappesten i gangbare Dimensioner,
Afvisersten, Bordursten, Kantsten m. m.,
Granitskærver i alle Størrelser,
Asfaltgrus, Kloakbrønde af Beton, saavel
med som uden Vandlaase,
Plankeværksstolper af Beton
med Jernindlæg (Monier Konstruktion)
haves paa Lager.

Aktieselskabet

„De forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne”

(Dampsliberi og Stensfjæreri)

anbefale:

Polerede Søiler og Gravmonumenter samt alle Slags monumentale Arbejder i Granit.

Skjaarne og polerede Granitplader i alle Tykkelser til Skilte og ornamenterede Friser.

Til Bygningsarbejder: Sotler, Trapper, Portstolper, Dør- og Vinduesindsatninger m. m.

Til Brolægning- og Havnearbejder: Brosten, Kantsten, Bordursten, Render, Løbere & Bindre, Dæksten m. m.

Af Granitarter fremhæves den sorte Sten som en fin, holdbar og i poleret Tilstand særdeles smuk Sten, endvidere blaagraa og rød Granit.

Lager af gangbare Artikler H. C. Ørstedsvai 10,
Kjøbenhavn V.

Hovedkontor i Rønne.

C. Wienbergs Stenhuggerier.

(Ansvarlige Indehavere: A. Larsen og E. M. W. Krestensen).

Kontor og Lager:

Ny Vestergade 29, Kjøbenhavn B.

Telegr.-Adresse: **Wienberg, Kjøbenhavn.** Telefon Nr. **5629.**

Bygningsarbejder m. m. udføres af: Granitsten, Olandssten, Savonnieres- og Kridtsten, Bremerjandssten, Øvedskloster-Sandsten, rød og graa engl. Sandsten, Klæbersten, Marmor, Gotlandsalksten og Gotlandsjandssten.

Lager have af:

Trappesten, Soffel- og Bordursten, Brosten, Kantsten, Stolpesten, Portafvisersten, høvlede Trappesten med og uden Profil, Saalbænke, Skorstensdækplader, Røndestensbunde, Vandfaale, Underlagsten for Jernbjælker, Gliser, flæbne og hugne, m. m.

Stenhuggerarbejde er blandt andre leveret til følgende Byggesteder:

Russisk Kapel,
Missionshuset „Bethesda“,
Kunsthøjstillsingsbygningen ved Charlottenborg,
diverse Fyrtaarne (Loddsberg, Dueodde, Nordre Røse, Skjoldnæs, Øbø m. fl.),
Frederikskirken (Marmorkirken),
Biblingebroen,
Rosenborg Slot,
Stenfacaden Østergade Nr. 39,
do. Frederiksholms Kanal Nr. 4,
Fontænen i Frederiksborg Slotsgaard,
c. 1200 Stfr. høvlede, profilerede, indvendige Trappetrin i Sindshyggeanstalten ved Middelfart,
Granittrapper til Arbejdsanstalten i Nørre Als (c. 1300 Stfr. Trin).

Overslag leveres gratis paa Forlangende.

Sode & Sonne, Nexø,

anbefale deres i Aaret 1856 anlagte

GRANITBRUD OG STENHUGGERI.

Alle Slags Granitarbejder leveres.

Til Gade-, Bro- og Havnearbejder:

Kantsten, Brodursten eller Fortovsfliser,
Render, Løbere & Bindere, Dæksten m. m.

Til Bygninger:

Sokler, Trapper, Portstolper, Dør- og
Vinduesindfatninger, Gesimser m. m.

Endelig udføres alle Slags hugne monumentale
Arbejder.

===== Alt til bestemte og billigste Priser. =====

L. Andersen^s

Klokkestøberi,

Aarhus, Mejlgade 81,

leverer:

Kirkeklokker i alle Størrelser, melodisk
og harmonisk afstemte efter
givet Tone. Nye Klokker leveres og ældre omstøbes.
Mange Klokker ere leverede saavel til By- som Landsby-
kirker hele Landet over, og talrige Vidnesbyrd fra
kirkelige og musikalske Autoriteter foreligge og sendes
i Aftryk paa Forlangende.

S. Frich's Efterfølgere, Aarhus.

Vi bringe vort **Malm-Klokkestøberi** i Erindring.

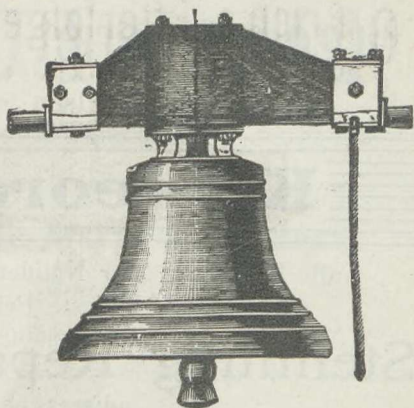

Vi have leveret over 100 Kirkeklokker af følgende Størrelser.

Klokkens nederste Diameter i Tommer.	Klokkens Tone.	Malmens omtrentlige Vægt i Pd.
11 ³ / ₄	g	60
14	e	70
18	c	90
19	b	120
21	a	200
22 ¹ / ₂	gis	220
24	g	270
25 ¹ / ₂	fis	300
26	f	360
27 ¹ / ₂	e	400
29 ¹ / ₂	dis	500
31	d	580
32 ¹ / ₂	cis	680
34 ¹ / ₂	c	800
39	a	1100
43	gis	1500

Iøvrigt leveres Kirkeklokker af enhver Størrelse og Tone.

Støbestaals Kirkeklokker

fra

Bockum'er Verein,

lige saa fyldig, klar og vidtrækkende Tone som Bronze-
klokker, langt mere holdbare og langt mindre kostbare
(ca. det halve).

== Leveret til over 100 Kirker i Danmark. ==

Damp- og Haandkraft-Sprøiter

fra Ludvigsberg i Stockholm.

== Sprøiteslanger ==

i alle Kvaliteter,

Bomuld, Hør, Hamp,

fra amerikanske og tyske 1ste Klasses Fabriker,
anbefaler

Theodor Edsberg,

Vestre Boulevard 11, Kjøbenhavn B.

Orgelbyggeriet i Aarhus

ved Fr. Nielsen leverer

Kirkeorgler

i alle Størrelser efter Nutidens Forbedringer
til de billigste Priser.

Stemning og Reparationer
udføres.

Mærk! Alt kun dansk Arbejde,
udført paa egne Værksteder.

J. Chr. Petersens Papirhandel

(grundet 1845),

St. Kirkestræde 1 (ved Nikolaj Taarn).

Telefoner: 243 og 8876. ————— København K.

Artikler

for

Arkitekter, Ingeniører og Bygningshaandværkere.

Tegnepapir. Tegnesager.

Lystrykpapir.

Ugeregnskabsbøger — Ugelister — Regninger
samt alle andre Regnskabsbøger og Tryksager.

F. Uldall,

Arkitekt,

(Udgiveren af nærværende Bog),

Vestergade Nr. 50 i Randers,

udfører

alle Slags Bygningstegninger og Overslag,
Konditioner og Beskrivelser samt fører det fornødne
Tilsyn paa Byggepladsen.

Særlig tillader jeg mig at nævne

Hovedbygninger

paa større og mindre Gaarde,

alle Slags

Landbrugsbygninger, Præstegaarde og Skoler,

Istandsættelse af gamle Kirker

og lignende Bygninger fra Middelalderen,

samt

**Opførelsen af nye Kirker og
andre Bygninger.**

Navneliste over Annoncerne.

	Side.
Nalborg Portland-Cement Fabrik, Aktieselskab	238
Narhus Kalkværk og Horsens nye Kalkværk	232
Narhus Trælasthandel, Aktieselskab	244
M. P. Allerups Efterfølgere, Aktieselskab, Jernstøberi og Maskin- fabrik, Odense	260
L. Andersens Klofkestøberi, Narhus	275
„Axel Prior Aktieselskab“, Kjøbh. K., Bygningsartikler	241
Sophus Berendsen, Aktieselskab, Kjøbh. K., Staalbjælker	256
J. D. Brandorffs Eftf., Aktieselskab, Kolding, Bygningsartikler	250
Brødr. Bendtsen, Nalborg, Trælastforretning	248
Centralagenturet for Bygningsartikler ved Høther N. Paludan, Narhus	249
„Cimbria“, Aktieselskab, Portland-Cement, „Axel Prior Aktie- selskab“, Kjøbh. K.	232
T. N. Golding, Ingeniør, teknisk Lynledningskonsulent, Kjøbh. V.	226
„Cementfabriken Dania“, Aktieselskab, ved Mariagerfjord	237
Dansk Gipsindustri Compagni, Aktieselskab, Kjøbh. F.	252
„De forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne“, Aktieselskab	273
De forenede nordjydske Teglværker, Hovedkontor i Nalborg ..	230
„De jydskte Kalkværker“, Aktieselskab, Hovedkontor i Viborg ..	234
Theodor Edsberg, Kjøbh. B., Stobestaals-Kirkeklokker m. m. .	277
J. C. Erichsen & Son, Kleinmede, Randers	252
Evers & Co., Kjøbh. K., Bygningsartikler m. m.	242 og 243
Joh. Fich's Eftf., L. Bold, Kjøbh. B., Staalbjælker m. m. .	253
Fischer-Nielsen, Murer, Randers	240
Frederiksborg Jernstøberi & Maskinfabrik, Kjøbh. F., Normal Glaslysrør	261
Frederiksholms Tegl- og Kalkværker, Aktieselskab, Kjøbh.	227
S. Fich's Efterfølgere, Narhus, Malm-Klofkestøberi	276
E. Galberg, Tommermester, Randers	240
Hans Guldmanns Asfaltfabrik, Kjøbh. K.	271
J. N. Hansen, Tegl- og Kalkværker, Kolding	229
C. M. Hejs' Fabrikker, Beile, Dyne, Komfurer m. m.	259
„Hillerød Savværk“, Hillerød, Kontor: Kjøbh. B.	248

	Side.
„Horsjens Blyhvalseværk“, P. C. Peterjen & Co., Horsjens....	266
„Horsjens Trælasthandel“, Aktieselskab, Horsjens.....	247
„Emmanuel Jensen & S. Schumacher“, Aktieselskab, Kjobh. F., Monier- og Cementvarer.....	268
Jorgen Jensen's Eftf., Kjobh. K., Staalbjælker m. m. 254 og	255
Kragstrup Kalkværter, Aktieselskab, Kontor: Kjobh. K.	233
Klintebjerg hydrauliske Kalk, Klintebjerg Kalkfabrik, Nykjøbing S.	236
Knabstrup Teglværk pr. Knabstrup Station	228
Kornerup-Bang, Silkeborg, Fliser.....	251
V. Kähler, Korsør, Facadesten og Føltagsten	231
C. Langballe & Son, Aarhus, Tagpap.....	267
A. Larsen, Entreprenør, Aalborg, Granitarbejde m. m.	272
Emil Mariboe & Son, Kjobh. V., Tagvinduer af Zink og galv. Jern.....	264
A. W. Milling, Aalborg, Bygningsartikler.....	251
Monies & Andersen, Ingeniører, Kjobh. K., Centralopvarmning og Ventilationsanlæg	263
Chr. Nielsen, Kobbermed og Metalarbejder, Horsjens	265
Nordens Cement, Fabrik „Norden“ ved Aalborg	239
„Trægelbyggeriet i Aarhus“, Fr. Nielsen, Aarhus	278
Overshoved Teglværk pr. Struer, Direktør Alb. Dige, Skive..	231
J. Peterjen, Aalborg, Trælastlager, Bygningsartikler m. m. .	246
J. Chr. Peterjens Papirhandel, Kjobh. K.	278
„Randers Aktie-Tommerhandel“, Randers, Bygningsartikler .	245
Biggo L. Nahr, Jern- og Staalforretning, Aarhus—Esbjerg	257
Chr. Rasmøse, Civilingeniør, Kjobh. K., Planer for Varmer- og Ventilationsanlæg	224
J. L. Smidth & Co., Ingeniører, Kjobh. K., Anlæg af Tegl- værter m. m.	225
Sode & Sonne, Nexø, Granitbrud og Stenhuggerier.....	275
Statsproveanstalten, Kjobh. K.	223
Aktieselskabet „Strommen“, Jernstøberi, Kjedelsmedie og Maskin- fabrik, Randers	258
Esbjerg Asfalt- & Tagpapfabrik.....	270
Aktieselskabet „Titan“, Koeboed, Højbjerg, Marstrand & Højveg, Maskinfabrik m. m.	262
Beile Cementvarefabrik, C. Christofferjen, Murmester	267
C. Wienbergs Stenhuggerier, Kjobh. B.	274
Roslev Kalkværk pr. Ribe, Stenfalt, Kridtsien og Mursten m. m.	235
Ludvig Schütts Boghandel..... se Omslaget 2den Side.	
J. Uldall, Arkitekt, Randers, Udgiveren af nærværende Bog .	279

